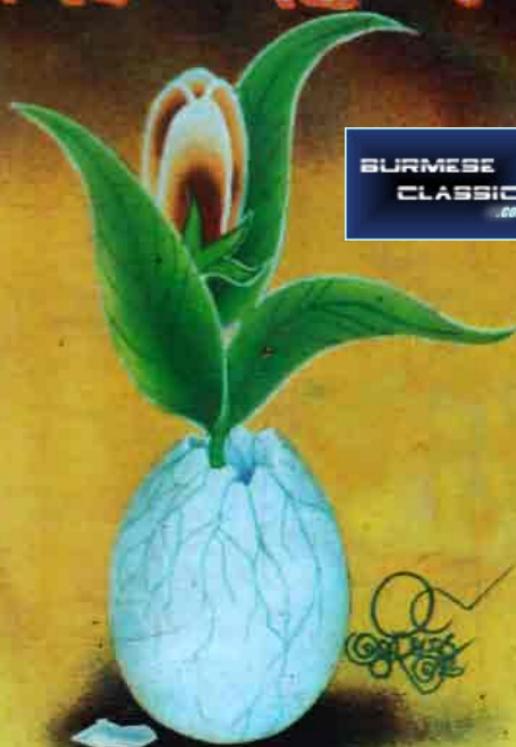

၁၉၀၉၃၃၈ အ ပျီး သာ ၁၀ ဆု ရှာ ၁၂ ၁၂

ယဉ်တွင်းသား ကော်မြူ ပန်းလိုက်အပ်ဂိုးတစ်မှ

BURMESE
CLASSIC
.com

BURMESE
CLASSIC
www.burmeseclassic.com

လောကနဲ့၏ စည်းခတ်သုတေသနပေ

မှ

ထုတ်ဝေ၍

ရုတ်ထူးစာပေ

အမှတ် ၂၀၉၊ ၃၇၊ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့

နံ- ၇၄၅၁၀

မှ

ဖြည့်လုံးကျော်ဖြန်ခံသည်

လယ်တွင်းသားစောချုစ် - ပန်းလိုချင်အပင်ကိုပျိုးတတ်မှု
ထုတ်ဝေမှုမှတ်တမ်း

တရာ့ချွဲ့မြှုပ်နည်း
မျက်နှာဖူးခွင့်ပြုချက်

(၂၃၀/၉၂) (၇)
(၂၁၄/၉၂) (၇)
၁၉၉၂ ခုနှစ်ဘာလ
၀၈၂၇၇၁၅၉၆၆
နှစ်ရက် (၁၀၀၀)

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ခင်ဝန်းလိုင်
(၀၃၃၆၇)
လောကနှစ်ရီးစည်းစတ်သံစာလေ
၁၀၇၊ ဓမ္မသူမာတွင်းလမ်း
၂/၂ ရုံးကွက်၊ ပဟဲလာရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့
ပစ္စတာမူ(လ်)ရာ(ရှုံး)ဇော(ရှုံး)(ပါ:လ်)
(၀၁၂၂၂)

ပုန်ပို့

တောက်တောက်ဝင်းအော်ဝက်
အမှတ် ၁၆၉၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့
ဦးမြှောင်း
(၀၁၄၂၇)

ဆန်းရိုက်

သိန်းမြှင့်ဝင်းအော်ဝက်
အမှတ် ၉၆၁၊ ၁၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့
ဇွဲဗိုံးဟန်

မျက်နှာဖူးခွင့်ငြိုင်း
ကွန်ပျူးတာစာစီ

GEOCOMP MYANMAR FONT ၅၄

ရိုက်နှုပ်သည်

အမှတ် ၃၆၀၊ ပြည့်လုံးရန်ကုန်မြို့
နံ : - ၃၀၀၉၅

၁၉၉၉-ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေဆုရ စာအုပ်

လယ်တွင်းသားစောချုစ်

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျိုးတတ်မှု

အမျိုးသားစာပေဆုံးစိတ်ရွေးကော်မတိ၏
အစိရင်ခဲ့စာမှ
စာပဒေသာဆုံးအဖွဲ့ယ်၏မှတ်ချက်

လယ်တွင်းသားစောချစ်၏ ပန်းလိုချင်အပင်ကိုပျိုး
တတ်မှ စာအပ်တွင် နှစ်နယ်နယ် ရင်သွေးငယ် ကလေးများကို
ကျော်မှာပျော်ရွှင်စွာ သားကောင်းရတနာ၊ သမီးကောင်းရတနာ
ကလေးများ ဖြစ်သောင် ပြုစုံပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍
သားသမီးရှင် မိဘများ၊ ဆရာ ဆရာမများ၊ အဖို့သိမှတ်ဖွယ်စာရေး
သူ၏ အတွေ့အကြော်အတွေးအကော်နှင့် သဘောထားများကိုစိတ်
ဝင်စားဖွယ် စုစုပေါင်လင် တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရင်သွေးငယ်များ ပြုစုံပျိုးထောင်ရေးကိုမိဘတိုင်း
ဆောင်ရွက်နေကြသည် မှန်သော်လည်း ဆန္ဒစောမှ၊ လျှစ်လျှော့ရှု
ရှု၊ မသိနား၊ မလည်းမှတ်ကြောင်းအက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြ
ရသော မိဘများလည်း များစွာ ရှုပေသည်။ ထိုကြောင်း ရင်သွေး
ငယ်များကို နည်းလမ်းတကျ ပြုစုံပျိုးထောင်ရေးမှာ သိမ်းမွေ့၊ နက်
နဲ့သော ကိစ္စဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ သိမ်းမွေ့သည် သဘောများကို
ပင် စာရေးသူကို ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်စွာ အသေးစိတ် ရေးသား တင်
ပြထားသည်။ အကြောင်းအရာအား ပြင် သိမ်းမွေ့ လေးနှင်းသော်
လည်း အရေးအသား၌ ကျမ်းမလေးစော့ လူတိုင်း ပေါ့ပေါ့ပါးဟဲ့
ဖတ်ရှုနိုင်အောင် ရှင်းလင်း ပြပြစ်သော စကား ပြပြုင့် ဆွဲအောင်
ရေးဖွဲ့ထားသည်မှာလည်း နှစ်လိုဖွယ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	ဆန္ဒမွန်	၁
၂	ပန်းလိုဂျင်အပင်ကို ပျိုးတတ်မှ	၅
၃	ပန်းလိုနှင့်ယူလေးကယ်	၁၃
၄	ကလေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်	၂၀
၅	ကလေးကို ရှိက်သင့်မရှိက်သင့်	၂၀
၆	အလိုလိုက် အမိုက်စောကား	၄၀
၇	ပုံပြင်ထဲမှာ အလို့ဗျာ	၄၀
၈	ကလေးနှင့်ကျောင်းထားချိန်	၅၀
၉	ကလေးနှင့်ပညာရေး	၆၆
၁၀	ဓမ္မာင်းနောက်၍ စာတော်ပါစေ	၇၅
၁၁	မြို့ပတ်ရထားပေါ်မှ ဆရာမ	၈၅
၁၂	ကလေးဖတ်စရာ ကလေးစာ	၉၅
၁၃	ကလေးဖတ်စရာ စာရွေ့ပါ	၁၀၆
၁၄	မိဘဆရာပူးပေါင်း ကလေးပညာကောင်း	၁၁၂
၁၅	ကလေးစရာပေ တင်ပါစေ	၁၂၀
၁၆	သုတေသနပေ ဖတ်ပါစေ	၁၂၈
၁၇	ကိုယ်ကျင်ကောင်း၍ စိတ်ကောင်းရှိပါစေ	၁၃၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၈	အနစ်နာခံ၍ ကူညီတတ်ပါစေ	၁၄၇
၁၉	မိဘ ဆရာ ရှိသေပါ	၁၅၅
၂၀	နှုတ်ကြမ်း လက်ကြမ်း လူသရမ်း	၁၆၃
၂၁	မြော်ပင်ကလေးများ	၁၇၃
၂၂	ကလေးနှင့် ဆောကစားခြင်း	၁၈၂
၂၃	ကလေးနှင့် အနေပညာကို ခံစားခြင်း	၁၉၁
၂၄	ကလေးနှင့် ရွှေ	၂၀၀
၂၅	ကလေးနှင့် ဆေးလိပ်	၂၀၇
၂၆	သမီးမိန်းမ မွေးပြန်ရှု	၂၁၃
၂၇	ကျိုးအတောင်ပေါက်စသုဖျယ် မြို့ကောင်ပေါက်မဆုံးယူ	၂၂၂
၂၈	အရမ်းပြင်လျှင် အယဉ်ပျက်သည်	၂၃၁
၂၉	ကောင်းဆိုးနှစ်ဖြာ လှကညာ	၂၄၀
၃၀	ဆင်းစီး မြင်းရုံ	၂၄၈
၃၁	မြို့ကောင်ပေါက်အဆုံးယောက်းလေး	၂၅၆
၃၂	အထိန်းမတတ် နိုးတော်တော်	၂၆၇
၃၃	အချိန်မိုးပျုံးဖော်သက်သာ	၂၇၃
၃၄	ပေးဝေနှီးရင်း	၂၈၃
၃၅	သမီးမိန်းကလေးနှင့်အိမ်ထောင်ထိန်းသီးရေး	၂၉၁
၃၆	သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ဖွင့်	၂၀၀
၃၇	ရွှေမြှတ်မွှန်	၂၁၃

ဆန္ဒမှန်

မိဘတိုင်း ရင်သွေးရင်နှစ်သားသမီးကို ချစ်ကြသည်။ သားသမီးကို ကောင်းစေချင် တော်စေချင်ကြသည်။ သားကောင်းသမီးကောင်းကို ရချင်ကြသည်။ သို့သော် "ပန်းလိုချင်အပင်ကို ပျိုးတတ်မှု" ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိသည်။

BURMESE
CLASSIC
www.burmeseclassic.com

ဥယျာဉ်မှူးသည် ပန်းကိုရချင်သည်အတွက်ပန်းပင် ကိုပြုစုံပျိုးထောင်ရသည်။ မြေဆီမြေကောင်းကျွေးရသည်။ ရေ၊ လေနေရာင်ပေးရသည်။ အညွှန်တရာုဂုဏ် အဖွဲ့တစိုင်း အချိန် အထိ သတိထားရှု စောင့်ရှုရှုက်ရသည်။ သို့မှသာ ပန်းပွင့်လှလှရသည်။ ဥယျာဉ်မှူးကောင်းမှ ပန်းကောင်းပွင့်သည်။ ထိနည်းတူစွာပင် သားကောင်းသမီးကောင်းရလိုသူတိသည် ရှုံးဦးစွာကိုယ်က မိဘကောင်းဖြစ်ရန်လိုသည်။

မိဘကောင်းဖြစ်လိုသူသည် သားသမီး မရခင်ကတည်းက သားကောင်းသမီးကောင်းရလိုစိတ်ဖြင့် ရှောင်ရန် စောင်ရန်တိုကို သတိထားရသည်။ ကိုယ်ဝန်စောင်ဘာဝတွင် မဖြင့်ရသေးသော ရင်သွေးအတွက် မေတ္တာထားရှုံး စောင်ရှုရှုက်

ကြရသည်။မွေးဖွားပြီးသည်နောက်တွင်လည်းလူမှုမယ်အချေယ်မှ
ဝ၍ ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစပျိုးထောင်မှ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစပျိုး
ထောင်မှတိုက်လိုလေဆေးမရှိအောင်ဖြည့်ဆည်းပေးကြရသည်။

လေကနိတ်ဆရာက "သားကို ငယ်က မဆုံးမ
လျှင် မိဘတလည်း ရန်သူမည်၏"ဟုဆို၏။ မှန်သည်။
"ပကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာအွန်လတ်၊ အတတ်သင်၏။
ပေးတေးနှီးရှင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင် ဝတ်ငါးအင်" မှာ
ပိုင်ဖောင်တို၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။

မကောင်းမြစ်တာ ဆိုသည်းအတိုင်းမကောင်းသည်
တိုက် တားမြစ်ပိတ်ပင်၍ ဆုံးမသွန်သင်ရန် ဖြစ်သည်။ ဆုံးမရာ
တွင်လည်း ဆုံးမပုံ ဆုံးမနည်းစနစ် ကျရန်လိုသည်။ စေတနာပင်
ကောင်းသော်လည်း၊ စေတနာနှင့် မှားလျှင် ဝေဒနာဖြစ်ရသည်။
ဆုံးမရာတွင် လျှော့လွန်းလျှင် ပတ်သည်။ တင်းလွန်းလျှင် ပြတ်
သည်။ ဝန်နှင့်အား မြားနှင့်လေး ဆိုသကဲ့သို့ အသက်အချေယ်
အလိုက် ကိုက်ညီအောင် သတိထားပြီး ဆုံးမရသည်။

စာရေးသူသည်ကိုယ်တိုင်လည်းသားကောင်းသမီး
ကောင်းရချင်သည်။ မိဘချင်းကိုယ်ချင်းစာ၍ မိဘတိုင်းလည်း
သားကောင်းသမီးကောင်းရစေချင်သည်။ ထို့ကြောင့်နိတ်ကျမ်း
များ၊ ဆုံးမရမှား၊ ဇာတ်နိပ်တို့များ၊ စိတ်ပညာစာအပ်မှား၊ ဝဲဗျာ
တို့၊ ဝဲဗျာရည်များမှ သင်ခန်းစာ ထုတ်ယူပြီးသားသမီးကို ပြုစပျိုး
ထောင်နှိုင်ဖို့ကြီးစားသည်။ မိမိကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်မှား၊ ပတ်ဝန်း

ကျင် အဆွဲအကြော်ဗုံးကိုလည်း သတိထား၍ နည်းမျှသည်။
သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြား ဆိုသကဲ့သို့ ဆရာသမား လူကြီး
မိဘမှား၏ ဆုံးမသွန်သင်မှားကိုလည်း အတုယူသည်။ ကိုယ်
တိုင်လည်း ဖြစ်ရပ်အလိုက် ဆင်ခြင်တွေ့ဆာသည်။ ထိုအချက်မှား
ကိုအခြေဖြေ၍ သုတေသနယ်ရုံမှုခေါင်းတွင် "ပန်းလိုချင် အပင်ကို ဖျိုး
တတ်မှ" ကဏ္ဍတစ်ခုဖွင့်၍သားသမီးတို့လိမ်မှယဉ်ကျေးပြီးသား
ကောင်းသမီးကောင်း ဖြစ်စေရေးကို အောင်းပါးများ၊ ရေးသားခဲ့ပါ
၏။ ရေးသာရာတွင်လည်း သင်ခန်းစာ ရရှင်စေရန် တကယ်ဖြစ်
ရပ်မှားနှင့် ထင်ဟပ်၍ တင်ပြပါသည်။

၌အောင်းပါးများကို ရေးရာ၌ သိ၍တတ်၍ သရာ
တစ်ခုဟု မိမိကိုယ်ကို ယူဆ၍ မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်နည်းမျှသည်တို့
ကိုတစ်ဆင်ပြန်လည်၍ စေတနာဖြင့် လေးစားစွာရေးသားတင်ဖြေ
ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

၌စာအပ်တွင် လိုအပ်ချက်မှား အစွမ်းမလွတ်
သည်မှားကို နားလည်း သိမြင်သူတို့တွေ့ရှိပါက ထောက်ပြေဝေဖုန်း
အကြပ်ပြေပါရန် လေးစားစွာပန်ကြား ဆပ်ပါသည်။ နောက်တစ်
ကြိမ်ပြန်ထုတ်သည်အခါတွင် ထိုအကြပ်ပြေချက်မှားကို ဖော်ပြု၍
ပိုပြည့်စုပြီး ပိုကောင်းအောင် ဖြည့်ဆည်းပေးပါမည်။

၌စာအပ်ဖြစ်ပေါ်လာရသည်မှာ သုတေသနယ်ရုံစာ
ဖတ်ပရီသတ်မိဘမှားက သုတေသနယ်ရုံမှုခေါင်းတွင်ပေါ်လော့ ပန့်သွေ့
ချင် အပင်ကို ဖျိုးတတ်မှ" လူငယ်ကဏ္ဍ အောင်းပါးများကို အောင်းသွေ့

တွဲချုပ်၍ စာအပ်လုပ်ပြီး သိမ်းဆည်းဖတ်မှတ်နေပါသည်။ ဖြစ်နိုင်
လျင် ထိအောင်ပါးများကို တစ်ပေါင်းတစ်စုတည်းပြု၍ စာအပ်
ထုတ်ပါရန် အကြပ်တိက်တွန်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၅၇ စာအပ်
ကို ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မိဘတိုင်း သားကောင်းသမီးကောင်းကို ရရှိခြင်း
ဖြင့် နှလုံး၊ စိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မိဘ^၁
ကောင်းဖြစ်အောင် ကြံးပမ်းခြင်းဖြင့် ပျော်ဆုံးကြည်းနှုံးစုံ
ကောင်းသော မိသားစုဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်ကြပါစေ။

ဆန္ဒနှင့်ဖြင့်

လယ်တွင်းသားစောချစ်

— ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျိုးတတ်မှ —

ပန်းလူလူကို ရလိုလျှင် ဥယျာဉ်မူးကောင်း ဖြစ်ရန်
လို၏။ ထိုနည်းတူပင် သားကောင်းသမီးကောင်းရလိုလျှင် ကိုယ်
တိုင် မိဘကောင်း ဖြစ်ရန် လိုပါသည်။

မိဘနှင့်ဥယျာဉ်မူး

ပန်းပင်ပန်းပွင့်ကို ပြုစုံပျိုးထောင်ရာတွင် ဥယျာဉ်မူးသည်
မိမိစိတ်တိုင်းကျ လုပ်ဆောင်၍ရှုံးရှုံး။ သို့သော် သက်ရှိဖြစ်သော
သားငယ်သမီးငယ်တို့ကို ပြုစုံပျိုးထောင်ရာသည်မှာ ပို၍ နှုံးညွှဲ
သည်။ သိမ်းမွှေ့သည်။ နေရာတိုင်းမှာ ကိုယ်စိတ်တိုင်းကျ လုပ်
ဆောင်၍ ရသည်မဟုတ်။ သူ့ဆန္ဒ သူ့သဘောထားနှင့် သူ၏။
ပကတိအခြေအနေကိုလည်း ပုန်ကန်စွာ နားလည်ရန် လိုပါသည်။

ကလေးကိုပြုစုံပျိုးထောင်ရာတွင် ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း
ဘူး၏ နှစ်ပျိုးနှစ်စားရှုံး။

၆ လသိဒ္ဓနီသာတေသုဒ်

မိဘလောင်းတို့ ရွှေ့ကြွှုံရန်

ရုပ်ပိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်းမာသနရှင်း ရောဂါကင်းရန် လို သည်။ အေတ်မိတိုးတက်သော အသိအမြင်ရှိသည် မိဘလောင်း မျှားသည် လက်မထပ်မီကပင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး၏ ကျွန်းမာရေးကို ဆရာဝန်နှင့်စနစ်တကျခံစေးကြသည်။ အထူး သဖြင့် မိဘတစ်ဦးဦးတွင် ကာလသားရောဂါရိနေခြင်း သွေးသား မသန်စင်ခြင်းသည် သန္တသားအတွက် ဆုံးကျိုးများစွာ ဖြစ်စေ နိုင်၏။ ထိုကြောင်းအနော့အမြင်ရှိသူတို့သည် ထိုကဲ့သို့သော မလို လားဖွယ်တို့ ဖြစ်ပေါ်မလာစေရန် တာဒိုးသာယာမှုအတွက် ခိုက် အလိုမလိုက်မီအောင် သတိထားကြသည်။ မကောင်းသော အမျိုး သမီးများနှင့် ဆက်ဆံခြင်းကို ရှောင်ကြွှုံကြသည်။

နားဝင်တွင် မိဘဖြစ်မှ မကျွန်းမာသော သားသမီး၊ ကိုယ်အကိုချွေတ်ယူးင်းနေသော သားသမီး၊ ဉာဏ်ရည် မပြည့်သော သားသမီး၊ ကိုရှုံးငွေ့တစ်သက်လုံး ယူကျွေးမှုပြစ်ရသည်။ နောင်းမှ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ဆင်းရရသည်။

မိဘလောင်းတို့ အောင်ရန်

ကျွန်းမာသနရှင်း ရောဂါကင်းသော မိဘနှစ်ဦး ပေါင်းသင်းရာမှ ရရှိသော သန္တသားကိုလည်း အမိဝင်းတွင်းမှာ ကတည်းကပင် စနစ်တကျပြုစောင့်ရောက်ရန် လိုသည်။ ကြီးထွားတိုးတက်နှင့် မှန်ကန်ကောင်းမြှင့်စေရန် မိခင်လောင်းသည် လိုအပ်သော

ပန်းစိုးများ အပင်ကို ဖို့တတ်ပုံ ၇

အစာအဟာရတို့ကို မိုးပဲစားသုံးရန် လိုအို၏။ မိခင်လောင်း ၏စိတ်ချမ်းသာမှုသင့်တင်အောင် အနှားယူမှု။ အပ်စက်မှု၊ ထိုက် သင့်သော ကိုယ်လက်လုပ်ရှားမှုတို့ဖြင့် ပြည့်စုန်လို၏။ သန္တ ရှိသည်အချိန်မှ မွေးဖွားသည်အချိန်အထိတတ်ကျမ်း နားလည် သော ဆရာ၊ ဆရာမတို့ဖြင့် ပြသ၍ မှန်မှန် အစ်အဆေးခဲရန် လို၏။

ပြည့်စုညီညွတ်သည် သန္တသားအဖြစ်သို့ ရောက် ပြီး၍ မွေးဖွားသောအခါတွင်လည်း တတ်ကျမ်း နားလည်သည် ကျွန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ ကူညီစောင့်ရောက်မှု ဖြင့် မွေးဖွားရန် လိုသည်။

ကလေးနှင့် အဟာရ

မွေးဖွားပြီးစ ကလေးငယ်အတွက် အကောင်းဆုံးသော အဟာရ မှာ မိခင်၏နှိပ် ဖြစ်၏။ အကြောင်းကြောင်းတို့ကြောင်း မိခင်၏ ၏နှိပ်မတိုက်နိုင်၍ နှိမ်နှုန်းဘူး တို့က်ရှုံးငွေ့လည်း သန့်ရှင်းမှုရှိစေရန် အရေးကြီးသည်။ မသန်ရှင်း၍ ကလေးဝင်းပျက်လျှင် အားအင် ခုတ်ယုတ် တတ်သည်။ အခြားရောဂါများ ဝင်ရောက်တတ် သည်။ ထိုအားကြီးထွားမှ အောက်ကျသွားတတ်သည်။

၁ လယ်တွင်းသားတေသုဒ်

ကလေးနှင့်ဉာဏ်ရည်

ကျော်းမာသန့်စွမ်းသော ကလေးသည် လအလိုက် နှစ်အလိုက် အသက်အချေထဲလိုက် ကြီးထွားမူနှစ်း ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန် ၏။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးကျော်းမာသန့်စွမ်းမူကောင်းမွန်သော ကလေးသည် ပညာသင်ကြားရာတွင် ဉာဏ်ရည်လည်း ကောင်းမွန် ၏။ သို့မှသာလျှင် မိဘတို့ဆန္ဒရှိသည် အတိုင်း ထူးချွန်သော သားကောင်း သမီးကောင်း ဖြစ်လာအောင် ပြုစုံပျိုး ထောင်၍ ရနိုင်မည်။

ကြီးထွားမူနာက်ကျျှေး မကျော်းမာရာကိုသည် ဖြစ်နေသော ကလေးမျိုးကိုရလျှင် မိဘများ လွန်စွာ စိတ်ဆင်းရှု ရသည်။ အေးထိုးဝါးခငွေ အကုန်အကျများ၍ ပိုသားစုံစွားရေးထိုက်သည်။ အမိ၏ သာယာပျော်ဆွဲမူကိုလည်း လျော့ပါးစေ သည်။ ပညာသင်သော အခါမှာလည်း ဉာဏ်ရည်မပြည့်ဝ၍ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါနိုင် ဖြစ်ရသည်။

ထိုကြောင်း အစကောင်းမှ အဆွောင်းသေချာ ဆုံးသည်အတွင်း သားသမီးကောင်းကို ရလိုလျှင် အစကောင်းရန် လို သည်။ မိဘလောင်းတို့ကျော်းမာသန့်ရှုံးရောက်ကောင်းရန် လိုသည်။ သန္တသားကတည်းက စနစ်တကျ စောင့်ရှောက်ရန် လိုသည်။ ရုပ်ပိုင်း ကျော်းမာသန့်စွမ်းသော ကလေးဖြစ်ရန် လိုသည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပုံးတတ်စွာ ၉

မိဘ၏ဆန္ဒနှင့် ကလေး၏သဘာဝ

ကလေးကို ပြုစုံပျိုး ထောင်ရာ၌ ကလေးတို့၏ သဘာဝကိုလည်း အမှန် အတိုင်း သိမြင်လက်ခံရန် လိုသည်။ ကလေး၏ ပုံမှန် သဘာဝသည် ကစားမက်သည်။ အစားမက်သည်။ အဆောင်မည်။ ကစားမည်။ စားမည်။ ထိုကလေးမျိုးသည် ကလေးပိုသျော်ကျော်းမာသည်။ ပြီးထွားသည်။ စိတ်နေပုံ မှန်သည်။

မိဘတိုင်းသည် ကိုယ်သားသမီးကို လိမ့်မာစေချင် ကြ၏။ ပညာ ထူးချွန်စေချင်ကြ၏။ ဟြာသည်မှာလည်း ကလေး၏ နှောင်ရေး ကောင်းစေရန် စေတနာ ဖြစ်ပါသည်။ ကလေး၏ သဘာဝ၊ ကလေး၏ ဆန္ဒနှင့် မိဘ၏ ဆန္ဒ မိဘ၏ဖြစ်စေချင်သည် တိုကို မွှေ့တအောင် ဆက်စပ်ပေးရန် လိုပါသည်။

ကလေးကို ကျောင်းသွားချိန်သွား၊ ကစားချိန် ကစား၊ စားချိန်စား၊ စာကြည့်ချိန်ကြည့်၊ စနစ်ကျေအောင် သတ်မှတ် ပေးရန် လို၏။ အချို့သော မိဘများ မိမိတို့ဖြစ်စေချင်သည် ကိုသာ ရှေ့တန်းတင်၍ ကလေး၏ ဆန္ဒကိုလှစ်လျှော်ပြုကြသည်။ ကလေး၏ သဘာဝဖြစ်သော အစားမက်ခြင်းကို မဖြေရှာတတ်ကြသော လည်း ကစားမက်ခြင်းကို ပြုရှာတတ်ကြသည်။

အပြိုင်အဆိုင် အနိုင်အရုံး

ယခုအခါး ပညာရေးတွင် အပြိုင်အဆိုင်များ စွဲန်းသည်။ လူကြီးများ၏ လောဘသည် ကလေးများထံသို့ ကျော်က် ရှိက်ခတ် လာ၏။ ဝါသနာပါသည် မပါသည်ထား၍ ခေတ်ကာလ အလိုက် လူကြိုက်များသော အသက်မွေးဝါးကျောင်းတဲ့သို့လို့ ဝင်ခွင့်ရရေးအတွက် သူ့ထက်ပါ သာအောင်အစွမ်းကုန် ကြိုးစားကြရသည်။

ကျောင်းဆိုလျှင်လည်း အကောင်းဆုံးကျောင်းကျောင်းဆိုလျှင် အကောင်းဆုံးကျောင်းဟု ဟရမှု၊ ကလေးများ၊ တို့ဆရာဒါ အကောင်းဆုံး ဆရာမှု၊ ကလေးတို့သည် တစ်နေ့၊ တစ်နေ့တစ်ကျောင်းမှတစ်ကျောင်း၊ တစ်နေ့ရာမှတစ်နေ့ရာ ပြောရွှေ့ရန်း၊ ရန်းနားရသည်မရှိ အိပ်ချိန်ကလေးမှ အနိုင်နိုင်၊ စားချိန်ဟျှော် သတ်သတ်မှတ်မှတ်မရှိ တစ်နေ့ရာမှ တစ်နေ့ရာသို့ အပြောင်းအပြော တွင် ကားပေါ်မှာ စားရသည်။ ဆရာမလာခင် အလျင်အမြန် စားရသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက် ဖူးရှုံးသည် အနားမရ၊ အချိန်တိုင်း အမောက်မောက် လိုက်နောကြရရှုံးကလေး၏ဘဝ၊ လွှဲငယ်၏ဘဝကလေးများ မလုပ်မဖြင့် ကုန်နှင့်ကြရသည်။ ကြုံကလေးတို့၏ စိတ်နေ့စိတ်ထားသည် ပုံမှန်မရှိပါမည်လားဟု စိုးရိမ်စရာပင် ဖြစ်၏။

မိဘတို့သည် သတိထားဖို့ကောင်း၏။ မိမိတို့၏ လောဘကြောင့် ကလေးအရွယ် လွှဲငယ်တို့ကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုမို မပင်ပန်းစေသင့်ပေ။

လောကတွင် ဆရာဝန်ဖြစ်မှု၊ အင်ဂျင်နိယာဖြစ်မှု သာ လူရာဝန်သည်မဟုတ်၊ လူဖြစ်ရကျိုးနှင့်သည်မဟုတ်၊ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နိယာဖြစ်လျက် ချမ်းသာပျော်ဆွင်မှု မရသူတို့လည်း များစွာရှုံး၏။

အသက်မွေးမှုတစ်ခုပညာ

အသက်မွေးမှုတစ်ခုပညာကိုယ်စိုက်ရှုံးတို့၏ ဝါသနာနှင့် တိုက်ညီရန် လိုသည်။ ဝါသနာပါသော အလုပ်ကို လုပ်မှ ဖျော်ဆွင်သည်၊ ထူးချွေးသည်၊ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်တွင် တွေ့ခွန်ထူးနိုင်သည် အာကလူဖြစ်နိုင်၏။ ဝါသနာပါသော အလုပ်ကို ပေါ်ပင်လိုက်ရှုံးလုပ်ရအွင် ကြိုးစားမှုကြောင့် အများနည်းတူဖြစ်နိုင်သော်လည်း အာကလူအပြစ် တွေ့ခွန်ထူးနိုင်သော အဆင့် သို့ ရောက်မည့် မဟုတ်ပေ။

လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တိုင်းတွင် ထူးချွေးနိုင်ခွင့် အောင် မြင်နိုင်ခွင့် ထင်ပေါ်ကျောကြားနိုင်ခွင့် ချမ်းသာပျော်ဆွင်နိုင်ခွင့် များ ရှိပေသည်။ ရှိုးသားမှုကြိုးစားမှုများ ဖြင့် လုတော်လုကောင်းကို နေရာတိုင်းမှာ အလိုရှိသည်။ လူတိုင်းက လေးစားသည်၊ ထို့ကြေားဘဝသည် ပျော်ဆွင်ချမ်းမြော်ရှုံး ရှုံးယဉ်ဖွေ့စွဲရှုံးဖြစ်၏။

၁၂ လယ်စွင်းသားတော်ချုပ်

ဘယ်နေရာမှာ နေနေ ဘာအလုပ်ကို လုပ်လုပ် လူဖြစ်ရကျိုး
နှင့်သည်။

ပန်းလိုနာနယ် ကလေးယော

ရုပ်ရောစိတ်ပါ နှစ်ယုံသည်

ကလေးငယ်တို့သည် ပန်းနယ်နာနယ်၏။ ရုပ်ခန္ဓာနသလို စိတ်
ဘတ်လည်း နသည်။ ရုပ်နာနကလေးကို ထိခိုက်စရာများသလို
စိတ်နာနကလေးကိုလည်း ထိပါးစရာများလု၏။ ရုပ်ထိခိုက်သည်
မှာ မြင်သာသည်။ ၎သ၍ လွယ်ကူသည်။ စိတ်ထိခိုက်သည်မှာ
မြင်သာ မသိသာ၊ ထိုကြောင် အမှတ်တမဲ့ မကုစားမီတတ်ကြ။
ထိုအခါ စိတ်ဒဏ်ရာ စိတ်အနာသည်၊ တစ်သက်လုံးပါသွား
ဘတ်၏။

မိဘများသည်ကလေး၏ ရုပ်ခန္ဓာကြီးထွားအောင်
အစာ ကျွေးကြသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးကြသည်။
ထိနည်းတူပင် ကလေး၏စိတ်ခါတ်ကိုလည်း ကြီးထွားအောင်
ကောင်းမွန်မှန်ကန်အောင် ပြုပေးသင့်သည်။ မကောင်းသော
ဒဏ်ရာမရအောင် အကာအကွယ်ပေးသင့်သည်။

၁၄ လမ်းတိုင်းသားအောချုပ်

စိတ်ပိုင်းဒဏ်ရာ ကာကွယ်ပါ

အချို့ လူကြီးမိဘများသည် ကလေး၏ စိတ်ခံစားချက်ကို ပေါ်ပေါ်
ဆဆသဘာထားတတ်သည်။ ကလေးကိုကလေးသာ ဖြစ်သည်
ဟု အရေးမစိုက် ပြောပြောဆိုတတ်သည်။ ကြီးမားသောအမှားကို
ကျိုးလွန်ခြင်း ဖြစ်၏။

သားသမီး တစ်ယောက်ထက်ပိုလျှင် သားကို
ပိုချို့သည်။ သမီးကို ပိုချို့သည်ဟူ၍ ခဲ့ခဲ့ပြေားမြား ပြောဆိုခြင်း၊
ဆက်ဆံခြင်း၊ အခွင့်အရေးပေးခြင်းတိုကို မပြုသင့်ပေါ့ အတုတုပင်
ချုပ်ခင်ကြောင်း၊ ကြောင်နာပြောင်းကို ပြုသသင့်သည်။

တစ်ဦးတည်းရှိစုစုပေါင်းမှု၊ ကြောင်နာမှု၊ ယယ်မှု
အပြည့်လေး၊ ခဲ့ရာမှ အောက်အငယ်ရှိလောသောအခါ အငယ်ကိုသာ
ဦးစားပေးလွန်း၍ အကြီးဖြစ်သူကို လျှစ်လျှော့ထားခဲ့ပါသော်
ကလေးအကြီး၏ စိတ်ထဲမှာ သိမ်းယော်သွားတတ်သည်။
အငယ်ကြောင့် သူကို အချို့လော်ပါသည်။ အပြောခံရသည်။ အရိုက်
ခံရသည်ဟု အငယ်ဖြစ်သွားပေါ်တွင် မနာလိုစိတ် မကျေနှင့်စိတ်
ကြီးထွားလာတတ်သည်။ အချို့ဆိုလျှင် ဆိုးဆိုးရွားပင် အငယ်
ဖြစ်သွားပေါ်မှာ ရန်၌ထားသည့်အထိ ဖြစ်သွားတတ်သည်။

မျက်နှာငယ်သောကလေး

များသောအား ဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်မှာ ကလေး သုံးယောက်၊ လေး
ယောက်ရှိလျှင် အလတ်ကလေးမှာ မြတ္တာလျှောပါးသလို
ခဲ့စားရတတ်သည်။ ကျွန်ုပ်သိကျွမ်းသော အိမ်ထောင်တစ်ခုတွင်
ကလေးလေးယောက်ရှိသည်။

ပထမကလေးမှာ သားကြီးဖြစ်၍ အရေးပေး
ခံရသည်။ ခုတိယမှာ သမီးဖြစ်၍ အရေးပေးခံရသည်။ တတိယမှာ
သားဖြစ်သည်။ စတုတွေမှာ သားဖြစ်သည်။ စတုတွေသားမှာ လည်း
အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အချို့အကြင်နာပိုကြသည်။ တတိယကလေး
မှာ မိဘများစိတ်ဝင်စားခြင်း မခံရသူဖြစ်သည်။ သူမှာအပြစ်ရှိ
လျင် ပို၍ အရိုက်အနှုက်ခံရသည်။

နောက်တော့ ထိုကလေးသည် အိမ်ထဲမှာ အဆိုးဆုံး
ကလေး ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ မိဘများက သူကို ပို၍ ဖိန့်ပြု
ပြန်သည်။ လူဆိုးဘာမှာအသုံးမကျေတဲ့အကောင်ဟု နေ့စဉ်လိုပင်
ခုဗ္ဗာကြိမ်းမောင်းခြင်း ခံရသည်။ ကြောသောအခါတွင် ထို
တတိယကလေးမှာ ညီအကို မောင်နာချုပ်းအပေါ်မှာ လည်း
မကျေနှင့် မိဘကိုလည်းမကျေနှင့် ဖြစ်လာသည်။ သူကိုသူလည်း
မိဘများ မကြောခဲာ ပြောဆိုနေကြသလို "လူဆိုးအလကား
ကောင်းဟု မှတ်ယူလာသည်။ တကယ်ပင် ဆိုးသောပေါ်သော
လုကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သွားသည်။

ချီးမွမ်းပါ

ချီးမွမ်းသည်ကို ကြီးငယ်မဟု လူတိုင်းသဘောကျသည်။ ကလေးက ပို၍ ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ အထူးသဖြင့် သူချွင်ခင် လေးစားသော မိဘဆရာသမားတို့၏ ချီးမွမ်းမှုကို ပို၍ ရချင်သည်။ သိပ်လိပ်မာတာပဲ "သိပ်တော်တာပဲ" "သိပ်သိတတ် တာပဲ" ဟု မကြာခဏ ချီးမွမ်းခံရသော ကလေးသည် ထိချီးမွမ်းခဲ့ ရမှုကို ထိနိုင်သိမ်းထားနိုင်ရန် အပြစ် ရှိမည်ကိစ္စများကို သတိထား၍ ရှေ့ရှင်ရှားလာသည်။ ဆက်၍ ချီးမွမ်းခံရစေရန် ကြိုးစားလာသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကောင်းသည်ထက် ပိုကောင်း၊ တော်သည်ထက် ပိုတော်လာတတ်သည်။

"လူခိုး၊ လူမိုက် အလကားကောင်" ဟု အပြောခံရပါများလှည်း အမှန်ပင် ဆုံးမိုက်သွားတတ်သည်။ ရှုတ်ချွဲခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း၊ ရှိက်နှုက်ဆုံးမခြင်းထက် ချီးကျူးခြင်း၊ ကောင်းသည်အချက် တော်သည်အချက်များကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ အားပေးအား မြောက်ပြုခြင်းတို့က ကလေးကို ပို၍ ထိုးတက်ကောင်းမွန် စေနိုင်ပေသည်။

ချီးမွမ်းခံရ၍ လိမ္မာသွားသောကလေး

ကျွန်းတော် ကျောင်းဆရာအဖြစ် ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ရောက်ရှိသွားစဉ်က အလွန်ဆို သောကလေးတစ်ယောက်နှင့် ကြုံးသည်။ ထိုကလေးသည် စာကိစ္စတ်ဝင်စားခြင်း၊ ကြိုးစားခြင်း။

ချီး သူ.ထက်ငယ်သူများကို အန္တကျောင်သည်။ ရန်းဖြစ်သည်။ ဆရာ့ ဆရာများကို ကလေးမခန့် လုပ်သည်။

နေ့စဉ် အတိုင်အတော်ခံရ၍ ရုံးခန်းသို့ ရောက်ရသည်။ နေ့စဉ်အရှိက်ခံနေရသည်။ ဆရာဆရာမများကလည်း ထိုကလေးကို မှန်းကြေသည်။ ကျွန်းတော်ကျောင်းသို့ ရောက်သည်။ ဧ.မှာပင် ထိုကလေး၏ ခုံးသတ်းပျိုးစုံကို ကြားသိရသည်။ ကျွန်းတော်ထိုကလေးနှင့်ရှင်းနှင့်ခိုင်မာင်အောင်ကြိုးစားသည်။ ချွဲခြင်းကြင်နာမှုကို မရဝါဖူးရှုံးဝမ်းသာနေသည်။ တမနက်တွင် ကျွန်းတော်က သူ.ကို ရုံးခန်းထဲမှာ အမှုက်လုည်းခိုင်းသည်။ သူက အမိုက်လုည်းရုံးသာမက စားပွဲများကိုပါဖိန်သုတေသနားသည်။

ကျွန်းတော်က သူလုည်းကျင်းရှင်းပေးသွားသည်မှာ သိပ်ကောင်းကြောင်း၊ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဝမ်းသာအားရုံးကျူးဗျားပါသည်။ နောက်နေ့တွင် သူသည် ကျွန်းတော်ကျောင်းလာသော အခါ ကျောင်းဝင် ပေါက်မှ စောင်းရှုံးကျွန်းတော်စာအုပ်များကို ဆိုးကြုံယူသည်။ ရုံးခန်းကိုလည်းလုည်းကျင်းရှင်းပေးသည်။ ကျွန်းတော်ချီးကျူးဗျားပြီးကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပါသည်။ ကျွန်းတော်၏ ချို့ခိုင်ချီးကျူးမှုကို သူသောကျေနေပါသည်။

တစ်နေ့တွင်နေ့လယ်ခေတ္တကျောင်းဆင်းချီးနှင့် ကျောင်းထဲတွင်ထိုကလေးအမိုက်လုည်းနေသည်ကို တွေ့ရှုံးသည်။ ကျွန်းတော်အနားသို့ သွားကြည်ပြီးဝမ်းသာအားရုံးကျူးဗျား

လိုက်ပါသည်။ ချီးကျူး၊ ခရာဖန်များသောအခါ ဆက်လက်၍
ချီးကျူး၊ ခချိုင်လာသည်။ သူချိုင်ခင်သော ဆရာကမကောင်းမြင်
မှာ အပြစ်တဲ့မှာကိုကြောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ဖြစ်ခြင်း၊
အနိုင်ကျင့်ခြင်း၊ စသည်တို့ကိုမပြုတော့ပါ။ ရုံးခန်းသို့လည်း
ရောက်မလာတော့ပါ။

သူ၏ ပြောင်းလဲမှုကို ဆရာသရာများတဲ့တဲ့
ဖြစ်ကြသည်။ ဝိုင်းဝန်းချီးကျူး၊ ကြော်သည်။ ထိုကလေးမှာ ယခင်က
တစ်ခါမျှ မခဲ့တဲ့ရဘူးသောကြည့်မှုများကိုခဲ့တဲ့အနေ၍ ချီးကျူး၊
ခရာအောင်ဆိုပြီး ကြိုးစားလာသည်။ ထို့ကြောင့် လိမ္မာသော
လုံးကောင်းကလေးဖြစ်လာသည်။ သို့သော်စုံမတော်သေးပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုတ်ကသူ့ကိုလိမ္မာသောလူ
ကလေးဖြစ်လာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ စုံကိုလည်းတော်အောင်ကြိုးစား
ပို့အကြောင်း၊ အတန်းထဲမှာ ဆရာသင်သည်ကို ဂရဂုဏ်
နားထောင်ပြီးနေ့စဉ်ပေးလိုက်သောစာများကိုရအောင်ကျက်ပို့
အကြောင်းအားပေးပြာဆိုသည်။ ထိုကလေးသည်ပြာသည်
အတိုင်းကြိုးစားလာ၍၍စာပါတော်လာသည်။ ဆရာ၊ ဆရာများ
အားလုံးကသူ့ကိုတဲ့တဲ့အဲချီးကျူး၊ ကြို့ပြန်သည်။ ဤနည်းအား
ဖြင့်ဆရာ၊ ဆရာများက ချီးကျူးလေး၊ သူကပုံကြိုးစားလေးဖြင့်
ချိုင်ခင်စရာကောင်းသောတပည့်လိမ္မာလုံးကောင်းကလေးဖြစ်သွား
ပါသည်။

ပန်းလိုချင် ဆပင်ကို ဖျိုးတတ်ဖူး ၁၉
မိဘဆရာတို့၏ ချိုင်ခင်ကြောခြင်း၊ အားပေး
အားမြောက်ပြုခြင်းသည် ကလေး၏စိတ်ဓာတ်တိုးတက်ကောင်း
မွန်မှုအတွက် အကောင်းဆုံးအားဆေးဖြစ်လေသည်။

ပရွတ်ချုပ်နှင့်

ကလေးတစ်ယောက်ကို မိုက်သည်၊ ဆိုးသည်၊ ပျော်သည်၊ ရှော်
သည်၊ အသည်၊ ထုံသည်၊ နသည်၊ ဥာဏ်ထိုင်းသည်၊ ဘာမှ
အသုံးမကျေဘူး၊ အလကားကောင်း၊ စည်းကမ်းမရှိဘူး၊ မသိတတ်
ဘူး၊ ထွန်းပေါက်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အကျင့်မကောင်းဘူး၊ စသည်နှင့်
ရင်းသီးရှုတ်ချုသောစကားများကိုဖြစ်ဖော်၊ ထိုအထဲမှုစကားတစ်
ဦးလိုးကိုဖြစ်ဖော်၊ ထပ်ခါတလဲမပြောဆိုသင့်ပါ။ အထူးသဖြင့်
သူအထင်ကြီးလေးစားသူများကမပြောဆိုသင့်ပါ။ ကြို့ပို့ဖန်များ
စွာကြေားရလျှင် ကလေးသည်သူ့ကိုယ်သူများပြုသည်၊ အတိုင်း
ယုံကြည်သွားပြီးတကယ်ပင်မိုက်သူ့ဆိုးသူ၊ ဖျော်သူ၊ ရှော်သူ၊ အသူ
ဖြစ်သွားသည်။

ရုံကြီးမိဘတို့သည်ကရုဏာဒေါသောဖြင့် အမှတ်
တမဲ့ပြောဆိုမိတတ်ကြေား၊ စေတနာဖြင့်ပြောသည်ပင်ဖြစ်သော်
လည်းကလေးအတွက်နစ်နာလှသည်။ ထိုလွှာများစွာယုံကြည်သွား
စေသည်အချက်ကို ပြန်ပြင်ရန်ခက်ခဲတတ်ပါသည်။

ကလေးငယ်တို့၏ နသောဖြူသောစိတ်ဓာတ်ကို
ညျှစွှမ်းအောင် အဆိပ်သင့်အောင်ပြုမိပို့ လွှာကြီးမိဘတို့သတ်

ထားသင့်ပါသည်။ ကလေးများကိုရက်စက်စွာပြုမှုခြင်း၊ အနိုင်အစက်အပြုမှုခြင်း နှင့်စက်ညွှင်းပန်းခြင်းတို့သည်ကလေးငယ်တို့၏နှစ်သားနှစ်ဦးသားလေးကို ခက်ထန်မာကြောစေတတ်သည်။ လွှန်စွာထိတ်လန့်အောင်ခြောက်လုန်ခြင်းရှိက်နှင့်ခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်းတို့သည်လည်း ကလေး၏နှစ်သားနှစ်ဦးသားလေးမှပြင်းထန်စွာအက်ရာရစေသည်။ အရှက်တကွဲဖြစ်အောင်ဆပ်စေးခြင်း၊ ပြုမှုခြင်းတို့သည်လည်းကလေး၏စိတ်ခာတ်ကိုတစ်သက်ပန်လုံးနာလန်မထူးနိုင်သည်အထိ ဆိုးကျိုးဖြစ်စေတတ်ပေသည်။

ပန်းလိုနှစ်သားကလေးငယ်၏ ဖြူသေားနှစ်သားနှစ်ဦးသားလေးကိုမိမိကြောင့်မထိခိုက်မိအောင်လူကြီးမိဘတို့သတိထားသင့်ကြပါသည်။ သူတစ်ပါးကြောင့် မထိခိုက်အောင်လည်းကောက်ယောင်ရှောက်သင့်ကြပါသည်။

ကလေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်

လူငယ်တစ်ယောက်၏ ဘဝအကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ်သည် သူ၏ဗိုဇ္ဇန်ခိုင်သလို သူနှင့်ထိတွေ့ဆက်စပ်နေသာပတ်ဝန်းကျင့်နှင့်လည်းသက်ဆိုင်နေသည်။

'ရွှေပင်နားရွှေကျေး၊ ငွေပင်နားငွေကျေး' ဆိုသကဲ့သို့၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းလျင်ကလေးများအတွက် တို့တက်ကောင်းမွန်တတ်သကဲ့သို့၊ ပတ်ဝန်းကျင့်ဆိုးလျင်လည်း ကလေးအတွက် ဆိုးကျိုးဖြစ်တတ်သည်။

အနိုင်းဆုံးပတ်ဝန်းကျင်

ကလေးနှင့်ပထမဆုံးထိတွေ့ဆက်ဆံရသည်ပတ်ဝန်းကျင်ကလေးနှင့် အများဆုံးဆက်ဆံရသည် ပတ်ဝန်းကျင်သည် အဖော် အမော်ဖြစ်၏။ ကလေးသည် အဖော်အမော်ချစ်သည်။ အားကို သည်။ အတင်ကြီးသည်။ မိဘတို့၏အငါး အတိုင်းအပြောအငါး မှစ၍ အမူအကျင့်များကို ကလေးသည် အတုယူတတ်သည်။

‘လူလိမ္မာသား-ယဉ်ပါး၊ လူမိက်သား-ရမ်းကား၊ ဟူ၍ ဆိုရှိခကားရှိ၏။ လိမ္မာယဉ်ကျေးသော မိဘ၏သားသမီးသည် လိမ္မာယဉ်ကျေးသော မိဘ၏သားသမီးသည် လည်းမိဘထဲမှအတုပြင်အတတ်သင်ပြီးမိက်ရိုင်းတတ်၏။ ထို့ကြောင့်သားသမီးကောင်းဖြစ်ရေးသည် မိဘကောင်းမကောင်းအပေါ်တွင်များစွာတည်နေ၏။’

စုနှစ်မှုနာကောင်းပြုပါ

သားကောင်းသမီးကောင်းကို ရရှိလျှင် မိဘတို့သည် သားသမီးများ၏ ရှေ့၍ စုနှစ်မှုနာကောင်းပြုသင့်၏။’ ငါပြော သလိုလုပ်-ပါလုပ်သလိုမလုပ်နဲ့၊’ ဟူသောခုံးမနည်းမျိုးပြီး သားသမီးကောင်းကိုမရနိုင်ပါ။ လွတ်လပ်သော အပျိုလျို့ဘဝက ဖို့ဘသာမည့်ကဲသို့ပင် နေခဲ့သည်ဖြစ်စေ အိမ်ထောင်သည်ဘဝ၊ မိဘဖြစ်လာသော ဘဝတွင်ပြောဆိုပုံ၊ နေထိုင်ပုံ၊ ဆက်ဆံပုံ၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းစနစ်ကျအောင်ဖြုပြင်သင့်သည်။’

မိဘစည်းကမ်းရှိမှုသားသမီးစည်းကမ်းရှိသည်။ မိဘယဉ်ကျေးသိမ်းမွေ့မှုသားသမီးယဉ်ကျေးသိမ်းမွေ့သည်။ မိဘစည်းကမ်းမရှိလျှင်သားသမီးလည်းစည်းကမ်းမရှိ။ မိဘနှစ်ကြမ်းလျားကြမ်းထို့တိုင်းထွားတတ်လျှင်သားသမီးလည်းနှစ်ကြမ်းလျားကြမ်းဖြစ်တတ်သည်။’

တော်ကောင်းသောကလေး

အိမ်ထောင်မိသားစုတစ်စုအတွင်းမှာ မေတ္တာအကြင်နာရတနာ တို့သည်လည်း အရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်ဖြစ်၏။ မိဘဖြစ်သော အဖော်အမေသည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ချစ်ခင်ခြင်း၊ ကြင်နာခြင်း၊ စေတနာထားခြင်းသည် အိမ်ထောင်တစ်ခု အတွက် အလှအပနှင့်ကျက်သရေဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော မိဘများသည် မိမိတို့၏ရင်သွေးဖြစ်သော သားသမီးများကိုလည်း ချစ်ခင်ကြင်နာတတ်ကြသည်။ ထိုအိမ်မျိုးများသားသမီးဖြစ်ရသော ကလေးများသည် အလွန်ကောင်းကြ၏။

မိဘနှစ်ဦး၏အပြန်အလုန်ချစ်ခင်ကြင်နာကြသည် ကိုမြင်ရသည်မှာကလေးတို့၏ရင်တွင်ကြည့်နှုံးသည်။ အေးမြှုမျိုးမြှုသည်။ ထိုမိဘများကမ်းမိမိတို့အပေါ်တွင် ချစ်ခင်ကြင်နာပြန်သောအခါး မေတ္တာဖြင့်ထဲမွေ့မှုံးသောဘဝ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြည့်ဝသောဘဝကိုရရှိသည်။ ထိုကလေးများသည်တစ်နှစ်ပြန်၍ ချစ်ခင်တတ်သည်။ ကြင်နာတတ်သည်။ နွဲးည့်သိမ်းမွေ့သူများပြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဆုံးမပြုပြင်၍လွယ်ကူသည်။ လောကအလယ်မှု ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်တွင် အဆင်ပြုသောကလေးများပြစ်တတ်သည်။

ကံဆိုးသောကလေး

မိဘချုပ်၊ မချုစ်ခင်မကြင်နာနှင့် အဆင်မပြုလျှင် သားသမီးများ၊ အနေခက်သည်။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အပြစ်ဖြင့်ကြ၊ အပြစ်တင်ကြ၊ မကျေမန်ပဲပြောဆိုကြ၊ ခိုက်ရန် ဒေါသဖြစ်ကြ လျှင် ကလေးများ လွန်စွာ စိတ်ဆင်းရကြရသည်။ ထိုမိဘများ သည်ကလေးများအပေါ်တွင်အချုစ်အကြင်နာနည်းတတ်သည်။ လင်မယားချင်းဖြစ်သည် ဒေါသမှတ်စံဆင်ကလေးများသို့၊ ကူးပြောင်း၍ ရွှေခဗ္ဗဲကြိုးမောင်းခြင်း၊ ရိုက်နှုက်ခြင်း၊ များပြုတတ်သည်။ ထိုဘဝါ ကလေးများကလည်းမိဘများကို မကျေမန်ပဲဖြစ်၍ ချုစ်ခင်မှုလေးစားရှိသောမျှက်တတ်သည်။ ထိုအိမ်ထောင်မိသားစုမျိုးသည် မေတ္တာသာကြင်နာဆောင်းပါးနေတတ်၏။ ထိုမိသားစုမျိုးတွင်ကလေးဖြစ်ရသည်မှာ ကံဆိုးလှပေါသည်။

မြောပင်လေးများ

ပို၍ဆိုးသည်မှာ မိဘနှစ်ပါးသည် ကိုယ်ဘက်သူ့ဘက်မာနတဲ့ခွန် ထူး၍ မကျေနှပ်မှုများ၊ ကြီးထွားပေါက်ကွဲပြီး အိမ်ထောင်ရေးလမ်းခွဲကြလျှင် မြောပင်ဖြစ်သောကလေးများ၊ ရုက္ခဗောကြီးစွာရောက်ရတော့သည်။ အဖောက်ကွဲ၊ အမောက်ကွဲ၊ မောင်နှုမတစ်ကွဲ ဖြစ်ကြရပြီ။ မလုံအပ်ပါဘဲ မိတ္ထားပတ္ထားနှင့် နေကြရပြီ။ ထိုကလေးများတွင် အချို့သည် စိတ်အားသိမ်းယောက်တတ်လွန်းသူများ ဖြစ်သွားကြသည်။ အချို့သည် တစ်လောကလုံးကို မကျေမန်

ပုံင်ထင်ရာစိုင်းသူများ ဖြစ်သွားကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အတ္တာ၊ စေတနာ၊ အကြင်နာပိုင်းတွင် ပုံမှန် အနေအထားမှ မျှက်ပျောင်းသွားတတ်ကြသည်။ ငယ်ရွှေယ်နှန်ယ်သူများ ဖြစ်သော ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မှန်ကန်စွာ ထိန်းကျောင်း၍ ဘဝလမ်းကြောင်းကို တည့်မတ်စွာ လျောက်လှမ်းနိုင်ရန် စက်ခဲတတ်သည်။

မာနတဲ့ခွန်မထူးသုသင့်ပါ

မိဘတို့ သတိထားသင့်သည်။ လင့်ဘက်ကဖြစ်စေးမယားဘက် ကဖြစ်စေးတတောက်ကော်၍ မာနတဲ့ခွန်မထူးသုသင့်ပါ။ နှစ်ယောက် ပေါင်းမှတ်စာဝပြစ်လာသည့်အကြင်လင်မယားတို့ သည် အပြန် အလုန်ညို့နှင့်၍ အလိုက်အလျော့ ရှိသင့်ကြသည်။ ဘဝလမ်းကြောင်းကို နှစ်ယောက်ပေါင်း၍ လျောက်ရမည့်သူများ ဖြစ်သော ကြောင့် တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက်ချုစ်ခင်းမှု မေတ္တာထားရန်လိုသည်။ မေတ္တာကြီးမှာ လျှင် စေတနာကောင်းရှိသည်။ အနှစ်နာခံနှင့်သည်။ ခွင့်လွှာတဲ့ခွန်သည်။ ညို့နှင့်၍ လွယ်ကူသည်။

မေတ္တာ၊ စေတနာ၊ အကြင်နာနှင့်သာယာသောအိမ်

ဖင်မိခင်ဘဝသို့ ရောက်လျှင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ချုင်၍ မရှိမှု မိမိ၏ စိတ်ချုပ်သာပျော်ရွှေ့မှုသည်။ အိမ်ထောင်မိသားစု

စိတ်ချမ်းသာပြောရွင်မှာအပေါ်တွင် တည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာ၊ စေတနာ၊ အကြင်နာတို့ဖြင့် သာယာသော အောင်ထောင် ကိုဖန်တီးရမည်။ စည်းကမ်းရှိခြင်း၊ သေနံ၊ ရှင်းသပ်ရပ်စွာ မူတ်ခြင်း၊ မေတ္တာ၊ အကြင်နာစေတနာတို့ဖြင့် အနစ်နာခဲ့တတ်ခြင်း၊ စသည်တို့ကို သားသမီးများ၊ အတွက်ခံနမူနာကောင်းပြုရမည်။ မိမိကဲ့သို့ လိုက်နာကျင်ကြော်ရောန်လည်း သားသမီးများကို ဆုံးမသွန်သင်ရမည်။ ရှေ့ဆောင်ရှုသွားဖြင့်မှ နောက်လိုက် သားသမီးဖြောင့်မည်။

ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်

ကဓလေးတို့သည် မိဘမိသားရပြီးလျှင် မိမိနေထိုင် ရာဇ်ရာ၏ အနီးဝန်းကျင်နှင့်လည်း ဆက်ဆံနေရသည်။ ထို့ကြောင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်သည်လည်း ကလေးငယ်တို့အပေါ်မှာ ကောင်းကျိုး ဆုံးကျိုးကို ဖန်တီးပေးနိုင်သည်။

တရာတ်တွေးခေါ်ရှင်ကြီးမင်းမိန္ဒီးယပ် (ဘီစီ-၃၇၂-၂၈၉)သည်ငယ်စဉ်ကပင်ဖောင်သေဆုံးသွားသည်။ မင်းမိန္ဒီးမိခင်သည် သားဖြစ်သွားကို မျှော်လင်ချက်ကြီးစွာ ထားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင်သွားကို နေထိုင်သောအိမ်ကလေးမှာ သချိုင်းတစ်ခုအနီး မှာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်မင်းမိန္ဒီးယပ်ကလေးသည်မသားချသည် ကိုမြင်စွာရသည်။ အတုမြင်အတတ်သင်၍ ကဓလေးသည်ပင်လျှင် မသားချခြင်း၊ ငါးကြောင့်မြင်းစသည်ဖြင့်ကဓလေးသည်။ ထို့ကြောင့်

၌၍ရာတွင်နေလျှင် သားကလေးကြီးပွားတို့တက်မည်မဟုတ် လုပ်ခိုးယပ်၏မိခင်ကယူဆသည်။

မင်းမိန္ဒီးယပ်၏မိခင်သည်နေအိမ်ကိုပြောင်းချွေလိုက် သည်။ ခုတိယင်နေသောအိမ်မှာရွှေးနားတွင်ဖြစ်သည်။ ၌၍နေရာ တွင်လည်း မင်းမိန္ဒီးယပ်ကလေးသည်ရွှေးရောင်းရွေးဝယ်ကိုကြည့်၍ အတုမြင်အတတ်သင်ပြီးရွေးရောင်းတမ်းကဓလေးသည်။ ရွေးသည်တို့၏စရိတ်များကို အတူယူပြန်သည်။

မင်းမိန္ဒီးယပ်၏မိခင်သည်သားအတွက်ပတ်ဝန်းကျင် ကောင်းဖြစ်မည်နေရာကိုရွေးချွေပြောင်းပြန်သည်။ တုတိယအိမ်သည်စာသင်ကျောင်းတစ်ခု၏အနားမှာဖြစ်သည်။ မင်းမိန္ဒီးယပ်ကလေးသည်နေ၊ စဉ်စာသင်သံ၊ စာအုပ်သံများကိုကြားနေရသည်။

အတုမြင်အတတ်သင်၍၍စာအုပ်သည်။ ပညာသင်ချင်စိတ်ဖြစ်လာပြီး ကျောင်းနေသည်။ ထိုမှာအင်ဆင်ရှိုးတက်ပြီးမင်းမိန္ဒီးယပ်ဟူသော ပညာရှင်ကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တော်၏ သူငယ်ချုပ်းတစ်ယောက်မှာလည်း သူ၏အိမ်နားမှ မိုးကိုပျိုးရေးအရာရှိကြီးတစ်ဦးကို သာဘောကျအားကျော့မှ ယခုအခါးတွင် မိုးကိုပျိုးရေးအရာရှိကြီးတစ်ဦးအဖြစ် သို့ရောက်ရှိနေလေပြီးသူငယ်ချုပ်းတစ်ယောက်မှာကဲ့ပင်ကိုယ် အားဖြင့်အေးဆေးသွားပါလျှင် သူကျောင်းနေစဉ်ကနေထိုင်ခဲ့သော်လေး၏အိမ်သည်ဖို့ပိုင်းခိုင်ခဲ့သောအိမ် ဖြစ်နေသည်။

ထိအိမ်တွင်နေ၊ စဉ်ဖိုင်းနှစ်ရိုင်းသုံးရိုင်းရှိသည်။ ကျွန်တော်၏သူငယ်ချင်းဖြစ်သူကလေးငယ်ကိုဖိုင်သူများက အရက်အဝယ်ရိုင်းပြီး မှန်၊ ဖို့ပေးသည်။ နောက်တော့ကျွန်တော့သူငယ်ချင်းသည် ဖို့ကိုကျွန်းကျင့်စွာကစားတတ်သူဖြစ်လာသည်။ နောင်ဗြို့ပြင်းလူသောအခါ ဖဲသမား၊ အရက်သမား၊ ဖြစ်သွားသည်။

ဂေါက်ကွင်းနားတွင်နေထိုင်ခြင်း၊ ဂေါက်သီးအိတ်ထမ်းခြင်းပြင်း ဂေါက်သီးကစားခြင်းအတွေ့အမြင်များ၊ ရာမှုအဆင်ဆင့်တို့တက်ရှုံးဂေါက်သီးရိုက်ချွန်ပို့ယြိုင်သွားသုတိနိုင်းတော်ကာများစွာရှိပေသည်။

မိဇ္ဈိုင်းပတ်ဝန်းကျင်

ငယ်ရွယ်သုတို့သည် အတွေ့အမြင်များသည်ကို အတုယူတတ်သည်။ ထိုဆက်စပ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင့်တွင် မိတ်ဝင်စားသွားတတ်သည်။ ဤသို့ ဆိုသောကြောင့် လူငယ်တစ်ယောက်၏၏ဘဝအကောင်းအဆိုးသည် ပတ်ဝန်းကျင့်အပေါ်တွင်သာ လုံးဝတည်ဖို့နေသည်ဟု ဆိုလိုပြုခြင်းမဟုတ်ပါ။ လူတစ်ယောက်မှာ သူ၏မိဇ္ဈိုင်းရှိသေးသည်။ မိဇ္ဈိုင်းလျှင် ပတ်ဝန်းကျင့်ကောင်းမှာ ကြီးလင့်ကစား မထွန်းကားသည်များရှိပါ၏။ မိဇ္ဈိုင်းသူ့အချို့သည် ပတ်ဝန်းကျင့်မကောင်းသော်လည်း မိမိကိုယ်ကိုကောင်းအောင်ထိန်းကောင်းသွားသူများလည်းရှိပါ၏။

အဘက်ဘက်မှအပြန်အလှန်စဉ်းစားကြည့်သွင်း

မိဇ္ဈိုင်းပြီးပတ်ဝန်းကျင့်မကောင်းရှိပျက်သွားရသူများလည်းရှိသည်။ မိဇ္ဈိုင်းမကောင်းသော်လည်းပတ်ဝန်းကျင့်ကြောင်းကောင်းသွားရသူများလည်းရှိသည်။

မိဇ္ဇာဆို့နှင့်ပတ်ဝန်းကျင့်အဆိုးပေါင်းမိလျှင်ကားအဆိုးမှတ်တိုင်စိုက်တော့သည်။ မိဇ္ဈိုင်းနှင့်ပတ်ဝန်းကျင့်ကောင်းပေါင်းမိလျှင် အကောင်းတွေ့နှင့်တော့သည်။

မိဇ္ဈိုင်းသည်မှာမူးရာပါဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင့်ဆိုသည်မှာဖြူဖြုံးပြောင်းလဲရှုံးရသည်။ ထို့ကြောင့်သားကောင်းသမီးကောင်းရလိုသောမိဘဲဦးသည် သားသမီးတို့ကိုပတ်ဝန်းကျင့်ဆက်စပ်မိစေရန်သတိထားပြီးစိမ့်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ပန်းအဖူးလေးကိုပို့ဖွားအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်သကဲ့သို့သားသမီးတို့ကိုမကောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင့်မကောင်းသော အပေါင်းအသင်းတို့ အန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းအောင် ကာကွယ်ရသည်ဖြစ်ပေသည်။

ကလေးကိုရှိက်သင့်မရှိက်သင့်

မိခင်တိုင်းသည် လိမ္မာသောသားသမီးကိုလိုချင်ကြ၏။ လိမ္မာအောင်လည်းနည်းအချို့မျိုးပြင်ပုံသွင်းကြ။ ဆုံးမပြုပြင်ကြ၏။ သို့ ရာတွင်ထိသို့မြှောရန့်အမှန်အမှားသတိပြုစရာများလွှာတော်၏။ လူစေလိလို့ သွားချောင်ထိက်ရော်ကမ်းပြုလိုက်ဆိုသကဲ့သို့၊ ကောင်းခေါ်သောစေတနာဖြင့်ဆုံးမကောမှ ဆုံးပုံစံမကျော်ပိုစိုးသွားရသည်များရှိ၏။

မှားယွင်းသောအယူအဆ

အချို့သော မိဘမှားသည် သားသမီးကိုချုပ်လျှင် မညာ့နှင့် နာနာရှိရမည်။ အရို့ကွဲအောင်ရှိက်မှ အသည်းစွဲအောင် မှတ်သည်ဟု လွှဲမှားစွာ ခံယူထားကြ၏။ အချို့ဆိုလျှင် သားသမီးက ကိုယ်ကို ကြောက်နေစေချင်သည်။ ငယ်ငယ်ကတည်းက မလျှန်ရှုအောင်ဖိနိုပ် ထားရမည်ဟု ခံယူကြသည်။ ထို့ကြောင် ချုပ်ကြောင်းမပြုဘဲ သားသမီးကို ချုပ်လျှင် နှီးနေစဉ်မန်မှု့နှင့် အပ်ပျော်နေမှ နမ်းပါဟု ဆိုကြ၏။

အချို့က ပို၍ဆိုး၏။ နှီးနေစဉ်လည်းမန်မှု့နမ်းနှင့် အီမေနေစဉ်လည်းမန်မှု့နှင့် ချုပ်ကြောင်းကိုဘယ်တော့မှုမပြနှင့် ပြည့်ကမ်းတက်တဲ့တဲ့သည်ဟုဆို၏။

ဦးကြီး၏ဆုံးမန်ည်း

ကျွန်ုင်တော်ဦးကြီးတစ်ယောက်က^၁ ဟေးမင်းကလေးတွေ လိမ္မာ အောင်ရင် တစ်ယောက်စိုးတွက် ကြိမ်တစ်ခွဲစိုးတော်ဦးကြီးကိုမြော ကြိမ်နေ့ကို အဖျားကဖြတ်ပြီး ကြိမ်လုံးသေးသေး နဲ့ရှိက်။ ကြီးကြီးလာတာနဲ့ ကြိမ်အရင်းဘက်ရောက်ပြီး တိတိ လာလိမ့်မယ်။ တစ်ယောက်ကို ကြိမ်တစ်ခွဲကုန်ရှင်းလိမ္မာရော ပေါက္ဌာ၊ ဟူးအကြပ်ပြု၏။

ဦးကြီးကတော့ သူ့သားသမီးတွေကိုထို့ဖြုံးပြု၏။ ဦးကြီး၏ကလေးမှားသည် ဦးကြီးကိုအလွန်ကြောက်ကြသည်။ ကြောက်ရလွန်းအားကြီး၍ အဖေကိုချစ်ခင်ဗြင်း၊ ရင်းနှီးခြင်းပင် မရှိကြတော့သလောက်ဖြစ်သည်။ ဦးကြီးအိမ်မှာရှိနေလွင်ဦးကြီး၏သားသမီးမှားအနေကြုံနေကြသည်။ ဝကားပင်ကျယ်ကျယ် မပြောစုံကြပါ။ ထို့ကြောင်သူတို့စိတ်ညံ့သည်။ ဦးကြီးအိမ်မှာ မရှိလျှင် ဝမ်းသားသမီးမှာ လွှဲကြသည်။ ခရိုးဝေးသွားလွှဲကြသောကျော်သည်။ မိဘနှင့် သားသမီးမှာ ထို့သို့ဖြစ်နေသင့်သည်မဟုတ်ပါ။

မိဘနှင့်သားသမီး

မိဘနှင့်သားသမီးသည်အပြန်အလုန်ချစ်ခင်နေရမည်။ ရှင်းနှီးနေရမည်။ နားလည်မူရှိရမည်။ လေးစားရှိသောမူလည်းရှိသင့်သည်။ သို့သော် ကြောက်လန့်မနေသင့်ပါ။

သားသမီးတို့အတွက်မိဘသည်မဟာပထဝီမြှုပ်
ကဲသို့အားထားမှုခုံရှုဖြစ်၏။ လူမမယ်ကလေးငယ်တစ်စုံယာက်
သည်သဘာဝအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်ချိန်သည်
အခြေအနေမရှိပါ။ သို့သော် မိဘအားကိုအားထားပြု၍ မိမိ
ကိုယ်ကိုယုံကြည်စိတ်ချုံဖြစ်၏။ မိဘရှိလျှင် နေရတိုင်ရသည်။
ပြောရဆိုရဲ့လုပ်ရကိုင်ရသည်။ လူစိတ်ကားသော ဖွဲ့ခင်းထဲတွင်
မိဘနှင့်ကျွေားသောကလေးသည်မှုခုံခုံအားထားစရာမဟာပထဝီ
ဖြော်ပြုသောက်ကွယ်သွားသကဲ့သို့၊ အောက်တည်မရ ငါးကြွေး
တတ်သည်။ မိဘပျောက်ကွယ်သွားခြင်းသည်ကလေးငယ်သော်
အတွက် အကြီးမားဆုံးသော ကြောက်စရာဖြစ်၏။

ထိုသို့ သားသမီးလူမမယ်တို့အားကိုး အမှုပြုနေရသော မိဘကတ်းမာစွာဆက်ဆံခြင်း၊ ပြုင်းထန်စွာရှိကိုနိုက်
ခြင်း၊ ရက်စက်စွာပြုမှုခြင်း၊ ကိုခဲ့ရရှုရှိလျှင် ထိုကလေးငယ်သည်
သနားစရာကဲ့ဆိုရှာသူဖြစ်၏။

အကျဉ်းတန်သောမြင်ကွင်း

ရုပ်ကုက်တစ်ခုတွင် အိမ်ရှားနေ့စဉ်ကတစ်ဆီများမှ အိမ်ရှုင်
မတစ်ဦးသည် သူ၏လေးနှစ်သားအရွယ် သမီးငယ်ကို ရက်ရက်
စက်စက်ရှိက်နေသည်ကို ကြော်ဖြော်၏။ ကလေးငယ်ကဲ့ကြောက်ပါ
ပြုမေမေရဲ့ ဟုကြောက်လန့်တကြား အော်ဟစ်ငါးကြွေးရှာသည်။
ခြောသလုံးဂိုက်ရှုံး ခြေထောက်ကလေးများ၊ ခွဲခွဲ၊ ခွဲခွဲ၊ ခုနှစ်နေ
သည်။ လက်နှင့်ကတော့ လက်ကိုရှိက်သည်။ ရက်စက်သော
မြင်ကွင်းဖြစ်၏။ ထိုမိန့်မှမှာ နှုတ်ကြမ်းလျှောက်မြှုံး ဖြစ်၍
အိမ်နှီးချင်းများသည်မည် သူမျှ ဝင်မပြောချင်ကြ၊ ကမေးလာ
နာလှပြီ။

အပြစ်ကကြီးကြီးမားမဟုတ်။ ကလေးကို
ဆန်သရွေးခိုင်းရာမှာကလေးဆန်သရွေးပြီး ဆန်ဗန်းကို မနိုင်မနိုင်းယူ
လာစဉ်ခလုတ်တိုက်လျှော်ဆန်ဗန်းများသောကြောင်းဖြစ်
သည်။ ကြိုးမျှငယ်သောကလေးကိုခိုင်းလျှင် ကဲ့သို့ဖြစ်နိုင်သည်
ကို မိခင်သည်မဆင်ခြင်းက ကလေးကိုသာမဲ့ ကြိုးရှုံးရှိက်နေ၏။

ကလေးသည်နာကျင်လွန်းလှပြီဖြစ်၍ လျေကား
တစ် ထစ်သားရှိသောအိမ်ကလေးပေါ်သို့ ပြေားတက်၏။ အိမ်
ပေါက်ဝတ္ထ်ဖောင်ရပ်နေသည်။ အခင်ကိုအားကိုလိုဟန်တွေ၏။
သို့သော်ဖောင်ကမက္ခည်းဘုရားရှိက်နေသောမိခင်ထဲသို့တွေ့န်းရှုံးလွတ်
၏။ မိခင်ကဆက်ရှိက်သည်။ ရက်စက်လွန်းလှသောမြင်ကွင်း
ဖြစ်၍ အိမ်နှီးချင်းအားလုံးမနေနိုင်တော့ဘဲ ဂိုင်းဝန်ဗြို့မှုံး

မောင်:ကရ၏။

အုံတောင်ပါ်က်တတ်သည်

ထိကလေးမျိုးသည် လောကအလယ်တွင်အများနှင့် ဆက်ဆံရာ၌
ကြောက်ရှုံး၍ စိတ်အားသိမ်းယ်နေရှာတော့မည်။ ပိမိကိုယိုကို
ယုံကြည်စိတ်ချုမ္မ အော့ပါး၍ ထူးချွန်ထက်မြေက်မူမရှိ ဖြစ်တတ်
သည်။ အကယ်၍ဖို့ဖို့မဟုတ်လျှင်လည်း ဆရာကြီး အဲ့ခေါင်း
၏တစ်သက်တာမှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့၊ အုံတောင်
ကြီးကြီးပါ်က်လျှင် ဆက်ဆံရေးအဆင်မပြေသူ ဖြစ်သွားနိုင်ပေ
သည်။

ဒိုကြိမ်လုံးနဲ့ရိုက်

ကြိမ်လုံးကလေးများကို အချိုုတော်ဖြတ်၍ ကလေးရိုက်တုတ်
အဖြစ်တစ်ချောင်းတစ်မတ်နှင့်ချေးထဲတွင် လှည်လည် ရောင်းချ
နေသူ တစ်ဦးကိုတွေ့ဖူး၏။၏။

ကျောင်းမွေးချင်လို့ငိုသလား... ဒိုကြိမ်လုံးနဲ့ရိုက်။
မှန်းစားချင်လို့ငိုသလား... ဒိုကြိမ်လုံးနဲ့ရိုက်။

အေးမသောက်ချင်လို့ ငိုသလား... ဒိုကြိမ်လုံးနဲ့
ရိုက်ဟု အော်ဟစ်ပြောဆိုရောင်းချနေပါသည်။

ပန်းလို့ချင် အပင်ကို ဖူးတတ်၍ ၃၅

အချိုု၊ သော ဥာဏ်ပညာနည်း သူမံဘများ၊ က
ဟုတ်တယ်၊ ကောင်းတယ်၊ ဒါမှအပြောရသက်သာတယ် ဟု ဆို၍
တစ်မတ်ပေးပြီး ဝယ်ယူကြသည်။ ထိုကြိမ်တုတ်၏ အများတွင်
ကွင်းကလေးလုပ်ထား၏။ ကလေးမြင်နိုင်အောင် သံချိတ်တွင်
ချို့တဲ့ဆုံးထားကြသည်။ ထိုအိမ်မျိုးတွင် ကလေးဖြစ်ရသည်မှာ
မည်မျှစိတ်ဆင်းရဲစရာကောင်းမည်နည်း။

ကျောင်းမသွားချင်၍ ငိုသည်မှာကြိမ်နှင့်ရိုက်ရမည်
အပြစ်မဟုတ်ပါ။ ကလေးကိုအစကတည်းကပညာသင်ကြားမှ
တွင်စိတ်ပါဝင်စားအောင်ရှင်းလင်းပြပြသင့်သည်။ ကျောင်း
သွားချင်အောင်အားပေးအားမြှောက်ပြုရမည်။ ကျောင်းနေချင်
အောင်ပညာသင်ချင်အောင်စိတ်တတ်ကိုပြုစပျိုးဆောင်ပေးသင့်
သည်။ မက်လုံးပေးသင့်ကပေးရမည်။

မန်းစားချင်၍ ငိုသည်မှာလည်းရိုက်ရမည်အပြစ်
မဟုတ်ပါ။ မှန်းကျွေးသင့်သောအချိန်အခါဖြစ်လျှင် မှန်းကျွေးရ
မည်။ ကျွေးသင့်သောအခါမဟုတ်လျှင်နားလည်အောင်ပြောပြသင့်
သည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် အေးမသောက်ချင်၍ ငိုသည်ကိုလည်း
ရိုက်ရမည်မဟုတ်ပါ။ သောက်ချင်အောင်ရှင်းပြရမည်။ ချော့မော့
ရမည်။ သူနှစ်သက်ရုံမက်လုံးပေး၍ ပြုတိုက်သင့်ကတိုက်ရမည်။
ရိုက်တိုင်းကောင်းသည်မဟုတ်။ ကြာတော့တုတ်ယဉ်လာမည်။

၃၆ လယ်ဘင်္ဂသားတော်

မူးယွင်းသောအမြဲအမျှ

အကြောက်နှင့်ထိန်းချုပ်ခြင်းသည် အသံမှန်ကန်အောင်ဖြူလုပ် နိုင်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် အစဉ်သဖြင့် ကြောက်အောင်ဆက် လုပ်နေရမည်။ ကြောလွင်မှာကြောက်တော့ပါ။ ထိုအခါ ရိုက်ချက် တိုးလာလိမ့်မည်။ ရိုက်တုတ် ကြီးလာရမည်။ ကလေးလည်း ပုံမှန် လာလိမ့်မည်။

ထိုအခါမိဘမူးသည်ကလေးကိုရိုက်တုံးလုံးချွတ်၍ ရိုက်ခြင်း၊ ကြိုးတုတ်၍ ရိုက်ခြင်းစသည်တို့ကို လက်မဆုံး၊ အကောသာကဲသုံးရှင်ရှင်စက်စက်ပြုကြ၏။ လွန်စွာမူးယွင်းသောအပြုအမှုဖြစ်၏။ ထိုကဲသုံး၊ အသံဥာက်နည်းပါးခြင်း၊ ဆင်ခြင်တုတရားကင်းမြှင့်စုံသည် ယဉ်ကျေးသောတိုးတက် သောလူ၊ အဖွဲ့အစည်း၌ မရှိသင့်တော့ပါ။

ကလေးမူး၏ အချို့သော အပြစ်ကျူး၍ လွန်ခြင်း၊ မူးသည်လွှဲကြီးအတွက်နိုတ်ဆိုစရာ၊ ဒေါသထွက်စရာဖြစ်သော လည်းကလေးကအမှန်ပင်မသိ၍ ဖြူလုပ်မြှင့်ခြင်းဖြစ်၏။ ကလေးသည်လွှဲကြီးကဲသုံး၊ အတွေ့အကြော်မူးသောပါ။ လွှဲကြီးသိသလောက်မသိပါ။ မသိ၍ ပြုမြှင့်သောအပြစ်အတွက်မရှိက်သင့်ပါ။ သိအောင်ရှင်းလင်းမြှာပြုရန်လွှဲကြီးမှာတော်ဝန်ရှိသည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ဖွံ့တတ်မြှု ၃၇

လက်လွှတ်စပယ်မရှိက်သင့်

ထစ်ကဲနှင့်ထိုတိုင်း ဒေါသထွက်၍ ကိုယ်ကမိဘပဲ၊ ကိုယ်မွေးထားတဲ့သားသမီး၊ ကိုယ်ရိုက်ခွင့်ရှိတာပဲဟု လက်လွှတ်စပယ် ရိုက်သင့် သည်မဟုတ်ပါ။ ရိုက်ရမည့်မဟုတ်ပါ။ မှန်ကန်၍ ကောင်းသော နည်းမှာ ကလေးကို ကျူး၍ လွန်သောပြစ်မူးအလျောက် အမှား အမှန်ကို သဘောပေါက်အောင် ရှင်းသင့်သည်။ အချို့ကိစ္စ မူးသည် ဖြစ်ပေါ်သောအကြောင်းကိုလိုက်၍ ရှင်းပြရသကဲသုံး၊ အချို့ကိစ္စမူးသည်ကား မဖြစ်ခင်က ကြိုတင်၍ ရှင်းလင်း၊ မြှာကြားထားရသည်မူးရှိ၏။ ထိုကြောင့် မိဘနှင့်သားသမီး၊ ရင်းနှီးရန်လိုသည်။ နားလည်ရန်လိုသည်။ အလျော်းသင့်တိုင်း အကောင်းအဆိုး၊ အမှားအမှန်ကိုသားသမီးတို့အား မိဘကပညာပေးရသည်။ ကောင်းသောအချက်အလက်မူးကို တွေ့တိုင်း ချီးကျူးပေးသင့်သည်။

ကလေးတို့သည်ချီးမွမ်းခဲရခြင်းကို သဘောကျု၏။ ချီးမွမ်းခြင်းသည် ရိုက်နိုက်အပြစ်ပေးခြင်းထက် ကလေးကို ပို၍လိမ္ဗာ၏။ မိဘ၏ချုစ်ခင်ခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို မကြာခကာရှိသောကလေးသည် ထိုသုံးချီးမွမ်းခဲရအောင်ပို၍ကြီးစားသော မြှာင်ပို၍ လိမ္ဗာလာ၏။

နှစ်တိုင်းများလည်းအလိုလိုက်ရန်မဟုတ်

ဤသို့ဆိုသောကြောင်ကလေးကို နေရာတကာမှာ အလိုလိုက်
နေရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ အလိုလိုက်လွန်းသောကလေး
များလည်းပျက်တတ်၏။ အချို့ မိဘများသည် ကလေးကို
နားလည်အောင်ရှင်းမပြု၊ အပြစ်ကျူးလွန်လျှင်လည်း ချစ်သည့်
စိတ်ဖြင့်ခွင့်လွတ်၏။ ကလေးတောင်းဆိုသူမျှကိုလည်း ချစ်သည့်
စိတ်ကြောင်မပြင်းရက်၊ သင့်သည်ကို လိုက်လျေားသလို၊ မသင့်
သည်ကိုလည်း လိုက်လျေား၏။ ထိုကလေးမျိုးသည် တစ်စုထက်
တစ်စုကဗျားတက်လာတတ်သည်။ အခွင့်ထူးရမှုန်းသို့ ပုံးပို့
ရအောင်လုပ်ရင်း အခွင့်ထူးခံဖြစ်လာသည်။ နောက်ဆုံးတွင်
ဆုံးမှုပါမဲ့တတ်သောကလေးဆိုလေးဖြစ်လာတတ်၏။

အပြစ်နှင့်တန်ရုံဆုံးမပါ

အပြစ်မှုန်းမသို့ ကျူးလွန်သည်ကို ခွင့်လွတ်သင့်သော်လည်း
ထိသို့ ပြုမှုခြင်းသည် အပြစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ နောင်တွင် ထိသို့
မပြုသင့်ကြောင်း ရှင်းပြရမည်။ ဆက်၍ပြုလျင် သီလျက် နှင့်
ကျူးလွန်သောကြောင် အပြစ်ရှိ၏။ အပြစ်ရှိလျင် အပြစ် အ^၁
လျောက် ဆုံးမရမည်။ နောက်ထပ်မကျူးလွန်အောင် သတိ
ပေးမည်။ ဤအထူးထပ်၍ကျူးလွန်လာလျှင် ထိုက်သင့်သော
အပြစ်၏ကိုပေးသင့်သည်။ ဤကဲသို့ ပြုမှုခြင်းကို လက်မခဲ့
ကြောင်းထင်ရှားစွာပြရမည်။

ဒေါသဖြင့်မရှိက်သင့်

ယော်ယွားအားဖြင့် ရိုက်သည်မှာ ကြိုက်နှစ်သက်စရာ မဟုတ်
သော်လည်း အကြိမ်ကြိမ်ကျူးလွန်ပါက အရိုက်ခဲ့ရမည်ကို သတိ
ပေးသင့်၏။ သတိပေးလျက် ကျူးလွန်လာပါက အပြစ်နှင့်
ထိုက်သလောက်သာရိုက်သင့်သည်။ သို့သော်အရိုက် မလျယ်
သင့်ပါ။ ထုံးမခြင်း၊ သတိပေးခြင်း၊ အခြားနည်းအပြစ်၏ကို
ခြင်းတို့ပြင့် မရမှုသာ ရိုက်သင့်၏။ ရိုက်ရာတွင်လည်း ကလေး
ကျူးလွန်သောအပြစ်ထက် မိဘ၏ ဒေါသကြောင်း ပို့သွားခြင်း၊
လွန်သွားခြင်း မဖြစ်သင့်ပါ။ ရက်စက်စွာနိပ်စက်ခြင်းသော့
မျိုးလုံးဝမဖြစ်သင့်ပါ။

အမှန်စင်စစားအားဖြင့်မှုမိဘ၏ရှင်းလင်းပြောကြား
ခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း၊ ဆုံးမှုခြင်း၊ သတိပေးခြင်း၊ အကောင်းသက်
သို့ ရောက်အောင်ချို့ကျူးပေးခြင်း၊ သည်တို့ကို မှန်ကန်စွာဖြင့်
ပြည့်စုံစွာပြုမှုမှစုစုစုံကျပါလျှင်ကလေးအများ၊ ဓမ္မာရိုက်နှင်းမှ
ရန်မလိုအပ်ဘဲ လိုမှုတတ်ကြသည်သာများ၏။

'ကလေးကို ချစ်လျှင် မညှာနှင့် နာနာရိုက်' အရို့
ကွဲအောင်ရိုက်မှာသည် 'ခွဲအောင်မှတ်သည်' ဆိုသော အယူအဆ
များမှာကလေးအတွက် ကောင်းကျိုးထက် ဆိုကျိုးကိုသာ ပုံးပို့ဖြစ်
နိုင်၏။ ကျူးလွန်သောအပြစ်ကို ရှင်းပြုသဲ ရိုက်ခြင်း၊ သတိ
မပေးသဲရိုက်ခြင်း၊ ရက်စက်စွာရိုက်ခြင်း၊ သည်တို့မှာများယဉ်းကြီး
သာကောင်းသို့ ကောင်းကို ရှုံးသောမိဘကောင်းတိုင်း၊ သတိ
ထားပြီးရောင်ရှုံးသင့်ပါ၏။

အလိုလိုက်အမိုက်စောကာ:

သားသမီးကိုလွန်စွာကြောက်နေအောင်ရှိက်နက်ခြင်း၊ တင်းကြပ်လွန်းစွာ ချုပ်ချုပ်ခြင်းတို့သည်များထွေးပါသည်။ ထိုအတူပင် နေရာတကာမှာအလိုလိုက်သင့်သည်ထက် ပိုမိုအလိုလိုက်လျင့်လည်းပျက်စီးတတ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် 'အလိုလိုက် အမိုက်စောကာ' ဆိုသကဲ့သို့၊ မိဘကိုပင် ဒုက္ခပေးသည်သားဆုံးသမီးဆုံးဖြစ်သွားတတ်၏။

ချစ်လျင် အပြစ်မမြင်

မိဘတိုင်းသည် သားသမီးကို ချစ်ကြသည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထိုသို့ ချစ်၍ သားသမီးတွင် အပြစ်ရှိလျင့်လည်း အပြစ်ကိုမမြင်၊ မြင်ပြန်လျင့်လည်း ပေါ့ပေါ့သာ တွေ့၍ ခွင့်လွှာတ်ချင်ကြ၏။ ခွင့်လွှာတ်သည်သည်ထင်၍ ခွင့်လွှာတ်သည်တိုင်အောင် မှားလျင်မှားသည် အကြောင်း သဘောပေါက်အောင်တော့ ပြောဖို့၊ ကောင်းသည်။ မရလျင်ပစ်လဲ၍ အောင်ဦးတတ်သည်။

ပို၍ကြီးသောအပြစ်များကိုပင် တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်တက်၍ ကျူးလွန်လာတတ်၏။ အပ်ဖြင့်ထွင်းရမည့်ကို အပ်ဖြင့်မထွင်းခဲ့လျင့်ပုဆိန်ဖြင့်ပါက်ရမည့်အမြေအနေဆိုးသို့ တိုးတက်ရောက်ရှိလာတတ်၏။

အလိုလိုက်လွှန်းခြင်း

အချို့သော မိဘများမှာ အလိုမလိုက်သင့်သည်တို့ကိုပင်အလိုလိုက်သည်များရှိကြ၏။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်၏ အိမ်တွင်အလိုလိုက်ထားသောကလေးမြှောင့်အည်သည်လာတိုင် ဒုက္ခဖြစ်ရ၏။

'ဟင်အင်း၊ ဒီဂျူကြီးမလာရဘူး၊ အိမ်ထဲမဝင်နဲ့။'

'အား ဒီမိန်းမကြီးအဲဒီခုခုမှာ မထိုင်ရဘူး။'

'ကော်ပီမသောက်ရဘူး၊ ကော်ပီခွေက်ကိုမကိုင်နဲ့။'

အည်သည်လာတိုင်း တစ်ဖျိုးမဟုတ်တစ်ဖျိုးကန်၊ ကွက်သည်။ မရလျင်ပစ်လဲ၍ အောင်ဦးတိုင်ဦးတတ်သည်။

အည်သည်မှာကလေး၏ မိဘကိုသာအားကိုးတကြီးလှမ်းကြည်ရသည်။

'သားက အလိုလိုက်ထားလို့ သိပ်ဆိုးတာပဲများ၊ ကောင်းပန်ပါတယ်' ဟု ဖောင်ကဆို၏။

၄၂ လယ်ဘုရားသားတော်

ကလေးကိုတော့ဟန်တားခြင်းမရှိ၊ အည်သည်များ
မှာကသီကအောက်နှင့်ခပ်မြန်မြန်ဖြန်ပြီးကြရသည်။

လွန်စွာအရှင်ပါးသော်ကိုစွဲဖြစ်စေ၏။ ကလေးကို
ဤများထိအလိုမလိုက်သင့်ပါ။ ဟန်တားသင့်သည်။ ဆိုခုံးမ
သင့်သည်။ ကလေးလည်းကလေးအလျောက် သိပါသည်။
နားလည်ပါသည်။ လူကြီးက လက်ခံခွင့်ပြုထားရှုသာ လုပ်နေ
ခြင်းဖြစ်သည်။ လူကြီးကမလုပ်သင့်၍ မလိုက်လျောလျှင်
ဆက်ပြီး လုပ်ဝံမည်မဟုတ်ပါ။

လုပ်ချင်တာမှန်သမျှ လုပ်ပါ၏

ကျွန်ုတော်၏မိတ်ဆွေ အရာရှိတစ်ယောက်မှာ သမီးလေး တစ်
ယောက်သာရှိ၍ သိပ်ပြီးအလိုလိုက်ထားသည်။ ထို အရာရှိ၏
မော်တော်ကားမောင်းသူမှာ ကလေး၏ဆိုးမျိုးအဖွဲ့ဖို့ကို ခံသည်။
ထိုကားမောင်းသူ၏ခြေသလုံးမွေးများမှာသန်မှာများပြားသည်။
အရာရှိ၏သမီးငယ်သည် ထိုခြေသလုံးမွေးများကို အလွန်နတ်
ချင်သည်။ အခွင့်သာတိုင်းဆွဲနတ်သည်။ ကားမောင်းသူမှာ
နာလွန်း၍ အနတ်မခဲ့လျှင်၊ ကလေးကသူ့အဖောက်းအောင်
အောင်းသည်။

ထိုအခါး အဖော်ဖြစ်သူက သူ့သမီးဘာကြောင်းနိုင်
သည်ကိုဒေသတကြီးအော်ဟစ်မေးတတ်သည်။ ကားမောင်းသူက
ခြေသလုံးမွေးကို မနတ်ရှုံးနိုင်ကြောင်းပြန်ပြောရာ

ပန်းလိုက် အပင်ကို ဖိုးတတ်။ ၄၃

‘အိုက္ခာ မင်းကလဲ ကလေးက ဒီလောက်နိုင်နတ်ပါ၏။’ ဟုဆိုသည်။

‘သိပ်နာတော်ယေရာရဲ့ ‘ဟုပြန်ပြောရာ’ ဒီလောက်
နာတာနဲ့ သေမသွားပါဘူးကျားသမီးမင်္ဂလာနဲ့ နတ်နတ်’ ဟုဆိုသည်။

မော်တော်ကားမောင်းသူမှာ ဆရာကိုကြောက်၍
အလိုလေးသံမယ်လေးအော်ပြီးခြေသလုံးမွေးအနတ်ခဲ့ရသည်။

ချုစ်ရာမရောက် နှစ်ရာရောက်

မည်သို့ပင် ချုစ်ချုစ် ဤများထိ အလိုမလိုက်သူ့ပါ။ ကလေးကို
အဆိုးကျင့်ပေးသည်နှင့် တူသည်။ ထို ကလေးမျိုးများမှာ
ပို့သောက်ချုစ်ခင်အလိုလိုက်ခြင်းကိုခဲ့ရသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်၏
စိတ်ပျော်မှုကိုခဲ့ရတတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင့်နှင့် အဆင်မပြု
ပြစ်တတ်သည်။ အချုစ်မတတ်လျှင် ချုစ်ရာမရောက်ဘဲ နှစ်ရာ
ရောက်သည်။

အချို့ခေတ်ဝည်းတတ်မိဘာများမှာ ကလေးကို
မောက်တတ်စေရဘူး။ မလန်တတ်စေရဘူး၊ ငယ်ငယ်
ကတည်းက ဘာမဆို ပြောရဲ့ဆိုရဲ့ သတ္တိရှိရမည်တူသော
ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ကလေးကိုဖြုစ္မပျိုးထောင်ပေးကြသည်။ မှန်ပါ
သည်။ ကောင်းပါသည်။

ကလေးကယ်ကို ကြောင်းဟဲ့မြို့တဲ့တိနှင့်
ခြောက်ခြင်း၊ တဖွေ့ကြီး၊ သရဲ့ကြီးနှင့် ခြောက်ခြင်း၊ အရှုံးကြီးနှင့်
ခြောက်ခြင်း၊ စသည်တို့မှာ မကောင်းပါ။ ကလေးလွှဲမှားစွာ
ယုံကြည်၍ သတ္တိနည်းအောင်မပြုလုပ်သင့်ပါ။ သို့သော်
မကြောက်တတ်အောင်ပြုစပ်းထောင်ရှင်းနှင့်ဘာကိုမှာယူ
ကိုမှ မကြောက်တတ်သည်အထိ ဆိုလျှင်လည်းတစ်ဖက်စွန်းသို့
ရောက်သွားတတ်သည်။

အရုပွန်လျှင် ရှင်းတတ်သည်

သတ္တိရှိသည်မှာ ကောင်းသော်လည်း ရုပွန်းလျှင် ရှင်းတတ်သည်။
ရှင်းလျှင်အရှိုးသောတန်သည်။ ထောင်မကျိုးဘဲ ဖြစ်တတ်သည်။
ဆရာသမားလှုံး၊ သမုပ္ပန်း၊ ကိုပိုင်းမလေးမခန့်၊ ပြုတတ်သည်။
ရွယ်တူအပေါင်းအသင်းအချင်းချင်းဆိုလျှင်လည်း ကိုယ်ကသာ
အသိအတတ်ကိုယ်ပြောတာသာအမှန်၊ အရာရာမှာ ကိုယ်သာ
အတော်ဆုံးဟု အထင်ရောက်၍ နေတတ်သည်။

မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်စိတ်ချုပ္ပန်းသည်မှာ ကောင်းပါ
၏။ သို့သော် မိမိကိုယ်ကို သိပ်အထင်ရောက်လွန်းလျှင် သူ
တစ်ဖက်သားကို အထင်သေး၍ ပြက်ရယ်ပြုမိတတ်သည်။ နှိမ့်
မိတတ်သည်။ နှိမ့်ချေသောအမြင်ဖြင့် သရော်မော်ကား စောကား
ပြုမိတတ်သည်။ ထိုကလေးမျိုးသည် လူချို့လူခင်နည်း၍ ၍
လူမှန်းမှားတတ်၏။

ရှင်းခြင်းနှင့်ယဉ်ကျေးခြင်း

ရှင်းအောင်၊ သတ္တိရှိအောင် ပြုစပ်းထောင်ပေးသည် နည်းတူ
လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင်လည်း သွန်သင်ဆုံးမသင့်သည်။ မိမိကိုယ်
ကိုယုံကြည်စိတ်ချုပ္ပန်းအောင် အားပေးသင့်သလို သူတစ်ဖက်
သားကိုလည်း လေးစားတတ်အောင် စာနာတတ်အောင် ဆုံးမ
ပြုပြင်ပေးသင့်သည်။

ဆရာ၊ ဆရာမကို ရှိသေးလေးစားတတ်ခြင်း၊
အသက်ကြီးသမျှားကို ရှိသေးလေးစားတတ်ခြင်းသည် ယဉ်ကျေး
သိမ်မွေ့မွှုဖြစ်၏။ ယင်းသမျှားကို သနားညာတာတတ်ခြင်း၊ ကျည်း
စောင်ရွောက်တတ်ခြင်းသည် မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားဖြစ်၏။
ဒွယ်တူချင်းစာနာတတ်ခြင်း၊ သည်းခံတတ်ခြင်း၊ ကျည်းတတ်ခြင်း
သည်းလည်းစိတ်ကောင်းရှိခြင်း၊ ဖြစ်၏။ စိတ်ကောင်းမှုမှ လုချို့
လူခင်များသည်။ ဘဝတွင် နေ၍ထိုင်၍ အဆင်ပြုသည်။
စိတ်ကောင်းမရှိလျှင် မည်မျှပင် တော်စောကာမူ ပြည့်စုံသော
လူတစ်ယောက်မဖြစ်နိုင်။ ဘဝတွင် အဆင်မပြုမှုများစွာကိုကြို
တွေ့ရတတ်သည်။

အလိမ္မာနည်းပါးလာခြင်း

ယခုအခါတွင် မိဘများစွာသည် ကိုယ်သားသမီးကို သတ္တိရှိရေး၊
ပညာထူးချွန်ရေးကိုသာ အလေးပေးလွန်းနေ၍ကြသည်။ စိတ်ရင်း
ကောင်းရှိရန် လိမ္မာသော၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော လူမောင်း

ကလေးဖြစ်ရန် ဆုံးမသွန်သင်နိုင်မှ အားနည်းလာကြသည်။
အထူးသဖြင့် မြို့ကြီးပြကြီးများတွင် ပြောဆို၍ မကောင်း သော
လူငယ်တွေ ပိုများလာသည်။

ဆရာကိုလည်း ဆရာမမှတ်၊ မရှိမသော ဆက်ဆံကြ
သည်။ လူကြီးကိုလည်း လူကြီးမှန်းမသိဖြစ်လာကြသည်။
တစ်ဖက်မှ အထောက်အပံ့ကောင်းဖြစ်သည့် ဘာသာရေးအဆုံး
အမျှားကိုသင်ကြားခြင်း၊ လေ့ကျင့်လိုက်နာစခြင်း၊ နည်းပါးလာ
သည်။ စာပေရပ်ရှင်တို့တွင်လည်း အထိုးအခုတ်၊ အသတ်အပုတ်
များကို စွဲ့ပြင်အားကျေနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းချင်း
ဆက်ဆံရာတွင် သည်းခို့တိနည်း၍ ရန်လိုများလာကြသည်။
မတော်တာဆကြည့်မိလျှင် ဘာကြည့်တာလဲ၊ ချချင်လို့လား၊
ဆိုသော မေ့ခွဲ့နှင့် ဖြင့်ရန်လုပ်တတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်
လူငယ်ချင်းခို့ကိုရန်ဖြစ်ပွားများလာသည်။ အားခွဲ့၍ အူ
မိန်းကလေးများကိုလည်း နှမချင်းစာနာမှုနည်းပါး၍ ရှေ့မှာပင်
မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး နောက်ပြောင်တော်ကားရလာကြသည်။
ယဉ်ကျေးမျိုက်ပြီး ရိုင်းစိုင်းလာခြင်းဖြစ်၏။

ကိုယ့်အတတ်နှင့်ကိုယ့်စူးနှင့်လို့ရနိုင်ဘူး

အချို့ စွဲကြေးတတ်နှင့်အူတို့မှာ သရှုပ်ပျက်ရိုင်းစိုင်းခြင်းကိုပင်
အဟုတ်ကြီးထင်၍ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် မေ့တော်ကားတေားတွင်
ကလေး သေားပန်းနေသည်ပုံကို အမြှတ်တနိုး ကပ်ထားခြင်း၊

ကား၏နောက်မှန်တွင် ခြေဖဝါး နှစ်ဖက်ကို တပ်ဆင်ထားခြင်း
ပြုကြသည်။ ကြည်မြင်သူ မှန်သမျှကို ကြီးထံမဟု စောကား
နေခြင်းဖြစ်သည်။ အချို့ လူငယ်များသည် ရင်ဘတ်မှာ ကျောမှာ
ဖြေဖဝါး၊ ရှာကြီးများပါသော အကျိုးများကိုပင် ဝတ်ဆင်ကြသည်။
မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့၏သားသမီးများကိုလိမ္မာယဉ်ကျေးအောင်
ဆုံးမသွန်သင်ပေးသင့်သည်။ ရိုင်းစိုင်းအောင် ဆိုးအောင် အားပေး
အားပြောက် သဘော သက်ရောက်သည်တို့ကို ခွင့်ပြုသင့်ပါ။
အားမပေးသင့်ပါ။ နောင်အခါများ၊ ကိုယ့်အတတ်နှင့်ကိုယ်ရှုံးနှင့်
လို့မရှားဗျား၊ ခို့သကဲ့သို့၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် စိတ်ဆင်းရှုံးများနှင့်
ကြော်ဗျား၊ ရမည်ကို သတိမှုသင့်သည်။

သားသမီးကို ချချင်သော်လည်း အလွန်အမင်းအလို
မလိုက်သင့်ပါ။ ပြောသင့်သည်ကိုပြုယရမည်။ တင်းတင်းမှာမှ
ဟန့်တားသင့်သည်ကိုတင်းတင်းမှာမှာဟန့်တားရမည်။ သတ္တိရှိ
အောင် ရှုရင်အောင် ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသည်နည်းတူ လိမ္မာယဉ်
ကျေးအောင်လည်း သွေ့နှင့်ပေးသင့်သည်။ စိတ်ကောင်းရှုံးမျှပင်တော်တော်
မပြည့်စုံပါ။ ထို့ကြောင့်တော်ရေးကို တွန်းအားပေးနေကြသည်လို့
ကောင်းရေးကိုလည်း အလေးအနောက်ထားရှုံးဆုံးမသွန်သင့်ပါ
သည်။

ပုံပြင်ထဲမှာ အလိမ္မာ

ကလေးနှင့်ပုံပြင်

ကလေးနှင့်ပုံပြင်နှင့်ကလေးသည် မိတ်ဖက်ဖြစ်၏။ လူမျိုး
မရွှေ့ ဘာသာမရွှေ့ ကလေးတိုင်းပုံနားထောင်ရန် နှစ်သက်မက်
မောက်သည်။ ဟိုး ရှေးရှေးတုန်းက ဟူသော အစချို့မှာ
ကလေးတိုင်း၏နားမှာ သာယာချို့ဖြိန်လှသည်။ ဤအခွင့်ထူးကို
ကလေးတို့တမ်းတကြသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ရှည်လက်ရှည်နှင့်
ပုံပြောတတ်သော အဘိုး၊ အဘွား၊ လူကြီး မိဘမှားကို ကလေးတို့
သဘောကျသည်။ ချုစ်ခင်ကြသည်။ အိပ်ရာထွေ့လဲလေ့လား
ရင်းပုံပြောသူကို ၀၀:မော၍ မျက်လုံး ကလေးမေးစင်းပြီး ပုံပြင်
နားထောင်ရသည်မှာ ကလေးဘဝ၏ အကောင်းဆုံးစည်းစိမ်း
တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးအဆွယ်ငယ်စဉ်မှာ
ပုံနားထောင်ခွင့်မရသော ကလေးမှား ခများကံမကောင်းကြရှုံး၊
ပုံနားထောင်ခွင့်ရခဲ့သော ကလေးမှားမှာ ကံမကောင်းကြသည်။

အဘိုးအဘွားတိုင်း အမိအဖတိုင်း မြေးများ၊ သား သမီးများကို
ပုံပြောရန် တာဝန်ရှုပါသည်။ စိတ်မရည်၍ ဝါသနာမပါ၍၊ မအား
မလည်၍၊ ပုံပြင်မသိ၍ စသည်ဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြုပြီး
တာဝန်မပျက်သင့်ပါ။ မိမိငယ်စဉ်ကတမ်းတခဲ့သော ဆန္ဒလေးကို
စာနာစိတ်ဖြင့်ဖြည့်ဆည်း ပေးသင့်သည်။ နေ့စဉ်မပြောနိုင်သည်
တိုင်း တစ်ပတ်တစ်ခါ ဖြစ်စေ၊ အလျှင်းသင့်သည် အခါတိုင်းမှာ
ဖြစ်စေ၊ ပြောသင့်သည်။ ပုံပြောရန် အကောင်းဆုံးအချိန်မှာ
အိပ်ရာဝင်ချိန်ဖြစ်သည်။ ပုံပြောရန် အကောင်းဆုံးနေရာမှာ
အိပ်ရာထဲတွင်သာဖြစ်သည်။

ပုံပြောရာတွင်လည်း တာဝန်ကျေပြီး စလွယ်မပြော
သင့်။ အတ်လမ်း သိရှိပြောခြင်းမျိုးကို ကလေးတို့မကြိုက်။
ပြောသူကိုယ်တိုင်က စိတ်ပါလက်ပါခဲ့စားချက်နှင့်ပြော သင့်
သည်။ ထို့အခါပြောရင်းမှာပင် ကိုယ်လည်း ပျော်ဆွဲ၍ စိတ်ပျိုး
ကိုယ်နဲ့လာသည်။ အမှုအရာတွေပါလာသည်။ လေသာနိမ့်
အမြင့်အတီးအကျယ်အဆွဲအင်လေးများ အလိုလိုအင်ခွင့်ကျ
ဖြစ်လာသည်။ နားထောင်သောကလေးတို့ပုံပြင်ထဲမှာ မြောပါ
သွားကြပြီး အသာစရာရှိလွှင့်မျက်လုံးကလေးများ စိုင်းသွားသည်။
သနားစရာရှိလွှင့်မျက်တော်ကလေးများ ပုံပြင်ခံတော်ပုံပြင်ခံတော်
လာကြသည်။ ကြောက်စရာရှိလွှင့်ပုံပြောသူအနား ကပ်လာကြ
ပြီး မတရားများနှင့်မကျေနပ်စရာများပါလာလွှင့် အသကလေး

၅၀ လတ်တွင်သားအောက်

များပင်ထွက်လာတတ်ကြသည်။ ထိုအခါမီသားရုပုံပြောရိုင်းလေး
အထွက်အထိပ်သို့ရောက်နေလေပြီ။

ပြောသူရော နားထောင်သူပါ အားလုံး ကိုယ်တိုင်
ကိုယ်ကျေတက်ကြစွာ ပါဝင်နေကြရ၍ တို့ကြည့်ရသည်ထက်၊
ဖွံ့ဖြိုးပို့ပို့ကြည့်ရသည်ထက် ပိုပြီးကြည့်နဲ့စရာကောင်းပါသည်။
မျှော်စရာကောင်းပါသည်။ ဤမျှော်ပသော ချွစ်စရာအစဉ်အလာ
ကောင်းလေးတစ်ခုရှိ သိပ္ပါပညာ၏ အထောက်အကူးပွဲည်းများ
တို့တက်လာသည့်အတွက် ပျက်စွဲးမသွားစေသင့်ပါ။ ကလေး
တို့၊ ကို ပုံပြင်ကလေးများပြောဖြစ်အောင်ပြောသင့် ကြသည်။

ပုံပြင်ဖြင့်ပညာပေးဆုံးမပါ

ပုံပြောခြင်းသည် မီသားရုပျော်စရာ၊ ကြည့်နဲ့စရာ ကောင်းရှု
သာမီက ကလေးတို့၊ ကို လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမနိုင်သည်
အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ပညာပေးနိုင်သည်
နည်းလမ်းကောင်းတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

ပုံပြောရာမှာပင် နေ့ရက်အချိန်အခါဖြစ်ရပ်ခြင်း
ကုန် လိုက်၍ ပုံပြင်ရွေးချယ်နိုင်သည်။ နေ့ခုံးက သားငယ်၏
စည်းကမ်းမဲ့မှုတစ်ခုကုန် အကြောင်းပြု၍ စည်းကမ်းရှုံးစေသော
ရည်ရွယ်ချက်ပါသည် ပုံပြင်ကို ပြောနိုင်သည်။ သမီးဖြစ်သူ၏
မာန်မာနထောင်လွှားမှုကုန် အကြောင်းပြု၍ မာန်မာနကြီး၍ နှုတ္တာ
ရောက်ကြောင်း၊ လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ ကောင်းကျိုးဖြစ်ကြောင်း

သင်ခန်းစာပေးသည့်ပုံပြင်ကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။ မီဘဖြစ်သူက
ကိုယ်သားသမီးအား ဖြစ်စေချင်သည်တို့ကို ပုံပြင်အမျိုးမျိုးဖြင့်
ပြပြင်နိုင်သည်။ ပုံပြင်ဖြင့်ပညာပေးခြင်းသည် လွန်စွာထိရောက်
သည်။

ကလေးဆုံးသည်မှာ ပြေးလွှားခုနှင့်ပေါက်ဆော့
ကစား၍ မကြာခဏထိမိခိုက်မိဂိုဏ်တတ်သည်။ ထိုသို့ ခိုက်မိတိုင်း
ငိုးချင် အိမ်ပွဲနေဆာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်းတော်က သား
နှင့်သမီးငယ်စဉ်က ဂိုလျှော့နဲ့မှ စပါတန်လူမျိုးများအကြောင်း
ပုံပြင်လေးတစ်ပုံခိုက်ပို့ပြောဖြစ်သည်။

စပါတန်တို့သည်တိုက်ဇုန်ခိုက်ရေးစစ်ရေးစစ်ရာ
ကိုအပိုကထားသော လူမျိုးများဖြစ်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုပင်
စစ်တပ်ဆသွင်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကလေးများကိုလည်း
ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ကျောင်းများသို့ ပို့၍ စစ်သေးစစ်စိတ်ရှိ
အောင်ပြုစပါးထောင်ပေးသည်။ စစ်စိတ်တတ်ကြုံခိုင်အောင်သတ္တိ
ရှိအောင်၊ ခုနိုင်ရည်ရှိအောင် လေ့ကျင့်ပေးသည်။ လူငယ်များ
နှပါန်းသတ်ရသည်။ ပွုန်းပဲပေါက်ပြီသွား၍ ငါသည်ဆိတ်မရှိရှု
ငါလျှင် သူရဲ့သောကြောင်သူ၊ သတ္တိမရှိသူ အဖြစ် ရှုတ်ချေသည်။

တစ်နေ့တွင် စပါတန်ကလေးငယ်တစ်ယောက်
သည် ကျောင်းဝင်းအနီးလာရောက်ပေါက်များနေသော ဝံပုလွှေ
ကလေးများကိုတွေ့သည်။ လျှော့ချွစ်စရာကောင်းသောကြောင်း
ဝံပုလွှေလေးတစ်ကောင်ကို ဖမ်းယူဆော့ကစားနေစဉ် သူ၏

နည်းပြဆရာလာသည်ကိုတွေ့၍ ဆရာမမြင်အောင် ဝံပုလွှေကို
သားမွေးဘက္းအတွင်းမှာ ထည့်ထားပြီ၊ အကျိုးကြယ်သီးများကို
တပ်လိုက်သည်။ ဆရာရောက်လာသောအခါ ဆရာရှေ့ရှေ့မှာ
မတ်မတ်ရပ်၍ လက်ကို ရှေ့မှာပိုက်ထားသည်။

ထိအချိန်တွင်အတွင်းထဲမှစုပုလွှေသည် ထွက်
ပေါက်ကိုတို့တွေ့ရှာဖွေသည်။ မတွေ့သည့်အခါ သူ၏ထက်မြှက်
သောသွားကလေးများပြင် ထိုက်သားကို ကိုက်သည်။

ဆရာကမေးမြန်းနေသည်ကိုစပါတန်ကလေးငယ်
သည် ဣမြို့မပျက်ပြေ၍ နေသည်။ ဝံပုလွှေငယ်က ပေါက်သွား
သောမျိုက်အတွင်းမှ ကလိစာများကို ၈၅၂ ကိုက်နေပြီ၊ ဆရာက
မေးမြန်းနေဆဲ ဖြစ်၏။ စပါတန်လွှေငယ်က မျက်နှာတစ်ချက်
မပျက်ဘဲ ဆက်၍ဖြေနေသည်။

ထိအချိန်အတွင်း လွှေငယ်၏ သားမွေးဘက္း
ဒောက်မှ သွေးများစီဆင်းကျလာသည်။ ဆရာကမြင်၍ မင်း
သာဖြစ်သလဲဟု မေးနေစဉ်မှာ စပါတန်လွှေငယ်သည် လက္ခာ
သေဆုံးသွားသည်။

နည်းပြဆရာကလွှေငယ်၏ အကျိုးကြယ်သီးများကို
ဖြေတွေ့ကြည့်သောအခါ ပိုက်ပေါက်နေ၍ ဝံပုလွှေကလေးသည်
အထဲမှ ကလိစာများကို ကိုက်စားနေလေပြီ။ ခံနိုင်ရည်ရှိအောင်
သတ္တိကောင်းအောင်လေကျင့်ထားသော စပါတန်လွှေငယ်သည်။

ပြင်းထန်သောနာကျင်မှုဝေဒနာကို သေသည်အထိ မျက်နှာ
တစ်ချက်မပျက်စေဘဲ ကြြုံကြြုံခံသွားခဲ့သည်။

ထိပုံပြင်ကို ပြောပြုံးသည်အချိန်မှစ၍ကျန်တော်
၏ သားနှင့်သမီးသည် ထိုက်မို့ ပေါက်ပြနာကျင်ရုံမျှနှင့်
မင်းတော့ပါ။ ငိုမည်ပြုလျင် စပါတန်လေကွာ၊ စပါတန်ဟု ပြော
လိုက်လျင်ချက်ချင်ပြု၍ပြုပြုသည်။ နေမကောင်း၍ ဆေးထိုးရမည်
ဆိုလျင်လည်း အခြားကလေးများဆေးထိုးအပ်ကိုကြောက်၍ ထိုကြြုံ
သည်။ ဆေးထိုးရမတွင် နာ၍ထိုကြြုံပြုသည်။ ကျန်တော်ကလေးများ
ကတော့ စပါတန်လေကွာ။ ဟု ပြောလိုက်ရုံမျှနှင့် ထိအချိန်မှာ
ပြု၍၍ပင်ပြုကြသည်။

ထိနည်းတူပင် အခြားဖြစ်စေချင်သည်တို့ကိုလည်း
ပုံပြင်လေးများဖြင့် ပညာပေးစည်းရုံးယူရသည်။

အားကြီးသွာကအားငယ်သူကို ညာတရရန်၊ ငယ်သူ
ကကြီးသူကို ရှိသောလေးစားတတ်ရန်၊ ဒုက္ခဖြစ်သူကို ကူညီတတ်
ရန်၊ ဇေားရုံးတရားကို နားလည်ရန်၊ မဟုတ်မခဲ့ ပုန်သောသတ္တိရှိ
စေရန်၊ စည်းကမ်းရှိစေရန်၊ မတရားမှုကို စက်ဆပ်စွဲမှုန်းတတ်စေ
ရန်၊ တရားမျှတမှုကို မြတ်နှီးတတ်စေရန်၊ လောဘမကြီးရန်၊
သည်းခဲ့မှုရှိစေရန်၊ မလိမ့်မညာရှိးဖြောင့်မှုန်းကန်ရန်၊ လုံးလဝိရှိယ
ရှိစေရန် စသည်ဖြစ်စေချင်သော ရည်ရွယ်ချက်များကို ပုံပြင်
ကလေးများဖြင့် ဖြေစုံပျိုးထောင်ပေးနိုင်သည်။

မပြောသင့်သောပုံပြင်များ

မိဘကသာ:သမီးကို ပုံပြောရနှစ် ရည်ရွယ်ချက်ကောင်: စေတနာကောင်:ဖြင့် ကောင်:သောပုံပြင်များကို ပြောမှုကောင်:ကျိုးရ:သည်။ သူ့သော အချင်းသောအဖျော်အပြော ရည်ရွယ်ချက်ညွှန်ပုံပြင်များမှာကာ:ကလေးတို့၏စိတ်ဓာတ်ကို ပျက်ပြားစေသည်။ စုန်းတန္ထေ၊ ကဝဝ၊ မင်စာ သရဲ့ ကြပ်စသည်မဟုတ်မဖုန် လုပ်ကြသောပုံပြင်များကိုမပြောသင့်ပါ။ ကလေးတို့အားလွှာများ သော ယုံကြည်မှုကိုဖြစ်စေသည်။ သတ္တိနည်း၍ သူရဲ့အောက်ကြောင် စေတတ်သည်။

ထိနည်းတူပင် ထိုးခုတ်သတ်ပုတ်ရက်စက်ကြမ်း ကြော်စြင်း၊ ရန်လိုစြင်း၊ အနိုင်ကျော်စြင်းကို အသာ:ပေးအမွှားတင်သည်ပုံပြင်များ၊ လူလိမ်လူညာတို့ကအသာရှုံးဟန်ကျေသွားသော ပုံပြင်များကိုလည်းမပြောသင့်ပါ။ ထိုပုံပြင်များကို အားကျေလျှင် ကလေးတို့အား ရက်စက်စြင်း၊ ရန်လိုစြင်း၊ ကြေးနိုင်ငယ်ညွှန်းပြုတတ်စြင်း၊ လိမ်ညာမှုကို အကောင်:ထင်စြင်းစသည်ဆိုးကျိုးများကိုဖြစ်စေတတ်သည်။

ပျော်ရှုံးရှုံးတို့:ရှုံးရှုံးတို့:က 'ဟု အစချိုသည်' ရှုံးစကား အားပါဝင်သကဲ့သို့၊ ဘုရားဟောင်:ရှုံးငါးဆယ် နိပါတ်တော်များ သည်:ပါဝင်သည်။ ရာဇ်ဝါးများ: သမိုင်းဖြစ်ရပ် များလည်းပါဝင်သည်။ စစ်သူကြီးများ၊ ပညာရှိအမတ်များ၊ သူရဲ့ကောင်:များ၏ အွေးဖွံ့ဖြိုးများလည်းပါဝင်သည်။ ဝတ္ထုများလည်း ပါဝင်သည်။

အဆိုးဆုံးမှာ တိုင်းရင်းသာ:အချင်းချင်းစိတ်ဝမ်းကဲ စသည်ပုံပြင်များနှင့်ကိုယ်ရွှေမျိုးကိုယ်အထင်သေးစရာဖြစ်အောင် နှီးချုပ်ရယ်ပြုသည်ပုံပြင်များဖြစ်သည်။ ထိုပုံပြင်များမှာ လုတတ်စျိုးလွှာ:အတွက်ပါအကျိုးယုတ်၍ပုံပြင်စာရင်းမှပောင် ပျောက် စွယ်သွားသင့်ကြပေပြီ။

မပြောသင့်သောပုံပြင်များ

တို့ယျင်တရား ကောင်:မွန်စြင်း၊ သတ္တိရှိစေခြင်း၊ ခွဲလွှာ၊ လဝိရိယ ခိုးစြင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်စြင်း၊ မဟုသုတတိုးများစေခြင်း၊ အသိအမြင် မှန်ကန်စေခြင်းတို့ကို ပေးနိုင်သည်ပုံပြင်များကို အလေးတို့အား ပြောသင့်သည်။ ထိုကဲ့သို့၊ ကောင်းကျိုးကို ရရှိ အမည် ကိုယ်လွှေမျိုးအလိုက် ရှိုးရပ်ပုံပြင်များကို ပြောသကဲ့သို့၊ ပြည်ပပုံပြင်များကိုလည်းပြောသင့်သည်။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပုံပြင် အသစ်ကလေးများကိုလည်း တို့ထွင်၍ပြောသင့်သည်။

ပြင်အမျိုးအစားတွင်ပါဝင်သည်များ

ပြင်ဆိုရာတွင် 'ဟို:ရှုံးရှုံးတို့:က 'ဟု အစချိုသည်' ရှုံးစကား အားပါဝင်သကဲ့သို့၊ ဘုရားဟောင်:ရှုံးငါးဆယ် နိပါတ်တော်များ သည်:ပါဝင်သည်။ ရာဇ်ဝါးများ: သမိုင်းဖြစ်ရပ် များလည်းပါဝင်သည်။ စစ်သူကြီးများ၊ ပညာရှိအမတ်များ၊ သူရဲ့ကောင်:များ၏ အွေးဖွံ့ဖြိုးများလည်းပါဝင်သည်။ ဝတ္ထုများလည်း ပါဝင်သည်။

၅၆ လယ်တွင်သားစောချုပ်

ပုံပြောလိုသူပုံပြောကောင်းဖြစ်လိုသည်၏တဲ့ရှုံးဝါးဆယ့်နံပါတ်
တော်များ၊ သမိုင်းဖြစ်ရပ်များ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ စာပေဟုသူတဲ့
များ၊ အဇ္ဈာဒ္ဓဗြိများ၊ စသည်တို့ကို များများရှာဖွေ၍ ဖတ်မှတ်
သင့်သည်။ ထိုသို့များများဖတ်၍ များများပြောရာ ကျင့်သား
ရလာလျှင် လုပသည့်ပုံပြင်ကလေးများကိုလည်း ကိုယ်တိုင်တိဖွင့်
နိုင်စွမ်းဖြစ်လာတတ်ပါသည်။

ပုံပြင်နှင့်ဥပဒေသ

ပုံပြင်တစ်ခုကို ပြောရန် စွဲမြို့စာမှတ်သားမီစေချင်သည့်ဥပဒေသ
များ ပါသင့်သည်။ အချို့ကပုံပြင်၏အဆုံးတွင် ထို ဥပဒေသကို
တိတိကျကျထောက်ပြ၍ မှတ်သားစေတတ်သည်။ အချို့ကတော်
ဥပဒေသကို ပုံပြင်အပြီးမှာထုတ်မပြတော့ဘဲ ပုံပြင်၏အတွင်း
မှာပင် နားထောင်သော ကလေးကိုယ်တိုင် နားလည်သော
ပေါက်ပြီး စွဲမြို့စာခံယဉ်သားတတ်စေရန် ပြောခြင်းမျိုးလည်း
ရှိသည်။

ဥပဒေသကို ထုတ်ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မထုတ်ပြသည်
ဖြစ်စေ၊ စပြောစဉ်ကတည်းက ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းစေတနာ
ကောင်းဖြစ်စွဲမြို့စာမှာလည်ခံယဉ်သားစေချင်သည်းတည်ချက်ထား
သင့်ပါသည်။ ထိုမှသာလျှင် ပြည်စုံသည့်ပုံပြင်ကောင်းပုံပြော
ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုပုံပြင်မျိုးကို နားထောင်ရသောကလေး
များအတွက်အမျင်းပြု၍ပညာဗဟိုသာတာသိအလို့မွှာလည်း
သည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျို့တတ်မှ ၁၇

ရူကြီးမိဘတိုင်းသားငယ်သမီးငယ်တို့အားပုံပြင်
လေးများဖြင့်အသိအလို့မွှာရအောင်ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ကြပါစေ။

ကလေးနှင့်ကျောင်းထားချိန်

မိဘတိုင်းလိုပင်မိမိတို့၏ရင်နှစ်သည်းချာသားသုံး၊
ရတနာတို့၊ ကိုပညာရေးအတွက်စိတ်အားထက်သန်ကြသည်။
ကျောင်းစတင်ထားရန်စိတ်ဆန္ဒစောတတ်ကြသည်။ သို့သော်
စိတ်ဆန္ဒစောလွန်းလျင်စောနာရကြာင်းဝောနာဖြစ်တတ်သည်ကို
သတိထားသင့်သည်။

စတင်ကျောင်းထားရမည့်အသက်

ကလေး၏ကိုယ်ကာယပိုင်းနှင့်ဥက္ကပိုင်းတို့အသင့်အတင့်ဖွံ့ဖြိုး
သောအခြေခံများနှင့်ပြည့်စုသည်အချေယ်သို့၊ ရောက်မှသာစတင်
၍ ပညာသင်ကြားရန် သင့်တော်သည်။ ယော်ယျာအားဖြင့်ဆို
လျင်(၅)နှစ်အချေယ်ရှိမှသာ ပညာသင်ကြားရန် သင့်တော်သေား
အခြေအနေရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရေးရွာနာက ကလေး
များကို(၅)နှစ်ပြည့်မှသာ ကျောင်းဝင်ခွင့် စတင်လက်ခဲရန်
သတ်မှတ်ထားသည်။ ကျောင်းမွှင့်ချိန်တွင်(၅)နှစ်ပြည့်ရန်
တစ်လခန့်၊ လိုနေလျင် ဆရာကြီးနှင့်ပြောပြခန့်ဖြီး(၅)နှစ်ပြည့်
မှုစာရင်းသွင်းရသည်။ နှစ်လခန့်လိုနေလျင်ဆရာကြီးမှတစ်ဆင်

မြို့၊ နယ်ပညာရေးများသုံးတင်ပြရသည်။ သုံးလလိုလျင်
တိုင်းပညာရေးများအထိတင်ပြရသည်။ ထိုထက်နောက်ကျွလျင်
(၄)နှစ်သာသာမျှသာဖြစ်၍ ပညာစတင်သင်ကြားရန်မသင့်
တော်သေးပါ။ ခြွှေးချက်အားဖြင့် ထူးခြားသောကလေးများရှိနိုင်
သောလည်းယော်ယျာအားဖြင့်မူးကားပညာရေးရွာနာမှ သတ်မှတ်
ထားသော(၅)နှစ်အချေယ်သည် ပညာစတင်သင်ကြားရန်အသင့်
တော်ခုံးဖြစ်ပေသည်။

ပညာသင်ချိန်စောလွန်းခြင်း

အချို့သောများသည် ဆန္ဒစောတတ်ကြသည်။ သားသမီးကို
သုံးနှစ်အချေယ်မျှနှင့်ပင်စတင်စာသင်ပေးချင်ကြသည်။ ကျောင်းမှ
လက်မခဲသေးမိတွင် အိမ်မှာပင်မိဘဖြစ်သူက သင်ပေးသည်။
အစ်ကိုအစ်မတို့အား သင်ပေးစေသည်။ ကဗျာလေးများသင်ပေး
လျင်ရသည်၍ ရွှေတ်၍ဆို၍ကောင်းသောကြာင်ကလေးစိတ်ဝင်
စားသည်။ ကြိုးခေါ်အော်အော်သို့၊ ဒီသင်ပေးလျင်ကလေး၏
ဥက္ကကလေးနှင့်အများကြီးမှတ်ရသည်မှာ ပင်ပန်းသည်။ သို့
သောနှုတ်တိုက်ချေပေးလျင် ဆိုဖန်များတော့ရသည်။ အဆိုခိုင်း
ကြသည်။ အည်သည်လာလျင်ကလေးကိုပွဲထုတ်၍ စာဆိုခိုင်းခြင်း
ဖြင့်အည်ခဲတတ်ကြသည်။ ထိုအထိလည်းမဆိုသေးပါ။ သို့သော်
သုံးနှစ်အချေယ်ကလေးကယ်ကို ကျောက်တဲ့ ခဲတဲ့၊ အကိုင်ခိုင်း၍
အရေးလောကျင့်စေခြင်းသည် ရက်စက်ရာ ရောက်သည်။ ကလေး
၏လက်ကလေးမှာဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားမှန်ည်းသေးသည်။ ထို့ကြောင့်

ကျောက်တဲ့၊ ခဲတဲ့၊ မြို့မြို့အောင်ဆပ်ကိုင်ရသည်မှာ အက်အခဲရှိသည်။ မကြာခဏ လက်မှစွာတဲ့ကျ သည်။ ဝါက်လျင်မာန်လျှင်ကလေးခဲ့မှာ မြို့မြို့အောင်ကြီးစား၍၍ နေသေးလက်ကလေး သိပြီးနာကျင်တတ်သည်။ စာရေးရန် ဖဲ့ဖြူ့မှ အခြေခံမရှိသေးဘဲ အတင်းအဓမ္မစာရေးရိုင်းသောကြောင့် စာတစ်လုံးဖြစ်ရန် ကလေးမှာ ဒုက္ခကြီးစွာဖြစ်ရသည်။ အချို့ အရေးအဆွဲခက်သော အကွဲရာများကို ရေးရသောအခါတွင် သင်ပေးသော လူကြီးရော့ကလေးပါပင်ပန်းဆင်းရှုပြီ။ ထိုအခါ လူကြီးကစိတ်မရှုည်၍ မာန်ဝါက်လေကလေးမှာ ဒုက္ခကြောက်လေဖြစ်ရတော့သည်။ ထိုသို့ ပင်ပန်းဆင်းရွှေ့ကြို့တင်သင်ကြား လေကျင့်ထား၍ ကကြီး၊ ခက္ခားလျဉ်းသားလုံးကို ကျောင်းမနေခင် ရေးတတ်ထားသည်တိုင် ကျောင်းစနေချိန်တွင် အမြားကလေးများထက်ထူး၍၍ တော်ခြင်း၊ ရှေ့ရောက်ခြင်းမဖြစ်ပါ။ အသက်ပြည့်မှုကျောင်းနေစာစသင်သောကလေးနှင့်ကြို့သင်ထားသော ကလေးတို့သည် မကြောမိမှုပင်အတူတူဖြစ် သွားပါသည်။

ဆန္ဒတော်ခြင်း၏ အပြစ်

အချိန်မတိုင်ခင် မိဘ၊ အစ်ကို၊ အစ်မများကတော်သင်ထားသော ကလေးများသည်မာန်ဝိုင်ဝန်ကိုထစ်းခဲ့ရှုပညာသင်ကြားရသည်ကို ကြောက်သွားနိုင်သည်။ ခက်ခဲ့ခွာသင်ရာသောအခါသင်ပေးသော မိဘ၊ အစ်ကို၊ အစ်မစိတ်မရှုည်ဖြစ်၍၍ ခဲတဲ့ကိုမြို့အောင်ကိုင်လေ၊ ခဲတဲ့ရွှေတဲ့ကျပြန်ပြီ၊ မျှင်းလိုက်တာကွား၊ စသည်ဖြင့်

မြို့စြာဆိုမိလျှင် ကလေးအတွက် ပို၍၍ သည်။ သူ့ကိုယ်သည်မျှင်းသည်ဟုပို့ပေါင်းပို့တတ်သည်။ ရှင်းပြသည်တို့ကိုနားလည်နိုင်သည်အသိကြော်မှုလည်းမရှိသေး။ သင်ရပြောရသူအတွက်လည်းခက်ခဲ့လှပေသည်။ ထိုသို့၊ ခက်ခဲ့ခွာသင်ပြီး၊ ကောင်းကျိုးအထူးမရဘဲ ပညာသင်ကြားခြင်း၊ အပေါ်ကလေးစိတ်ပျက်သွားလျင် အကျိုးယုတ္တနိုင်သည်ကို သတ္တားသင့်သည်။

ကျောင်းထားချိန်တော်လိုခြင်း

အချို့မိဘများသည် မိမိတို့ သားသမီးကို အသက် မပြည့်သေးဘဲ လျက်ကျောင်းတော်ထားချင်ကြသည်။ ကျောင်းအပ်ချိန်တွင် ကလေးက(၄)နှစ်ခွဲသာ ရှိသေး၍၍ အသက်ပြည့်ရန်အမြာက်လ လိုနေသည်။ ထိုခြောက်လကို အသက်လိမ့်ညာ၍ လည်းကောင်း၊ အရာအရာမများကို နည်းအမျိုးဖိုး ချဉ်းကပ်၍ လည်းကောင်း ရှုံးအောင် ကြိုးစားတတ်ကြသည်။ နောက်တစ်နှစ်မှထားလျှင့် ခြောက်လ နောက်ကျသွားမည်ကို ကြီးမားစွာဖို့ရိမ့်နေတတ်ကြသည်။ ခြောက်လခန်းတော်ထားသည် ထက် ခြောက်လခန်း၊ နောက်ကျထားသည်ကများစွာပို့ကောင်းပေသည်။ ကလေးကိုယ် ကာယပြီးထွားမှုညာ၏ရည်ဖဲ့ဖြူ့မှုပို၍၍ ပြည့်စုံလာသောကြောင့် သင်ကြားရသည်မှာ ပို၍၍ လွယ်ကူအဆင်ပြသည်။ ကလေးအတွက်လည်း သူငယ်တုန်းနိုင်နိုင်နှင့်နှင့် ဖြစ်သွားနိုင်ပေါ်သည်။

၆၂ လယ်တွင်းသားအောက်

ကမေးချုပ်းဆက်ဆံရေးအဆင်ပြုမှု

ကလေးသည် ကျောင်းစနေပြီခိုသည်နှင့် အတန်းထဲတွင် ရွယ်တူ
ကလေးအဖ်များနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရတော့သည်။ အိမ်တွင်
မိဘရှင်းပွဲမှုနာနေရသည်နှင့် မတုသေသပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ
သစ်၊ ဆက်ဆံရေးသစ်များနှင့် စတင်ရင်ဆိုင်ရခြင်းဖြစ်သည်။
ကလေးက လေးနှစ်ခွဲသာရှိသေးလျှင် ၅ နှစ်အချွဲယ် ၅နှစ်ခွဲ
အရွယ်ကလေးများအကြော်ဗြားမှု၊ ပယ်လွန်းနေနိုင်သည်။ အခြား
ကလေးများ၏ကိုယ်ကာယဖွံ့ဖြိုးမှုကို မမိနိုင်သေးပေါ်။ ထို့
ကြောင့် ဆရာဆရာမများမည်မျှပပ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
စေကာမှုကျောင်းသားများ၏အနိုင်ကျင်းခြင်း၊ ညျှစ်ခြင်းကိုခဲ့ရနိုင်
သည်။ ကလေးစိတ်အားသိမ်းယွေးနိုင်သည်။ ပညာသင်ကြား
ရာတွက်လည်းကယ်လွန်းလျှင်ဦးကိုရည်မဖွံ့ဖြိုးသေးသောကြောင့်
အခြားဥာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးသူများကိုလိုက်မိရန်အက်အခဲကြုံရသည်။
သုတေသန်း၏အထင်သေးခြင်းကိုခဲ့ရနှုံး ကလေးကိုယ်တိုင်လည်း
မိမိကိုယ်ကိုအထင်သေးပြီးစိတ်အားကယ်သွားနိုင်ပါသည်။
အစကောင်းမှု၊ အနောင်းသေချာဆိုသော စကားရှိပါသည်။
သူ့ကယ်တန်းကတည်းကစတင်းပြီးပညာရေးကိုအပေါ်စီးရရှု
အတန်းတိုင်းတွင် ထူးချွန်သွားနိုင်ပါသည်။ သူ့ကယ်တန်း
ကတည်းက လိမ့်ပိန်အောင်ပြီးအတန်းတက်ခဲ့လျှင် အတန်း
တိုင်းမှာပင် မနိုင်မနောင်း နှင့်ခပ်ညုံဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။
နောက်မှတော်ဖို့၊ ထူးချွန်လာဖို့ ဆိုသည်မှာပြောင်းလဲရနိုင်
ခက်ခဲပါသည်။ ကျောင်းထားဆန္ဒစော်ခြင်းသည်ကလေး

ပန်းလိုချင်းအပင်ကို ပျိုးတတ်မှ ၆၃

အတွက်ကောင်းကျိုးထက်ဆိုးကျိုးဖြစ်ရန်သာ ပို့၍ များသည်။

ကျောင်းထားနောက်ကျွဲခြင်း

ကျောင်းထားဆန္ဒစော်ခြင်းသည် မကောင်းသကဲ့သို့၊ နောက်ကျ
ခြင်းသည်လည်း မကောင်းပါ။ နောက်ကျလွှင် ကိုယ်ကလေးက
သူများထက် အသက် ကြီးပြီးခေါင်းတစ်လုံးပို့နေချုံး သူများ
အနိုင်ကျင်းမည်ကို မပူရ။ နိုင်ချုင်းနိုင်လျှင် ကိုယ်ကလေးကသာ
အနိုင်ရမည်ဟုသာမန်အားဖြစ်အကောင်းထင်ရပါသည်။ သူများ
ထက်ကြီးပြီး သူများကို အနိုင်ကျင့်ရခြင်းမှာလည်း မကောင်းပါ။
ကိုယ်ထက်ငယ်သော ကလေးများကို အနိုင်ကျင့်တတ်လာ သော
ကလေးသည်စိတ်ထား မကောင်းသောကလေး၊ စိတ်ဓာတ်ပျက်
သောကလေးဖြစ်သွားပြီး လောကထဲတွင် လူတကာကို နိုင်
ချင်စိတ်ရှိ၍ အနိုင်ကျင့်တတ်လျှင်တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့မသော်လည်း
မျှော်ကွောက်တတ်ကြသည်။ အနိုင်ခဲ့ရသည်မှာ မကောင်း
သလို အနိုင်ကျင့်ရသည်မှာလည်း မကောင်းပါ။ အချွဲကြီး
နေသော နောက်တစ်မျိုးဆိုးပြုခြင်းမှာ ဆရာ၊ ဆရာမက စာမေး
သည်ချင်း အတူတူတွင်ကြီးသောကလေးဖြေနိုင်လျှင် ထူးပြီး
ချီးကျူးခဲ့ရပါ။ အကယ်၍မဖြေနိုင်လျှင် မင်းမရှုက်ဘူးလား၊
ကလေးတွေကရှုံးပေါ်မြောက်တော်သည်။ မင်းမရှုက်ဘူးလား၊
ထူးချွဲလည်း ဟုအထူးပြုခြင်း၊ ဟုအထူးပြုးအပြောဆုံး
တတ်သည်။ အများအလယ်တွင်ခေါင်း၊ တစ်လုံးပို့စွဲချို့ပေး

၆၄ လယ်တွင်းသားအောချို့

ထိပိသောခေါင်းကိုထိပါခဲ့ရတတ်သည်။ ကြေတော့အများထဲမှာ
တစ်မူထူးခြား၍ ကြီးနေသောကလေးခများ သူ၏ ကြီးခြင်း၊
အတွက်ပင် အနေရာက်စရာဖြစ်လာသည်။ ရှုက်စရာ ဖြစ်လာ
သည်။ တတ်နိုင်သမျှ ကိုယ်ခန္ဓကို ပုထားရမည် ကဲသို့ ခံစားလာ
ရသည်။ စိတ်မှာအနောက်အယုက်များ ဖြစ်ရသည်။ သူ အရွယ်
သူ အတန်းနှင့် သင့်တော်သောပညာရပ်များ ကို သတ်မှတ်
သင်ကြားခြင်း ဖြစ်၍ အသက်ကြီးသောကြောင့် စာပိုတော်
ရှုန်လည်း မသေချာပါ။ အသက်မှန်ကလေးထဲမှ ကြီးစားသူ
များသည် သူ လိုပင်တော်နိုင်သည်။ သူ ထက်ပင်တော်နိုင်သည်။
ထိသို့ သူ ထက်ငယ်သူကသာသူး လျှင် ရှုက်စရာ ဖြစ်၍ သိမ်းယောက်
ရှုံးမည်။ ကော်းထားနေသက်ကျ၍ ကလေးကယ်တို့ အလယ်တွင်
အရွယ်ကြီးနေခြင်းသည်လည်း မကောင်းပါ။

အသက်အလိုက်အချိန်ကိုက်

အစွန်းထွက်ခြင်းဟူသမျှ မကောင်းပါ။ စောလွန်းခြင်းသည်
မကောင်းသကဲသို့ နောက်ကျခြင်းသည်လည်း မကောင်းပါ။
သားသမီးကို ကျော်းထားရာတွင် မိဘတို့ သတိထားသင့်
သည်။ စတင်ကျော်းထားချိန်ကို ပညာရေးဌာနမှ သတ်မှတ်
ထားသကဲသို့ လိုက်နာသင့်သည်။ သို့မှာသာသူ အသက်အရွယ်
သူ အတန်းနှင့် ကိုက်ညီအဆင်ပြုသည်။ ပညာတော် မတော်
ခို့သည်မှာ ကျော်းထားစောခြင်း၊ ကျော်းထားနေသက်ကျခြင်း
နှင့်မဆိုင်ပါ။ ကလေး၏ဥာဏ်ရည်နှင့် ကြီးစားမှာ မိဘ၏စနစ်

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ဖူးတတ်ရှု ၆၅

တကျ ထိန်းကျော်းထောက်မ ကူညီမှတိနှင့်သာခိုင်ပါသည်။

ကလေးနှင့်ပညာရေး

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာအုန်းလတ်၊ အတတ်သင်စေ ခိုးသည်၊ အတိုင်းမိဘသည်သားသမီးကိုပညာသင်ပေးရ မည်မှာတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ မိဘတိုင်းသည်သားသမီး၏ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အကောင်းဆုံးမျှော်လင်လွှက်ထားသည်။ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖြည့်ဆည်းပေးသင့်သည်။ မှန်ပါသည်။ သို့သော် မူတမ်းကန်သောအကောင်းဆုံး၊ အစွမ်းလွတ်သောအကောင်းဆုံးဖြစ်ရန်လိုသည်။

ပညာရွှေဗီး

ပညာဟူသည် မြတ်ရွှေဗီး၊ ဟုဆို၏။ တစ်သက်တာ သုံး၍ မကုန်။ မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့၏သားသမီးကိုချုပ်သည်။ အလျောက်စေတနာအဲပြည့်ထားကြသည်။ တစ်သက်တာ စားမကုန်သောပညာအမွှေကိုမဲ့ချင်ကြသည်။ သိလျှင်သီသည်။ အလျောက်စွေအားလုံးအား တတ်နိုင်လျှင်တတ်နိုင်သည်။ အလျောက်စွေအားလုံးအား တတ်နိုင်လျှင်တတ်နိုင်သည်။ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်တွေ့နှုန်းထိုးထိုးလုပ်ကြသည်။ နောက်တော့ပညာသင်ကြားခြင်း၏

ပညာတတ်ရန်အတွက်မဟုတ်တော့ဘဲတစ်ခုကိုမျှော်ဂိုး၍
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမြှုဖြစ်လာသည်။ ပညာတတ်ဖို့ထက်အမှတ်ကောင်း
ဖို့ဖြစ်လာ၏။ စစ်မှန်သောပညာရွှေဗီးအမွှေထက်အသက်စွေး
ဝိုးကျောင်းကောင်းသောတွေ့လိုလဲတစ်ခုခုသို့၊ ရောက်ရေးက
အဓိကဖြစ်လာ၏။

အကျိုးအပြစ်

မျှော်လင်ချက်ကြီးသော မိဘများ၏ လောဘအောကြောင်း
ကလေးတို့သည် သူငယ်တန်းမှစ၍ ကျူ၍ရှင်ယူ နေကြရသည်။
အမှတ်ယူရဖြင့် စနစ်တွင် အနိုင်ရရေးအတွက် သူ့ထက်ငါသာ
အောင် ကြိုးစားရင်းကလေးတို့ကလေးဖြစ်ရှိုးနေကြပြီ။ ကလေး
အတွက် ကျောင်းသွားချိန်၊ နားချိန်၊ စာပတ်ချိန်ဟူ၍
စနစ်တကျေးမရှိတော့ ပြုင်သည်မှာ နိုင်မနိုင် မသေချာသော်လည်း
ကလေးဘဝရှုံးသွားသည်မှာတော့ သေချာသည်။ တစ်ဖက်မှ
ရသည်အမြှတ်များက မည်သို့၍ ပေးဆပ်၍မကျေနိုင်သော အရှုံး
ဖြစ်သည်။

ကလေးအတွက်စားချိန်မမှန်လျှင်၊ အာဟာရ^၁
-ပြည့်ဝလျှင် ကိုယ်အားဥာဏ်အားကြိုးတွေ့မှု ယူတ် လျှော့
သည်။ ကျော်းမာကြုံခိုင် သန့်စွမ်းမှုလျော့ပါးသည်။ အိပ်ချိန်၊
သားချိန်၊ စာပတ်ချိန်လည်းအပြည့်အဝရသင့်သည်။ ကလေး
အချေယူမှာရှုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ မှန်ကန်စွာတိုးတက်ကြိုးတွေ့ခွင့်ရ

သင့်သည်။ သို့သော် ပညာတတ် (အမှတ်ကောင်းရရေးအတွက်) သာတစ်ဖက်သတ်လောဘတက်နောက်သာများသည် ကျွန်ုင်သည် အရေးကြီးသောအချက်များကို သံလျက်နှင့်ပင် ပစ်ပယ်လာကြသည်။

လူလေးကြီးရင် ဘာလုပ်မယ်

'လူလေးကြီးရင် ဘာလုပ်မယ်။' (တစ်) ဆရာဝန် လုပ်မယ် (နှစ်) အင်ဂျင်နိယာ လုပ်မယ်။ ဘာကြောင်းလဲ ဝါသနာပါလို့လား-
မဟုတ်ဝင်ငွေကောင်းလို့၊ ရက်ရှိလို့၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို ရမှာမို့၊ ထိုတွေ့သိလို့များသို့၊ ရောက်ဖို့က
ဝါသနာ၊ စေတနာ၊ အနာစ်နာတို့နှင့်မရာ၊ အမှတ်ကောင်းမှရမည်။
သူ၊ ထက်ဝါ အမှတ်ကောင်းဖို့၊ ကြိုးစားရသည်။ ရှစ်တန်းမှာ
ကတည်းက ပထမအကြိမ် ဆန်းစစ်ခဲ့ရမည်၊ သိပ္ပါယ့်မှ ဆေးနှင့်
အင်ဂျင်နိယာ မျှော်လုပ်ချက်ရှိမည်။ ဝိဇ္ဇာ ဆိုလျှင် တစ်သက်တာ
ဝေးကြရော၊ ထို့ကြောင်း မိဘတိုင်း၊ ကလေးတိုင်း သိပ္ပါ သိပ္ပါ နှင့်
ဖြစ်နေကြသည်။ ဝိဇ္ဇာနှင့် အောင်လျှင် လူဖြစ်ရှုံးတော့ မလောက်
ဝမ်းနည်းအား အယ်ကြ ရသည်။

ဝိဇ္ဇာ နှင့် သိပ္ပါ

ဝိဇ္ဇာသိခြင်း၊ သိမှုဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇာပညာသည် အသိပညာ ဖြစ်
သည်။ နက်နဲ့သည်။ ကျယ်ပြန့်သည်။ ယင့် ကဗျာကျော်

အတွေးအငွေ့ ပညာရှင်ကြီးများ၊ နိုင်ငံရေး ပညာရှင်ကြီးများ၊
စာပေပညာရှင်ကြီးများ၊ အမျိုးမျိုးသော အနုပညာရှင်ကြီးများ၊
သည် ဝိဇ္ဇာပညာရှင်များသာ ဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇာလိုင်းရှုံးကလေးကို
ခဆွဲသင့်ပါ။ မရှုတ်ချသင့်ပါ။ ကလေးကို စိတ်အားမငယ် စေ
သင့်ပါ။ ဝိဇ္ဇာလိုင်းမှာကဗျာကျော် ပညာရှင်ဖြစ်ပို့၊ အခွင့်အလမ်း
ပို့များသည်။ ကြိုးစားလျှင် ကြိုးစားသလောက် ခရီးပေါက်ရန်
ပုံယ်ပယ် ပို့ကျယ်သည်။

သိပ္ပါပညာသည်လည်း လူ၊ ဘောင်၏တိုးတက်မှု၊
ကဗျာနှင့် အညီ အဖို့လိုက်နိုင်ရန် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု
တို့၊ အတွက် တိုင်း ပြည့်တစ်ပြည့်၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်၏။ သိပ္ပါ
ပညာထွန်းကားမှတိုင်းပြည့်ထွန်းကားမည်။ သိပ္ပါပညာတိုးတက်မှု
တိုင်းပြည့် တိုးတက်မည်။ သိပ္ပါပညာသည် လူ၊ ဘောင်၏ရုပ်ပိုင်း
ဘဝများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။ ဝိဇ္ဇာ
ပညာသည်လည်း လူ၊ ဘောင်၏ စိတ်ပိုင်းဘဝများ၊ ဖွံ့ဖြိုး
တို့တက်ရေးကောင်းမွန်ရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။ သိပ္ပါ
ပညာချည်း၊ ဝိဇ္ဇာပညာချည်း လူ၊ ဘောင်ကို ကောင်းကျိုးပေး
နိုင်သည် မဟုတ်ပါ။ ထိုသို့ ဆိုလျှင် သိပ္ပါသမားက ဝိဇ္ဇာသမားကို
အထင်သေးရန် မရှိသကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဇာသမားကလည်း သိပ္ပါသမားကို
အထင်သေးရန် မလိုပါ။ မည်သူမျှလည်း ကိုယ်ပညာကိုဝိုင်းနည်း
မငယ်ရန်မရှုပါ။ မည်သည် ပညာမှုဆုံး၊ ထူးချွန်မှုအောင်မြှင့်
သည်၊ ကျော်ကြားမည်၊ မထူးချွန်လျှင်တော့ သာမန်မျှသာ
မျှသည်။

ဝါသနာနှင့်ပညာရေး

မည်သည် ပညာရပ်မဆို၊ တကယ်ကြီးစားလျှင် အောင်မြင်စွင်သည်ချည်းသာဖြစ်ပါသည်။ သို့ သော် ထူးထူးဆုံး ဆုံးတဲ့ခွန်သူ ဖြစ်ရန်မှာ ဝါသနာနှင့်ပညာကိုက်ညီရန်လိုသည်။ သူများ ယောင်၍ ယောင်ရသူများမှာ ဝါသနာတဗြား၊ ပညာတဗြား ဖြစ်နေတတ်ကြ၏။ ထိုအခါ အခက်အခဲများ၊ အဆင်မပြုများ ဖြစ်တတ်သည်။ တစ်သက်တာလုံး အတွက် စိတ်မပါသည် ကိုလုပ်နေရ၍ စိတ်ချမ်းသာမှုဆုံးရှုံးရသည်။ ဝါသနာနှင့်ပညာပေါင်းစပ်လျှင်ကား ပျော်ရွင်သည်၊ ထက်မြှုက်သည်၊ တက်ကြွာသည်၊ တိဖွင့်ဉာဏ်များကွန်းမြှုံးလာသည်။ တမင်မကြီးစားရသေးကဲ ဝါသနာ အရပင် စိတ်အားထက်သန်မှုဖြစ်နေသည်။ ထိုအခါ သူများ အောင် ထူးဆုံး၍ ကဗျားအလယ်၌ပင် တဲ့ခွန်ထူးသူအဖြစ်သို့ ရောက်သွားတတ်ကြသည်။

ယခုအခါတွင်ကား စာတော်သူ၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြှုက်သူကလေးများနှင့် မိဘများသည်အမှတ်အကောင်းဆုံးရ၍ အေးတက္ကာသုလောက်တက်ရရေး၊ ဓရရာဝန်ဖြစ်ရေးသည် တူညီသော အစိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆယ်တန်းစွား အမှတ်အကောင်းဆုံးရရှုနှင့်အမျိုးမျိုးကြီးစားကြသည်။ အမှတ်မှုသည်နှင့် ဝါသနာ ပါမပါ၊ ဆန်းစပ်မနေတော့ဘဲ အေးတက္ကာသုလောက် ကိုပထမရှုံးစားပေးအပ်ခြင်း၊ အဖြစ်လျှောက်လွှာတင်သည်။ သို့ကာသိက အစုတ်နည်း၍ ရွှေချော်သွားလျှင်လျှော်ရှုံးသလောက်စမ်းနည်း

နေကြသည်။ ကျောင်းသားထက် မိဘကပို၍ ကြကွဲနေတတ်ကြသည်။

အသင့်အတင်နှင့်လုံးသွင်းပါ

မိမိသားသမီးကို စေတနာထား၍ ပညာသင်ကြားပေးရာ၌ စေတနာသည် ဝေဒနာမဖြစ်စေရန် သတိထားရမည်။ မိမိသားသမီး၏ ဉာဏ်ရည်ကို သိရန်လိုသည်။ သားသမီးက ဉာဏ်ရည်နိမ့်နေလျှင် မိဘကမျှော်လင်ချက်ကြီးကြီးထားခြင်းမှာသားသမီးရော်စုံလိုက်လျော့ရှုံးသာ ကျော်ပို၍ အသင့်အတင်နှင့်သွင်းသင့်သည်။

ဉာဏ်ရည် မြင်းသော ကမလေးချင်းပင်လျှင် ငယ်စဉ်ကအခြေခံ ကောင်းကောင်းရခဲ့ခြင်း၊ မရခဲ့ခြင်းအပေါ်မှာ ကွာခြားချက်များရှိသည်။ ကမလေး၏ စိတ်နေသဘော ထားနှင့်ဝါသနာချင်း ကွာခြားသည်ကိုလည်း သတိထားရမည်။ မိဘကသိပ်လောဘကြီးလွန်လျှင် ကမလေးမှာ အပိုတာဝန်တက်၍ စိတ်ဆင်းရှုံးပင်ပန်းသည်။ ကြာလာသောအခါ မိဘနှင့်သားသမီးအကြားနားလည်မှုလွှဲမှားတတ်သည်။

မိခင်ဖြစ်သူတစ်ဦးက ကိုးတန်းကျောင်းသားလေးတစ်ဦးကို ခုံတယအစ်းစာမေးပွဲတွင် အဂ်လိပ်စာ(၈)ခုတ်ရှုံးရှုံးရှုံးနေသည်။ ကမလေးကဖင်ဖြစ်သူကို အကုအညီတောင်း

၂၂ လၢ်တ္ထားတော်

သောမျက်လုံးများနှင့်လူမှုံးကြည့်သည်။ အခင်ကကလေးကိုကျည်းချင်သည်။

'ဟေး - နေပါးကွာ၊ ဝါလဲ ကျောင်းသားဘဝတစ် ဧသျာက်လုံးစာကြီးစာ၊ ခဲ့တာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် အင်္ဂလပ်စာ တစ်ခါဗျာ အမှတ်ခြောက်ဆယ်တောင်မရဲ့ဖူးပါဘူး၊ အမှတ် ရှစ်ဆယ် ဆိုတာဝေးရော၊ စိတ်ကွားတောင် မယ်၏ခဲ့ဖူးပါဘူး၊ မင်္ဂလာရောအင်္ဂလပ်စာအမှတ် ဘယ်လောက်အထိရဲ့ဖူးပါ့လဲ၊ လဲ အခင်ကရိုက်မည်ပြုသော မိခင်ကို လှမ်းမေးသည်။

'မရဲ့ဖူးပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်သူ့အတ်ကကိုယ်အတော်နဲ့မမတူဘာ၊ သူပထမအစ်မဲ့တုန်းကအင်္ဂလပ်စာ အမှတ်ကိုးဆယ်ရှတယ်၊ အခုံစေမေးပွဲလဲသူ့ပြု့ပြု့ဘက်တွေအားလုံးကိုးကိုးဆယ်ကျော်ရှတာချည်းပဲ၊ သူပေါ့ဘူးလူ့အမှတ်လျော့သွားတာ၊ သည်အတိုင်းသာဆိုရင် ဆရာဝန်ဖြစ်ပို့နဲ့၊ အဝေးကြီးပဲ့ပါသူ့ကိုအစကတည်းကပထမအစ်မဲ့ထက် အဆင့်ကျေရင် ရိုက်မယ်ဆိုတာပြောပြီးသူ့၊

မိခင်က ကလေးကို ဆက်ရိုက်သည်၊ ကလေးက (၈) မှတ်ရပါလျက်နှင့် အရိုက်ခံရ၍ ဝမ်းပန်းတနည်း ငိုးသည်၊ ဝမ်းနည်းသင့်ပါသည်။ ငိုးသင့်ပါသည်။ ကလေးမှာတာဝေးကျပါလျက်နှင့် မိဘလောဘဇ္ဇာကိုအပီးလုပ်ရိုက်နိုင်၍ အရိုက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ အ ပြစ်ရှိလျက်နှင့် အပြစ်မပေးလျှင် ကလေးပျက်စီးတတ်သကဲ့သို့၊ အပြစ်မရှိဘဲ အ ပြစ်ပေးလျှင်လည်းကလေး စိတ်ဓာတ်ပျက်တတ်သည်။

ပန်းလိုချင် ဆပင်ကို ပျီးတတ်မှ ၇၃

ကျွမ်းကျင်ရာလိမ္မာ

ပညာကို သင်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆရာဝန်ဖြစ်ရေး၊ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ရေးဟုဆိုလွန် သေးသိမ်လွန်းသည်။ ကျွမ်းမြောင်းလွန်းသည်။ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာမဟုတ်ဘဲ ချမ်းသာ သောသူငွေးကြီးများ၊ အောင်မြင်နေသော ပညာရှင်ကြီးများ၊ ထူးချွန်သည် ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၊ များစွာရှုပါသည်။ ဥာဏ်ရည်နိုင်သော ကလေးများပင် သူ့ဝါသနာ နှင့် သူ့ ဗိုဇ္ဇာ ကိုကြည့်သောအလုပ်များတွင် အံဝင်ခွင့်ကျွမ်းဖြစ်သွားသောအခါ ထူးခြားစွာ အောင်မြင်တတ်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရူတိုင်းလူတိုင်းသည် ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာဆိုသကဲ့သို့၊ သူ့နေရာ နှင့် သူ့အံဝင်ခွင့်ကျွမ်းဖြစ်လွင် ထူးချွန်နိုင်ခွင့် ရှိတတ်ကြသည်။

မိဘများသည် သားသမီးကို ပညာသင်ရှုနှင့် အေးရမည်မှာမျိုးပါသည်။ ဂရာတနိုက်ကြပ်မတတ်ပေးသင့်ပါသည်။ ကြီးစားအောင်လည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တွေးနှင့် အားပေးသင့်ပါသည်။

သို့သော မိဘ၏ လောဘကြီးမှာကြောင် ကလေးအပေါ် တာဝန်မပဲစေသင့်ပါ။ ကလေးကွဲ့မှဖြစ်စေသင့်ပါ။ ကလေး၏ ဥာဏ်ရည်ကို ချင့်ချိန်ရန်လို့သည်။ ကလေး၏ ဝါသနာကိုသိရန် လို့သည်။ မိဘတိုင်း မိမိသားသမီးအတွက်

၇၇ လယ်ဘုံးသားအောက်

အကောင်းဆုံးကို မျှော်လင်ကြသည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။ မျှော်လင်သင့်သည်မှာ လည်း မှန်ပါသည်။

သို့သော် မျှော်လင်သည် အတိုင်း ဖြစ်မထာ
လွှဲလည်း အသင့်အတင့် နှလုံးခွင့်သင့်သည်။ ကလေးနှင့်
သင့်လျော်မည် အခြားသောအခွင့်အလမ်းကောင်းများကို
ဖော်ဆောင်လမ်းညွှန်ပေးသင့်သည်။ ပညာသင်ကြားခြင်းကို
ပြည့်စုစုပ်ကန်စွာနှင့် ကျယ်ပြန်စွာ သဘောထားသင့်ကြသည်။
ပညာသင်ကြားခြင်း၏ စစ်မှန်သော အနှစ်သာရန်င် အညီ
သားသမီးကို ပညာသင်ပေးကြပါသည်။

— ကျောင်းနေပျော်၍ စာတော်ပါ၏ —

မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို
ပညာထူးချွန်စေချင်ကြသည်။ သို့သော် ကလေး၏ ပင်ကိုယ်
ဉာဏ်ရည်ကိုတော့သတိထားရန်လိုပါသည်။ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရည်
လေးသောကလေးကိုထူးချွန်စေလိုသော စေတနာဖြင့် အတင်းစိ
လွှင် ဝန်ပိုဂုသရှိပါသည်။ ဤသို့ဆိုသောကြောင့် ကလေးကို
ဘူးအလိုအလျောက်အတိုင်းသာ ထားရမည်လည်းမဟုတ်ပါ။
ကလေးတစ်ယောက်၏ ပညာရေးကောင်းမာကောင်းဆိုသည်မှာ
မိဘ၏စိတ်ဝင်းစားစွာ ရရှိကြမှာ ပုံပိုးကူညီမှုအပေါ်တွင်လည်း
များစွာတည်ပါသည်။

ကလေး၏ဉာဏ်ရည်

ယောယဉ်အားဖြင့် ကျွန်းမာသနစွမ်းစွာမွေးဖွားကြီးပြင်း၍
ထိုက်သင့်သော အာဟာရလည်း ပြည့်စုစုပ်သော ကလေးများသည်
ဉာဏ်ရည်ကောင်းကြသည်သာ ဖြစ်ပါ၏။ အချို့ကလေးများ
သည် လောကဝံ၏ အထုအထောင်း ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကြောင့်
စိတ်အားသိမ်းယုံသွား၍ ဉာဏ်ထိုင်းသက္ကာသို့ ဖြစ်နေတတ်သည်။

၇၆ လယ်တွင်းသားတော်

အချို့ကလေးများသည် မိဘဖြစ်သူက မိမိ ထင်တိုင်းဖြစ်မလာ၍
ဥာဏ်မကောင်းဘူး၊ ထဲသည်။ ထိုင်းသည်ဟု ကြိမ်ဖန်များစွာ
ပြောရာမှ မိမိကိုယ်ကို တကယ် ဥာဏ် ထိုင်းသည် ဟု
ယုံကြည်သွားတတ်၏။ အချို့ကလေးများသည် ပညာသင်ရာ ဒီ
အောက်သက်မကြခဲ့၍ ဆရာအရာမသင်ကြားသည်များကို
နားမလည်သောအခါ မိမိကိုယ်ကို ဥာဏ်မကောင်းဟု ထင်သွား
တတ်ကြ၏။ အချို့ကတော့ မိမိဘာသာ မကြုံစား၍ မထော်
သည်ကို ဥာဏ်မကောင်းဟု ထင်တတ်ကြသည်။

အမှန်စင်စစ်သောကား ပုံမှန်နွေးစွားကြီးပြင်းလာ
ကြသော ကလေးများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဥာဏ်အားဖြင့်ကွာ
ခြားလှသည် မထင်ပါ။ မရှိအပ်သော မိမိကိုယ်ကိုစိတ်အားပျက်မှု
များ၊ သိမ်ငယ်ခြင်းများကို ရှေ့ရှေ့သင့်ပါသည်။

ကျောင်းနေ ပျော်ပါစေ

ကလေးကို အသက်ပြည့်မှ အသက်မီမှ ကျောင်းထားပါ။ လေးလာ
ဝါးလဲ ကျောင်းနေနောက်ကျော် မရှိုံးချုံသင့်ပါ။ လေးလာ ဝါးလဲ
စေထားသည်ကသာ ကလေးအတွက် မနိုင်ဝန်ကို ထမ်းရ၍
စာသင်ရသည်ကို စိတ်ညွစ်သွားစေနိုင်သည်။ ကျောင်းနေ
မပျော်ဘဲ ကျောင်းသွားရမည်ကို ကြောက်သွားနိုင်သည်။
ကျောင်းစနေကတည်းက ကလေးအတွက် ကျောင်းသွားရခြင်း
ပါဝင်းသင်းဆက်ဆရာဝင်း၊ ပညာသင်ရခြင်းများတွင် အဆင်

ပုံပြုပြစ်စေရန် မိဘဆရာသမားတို့က သတိထားသင့်သည်။
ဆရာဆရာမ သင်ကြားသော သင်ခန်းစာများကို နားလည်လျှင်
လိုက်နိုင်လျှင် ကလေးသည် ကျောင်းသွားရမည်ကို ပျော်ရွင်
သည်။ ပညာသင်ကြားရသည်ကို စိတ်ပါသည်။

ကျောင်းမှန်မှန်တက် စာမခက်

ကလေးတိုင်းသည် ကျောင်းတက်မှန်ရန် လိုသည်။ ကျောင်းပျက်
ချားသော ကလေးသည် သင်ခန်းစာလွှတ်သွားသည် များ၍
မလည်ဖြစ်တတ်သည်။ ကျောင်းပြန်တက်သောအခါ ဆက်
ဆင်နေသော သင်ခန်းစာများကို ကွင်းဆက်ပြတ်၍ အက်အခဲ
ဖြစ်တတ်သည်။ ဆရာ ဆရာမတို့ကလည်း အများ နှင့် သင်
ကြားရခြင်းဖြစ်၍ တစ်ယောက်အတွက်ပြန်ရှင်းပြန် မလွယ်ပါ။
ခို့အခါ ကလေးသည် ရှုံးဆက်သင့်ရသော သင်ခန်းစာများကို
အွေတ်သိနိုင် လိုက်ရသလဲသို့ ပြုခြုံပြီး ပင်ပန်း ဆင်းရုံတတ်သည်။
ကလေးတို့ကို တတ်နိုင်သမ္မတကျောင်း မပျက်ရန်၊ ကျောင်းမှန်မှန်
တက်ရန် မိဘများက သတိထားသင့် သည်။

ဆရာသင်ခို့က် အာရုံစိုက်

ကျောင်းသားများ ပညာသင်ကြားရာတွင် အရေးကြီးသော အချက်
အစွဲက်မှာ ဆရာ ဆရာမ ရှင်းလင်း သင်ကြားစဉ် အာရုံစိုက်၍
အားထောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာဆရာမ ရှင်းလင်းသည်ကို

၃၀ လူမှတ်းသားအောင်

သဘောပေါက်နားလည်လျှင် သင်ခန်းစာကိုတစ်ဝက်မကအောင်
ကျက်မှတ်ပြီးသားဖြစ်သွားသည်။

စာကြည့်ချိန်တွင် တစ်ခေါက်၊ နှစ်ခေါက် ပြန်ဖတ်
လျင်လုံလောက်သွားပေပြီ။ အလွတ်ကျက်ရသည် စာများမှာ
လည်းသဘောပေါက် နားလည်မှ ကျက်မှတ်၍ ရရွယ်သည်။ သဘောမပေါက်လျင်ကျက်၍ခက်ခဲတတ်ပါသည်။ ဆရာသရာမ
ရှင်းလင်းသင်ကြားနေစဉ် အချင်းချင်း ရူးချင်းတိုက်၊
လက်ချင်းပုတ်နှင့် ဆောကားနေခြင်း၊ ငင်းမိုင်းရာင်းရှာင်း၍တွေ့မီ
တွေ့ရာ တွေ့နေတတ်ခြင်း၊ စိတ်ပါဝင်စားမှုမရှိခြင်းသည်
သင်ခန်းစာများကို နားမလည် သဘောမပေါက်ဖြစ်စေ
တတ်သည်။

ဆရာကောင်းသည် အသင်အပြကောင်းရုံးမက
အတန်းအပ်ချုပ်မှုပါ ကောင်းရသည်။ သူသင်ကြားစဉ်
ငင်းမောခြင်း၊ ဆောကားခြင်းမရှိစေရန်ထိန်းချုပ်ဟန်၊ တားသင်
သည်။ သင်ခန်းစာတွင် စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်မှုနည်း
အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ကြိုးစားတတ်ပေသည်။ မိဘများကလည်း
မိမိတိုးသားသမီး ပညာတော်စေရန် ဆရာ ဆရာမရှင်းလင်း
သင်ကြားစဉ် အာရုံစိုက်၍ နားထောင်တတ်သော အလေ့အကျင့်
ရှိအောင် တို့ကိုတွေ့နှုံးမ အပ်ပေသည်။

၁၇၁ လုံခြုံချိန်မှာ စာကြည့်ပါ

မိဘများသည် မိမိတိုး၏ သားသမီးများကို အတန်းငယ်မှစ၍
အတန်းစဉ်အလိုက် သင့်တော်သောစာကြည့်ချိန် သတ်မှတ်ပေး
သင့်သည်။ တစ်နှစ်လုံး စာမျိုးမှန် မကြည့်ဘဲ စာမေးပွဲနဲ့မှည်လုံး
ပါက စာကျက်သော ကလေးမျိုးကို စာကြိုးစားသည်ဟု မဆို
ထိုက်ပါ။ မိဘက ရပ်မြင်သံကြားကြည့်၊ ရပ်ရှင်သွား၊ ဟေးလား
သံလား၊ စကားပြေားသားသမီးကလည်း စာကြည့်ချိန်မှာ မိဘနှင့်
အတူ ရောနောလိုက်ပါ၍ စာကြည့်တာဝန် ပျက်ကွက်လျင် ထို့
ကလေးမျိုးမှာ ပညာတော်သွား မဖြစ် နိုင်ပါ။ ဆရာသင်သည်ကို
ကရှုစိုက် နားထောင်သော အကျင့်နှင့် စာမျိုးမှန်ကြည့်သော
အကျင့်ရှိလျင် ထိုကလေးသည် ပညာတော် သူဖြစ်ပေမည်။ စာကြည့်ချိန်မှန်ခြင်း၊ ကြောင့် သင်ခန်းစာများကို အမြဲတစေ
ရှင်းလင်းနားလည်နေမည်။ ရွှေ့ဆက် သင်သည် စာများကို
လည်းကွယ်ကုန္ခာပင် သဘောပေါက်နိုင်သည်။

ထိုကျောင်းသားမျိုးသည် ပညာသင်ကြားခြင်းတွင်
အပေါ်စီးရအန်၍ ကျောင်းနေပျော်မည်။ စာတော်မည်။ လူတိုင်း
လူတိုင်းတွင် တာဝန်ကိုယ်စိုးရှိကြသည်အနက် ကျောင်းသား၏
တာဝန်မှာ ကျောင်းတက်ရန်နှင့် စာကျက်ရန်ဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်
ကတည်းက ကလေးများကို ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်သို့ စနစ်တကျ
ဖြစ်ရန် လေကျင့်ပေးကျင့်ကြိုးသည်။ အထိကောင်းသော အကျင့်
များခွဲမြှုပြုသွားတတ်သည်။

ကျောင်းသားအရွယ် ကလေးများစာကြည့်ချိန်
မထားဘဲ ပေါ်ပျက်စွာ နေခြင်းကို မိဘတိုက လျှစ်လျှို့မရသင့်
ပါ။ အချိန်မှန် သတ်မှတ်၍ စာမျို့မှန်ကြည့်အောင် တိုက်တွန်းနှီး
အော်ရှုပေမည်။ စာမေးဖွံ့ဖြိုးမှ ရိုက်ခြင်း၊ မြည့်တွန်တောက်တိုး
ခြင်းသည် မှန်ကန်သောဆုံးမခြင်း မဟုတ်ပါ။

သားသမီးပညာရေး အလေးပေး

မိဘတို့သည် သားသမီး ပညာတော် စေလျင် သားသမီး
ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စားသင့်သည်။ သားသမီးကို ကျောင်းထား
ပေး၍ လိုအပ်သည့်စာဖုန်း၊ စာစောင်များ၊ ဝယ်ပေးရုံ၊ ကျော်ရှင်း
ပေးရုံနှင့် တာဝန်ကျော်ပြုဟု သဘောမထားသင့်ပါ။ မိဘအတော်
များများသည် သားသမီး၏ စေလျင့်ခုန်း၊ စာအုပ်များကို စစ်ဆေး
ကြည့်ရခြင်းမရှိကြပါ။

တစ်လတစ်ခါလောက် လိုအပ်သည်ထင်လျှင်
တစ်ပတ်တစ်ခါလောက်စစ်ဆေးကြည့်သင့်သည်။ လက်ရေးလှု
မလုကစ၍ စိစစ်သင့်သည်။ လက်ရေးမလှုလျှင် လူအောင်ပြုပြင်
ပေး၍ ရသည်။ ကျော်တော့သမီးသည် သုံးတန်းအထိ လက်ရေး
မလုပါ။ သူ့သူငယ်ချင်းအားလုံးက သူ့ထက် လက်ရေးလှု
ကြသည်။

ကျော်တော့က သမီး၏ လက်ရေးမလှုကြောင်း၊
အလှဆုံးအကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားရေးပါ ခိုင်းပြီး
ညနေတိုင်းလေကျင့်စန်းစာအုပ်များ တောင်းကြည့်သည်။ ကြိုးစား
ရေး၍ တော်တိုင်းပေးသည်။ ရရစ်အသတ်ပြုပြင်ပေးသည်။ တို့တက်
ပုံကို နေ့တိုင်းစစ်သည်။ လူကြိုးက ဂရုစိုက်မှန်း ကလေးက
သီသည်။ ပိုကောင်းလာတိုင်းချီးမှုများသည်ကိုလည်း ကျော်ပါ
သည်။ တစ်လသာအာရုံ ရိုက်၍ ပြုပြင်ပေးလိုက်ရပါ၏။ အလွန်လက်ရေးလွှာသွားသည်။ နေ့စဉ် ရက်စွဲတပ်မတပ်ပေးသပ်ရပ်
မှ ရှိမရှိ ခေါင်းစဉ်များကို မျှော်တား မတားမှစ၍။ စန်းတကျ
ဖြစ်အောင်လည်း ပြုပြင်ပေးလိုက်နိုင်သည်။ ယခု ရှစ်တန်း
ရောက်သည်အထိ ထိုအကျင့်မပြောက်တော့ပါ။ လက်ရေးလည်း
အသားကျသွားလေပြီ။

လက်ရေးနည်းတူ လစဉ်ပညာရည်စစ်ဆေးလွှာ
ရလျှင် ယခင်လနှင့် နှိုင်းယူဉ်၍ တက်လာသော အမှတ်များကို
ပျော်ပျော်ပါးပါ။ နှင့်အားပါးတရရုံးကျူးပေးရသည်။ လျှော့သွား
သည်တို့ကိုဘောကြာ့ဖြစ်ကြောင်းဆန်းစစ်ရသည်မှာပါးမိန့်
မျှပင်မကြောပါ။ အမြှေတစေလည်း လုပ်နေရသည် မဟုတ်ပါ။ လူကြိုးက
ဂရုတို့အားလုံးကို ရှိသွားနိုင်အပြုံးသွားသည်။

ကရုခိုက်မှာ လွှန်ကြသည်များ

အချို့ မိဘများမှာ ဖိမိတို့ သားသမီး၏ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စား
ကြောင်း ကျူးရှင်ကောင်းများ၊ စိုင်းကျူးရှင်များထားကြသည်။
ကျောင်းသို့ ထမင်းဘူး၊ ကော်ပိဘူးများကို ချိုင်းကျိုင်းပြီး
လိုက်ပို့ကြသည်။ တစ်ချိန်လုံး စောင့် နေပြီး အချင်းချင်း စိုင်းဖွံ့ဖြုံး
အကြောင်း စုံပြောကြသည်။ ကျောင်းဆင်းလျင် ထမင်းကျျေး
ကြသည်။ ကော်ပိတိုက်သည်။ မှန်၊ ကျျေးသည်။ အထက်တန်းကျောင်း
ရှင်းရှင်းတွေက်ပြီး ပြုကြသည်။

တစ်လ တစ်လ ဘယ်ရွှေ၊ ဘယ်မျှကုန် ကြောင်း
ပြုပို့ကြသည်။ ကိုယ်သားသမီး၏ လေကျင့်ခန်းစာအပ်ကိုတော့
တစ်ကြိမ်တစ်ခါ့မျှ ယူမြှုပ်နည်တတ်ကြပါ။ ဘာလို့လို့မှန်းမသိ၊
လက်ရေး မလျှော့လည်း မလျှော့မှန်းမသိ၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း
မသပ်မရပ်လုပ်နေသည်ကိုလည်းမသိ၊ ကရုခိုက်ပုံ လွှဲမှားလျင်
အကုန်အကျများသည်ကို ကြေားစရာသာ ရသည်။ သားသမီး၏
ပညာရေးကတော့ သိသာအောင် တို့တက်မည်မဟုတ်ပါ။

ကျူးရှင် ယူခြင်း၊ မယူခြင်း

ယခုအခါတွင် ကျောင်းသားတိုင်းလိုလိုပင် သူငယ်တန်းမှစ၍
တူကူးသို့လဲအထူး ကျူးရှင်ပြဿနာရှိ နေကြသည်။ ငွေကြေး
တတ်နိုင်သူတို့၊ ကတတ်နိုင်သည်နှင့် အမျှ ဆရာကောင်းများထဲမှ
ကျူးရှင်ယူကြသည်။ မတတ်နိုင်သူတို့၊ ကလည်းသင့်တော်သော့

အျောင် တစ်ခုခုတော့ ယူကြသည်။ လုံးဝ လွှတ်သည်မှာ ရှား
သည်။

သို့ သော် အဆုံးအဖြတ်မှာ ကာယက် ရှင်ကျောင်း
သား၏ ကြိုးစားမှသာဖြစ်ပါသည်။ အကောင်းဆုံးဆရာများရား
ချိုင်းကျူးရှင်တက်ပြီး ဆယ်တန်းကျုံးတို့၊ အများပြီး ရှိပါသည်။
ကျွန်းတော်တို့ ထောင်းလိုပို့ကတော့ ကျူးရှင်ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အတွက်
အားနည်းသောဘာသာကို တို့တက်ကောင်းမွန်လာအောင်အား
ဖြည့်ပေးရေားသော အဖြစ်ပြုပါသည်။ သချို့ လိုလျင်
သချို့၊ အက်လိပ်စာလိုလျင် အက်လိပ်စာ အပို့သင်ယူကြရသည်။

ယခုအခါပါတော့ ဘာသာတိုင်းလိုလို ယူနေကြ
သည်။ တချို့ဆိုလျင် တစ်ဘာသာသာတည်းကိုပင် နှစ်နေရာ၊
သုံးနေရာပြောင်းပြီး ကျူးရှင်ယူကြသည်။ ငွေကုန်များရှုသာမက
ကလေး၏ စာကြည့်ချိန်၊ ကတော်ချိန်၊ ကိုယ်ပိုင်အချိန်၊ အပ်ချိန်
များပါလျှော်ပါ၊ ဆုံးရှုံးကြရသည်။ ကျူးရှင်ဆိုသည်မှာ လိုလျင်
လိုသည့် ဘာသာကို ယူသင်ပါသည်။ သို့ သော် ကျူးရှင်ယူရှုပြု
စာတော်ပြုဟု မှတ်ထင်လျင်မှားပါသည်။ ကိုယ်တိုင်းကြိုးစားမှ
အောင်ပါသည်။

ကျောင်းနေပျော်ရှုံးစာတော်ပါဝေ

အရောကြီးသည်မှာ သားသမီးကို ထောင်းလိုပို့ကတည်းက စု၍
ကျောင်းနေပျော်အောင် မိဘကစိစဉ်ပေးသင့်သည်။ စာတော်မှာ

၀၄ လယ်စွဲင်သားအောက်

လည်း ကျောင်းနေပျော်ပါသည်။ အပြန်အလှန်ပင် ကျောင်းနေပျော်မှလည်း စာတော်ပါသည်။ သားသမီး၏ ပညာရေးကို ပို့က အလေးပေးကရှိခိုက်သင့်သည်။

ကျောင်းမှန်မှန်တက်စော်ဆရာမသင်ကြား
သည်ကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်ရန်၊ စာမှန်မှန်ကျက်ရန်
စသည်တို့ကို ပို့မှာများက ကြိုးကြပ် လမ်းညွှန်ပေးသင့်သည်။
လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သည်ဘာသာများကိုကျော်ရှင် ယူသင့်ပါသည်။

သို့သော် ကိုယ်တိုင်ကြိုးစားမှသာ စာတော်ပါ
သည်။ သားသမီး ပညာတော်ခြင်း၊ ပညာထူးဆွဲခြင်းသည်
မီသားစုအတွက် ဝမ်းသာစရာ၊ ဂုဏ်ယူစရာပင်ဖြစ်ပါသည်။
နိုင်ငံ၏အဆွဲနဲ့၊ အဖွဲ့ကလေးများဖြစ်သော သားသမီးတိုင်း ပညာ
ထူးဆွဲကြလျှင် လူမျိုးပါ ဂုဏ်တင်၍ နိုင်ငံပါ တို့တက်နိုင်မည်
ဖြစ်ပေသည်။

—မြို့ပတ်ရထား ပေါ်မှ ဆရာမ —

ကျွန်ုင်တော်သည် မင်္ဂလာခုံမှ ရန်ကုန်သို့ မြို့ပတ်
ရထားဖြင့် နေ့စဉ် ရုံးသွားရ၏။ ထိုသို့၊ ရုံးသွားရာတွင်
ရထားပေါ်မှာ ကလေးများကို စာသင်ပေးသော အမျိုးသမီးနှင့်
တွေ့တစ်တွေ့တည်းတွင် မကြောခဏဆုံးမိရတတ်၏။ ထိုသို့၊
ဆုံးမိသောနေ့တိုင်း လည်း စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရသည်။
ကျွန်ုင်တော်သာမက တစ်တွဲလုံးတွင် ပါသမျှလူတိုင်း စိတ်ဆင်းရဲ
ရသည်။

ထိုအမျိုးသမီးသည် မင်္ဂလာခုံတွင် နေ၍
မြို့ထဲတွင် အလုပ်ဆင်းရဟန်တု၏။ သူနှင့်အတူ သမီးကလေး
တစ်ယောက်၊ သားလေးတစ်ယောက် ကျောင်းဝတ်ဖို့၊ ကျောင်း
လွယ်ဆိတ်ကလေးများနှင့် ပါလာသည်။ ကလေးများကိုလည်း
မင်္ဂလာခုံကျောင်းမထားဘဲ မြို့ထဲကျောင်းမှာ ထားဟန်
တု၏။ ခေါင်းလှည့်ရထားသည် မင်္ဂလာခုံဘူတာမှ စထွက်ခြင်း
ဖြစ်၍ မင်္ဂလာခုံဘူတာမှ တက်လျှင် နေရာကောင်းကောင်း
ရသည်။ ထိုကြောင့် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် အမျိုးသမီးသည်

၁၆။ လယ်ချင်မီဘားစေဆုံး

သားအုပ္ပါဒ္ဓယောက်ထိုင်ခြေတို့ခုံရအောင် ထိုင်လိုက်သည်။

'အက်လိပ်စာအပ် ထုတ်လေ'

ထိုင်ခုံနေရာရသည်နှင့် ဖြူ၊ ပတ်ရထားပေါ်မှ
စာသင်ခန်းကို စတင်ပါတော့ သည်။ သူ၏ အသွင်အပြင်နှင့်
ဝတ်စားပုံကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ဆရာမှမဟုတ်သည်မှာ သေချာ
ပါသည်။ ကလေးနှစ်ယောက် မှာ ကြောက်ရွှေ့စွာဖြင့်
စာအပ်ထုတ်ရသည်။ ရထားဖြင့် ခရီးသွားသောလည်း ဘေးအေး
ဘိတ် ဟိုဟိုသည် သည်ကြည့်ခွင့်မရ။

'ဟဲ ဒါဆိုစမ်း'

သမီးအကြီးလေးကို အက်လိပ်မိနှင့် များ အဆိုခိုင်
သည်။ ကလေးက ရှုက်၍ထင်ပါ၏။ ခပ်တိုးတိုးသာ ဆိုသည်။
သို့သော်မိခင်၏ အသံကတော့တစ်တွဲလုံးကြားလောက်အောင်
ကျယ်လောင်၏။ သူကတော့ ဖြူပတ်ရထားပေါ်တွင် စာသင်
ပေးနေသည်ကို လူတိုင်းကြားစေချင်ဟန်။ မြင်ခေါ်ငါးတွေပါ
သည်။

ကလေးက မှား၍ ဆိုသော အသံထွက်များကို
သူကပြုပြင်ပေးသည်။ သူမြှုပြင်ပေးသော အသံထွက်များ
မှာလည်း မမှန်လုပ်၏။ သို့သော် ထိုအသံထွက်ကိုပင် ကလေးနှင့်
စွဲအောင် ထပ်ပါ တလဲလဲ ချဖေးသည်။ ကလေးကို အကြော်ကြော်
လိုက်ဆိုစေသည်။

ပန်းတို့ချင် အပင်ကို ဖျိုးတတ်ဗုံး ၈၇

'ဟဲ ဟိုကောင် ဘာလေးနေတာလဲ၊ သချို့စာအုပ်
ထုတ်လေ'

သားငယ်လေးမှ ပြတင်းပေါက်ဘက် လုမ်းကြည့်
နေရာမှ ကပ္ပါယာယာ စာအပ်ထုတ်ရသည်။

'ဟော အသံထွက် လွှဲသွားပြန်ပြီ။ ငါပေးတဲ့
အတိုင်း မဟုတ်တော့ဘူး၊ ကဲ ဟယ်'

'ဒေဝါ'

ကလေးမ၏ ခေါင်းကို, လက်သံပြောင် ပြောင်
ခေါက်ပစ်လိုက်သည်။ ကလေးမှာ အတော် ကြောက်ဟန်
တုပါ၏။ မင်္ဂလာ မျက်နှာ မပျက်ရဲ့ အသံရှုပ်မသွားရဲ့ အခေါက်ခဲ့
ရသည်နေရာကို လက်ကလေးတစ်ဖက်ဖြင့် ပွတ်ရင်း ဆက်ဆီ
နေရသည်။ တစ်လုံးရှုံးငွောက်တစ်လုံးချုပေး၏။

'ကဲ.. စာအပ်ထုတ် အလွတ်ရေး'

ဇော်ဇော် သင်ပေးတားသော အက်လိပ်စာများ
ကို ဗလာစာအပ်တွင် ပြန်ရေးပြရသည်။

'ဟိုကောင် စာအပ်ပေး'

သားငယ်ထံမှ သချို့စာအုပ်ကို ယူပြီး ပုစ္ဆာတစ်ပုံ
လေးသည်။

၁၁၀ လယ်ဘင်္ဂသာ:တော်စံ

'ဒါကို တွက်စမ်း'

ကလေးက ရထားပေါ်မှာပင် ရထားသွား နေစဉ်
ခဲ့ယဉ်းယဉ်း ရေးတွက်ရ၏။

'ဒါက များချင်တယ်ဆိုတော့ ဘာလုပ်ရမလဲ'

'ပေါင်းရမှာ'

'များချင်ရင် မြို့က်ရမှာဟဲ'

'ဒေါင်'

အထောက်လေး၏ ခေါင်းကို ခေါက်လိုက်သည်။
ဆက်၍ ရှင်းပြန်ဆဲမှာပင် ကလေးက မယ်ဒလင်တီး၍
သိချင်းဆိုသော သားအဖနှစ်ယောက်ထဲသို့၊ မျက်စီရောက်သွား
ပြန်၍ နောက် တစ်ချက် အခေါက်ခဲ့ရပြန်သည်။

သူကတော့ တကယ်ဆရာမ တစ်ယောက်လိုပင်
ဥပမာတွေ ဖော်ပြီး ရှင်းပြနေ၏။ အသံကလည်း ကျယ်သည်။
ကလေးတစ်ယောက်တည်းကို သင်သည်နှင့် မတူ။ ရထားတစ်လုံး
လုံးကို သင်နေသည်နှင့် တူနေသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဆေးကြော်ကြောသမားယောက်
လူ၍ သူ့ဆေးကောင်းကြောင်း အော်ဟစ်ပြောနေပြန်၏။
ကလေး၏ မျက်စီက ထိုသူ့ထဲသို့ ရောက်သွားပြန်သည်။ သူ့မြို့

ပုံးလိုချင် အပင်ကို ဖူးတတ်၍ ၁၄

ပြာသည် ကို လည်း မကြားတစ်ချက် ကြားတစ်ချက်သာ
လိုမှုပည်။

'နားလည်ပြီလား'

ဖြို့ပတ်ရထားပေါ်မှုဆရာမက သူ၏ရှင်းလင်း
သင်ကြားချက်အတော်အောင်မြင်သွားပြီဟယင်၏။ ကလေးက
ဒါင်းညိတ်ပြုသည်။

'က .. နားလည်ရင်တွက်၊ များရင်တော့၊
သရအောင် ပြင်ထား'

ကလေးက တွက်ရပြန်သည်။

'ဟိုကောင်မလေး ပြီးရင်ပြီ'

အက်လိပ်စာလုံးရေးထားသည်များကို ကြည့်သည်။

'ကြည့်စမ်း၊ ဒါက များနေပြီ'

'ဒေါင်'

'ဟောဒီမှားလဲ များပြန်ပြီ'

'ဒေါင်'

'ဒါက အက်စ် ကျနေပြီ'

'ဒေဝါ'

ကလေးမှာ ဆက်တိုက် အခေါက်ခံနေရသည်။

မြင်သမျှကြားသမျှလွှတိုင်းစိတ်ဆင်းရဲကြသည်။
ကလေးကို သနား၍ မြို့ပတ်ပေါ်မှ ဆရာမကို မကျေမန်ဖြစ်ကြသည်။

'တောက်၊ စိတ်ပျက်စရာပဲကွာ'

ကျွန်တော် ဘေးမှ လူငယ် တစ်ယောက်ထဲ မကျေမန်သံစွာကြောက်လာသည်။ သို့ သော် မြို့ပတ်ပေါ်မှ ဆရာမက ရရှုမခိုက်။ ဤကဲ့သို့ မကျေမန်ပြောဆိုခြင်း ရှုက်လောက်အောင် ဝေဖန်ခြင်းတို့ကို ကျွန်တော်အပါအဝင် လူတော်တော်များမှား မြို့ပြုကြဖို့ပါ၏။ သို့ သော် မြို့ပတ်ရထာ ပေါ်မှ ဆရာမကတော့ သူ့မှာ သူ့ဟန်အတိုင်း သင်ဆဲ ခေါက်ဆဲ

'ဟဲ အငယ်ကောင်၊ ပြီးရင် ပြု'

ကလေးငယ်က ပြသည်။

'ဟင် ငါးသေသေချာချာ ရှင်းပြုလျက်နှင့် တွေ့
တွေ လုပ်လာပြန်ပြီ၊ သေသေချာချာ နားမထောင်ဘူး
သေသေချာချာမှတ်မထားဘူး။'

'ဒေဝါ'

ခေါက်ပြီးပြန်ရှင်းနေပြန်သည်။ ရထားပေါ်တွင်
ကလေးအတွက် အာရုံးပုံးစရာတွေများလှသည်။ ရထားရပ်လျှင်
ဆင်းကြသည်။ တက်ကြသည်။ တို့ကြ ရွှေကြ စကား များ
ကြသည်။ သိချင်းဆိုသူ၊ ဆေးရောင်းသူ၊ ပစ္စည်းရောင်းသူ
အမျိုးမျိုးတို့က အသ အမျိုးမျိုး ပြုနေကြသည်။ ကလေးက ထို
သူများထဲ အရာရောက်လျှင် သင်ကြားသည်များ ဘာမျှနားလည်
မည်မဟုတ်။ ထိုအချက်ကို မြို့ပတ်ရထားပေါ်မှ ဆရာမသတိ
ထားမြို့ခြင်းမရှိ။ နောက်ပြီး ခေါက်လွန်းရိုက်လွန်း၍ ကလေးက
အကြောက်လွန်နေသည်။ နှစ် နှင့် လေး အပေါင်းခိုင်းလျှင်ပင်
ရှုစွဲဖြစ်ကုန်ပြီ။ များလေခေါက်လေး၊ ခေါက်လေများလေ သံသရာ
လည်နေသည်။

'ကလေးက ဒီလောက် ကြောက်နေရမှတော့
ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဉာဏ်ထွက်နိုင်တော့မလဲ'

အဘိုးကြီး တစ်ယောက်က ဆရာမ ကြား
လောက်အောင် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောလိုက်သည်။
လူတော်တော်များက အဘိုးကြီးထဲ သို့လုမ်းကြည်ပြီး
ခါင်းညီတ်ထောက်ခံကြသည်။ သို့ သော် မြို့ပတ်ပေါ်မှ ဆရာမ
အတော်သင်ဆဲ ခေါက်ဆဲသာဖြစ်၏။ သူ့သားသမီး သူ့အောက်နာ
အား၍ သင်သည်၊ ခေါက်သည်မို့ ထိုထက်လည်း ပို၍ ပြော
ဆင်သည်မဟုတ်။

သို့ သော် သူ့စေတနာများ လွှဲနေသည်။

၈၂ လယ်ထွင်သားစောၢ်

ကလေးများကို စာကျက်ဖြစ်အောင်၊ စာရေးဖြစ်အောင်၊ သခြား
ထွက်ဖြစ်အောင် ရထားစီသည့် အချိန်ကို အသုံးချသည့်မှာ
ကောင်းပါ၏။ သို့သော်ကလေး၏ သဘာဝအာရုံပုံ၊ လွယ်သည့်။
ရထားပေါ် ဆိုသည်က အာရုံပုံစရာတွေကလည်း များသည်။
ခေါက်လွန်း၊ ရိုက်လွန်း၍ ကလေးတို့၊ ကြောက်ရ လွန်းသည်
မှာလည်း ကောင်းသည့်မဟုတ်၊ ပညာသင်ကြားမှာကို စိတ်ညွစ်
စေသည်။ ကြောက် ရွှေ၊ စေသည်။ စဉ်းစားဥက္ကာကို ထုတိုင်း
စေသည်။ ထိုအချက်ကလည်း ဆရာမဆစ်မဟုတ်သော မိခင်
သိမည်မဟုတ်။

စေတနာကြောင့် ဝောနာ မဖြစ်စေလို

စေတနာကောင်းနှင့်ပြုသည်ပင် မှန်စော်းတော်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်
အကျိုးဆက်များ မကောင်းပါ။ တစ်ထွဲလုံးက ကလေးများကို
သနားနေကြရသည်။ နောက်တစ်ချက် စိတ်ပျက်စရာ
ကောင်းသည့်မှာ မြို့ပတ်ပေါ့မှ ဆရာမသည် သူ့ ကလေးများ
ကြားလောက်ရှုထက် ပိုပြီး ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ် ပြောဆို
သင်ကြားနေခြင်း ဖြစ်သည်။ လူအထင်ကြီး ခံချင်မှာ၊ ပြဿ
လိုများသည် သူ့အပြုအမှတ် အထင်သား ပေါ်လွှင်နေ၏။

ထိုကြောင့် သူနှင့်တစ်ထွဲတည်းကျပြီဆိုလျှင်
လူတိုင်း နာခေါင်းရှု၊ သွားကြသည်။ တစ်လမ်းလုံးစိတ်ဆင်ရှုကြ
ရသည်။ ရထားပေါ့မှ အချိန်ကို အကျိုးရှိအောင် အသုံးချလိုလျှင်

ကလေးကို စာဖတ်ခိုင်းဖို့ ကောင်းသည့်။ စာကျက်ခိုင်းဖို့ ကောင်း
သည့်။ အလွတ်ပြန်ပြ၍မရသေးလျှင် မခေါက်သင့်မရသေး သော
စာလုံးကို ပြန်အကျက်ခိုင်းသင့်သည်။

အကောင်းဆုံးကတော့ စနစ်တကျ သင့်နည်းကြား
နည်းနှင့်တက္ကာ၊ ကလေးစိတ်ပညာကိုပါ နားလည်သော ဆရာ
ဆရာမများသာ ကလေးတို့ကို ပညာသင်ကြားပေါ်သင့်ပါသည်။
မိဘကစာကြည့်ဖြစ်အောင်စာကျက်ဖြစ်အောင် အိမ်စာလေကျင့်
ခန်း လုပ်ဖြစ်အောင် ကြပ်မတ် ကူညီပေးဖို့ကောင်းပါသည်။

မိမိတို့ ငယ်စဉ်က သင်ကြားတတ်မြောက်ထား
သည် နည်းများနှင့် ခုခေတ်နည်းများ မတူညီပါ။ မိမိတို့ ငယ်စဉ်
က ထွက်ခဲ့သော အိုလိပ်စာအသံထွက် များနှင့် ယခု အသံထွက်
များ မတူညီပါ။ မှားသင်ပေါ်လျှင် ကလေးမှာ မိဘနှင့် ဆရာ၊
ဆရာမ ကြားများ ရှုကြများတော်သည်။

မလွှဲမရှောင်သာ၍ သူ့ခေတ်သူ့နည်းကို လေလာ
ပြီး သင်ပေါ်ရာတွင်လည်း ဆရာ၊ ဆရာမပင် မဟုတ်ကောမူ
ဆရာ၊ ဆရာမစိတ်မွေးရမည်။ စိတ်ရှုည်ရှုည်ထား၍ သင်ပေါ်ရ
မည်။ မိဘတော်တော်များများမှာ ကိုယ်သားသမီးကို ကိုယ်တိုင်
စာသင်ပေါ်ရာတွင် အဆင်မပြုကြပါ။ တတ်စေချင်သည့် စိတ်
ဆန္ဒတွေများပြီးကလေးက ကိုယ်ထင်သောက်နားမလည်လျှင်
စိတ်မရှုည်ဖြစ်တတ်သည်။ ထိုအဲအော်ကြားပေါက်ကြားခေါက်
ကြတော့သည်။ ထိုကလေးများမှာ ကံမကောင်းရှာသေား သနား

စရာ ကလေးများ ဖြစ်သည်။

တရှိ၊ ပီဘကတော့ ကိုယ်တိုင်မသင်။ သင်ရန်
လည်း သူ့ခေတ် သူ့အခါမှ နည်းသစ်များမသိ။ ထိုအခါ ကလေး
ထက် နှစ်တန်း သုံးတန်း ကြီးသော အစ်ကို အစ်မကို အသင်ခိုင်း
၏။ အစ်ကို အစ်မကို ရိုက်ခွင့်လည်း ပေးထားကြ၏။
ထိုကလေးမျိုးမှာ ပို့ရှုပ်ပင် သနားစရာကောင်းသည်။ ကလေးချင်း
ဖြစ်၍ စိတ်မရှည်။ မကြာခဏ အင်္ဂါ်အခေါက်ခဲ့ရသည်။
ကလေးကို စာသင်ရာတွင် ပျော်စရာဖြစ်အောင် သင်နိုင်ဖို့
လိုသည်။ ကလေးကိုယ်တိုင် စိတ်ဝင်စား၍ တက်ကြော်အောင်လုပ်
ဆောင်ပေးဖို့ လိုသည်။

စေတနာ မည်မျှပင် ကောင်းသော်လည်း လုပ်နည်း
လုပ်ဟန် မှားလျှင် စေတနာကြောင့်ပင် စေတနာဖြစ်ရသည်။
ကလေးအငယ်ကို ကလေးအကြီးလက်ဝက်ကြုံစာသင်ခိုင်း
ခြင်း၊ မိဘကိုယ်တိုင်သင်ရာတွင် ဂရာဏာဒေါသနှင့် အော်ခြင်း၊
ငောက်ခြင်း၊ ရိုက်ခြင်းတို့မှာ မှားယွင်းပါသည်။ အာရုံးစရာများ
သည် မြို့ပတ်ရထားပေါ်မှာ ဆရာမ မဟုတ်သူ မိခင်က နေ့စဉ်
ရှင်းလင်းသင်ကြား နေသည်မှာလည်း လူမှုန်နေရာမှန် မဟုတ်ပါ၊
ရက်စက်စွာ ခေါက်ခြင်း၊ ရိုက်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ ဒုက္ခဖြစ်
ရှုရာသည်။ မြင်သူအပေါင်း စိတ်ဆင်းရှုကြရသည်။

ကလေးများ ကံကောင်းကြပါစေ။

ကလေးဖတ်စရာ ကလေးစာ

မိဘတို့သည် ကလေး၏ရှုပ်ခန္ဓာကြီးထွားအောင်
အျေးဖွေးပြုစသကဲ့သို့ ကလေး၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသိပညာ
တို့များအောင်လည်း ပြုစုံပြီးထောင်ပေးဖို့ လိုပေသည်။ စာဖတ်
ခြင်းသည် ကလေး၏စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတို့တက်စေရန်
အကောင်းဆုံးနည်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကလေးတိုင်း လက်လှမ်းမြှုပ်
ကလေးတိုင်းနှင့်လည်း သင့်တော်သည်။

စာဖတ်ကျင့် လုပ်ပေးပါ

မိဘတိုင်းသည် ကလေးကိုယ်တို့တက်စေလိုက်သောစာဖတ်ကျင့်
လုပ်ပေးသင့်သည်။ 'သူကစာဖတ်ဝါသနာပါသည်' သူကစာဖတ်
ဝါသနာမပါဘူး ဟု သူ့သော့သူ ဝါသနာ အလျောက် သဘော
အားရမည့် မဟုတ်ပါ။ စာဖတ်ခြင်းသည် ကောင်းသောအလုပ်
ဖြစ်၍ ကလေးတိုင်း ဝါသနာပါအောင် လေ့ကျင့် ပေးသင့်သည်။

စာဖတ်စေအောင်၊ စာဖတ်ဖြစ်အောင် လုပ်လဲ
လျှင်ကြေတော့ ဝါသနာပါသူးမည်။ အစတော့ တိုက်တိုက်တွန်
တွန် ခိုင်းသင့်လျှင် ခိုင်းရမည်။ ကလေးဖတ်သင့်သော စာအုံ
များကို ကလေးလက်ဝယ် ရောက်အောင် ရှာပေးရမည်။ စာဖတ်
ခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများကို ရှင်းပြရမည်။

ဗုံးဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံများတွင် ကလေးဇူး
လူကြီးများပါ စာအလွန်ဖတ်ကြသည်။ မီးရထားစောင့်ရှင်း
စာဖတ်သည်။ မီးရထားစီးရင်း စာဖတ်သည်။ တစ်ယောက်
ယောက်နှင့် ချိန်းထားသည်ကို စောင့်ရှင်းစာဖတ်သည်။ မြတ်
လျေကားစီးရင်းပင် စာဖတ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုးတက်သော
နိုင်ငံကြီးများမှ တိုးတက်သော လူများသည် ပို၍ တိုးတက်နောက်
ပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုံးဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံများ
အမိန့်လိုက်နိုင်ရန် လူမျိုး၏ အသိအမြင်နှင့် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းဟု
တိုးတက်ရန်လို့သည်။ ဥာဏ်ပညာပဟုသုတ တိုးတက်ရန် လူ
သည်။ လူမျိုးနှင့်ချို့သွင်းပင်လျှင်စာဖတ်အလောအကျင့် တိုးတက်၏
လို့သည်။ ထို့ကြောင့် မိဘတိုင်းသည် ကိုယ့်သားသမီးကို စိတ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာအသိအမြင်ကြီးထွားရေးအတွက်စာဖတ်ခြင်းကို ဝါသာ
ဖြစ်နေသည်အထိ လေကျင့်ပေးကြရန် လို့သည်။

ကျောင်းစာသာမက ပြင်ပစာလည်း ဖတ်ပါစေ

အချို့မြို့သာများသည် ကလေးကယ်များကို ကျောင်းစာသာ ဖတ်ခွင့်
ပြု၍ ပြင်ပစာပေများ ဖတ်မှတ်ခြင်းကို ဟန်တား ပိတ်ပင်ကြ
သည်။ ကျောင်းစာကို သူ့အချို့နှင့်သူ့အချို့ပေါ်သေား အတိအကျ
ထား၍ မှန်မှန်ကြည့်စေရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားအတွက်
ကျောင်းစာကျက်မှတ်ရေးသည် အဓိကအချက်ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပါ
သည်။ သို့သော် အချို့နှင့်တိုင်း ကျောင်းစာသာလျှင် ကျက်မှတ်နေ
ရမည်။ ပြင်ပစာကို လုံးဝ မဖတ်ရ ဆိုသည်မှာလည်း မမှန်ပါ။
ကျောင်းစာကြည့်ချိန်မှုအပ်ဖြစ်သော အချို့များတွင် မှတ်ဖွယ်
မှတ်ရာ ထိုထိစာတိုကိုလည်း ဖတ်ရမည်။ သို့သော် ကျောင်းစာသာ
သင်ချိန်တွင် အပြင်စာကိုခိုးဖတ်နေခြင်း၊ ကျောင်းစာကြည့်ချိန်
တွင် ကျောင်းစာမကြည့်ဘဲ အပြင်စာကိုဖော်စနေခြင်းမှာလည်း
မှားယွင်းပါသည်။

ကျောင်းစာနှင့် အပြင်စာကိုခွဲခြားနားလည်အောင်
စနစ်တကျ အချို့နှင့်ခွဲခြား၍ ဖတ်တတ်အောင် လမ်းညွှန်ပေးရ^၁
မည်မှာ မိဘအရာသမားတို့၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းစာသာ
တော်ပြီး ပြင်ပစာပေ အဖတ်နည်းသူနှင့် ကျောင်းစာလည်းကော်
ပြင်ပစာပေ အဖတ်အမှတ်လည်း မှားသူတို့နှင့်ယဉ်ကြည့်လျှင်
မှားစွာခြားနားသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ကျောင်းစာသာ ထူးချွဲ
သူတို့ အသက်ကြီး၍ အလုပ်ဝင်သောအပဲ လူမှုဆက်ဆောင်
နယ်ပယ်မှာ အဆင်မပြုသည်များ၊ မအောင်မြင်သည်များ ရှိနေ

တတ်သည်။ ကျယ်ပြန့်စွာဆင်ခြင်မှုနည်းရှိအပြင် ကျော်နေတတ်သည်။ ထိုသူနှင့်ဆက်ဆံရသူတို့အတွက် များစွာအခက်အခဲတွေ၊ တတ်သည်။ ကျောင်းစာရောပြင်ပစာပါးသာက်စုသူတို့များလုပ်ခွင့်နှယ်ပယ်၊ လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာ ပို၍ အဆင်ပြေချောမွှာသည်။ လုပ်ငန်းအောင်ပြင်သည်။

ထိုကြောင့် ကလေးလှုင်ယ် ကျောင်းသားအချုပ်များသည် ကျောင်းစာတွင် တော်ရေးမှာ အဓိကအချက်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျယ်ပြန့်သော အသီအဖြစ်ကို ပေးနိုင်စွမ်းသည် ပြင်ပစာပေအမျိုးမျိုးကိုလည်း ဖတ်ပုံတွင် လေလာသင့်ကြေသည်။ နှစ်စုစုံမှုနှင့်မျှတစွာဘက်စုဖြစ်ရေးအတွက် လူကြီးမိဘတိုက အကြောင်းပေးလမ့်ညွှန်သင့်သည်။

ဖတ်နည်းမှုနှင့်အောင်လမ်းညွှန်ပါ

ကလေးတို့အား စာဖတ်ဖြစ်အောင်၊ စာဖတ်ဝါသနာပါအောင် လောကျင့်ပေးရာတွင် ဖတ်နည်းမှုနှင့်အောင်လည်း အကြောင်းပေးသင့်သည်။ ကျောင်းစာဖတ်ချိန့်နှင့် အပြင်စာဖတ်ချိန့်ကို တိတိကျော်ခွဲခြားပေးရမည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းစာမေးပွဲများနှင့်သည် အချိန်တွင် အပြင်စာဖတ်ခြင်းကို ဆတ္တာအားဖြင့် ထုံးဝှက်ပေးသင့်သည်။ အတန်းတင်စာမေးပွဲပြီး၍ ကျောင်းပိတ်ချိန့်များသည်ပြင်ပစာပေဟုသုတေသနများကိုဖတ်ရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

ကျောင်းစာဖတ်ခြင်းများ၏ စိတ်ပင်ပန်းသွားသည် အပါများတွင်လည်း အပန်းဖြေအနားယူသည်။ အသက်အချုပ်ကြီးရင့်၍ အတန်းမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ စာဖတ်သက်လည်း ရင်လာသင့်သည်။ စာဖတ်သည်အဆင့်၊ စာပေအဆင့်လည်း မြင့်တက်လာစေသင့်ပါသည်။ အစဉ်တစိုက် စွဲမိရာ စာပေတစ်မျိုးမျိုးကိုသာ ဖတ်နေခြင်းမျိုး ဖြစ်သင့်ပါ။

စာရွှေးပေးပါ

လူကြီးမိဘတို့သည် သားသမီးများကို စားသင့်သော အစာမေးသင့်သော အစာရွှေး၍ ကျော်သကဲ့သို့ စာဖတ်ရာတွင်လည်း ဖတ်သင့်သောစာ၊ မဖတ်သင့်သောစာကို ရွှေးပေးသင့်သည်။ မိမိတို့မှာငယ်ရာမှကြီးလာသူများဖြစ်သည်။ စာဖတ်သက်နာရာမှ ရင်လာသူများဖြစ်သည်။ စာအမျိုးမျိုးကိုဖတ်၍ အကောင်းအဆိုးအမှားအမျိန်ကိုခွဲခြားပေးဖော်နိုင်ကြပြီ။ ထိုကြောင့်ကလေးအတွက် အဆိပ်သင့်မည် စာများကို တားမြစ်ရမည်။ စိတ်ခွန်အားဖြစ် စေမည် စာများကို ရွှေးချက်ပေးသင့်သည်။

ဤနာတွင် အချို့သောသူများက စာဆိုလျှင် ဘာစာဖြစ်ဖြစ် ဖတ်သွင်ရာဖတ်ကောင်းတော်ချုပ်ပဲ၊ စာဖတ်ဖြစ် မိသာ လိုသည်။ စာဖတ်သက်ရင်လာတော့သူ၊ အလိုလိုပြောင်းသွားလိမ့်မည်ဟု ယောယူထားကြသည်။ ကိုယ်လည်းသည်၌ ဖတ်ခဲ့တော်ပါပဲဟု ဆိုသည်။ သာမန်အားဖြင့် ဟုတ်မှုနှင့်သည်ဟု

ထင်ရသည်။

သို့ရှာတွင် မဖတ်သင့်သောစာများကို ဖတ်ရမှု
စိတ်အဆိပ်သင့်၍လမ်း၊ ခလတ်မှာပင် ဒုက္ခရောက်သွားသူတို့မည်
မျှ များသနည်း။ ပြု၍မျှင်၊ ပြု၍မျှ မလန်းတော့ သည်
လက်လွန်ပန်း ဖြစ်သွားသူတို့မည်၍လိုရှိသနည်း။ အဆိပ်ကို စားခဲ့
မြို့မှ မသေမပေါ်က် ကျော်လွန်လာသူသည် နောက်လူက တို့
အဆိပ်ကို စားမည်အရေးတွင် ကြည့်မနေသင်ပါ။ သူ့ဘာသာ
သိလာပါစေဟုပစ်မထားသင်ပါ။ အဆိပ်မှန်းသိသူက နောက်လူ
မစားအောင် တားရမည်။ အမှားမှန်းသိသူက နောက်လူ မမှား
အောင် တားရမည်။

ကျွန်ုတ် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်၏ သမီးငယ်
သည် ခြောက်တန်း၊ ခုနစ်တန်းအရွယ်မှစ၍ အချစ်ဝါဌာက်
သိပ်သဘောကျသည်။ အချစ်ဝါဌာက်းကိုသာဖတ်သည်။ အချစ်
ဝါဌာက် ခပ်ရမ်းရမ်းချစ်၊ ခပ်ကြမ်းကြမ်းချစ်သည်၍များ
စိတ်ကူးယဉ်အချစ်များသူ့အဖောကလည်းခွင့်ပြုသည်။ သူဖတ်
ချင်တာဖတ်ပဲစေ။ နောက်တော့ သည်အဆင်ကို ကျော်သွားပေး
လိမ့်မည်။ ဟု ဆိုသည်။

သို့ သော်ခပ်ရမ်းရမ်းအချစ်ခပ်ကြမ်းကြမ်းအချစ်
စိတ်ကူးယဉ်အချစ်ဝါဌာက်းကိုချည်းအဖတ်များရှာမှစိတ်ကူးယဉ်း
နေသေသမီးငယ်သည် ရှစ်တန်းအရောက်တွင် ခုနစ်တန်းနှစ်ခု
ကျသော ကျောင်းသားလေးတစ်ယောက်နှင့် ခိုးပြု၍ မိဘမှား

ရင်ကျိုးရပါသည်။ တို့ကြောင့် အချစ်ဝါဌာက်းမကောင်း၊ လုံးဝ
မဖတ်သင်ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်ပါ။ ကလေးတို့အရွယ်နှင့်သင့်
မသင့် လူကြီးမိဘက ချင့်ချိန်ရပါမည်။

ကလေးတို့အားအကျင့်စာရှိလွှာ ပျက်ပြားစေမည်
တပေများ၊ သရုတေသနကြောင်စေမည် တပေများ၊ လွှာများသော
အယူအဆများကိုဖြစ်စေမည် တပေများ၊ ရရန်လို၍ခိုက်ရန်စေသော
ပြစ်စွားမှုကို အားပေးသည် အမိုက်အမဲစာပေများ၊ လူခုံးလူသွေး၊
လူသရမ်းတို့ကို အားပေးသည် အကျစ်ရာဖြစ်အောင် အသားပေးရေးထားသည်
တပေများ၊ အပြောအဆို ဖို့ကိုရှိုင်းမှုကို အားပေးအားမြှောက်ပြု
သည် တပေများ၊ ဘဝကိုအရှုံးပေး၍ ချို့စိတ်ပျက် လက်မိုင်ချုစေမည်
တပေများ၊ လောက်ကို အဆိုးအမြှင့်ဖြင့် အဆိုးချည်းသာ တင်ပြ
တတ်သည် တပေများ စာသည်တို့သည် လူကြီးများဖတ်လွှာင်
အကောင်းအဆိုး အမှားအမှန် စေဖော်ပိုင်းခြားနိုင်ကသော်လည်း
အတွေ့အကြုန်နှစ်သည် ကလေးငယ်များ ဖတ်လွှာင် လွှာများစွာ
အားကျ၍ ဒုက္ခဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

လူကြီးမိဘတိုင်းသည် မိမိကလေး၏ အသက်
အရွယ်မြို့မိုကလေး၏ သဘောသဘာဝတို့ကိုသိ ပြင်ဆင်ခြင်၍
သင့်သောစာများကို မဖတ်ဖြစ်အောင်တားသင့်သည်၊ ဖတ်သင့်
သောစာများကို ရွှေးချယ်ပေးသင့်သည်။

ကလေးငယ်တို့ ဖတ်သင့်သောစာများ

ကလေးလူငယ်တို့ အတွက် မှန်ကန်သော အသိအလိမ္ား တို့များ
စေမည့် စာပေများ၊ ကျယ်ပြန် သော ဗဟိုသုတ အဖြာဖြာကို ရှိ
စေမည့်စာပေများ အဆိပ်အတောက် ကင်းစင်္စာနှင့် ပျော်စရာ၊
ခွဲ့စရာ၊ စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်စေမည့် စာပေများသည် ကလေး
လူငယ်တို့ ဖတ်သင့်သောစာပေများ ဖြစ်သည်။

ဘုရားဟော ဘတ် နိပါတ်တော်များသည်
ကလေးတို့ အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ ပုံပြင်များ ဖြစ်၍ အသိ
အလိမ္ာကိုလည်း ရသည်။ သမိုင်းဖြစ်ရပ်များမှ ထုတ်နှစ်ထား
သည့် သူရဲ့ကောင်းပုံပြင်များသည်လည်း ကလေးတို့ စိတ်ဝင်စား
၍ အေားကျစေသည်။ သတ္တိသွေးကိုဖွေ့စေသည်။ အတိသွေးစာတိ
မာန် တက်စေသည်။ သဘောသား ဆင်းဘတ်၊ ကိုလန်းဘတ်၊
မာကိုပို့လို စသောသူတို့၏ ခရီးသွား စွန်စားခန်းများသည်လည်း
ကလေးတို့ အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်ရုံမက၊ ဗဟိုသုတလည်း
ရှိရသည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်း၍ အဆိပ်အတောက်ကင်းသော
ရှုံးပုံပြင်များသည်လည်း ကလေးတို့ ဖတ်သင့်သည်၊ ထိုပြင်
ကလေးများနှင့်သင့်တော်အောင်၊ ကောင်းကျိုးရှိအောင် အစိအစိုး
ဖြင့်စနစ်ကျရေးသားထုတ်ဝေထားသောစာအုပ်စာတော်များ
မှာလည်း ကလေးများ ဖတ်သင့်သော စာအုပ် စာပေများ
ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးနှင့် ရုပ်ပြစာအုပ်များ

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကလေးဖတ်ရန်ရပ်ပြစာပေ အများအပြား
ပေါ်ထွက်နေသည်။ ကလေးတို့သည်လည်း ထိုရုပ်ပြစာအုပ်
များကို အားပါးတရဖတ်ရှုနေကြပေသည်။ သို့ သော် အချို့သော
ရုပ်ပြစာအုပ်များသည် ကလေးများအတွက် အပျင်းလည်းပြော
ပညာလည်းရှု၊ စေတနာမှန်ကန်စွာရေး သားဖော်ပြသည်များ
ရှိသကဲ့သို့ အချို့မှာ ထိုးခုံခြင်း၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်မျှများ၊ မောင်ခိုး
စက်လျေကြီးများနှင့် လူဆိုရိုက်းများ၊ ရတနာမြေပုံးနှင့် ရတနာ
ရှာဖွေနေပုံများ၊ ရတနာများကို တွေ့သည်အခါ လောဘဇ္ဇာကို
အတောမသတ်နိုင်၍ လှကြ၊ ယက်ကြ၊ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်
ကြသည်များကို အတ်လမ်း ဆင်ထားကြသည်။ အဆုံးသတ်
တွင်မှ ရတနာများကို နိုင်ငံတော်သို့ လွှာလိုက်သည်။ ရာဇ်ဝတ်
သားပြောမလွတ် စသည်ဖြင့် မူနှင့်အောင်နှင့် လွတ်ရုံလုပ်
တက်ကြသည်။ အတွင်းမှာတော့ ထင်သလို သတ်ဖြတ် တိုက်
ခိုက်ခဲ့ကြပြီ။

ထိုစာအုပ်မျိုးများသည် ကလေးတို့ အတွက်
ရန်လိုခြင်း၊ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မျှ များကို အားကျဖွေ့ဖြစ်
စေခြင်း၊ ပိုက်ရိုင်းသော စိတ်များ၊ အပြောအဆုံးများ ဖြစ်စေခြင်း
စသည်ဆိုကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

မည်သည့်စာပေ အမျိုးအစားပင် ဖြစ်စေ၊
ကလေးတို့ အတွက် အသိအလိမ္ား၊ ဥာဏ်ပညာဗဟိုသုတကို

၁၀၅ လယ်တွင်သာ:တော်ခဲ့

တို့များစေလျှင်ကောင်:ပါသည်။ ဖတ်သင့်ပါသည်။ စိတ်တတ်
ပျက်ပြား၍ စိတ်ခွန်အား ယုတ်လျော့စေမည် စာပေများ၊
မိန်ရှိုင်းသောစိတ်ဖြစ်ပေါ်စေမည့်စာပေများသည် မကောင်:ပါ။
မဖတ်သင့်ပါ။

လူကြီးမိဘတိုင်:သည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို
တတ်စေလိုလျှင် မှန်ကန်စွာတို့တက်စေလိုလျှင် ကျောင်:စာသာ
မက ပြင်ပစာပေများကိုလည်း ဖတ်မှတ်အောင်အားပေး သင့်
သည်။

ထိုသို့ ဖတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ကျောင်:ဓာတ်ချိန်
နှင့် ပြင်ပစာဖတ်ချိန်ကို နည်းလမ်းတကျဖြစ်အောင် လမ်းညွှန်
ပေးသင့်သည်။ ပြင်ပစာများကို ဖတ်ရာတွင်လည်း ဖတ်သင့်သော
စာ၊ မဖတ်သင့်သောစာများကို ဧရာ:ချုပ်ပေးသင့်သည်။

ဖတ်သင့် ဖတ်ထိုက်သောကလေးနှင့် သင့်တတ်
သည့်စာအပ် စာပေ လူ မိတ်ဆွေများကို ဖတ်မှတ်ဖြစ်အောင်
အကြပ်:လမ်းညွှန်သင့်သည်။ စာများရှိသည့်အလိမ္မာကိုကလေး
တို့ရယူစေ၍ တို့တက်အောင် ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။

ကလေးဖတ်စရာ ရေးကြ ထုတ်ကြပါ

စာရေးဆရာများ၊ စာပေထုတ်စေသူများကလည်း မို့များရေးတစ်ခု
တည်းကိုချုပ်း လောဘဇ္ဇာတိုက်မနေဘဲ သားချင်းသမီးချင်း

အနာဂုံ ကလေးဖတ်စရာ စာကောင်:စာသန့်များကို ရေးသား
ထုတ်စေသင့်ကြသည်။ သူများနှင့်တွင် ကလေးအတွက်
ဖွံ့ဖြိုးကျမ်းများပင်လျှင် အတွဲပေါင်းများစွာ၊ ရောင်စုရပ်ပေါင်း
သားစွာ၊ ပုံပြင်များစွာ စိတ်ဝင်စားစရာ ဖော်ပြချက်များ၊ ပျော်ဆွင်
ရာအရေးအသားများနှင့် ဗဟိုသတ္တများစွာကိုဖြန့်ဖြူးထုတ်စေ
ချက် ရှိကြသည်။

သားကောင်:သမီးကောင်:ကို ရရှိလိုသည် မိဘ^၁
နှင့်:သည် ကလေးဖတ်စာအပ်ကောင်:များကို တောင်:ဆိုသင့်
သည်။ ထိုစာအပ်မျိုးများကိုကလေးတို့ ဖတ်ဖြစ်အောင်လမ်းညွှန်
ခိုက်တွန်းသင်ကြသည်။ အတွဲစွဲန်ကဲသည် မို့များရေးအမြင်
အက်သက်ဖြင့် ထုတ်စေသည်။ ကလေးတို့၊ အတွက် အဆိပ်
အတောက် ဖြစ်စေသည့် စာအပ်များကို မိမိတို့ သားသမီးများကို
အတ်အောင် ဟန်တားပိတ်ပင် သင့်ကြသည်။

စာပေမြင့် မှ လူမျိုးတင့်သည်။

ကလေး စာပေတို့တက်မှ ကလေးများတို့
တက်မည်။

ကလေးတို့ တို့တက်မှ နိုင်ငံ ၏ အနာဂတ်သည်
သည်းဖြူးတို့တက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးဖတ်စရာ စာရွေးပါ

'စာအပ် စာပေ လူ မိတ်ဆွဲ' ဟု ဆိုသော်လည်း
အချို့မှာ မိတ်ဆွဲကောင်းဖြစ်၍ အချို့မှာ မိတ်ဆွဲည်။
မိတ်ဆွဲယတ်များ ရှိသည်။ ငယ်ရွယ်သော ကလေးတို့သည်
လူကြီးများလောက် အတွေ့အကြုံများသေးပါ။ အသိဥာက်
မရင့်ကျက်သေးပါ။

ထို့ကြောင်းတွေ၊ ကရစာများကို ဖတ်လျှင်
အကောင်းလည်းပါနိုင်သည်။ အဆိုးလည်းပါနိုင်သည်။ အဆိုး
စာများကို ဖတ်မိလျှင် ငယ်ရွယ်သူများ အကျိုး ယတ်တတ်၏။
'အလိမ္ဗာ စာမှာရှိ' သောစာပေများကိုသာ ကလေးများ ဖတ်သင့်
သည်။ မိဘတို့သည် မိမိတို့ သားသမီးများကောင်းကျိုးရစေရန်
စာကောင်းများကို ရွှေ့ချယ်ပေးသင့်သည်။

အတွေ့အခေါ် အယုအဆလွှဲများ စေသည်စာပေများ

စာရေးသူတို့၊ ငယ်စဉ်က သရုံး တန္ထား၊ ကဝေများ အကြောင်း၊
ဥစ္စာစောင်များ အကြောင်း၊ စုန်းတို့ကိုရှိများ အကြောင်း

အအပ်များစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့၏။ ထိုစာအပ်များကို ငယ်ရွယ်သူတို့၊
တို့ရသောအခါ ခေတ်မခို သဘာဝမကျသည် လွှဲများသော
အသွေးအခေါ်များကိုဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ဖတ်နေစဉ်မှာတော့သယာ
ကရာသောကြောင်း စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်မှု ရှိပါ၏။
နှိုးရာတွင် ဖတ်ပြီးသောအခါ မှန်ကန်သော ဗဟိုသုတတိုးများ
စေသည် ကောင်းကျိုးမရှု၊ အယူသည် မှုများ၊ မှုးယွင်းသော
ခြုံအြုံများ၊ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသည် မတို့တက်မှုများ၊ လွှဲ
စာများကြောက်ဆွဲမှုများ၊ စသည် ဆိုးကျိုးများစွာကိုဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။
နှိုးကြောင်း ထိုစာပေမျိုးများကို ယခုအခါတွင်နိုင်ငံတော်က စာပေ
ပေါ်များ၊ ချမှတ်၍ ပိတ်ပင်တားဆီးထားပေသည်။

အပစ် အခတ် အညွှန် အသတ်စာပေများ

ကိုဝင် ကြမ်းကြောက်မှုများ၊ ထို့ခုတ်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ပစ်ခတ်
ဖြတ်မှုများ၊ ရန်လိုခြင်း၊ နှိမ်စက်ညွှန်းပန်းခြင်း၊ အပြို့
ခြင်း၊ လက်စားချေခြင်း၊ ကောက်ကျွမ်းယုတ်မာခြင်း၊ တို့ကို
ဖွံ့ထားသည်စာမှာမှာလည်း ကလေးတို့ ဖစ်သင့်ပါ။ ထိုကဲ့
သော စာပေမျိုးများကို ဖတ်ခြင်းဖြင့် ကလေးတို့၏ နှစ်ယောက်
စင်သော နှစ်ဦးသားကို ညျစ်စွမ်းသွားစေနိုင်သည်။ ရက်စက်မှူ
းသကောကျခြင်း၊ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်မှုများကို အားကျခြင်း၊
လို့တတ်ခြင်း၊ လက်စားချေလိုခြင်း စသည် နှိမ်ကျခိုးယုတ်
အာ စိတ်သဘောထားများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။

၁၀၈ လယ်ဘင်းသားစောမျိုး

ဘယ်သူသေသေ ငတေဟာပြီးရော ဆိုသူများ

အချို့သော စာရေးဆရာအမည်ခဲ့ စီးပွားရေး သောင်းကျန်းသူများသည် အချို့ဝိုက်တွင် ထိပါယ်နှစ်ခွဲတွက်သောစကားများ၊ အညီအဟောက် အညွစ်အပတ်များကိုအစွင့်သာလျှင် သာသလို ထည့်သွင်းရေးသားတတ်ကြသည်။

ငယ်ရွယ်သူတို့ကို ပံ့ပွဲရွယ်လွယ် ခပ်ကြမ်းကြမ်း အောက်လပ်းနည်းဖြင့် ဆွဲဆောင်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့သည် ဘယ်သူသေသေ ငတေဟာပြီးရော ဆိုသူများဖြစ်သည်။ ငတေဟာသည်က စာပေကို ခုတုံးလုပ်၍ စီးပွားရေး သောင်းကျန်းသောစာရေးဆရာတော်ရသည်(ဘဝသေရသည်)က နှစ်ယောက်အတွက်သူများဖြစ်၏။

စေတနား ဖြင့်မှားခြင်း၊ မသိ၍မှားခြင်း၊ မှားမှန်းသိလျက်တမင် သက်သက်မှားခြင်းဟူသော အမှားသုံးမျိုးတွင် စေတနာအမှားသည်ခွင့်လွှတ်စရာဖြစ်၏။ မသိ၍မှားခြင်းသည် သနားစရာဖြစ်၏။ သိလျက်နှင့် မှားခြင်းသည်ကား ခွင့်လွှတ်စရာမဟုတ်၏။ ယုတေသနသောစာပေအရေးအသားများကို ယုတေသနမှန်းသိလျက်ရေးသူအား သနားစရာလည်း မလို့ ခွင့်လွှတ်စရာလည်း မရှိ၏၊ သုတေသနပါးကုက္ခရောက်နိုင်သည်ကို သိလျက်နှင့် ရက်စက်နိုင်သူအား နားလည်သူများကလည်း အားနားစရာ၊ ထောက်စွာစရာ၊ မလို့ပါ။ ထိုကဲ့သို့သော လူမျိုးသည် စာဖတ်သူများအပေါ် မှန်ကန်သော စေတနာထားသူများကလည်း ကိုယ်ကျိုးကိုသာ

ပန်းလိုက်ငါးတတ်မှ ၁၀၉
အဝိကထားသူဖြစ်သည်။ ထိုအတ္ထလွန်ကဲသူကိုယ်ကျိုးရှာသမားကို ကျွန်ုပ်ပို့ထောက်ထားစရာ မရှိပါ။

ရသမြောက် အကျိုးပြုစာကောင်း

စာကောင်းပဲကောင်းဆိုသည်မှာ ဖတ်နေစဉ် လည်းရသ ရှိသည် ဖတ်ပြီးလျင်လည်း တစ်စုံတစ်ခုသော ကောင်းကျိုးကို ရရှိ၍ ကျန်ရစ်သည်။ ရသလည်းမြောက်၊ အကျိုးလည်းရှိသော စာမျိုးဖြစ်၏။

စာတစ်ခုပဲ စာတစ်ပုဒ်သည် ဖတ်နေစဉ်မှာ ရသ မြောက်၏။ ဆွဲဆောင်မှုရှိသည်။ သို့သော် စတ်ပြီးသည်နှင့် 'ဖတ်ကန့်ကျရှာမရ' ဆိုသကဲ့သို့ ဘာမျှမဲကျန်သော စာမျိုးသည် စည်းဖြစ်၏။ နားက်တစ်မျိုးကတော့ ဖတ်နေစဉ်မှာလည်း ရသမြောက် ဖတ်ပြီးတော့လည်း မည်သည်။ အကျိုးမျှမရ၊ ပိုည့်သော စာဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ညုံရုံသာည့်ခြင်းသည် အကျိုးမယုတ်၍ တော်သေး၏။ ဖတ်နေစဉ် ရသမြောက်ပြီး တလွှာသို့ ဆွဲဆောင်သွားသောကြောင့် ဖတ်ပြီးသောအပါ ဖတ်သူများလွှာများဆိုးယုတ်သောအယူအဆမှားကျန်ခဲ့လျင် ထိုစာများ စာယုတ်ဖြစ်သည်။ မဖတ်သင့်ပါ။ ဖတ်သင့်သောစာသည်ဖတ်နေစဉ်လည်း ရသမြောက်သည်။

ဖတ်ပြီးသောနာခါလည်း အမြောက်းအကျိုး
အကောင်းအဆိုး၊ အမှားအမှန် ခွဲခြားပေဖန့်နိုင်သော ဘဝအသိ
ကိရိယည်း၊ အမှားကို ဆန့်ကျင်၍ အမှန်ကို ဖော်ဆောင်ရဲသော
ဘဝ သတ္တိကိရိယည်း၊ အနိုင်မခဲ့ အရှုံးမပေးသည် ဘဝအားမှာ
ကိုလည်း ရသည်ဆိုလျှင် ထိစာပေမျိုးမှာ စာကောင်းဖြစ်၏။

စာကောင်းကိုရေးရာတွင်စာရေးသူမှာ အတော်
ပါသည်။ ရှိုးဖြောင်းမှုရှိသည်။ ကောင်းသော ရည်ရွယ်ချက်
သည်။ စာဖတ်သူအား တစ်ခု တစ်ခု ကောင်းကျိုးပြုစေရေး
စာပေအနေပညာဖြင့် စည်းရွှေ့ဆွဲဆောင်နိုင်မ ရှိသည်။ နှိုးဆောင်
တိုက်တွန်းနိုင်မှုရှိသည်။ ဘဝ၏ အလုအပတို့ကို လှသည်၏
အားကျစွမ်ယူဖြစ်ဆောင် ပြုသည်။ မလှသည်တို့ကို မလှဖြစ်
စက်ဆုပ်ဆုပ်မှန်းဆောင်ပြုသည်။ လူတို့သည် လောက၏အလုလှ
ဆောင်၏အလုကို ခံစားတတ်ရန်လိုသည်။ ခံစားတတ်မှုလည်း
လှသည်။ အလုအပကို မခံစားတတ်သူသည် ဘဝတွင်လူဖြစ်၏၏။
ထိုသို့ အလုအပကို မခံစားတတ်သူမှားသည် အလုအပကို
လည်း ဖန်တီးသူ မဖြစ်နိုင်ပါ။

စာဖတ်ခြင်းဖြင့်ကောင်းကျိုးရပါစေ

စာဖြတ်ခြင်းသည် အပြင်းပြေရုံသက်သက်မှုသာ မဖြစ်သင့်ပေး
အပျောင်းလည်းပြော ပညာလည်းရသာင်၏။ လူကြွေး မိဘမှားသည်
သားကောင်းသမီးကောင်းကိုရလိုလွှင် မိမိစိုး၏ သားသမီးမှား

အလိမ္မာရှိသောစာကောင်းပေကောင်းများ ကိုသာရွေးချယ်ပေးရှုံး
ပတ်စေခြင်းဖြင့် လိမ္မာသောသားကောင်း သမီးကောင်း
များဖြစ်ဆောင် ကျည်းဆောင်ရွက်ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ဖူးတတ်စွဲ ၁၁၃

သည် ကျောင်းပြီးလေးများနှင့်ပေါင်းမို့အစဉ်အမြဲ ကျောင်းပြီး
တတ်သူလေး ဖြစ်တတ်လာသူလေး ဖြစ်လာတတ်၏။

မိဘဆရာပူးပေါင်းကလေးပညာကောင်း

ကလေး၏ပညာရေးကောင်းမွန်ရန်အတွက်မိဘနှင့်
ဆရာနှစ်ဦးနှစ်ဗ်တာဝန်ကျော်ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုသည်။
ဆရာဆရာမတို့ကမည်မျှပင်စနစ်ကျေသင်ကြားပြသပေးကော်
မျှအိမ်တွင်မိဘတို့ကပညာရေးကိစိတ်ပါဝင်စားစွာဆုံးမသွန်သင်
ခြင်းမရှိပျော်ကလေး၏ပညာရေးမကောင်းနိုင်ပါ။အပြန်အလှန်
ပင်ဆိမ်မိဘကမည်မျှပင်စနစ်ကျေဆုံးမသွန်သင်ကော်
ကျောင်းတွင်ဆရာဆရာမတို့ကကျောင်းသားများအပေါ်
စေတနာမပြုသင်ကြားမှုမကောင်းလွှဲလည်းကလေး၏ပညာကျော်
မကောင်းနိုင်ပါ။

ကျောင်းမှုနှင့်မှုန်တက်မတက်

မိဘတို့သည် သားသမီးကျောင်းထားပေးရှု၊ ကျောင်းသို့ လွှာတ်
လိုက်ရှုနှင့် တာဝန်မကျေသေးပါ။ ကျောင်းသို့ သွားမသွား
ကျောင်းချိန်အမိုက်မရောက်မရောက်၊ ကျောင်းမှုနှင့်မှုန်တက် မတက်
ကိုလည်း ဆန်းစစ်ရန်လိုသည်။ ကျောင်းပြီးစရိတ်သော ကလေး

အိမ်မှကျောင်းဆုံးပြီးသွားသည်။ ညနေတွင်
ကျောင်းဆင်းချိန်နှင့်ကိုက်၍ထိန်ပြန်လာတတ်သည်။မိဘကစစ်
ဆေးခုစ်မြင်းခြင်းမရှိလျှင်မသိ။ ထိုသို့ ကျောင်းပြီးတတ်သော
ကလေးမျိုးသည်ပညာတော်သူမဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

မိဘဘက်ကစစ်ဆေးရန် လိုသလို ဆရာဆရာမ
ဘက်မှလည်းစစ်ဆေးရန် လိုသည်။ ကိုယ့်အတန်းထဲမှကိုယ့်
တပည့်တစ်ဦးကျောင်းမတက်လျှင်လျှင်လျှော့မပြုသင်ပါ။
ကျောင်းသားအချင်းချင်းနှစ်ဖြင့်ပြောပြီးခွင့်တိုင်ခိုင်းရှုံးနှင့်ခွင့်
မပေးသင်ပါ။ ခွင့်စာပါမပါ၊ ထိခွင့်စာများမိဘကိုယ့်တိုင်ရေးသား
တိုင်ကြားခြင်းဟုတ်မဟုတ်ဆန်းစစ်သင်သည်။ သံသယရှိလျှင်
မိဘထဲအကြောင်းကြားသင့်သည်။

အချို့အလွန်စနစ်ကျေသောကျောင်းများ၌အချိန်တိုင်း
တွင်ဝင်ရောက်သင်ကြားသောဆရာဆရာမများက ကျောင်းဆေးချိန်
ခေါ်သည်။ ကျောင်းမတက်သူရှိလျှင်ကျောင်းအပ်ဆရာကြား
ထဲတင်ပြရသည်။ ဆရာကြားကအရေးတယူစစ်ဆေးခြင်းဖြင့်
ပုံမှန်ပျက်နေသောကျောင်းသားများကိုမှတ်မိသိရှိလာသည်။
ထိုအခါမိဘကိုခေါ်ယူရှုပြောပြည့်စီးခြင်းဖြင့်ကလေးကိုအချိန်
မိတ်ဆက်နိုင်ပါသည်။

၁၁၅ လယ်တွင်သားအောက်

စာမျန်မှန်ကျက်မကျက်

ကျောင်းမှန်မှန်တက်သောကလေးကိုစာမျန်မှန်ကျက်ဖြစ်အောင်
လည်းမိဘနှင့်ဆရာတိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်သည်။ မိဘသည်
မိမိ၏သားသမီးကိုအတန်းအလိုက်သင့်တော်သောစာကျက်ဆို
သတ်မှတ်ပေးရမည်။ ထိအချိန်အတိုင်းတိကျ မှန်ကန်စွာ လိုက်
နာဆောင်ရွက်ရန်လည်း အလေ့အကျင့်လုပ်ပေးရမည်။

စာကြည်စာပွဲတွင်ထိုင်၍ ဝါယ္ယဖတ်ခြင်း၊ ကျောင်း
သင်ခန်းစာနှင့်မဆိုင်သည်များကိုရေးခြင်း၊ ဖတ်ခြင်း၊ ၁၁။၈၈
တွေးတော်ခြင်း၊ အံပိုပိုက်ခြင်းတို့မဖြစ်စေရန်လည်းသတ်ထား၍၍
စစ်ဆေးပြုပြင်ပေးသင့်သည်။ ဆရာဆရာမထိုက်လည်းကောင်း
များကို သင်ခန်းစာကြည်ကောင်း၊ အိမ်မှာရေးရန် တွက်ရှိုံး
ကျက်မှတ်ရန်စာများကိုပေးရမည်။ ထိုသို့ပေးလိုက်သည်အတိုင်း
ကျောင်းသူကျောင်းသားများဆောင်ရွက်ခြင်းရှိမရှိကိုလည်း
ပြန်လည်ဆန်းစစ်သင့်သည်။ ဆရာကောင်းများသည်ယင်း
သင်ကြားလိုက်သောသင်ခန်းစာကိုနောက်တစ်နေ့တွင် အသာင်း
မသင်ဘဲပြန်လည်၍မေးမြန်းဆန်းစစ်တတ်သည်။ တပည့်အားလုံး
ကိုတော်ဝန်ကျော်ကျက်မှတ်စေရန်နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ဆောင်ရွက်
ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ မိဘရောဆရာပါနှစ်ဘက်ထိန်းကျောင်း၏
လျှင်ကလေးတို့သည်သိမ်းစာမျန်မှန်လုပ်ဖြစ်ကြသည်။ စာမျန်မှုံး
ကြည်ဖြစ်ကြသည်။ သင်ကြားပြီးသားသောသင်ခန်းစာများကြော်
ကြသော်စွာနားလည်၍ပညာတော်သူများဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

သင်ကြားစဉ်အာရုံစိုက်ပါဇာတ်

သင်ခန်းစာများကိုဆရာရှင်းလင်းသင်ကြားစဉ်အာရုံစိုက်၍နား
ထောင်သောကလေးများသည်သင်ခန်းစာကိုကောင်းစွာသေား
ပေါက်နားလည်၍ ညစာကြည်ချိန်တွင် တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက်
ပြန်လည်ဖတ်မှတ် လေ့လာခြင်းဖြင့် စွဲမြှေ့စွာ မှတ်မိသွားစေပါ
သည်။

ထိုကြောင်းဆရာဆရာမရှင်းလင်းသင်ကြားစဉ်မှာ
အာရုံစိုက်၍နားထောင်ရန်တစ်ခြားတစ်ပါးသို့မလေလွင်စေရန်
မိဘတို့ကသတ်ပေးဆုံးမသင့်သည်။ ဆရာဆရာများကလည်း
မိမိတို့ရှင်းလင်းသင်ကြားစဉ်မှာကလေးများအားလုံးအာရုံစိုက်
နားထောင်စေရန်ကြိုးစားသင့်သည်။ ဆရာကောင်းဆိုလည်းမှာအသင်း
အပြကောင်းရှုနှင့်မပြည့်ဖိုပါ။ အတန်းအုပ်ချုပ်မှုလည်းကောင်း
ရန်လိုသည်။ မိမိသင်ကြားနေစဉ်မိမိထံသို့တပည့်အားလုံး၏
အာရုံရောက်နေစေရန်ဆွဲဆောင်မှုရှိရမည်။ ရယ်စရာပျော်ရွင်
ဖွောကလေးများနှင့်ဆွဲဆောင်ရန်လည်းလိုလျှင်လည်းဆွဲဆောင်တတ်
ရမည်။ ၁၁။၈၉သည်ကိုတွေ့ရလျှင်ဆွဲဆောင်တတ်ရမည်။ သင်ကြားနေစဉ်အာရုံစိုက်နားထောင်မှ
သာသင်ခန်းစာကိုနားလည်းမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပညာအရည်အချင်းစစ်ဆေးချက်

ကျောင်းတွင်းတွင် လပတ်စာမေးပွဲများ၊ ပထမအစ်း၊ ဒုတိယအစ်းစာမေးပွဲများကို စာမေးပွဲကြီးမတိုင်မီ စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးခြင်းသည်ကလေးများ ကိုသင်ခန်းစာများ နားလည်ခြင်းရှိမရှိ၊ စာကြည်ခြင်းရှိမရှိ ဆန်စစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆန်းစစ်ရာမှ ရရှိလေသောပညာရည် အကဲဖြတ်မှတ်တမ်းကိုတို့ချင်းစီ၏ မိဘများထဲသို့ ပို့ပေးသည်။ အချို့မိဘများသည် သာမန်မျှသာသတေသာထား၍ လက်မှတ်ရေးထို့ပြီသားသမီးကို ပြန်ပေးတတ်သည်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာအောင်မအောင်မအောင်လျှင် ဘယ်ဘာသာများ ပူးနေသည်ကို ဆန်းစစ်လောလာရမည်။ လစဉ်ကျနေသောသာသာများရှိလျှင် မည်သို့ စီစဉ်အောင်ရွှေက်သင့်သည်ကို သက်ဆိုင်ရာ ဆရာတော်သို့သွားရောက်၍ ညွှန်ပြုစိုးပို့ပို့ပင်သင့်သည်။ အောင်လျှင်လည်း အဆင့်မည်မျှရသည်ကို လောလာဆန်းစစ်၍ ထို့တက်ပိုမိုပြီးတို့တက် ထူးချွန်အောင်တို့က်တွန်းအားပေးသင့်သည်။

ဆရာတရာမဟက်ကလည်းပညာရည်ဆန်းစစ်ခြင်းသည်ကျောင်းသားများအတွက်သာမက သင်ကြားသော ဆရာတရာမအတွက်လည်း ဖြစ်သည်ကိုသတိထားသင့်သည်။ ပိမိသင့်သောဘာသာများအကျမှားလွန်းလျှင်၊ အမှတ်နည်းလွန်းလျှင်မိမိကိုယ်ကိုပြန်လည်ဆန်းစစ်ရမည်။ သင်ကြားချမှုအားနည်းချက်ကြောင့်လား၊ ဘယ်အတွက်အကျမှားနေ့

သနည်း။ ရွှေစမ်းလောလာသင့်သည်။ အများနားမလည်၍မဖြိုင်သည်တိ ကိုပြန်လည်၍ရွှေ့လင်းလင်းသင်ကြားသင့်သည်။ ကျောင်းသားများစာမကျက်၍ဖြစ်လျှင်လည်းထိုသင်ခန်းစာပိုင်းဆိုင်ရာများကိုပြန်လည်ကျက်မှတ်စေ၍ မေးမြန်းဆန်းစစ်သင့်သည်။

မိဘဆရာတွေ၊ ဆုံးပါး

ဆရာတရာမများတွေ၊ ဆုံးပြီးကလေး၏ ပညာရေးအတွက် ညီးစိုင်းတိုင်ပင်သင့်သည်။ မိဘများသည် ပိမိသားသမီး၏ အတန်ပိုင်ဆရာတရာမတို့နှင့်လိုအပ်သလိုသွားရောက်တွေ၊ ဆုံးပြုသားသမီးပညာရေးအတွက် အကြောက်တောင်းခဲသင့်သည်။

ဆရာတရာမကလိုအပ်၍အကြော်လမ်းညွှန်သည်များကိုလည်းလိုက်နာသင့်သည်။ ကလေးစာမေးပွဲကျမှုဆရာတရာမထဲသွားပြုပြီးရရှိတွေခြင်း၊ ကျောင်းအပ်ဆရာကြီးကိုတွေ့ဆုံးပို့ပြုခြင်းတို့သည်မျှန်ကန်သောလုပ်ရပ်မဟုတ်ပါ။ သားစာမေးပွဲကျမှုမကျမားမန်လာပြောသောမိဘတစ်ဦးကို အလယ်တန်းကျောင်းအပ်ဆရာကြီးတစ်ဦး၊ ကဗောဓိမှာ ကြည့်ခင်များရှိသားပညာရည်မှတ်တမ်း၊ လစဉ်စာမေးပွဲတွေမှာဘာသာသာများကြီးကျခဲ့တယ်၊ ငင်များနှစ်ဝက်ကုန်းကာသာခုလိုလာပြောရင်သည်ကလေးစာမေးပွဲမကျအောင်ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ဆိုတဲ့ ညီးစိုင်ပို့ရမယ်။ ကလေး

၁၈၈ လယ်ဘုံသားတော်များ

ပညာရေးကိုတကယ်စိတ်ဝင်စားရင်စောစောကလာတွေဖို့ကောင်တယ် 'ဟုပြောလေသည်။

မိဘတိုင်းသည်သားသမီး၏ဆရာဆရာမများနှင့်အထိအတွေ့အဆက်အဆုံးသင့်သည်။ သားသမီး၏ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်သို့မဟုတ်ဘုရားဆရာဆရာမများဘက်မှုလည်းတတ်နိုင်သမျှကျောင်သားမိဘများနှင့်တွေ့ခုံနိုင်ရန်ကြိုးစားသင့်သည်။ ကိုယ်ကတပည့်အများနှင့်ပင်ဖြစ်သော်လည်းကိုယ်တိုင်သွားမတွေ့နိုင်လျှင် အကြောင်းကြိုးငယ်အလိုက်ကျောင်သားမိဘကိုလာရောက်ညီနှင့်ပါရန်စာရေး၌အကြောင်းကြိုးသင့်သည်။

ဖြစ်နိုင်လျှင်တော့ဘုံယုံဘပည့်တိုင်၏အမိမိသို့ဆရာဆရာမများသည်တစ်ခါတစ်ခေါက်တော့ရောက်ဖူးသင့်သည်။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းဖြင့် မိဘနှင့်တွေ့ခုံရင်နှင့်ရသည်။ ကလေးအတွက်လိုအပ်သည်တို့ကို အကြော်ပေးလမ်းညွှန်၍ရသည်။ ကလေးမိဘအခြေအနေအမြဲအမြဲအနေဖြစ်ပါသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို့ကို ဇွဲ့မြင်သိရှိရမြင်းဖြင့် ကလေး၏ဘဝကိုပိုမိုစားလည်းသိရှိလာရသည်။ ထိုကလေးမျိုးကိုမည်သို့မည်ပုံးမလမ်းညွှန်သင့်သည်ကိုပါသော်လောက်နှားလည်းလာရသည်။ ထို့ကြောင့်မိမိတပည့်များ၏ပညာရေးကိုပိုမိုထိရောက်အောင်အကူအညီပေးနိုင်သည်။

ပုံးလိုချင်အပင်ကိုပျိုးတတ်မှ ၁၁၉

သူတာကိုယ်တာကျော်နှင့်ပါ

မိဘနှင့်ဆရာတို့သည် ကလေး၏ပညာရေး ကောင်းမွန်ရန်သူ့ဘက်မှ တာဝန်ကိုယ်ဘက်မှတာဝန်ကျော်ကြရန်လိုသည်။ မိဘသည် 'မကောင်းမြှုပ်စား ကောင်းရာအုန်လတ်' အတတ်သင်စေး ဟူသောတာဝန်များနှင့်အညီသားသမီးတို့၏ပညာရေးကိုအလေးအနောက်ထားသင့်သည်။ ကျောင်းမှန်မှန်တက်ရန်။ စာမျက်မှန်ကျက်ရန်တိုက်တွေ့နှင့်မရမည်။

သားသမီး၏ဆရာဆရာမတို့နှင့်တွေ့ခုံဆက်ဆံးသို့မှုံးတိုင်ပင်သင့်သည်။ ဆရာဆရာမများဘက်မှုလည်းအတတ်လည်းသင်ပဲပြင်ဆုံးမှသို့မချုံရန်'ဆိုသကဲသို့တပည့်တို့အားစေတနာထား၍ အတတ်ပညာသင် ပေးသင့်သည်။ အောင်သားမိဘများနှင့်တွေ့ခုံနိုင်း၍၍ကလေး၏ပညာရေးအတွက်အကြည်းကြောက်'ပေးသင့်သည်။ မတစ်ထောင်သားသမီးများကိုမိမိနှင့်ဝယ်သားသမီးကဲသို့ချစ်ခင်မြှတ်နှီးစွာ ကောင်းကျိုးတို့တက်အောင်ဆောင်ရွက်သင့်ကြသည်။

မိဘနှင့်ဆရာတို့သည်သူတာကိုယ်တာကျော်ရှုံးသာမကနှစ်ဦးနှစ်ဖက်ညီနှင့်တိုင်ပင်ခြင်းဖြင့်လည်း မိဘဆရာနှုပ်ငါးကျင်ကလေးပညာရောင်းနှင့်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးစာပေတင့်ပါစေ

ကလေးများသည်နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွားလာသည်နှင့်
အမျိုးရိုးသိချင်လာကြသည်။ စပ်စပ်စရိတ်ကြသည်။
ပိုဘပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျောင်းမှုပေးသောအသိပညာများဖြင့်
မလုံလောက်တော့ပေး။ ထိုအခါကလေးဖတ်စရာကလေးစာများ
လိုအပ်လာသည်။

မိဘပြောပြခြင်း၊ သွေန်သင်ဆုံးမခြင်း၊ သင်ကြားပေး
ခြင်းဖြင့်ကလေးတို့အသိပညာတို့များရသကြောင့်၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ
ကြားသိခြင်းအထွေးအကြံအရာများလည်းခြင်းတို့သည်လည်းကလေး
၏အသိပညာတို့ရာတိုးကြောင်းဖြစ်၏။

ကျောင်းနေသည့်အချို့ရောက်သောအခါသရာ
ဆရာမများကရှင်းလင်းပြောကြားခြင်း၊ သွေန်သင်ဆုံးမခြင်း၊
သင်စာဖတ်စာများကိုသင်အဲလေ့ကျင်ခြင်းဖြင့်လည်းအသိပညာ
များစွာတို့များရပြန်၏။ သို့ရာတွင် ဤမျှဖြင့်လုံလောက်ပြီဟု
ကျောင်းတင်းတိမ်နော်မရပေး။

ကလေးစာပေဆု

ကလေးတို့သည် အသက်အချို့ခန္ဓာကြီးထွားလာသည်နှင့်
အမျိုးရိုးသိချင်လာကြသည်။ စပ်စပ်စရိတ်ကြသည်။
ပိုဘပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျောင်းမှုပေးသောအသိပညာများဖြင့်
မလုံလောက်တော့ပေး။ ထိုအခါကလေးဖတ်စရာကလေးစာများ
လိုအပ်လာသည်။

ထိုကြောင်းနှင့်တော်က ကလေးဖတ်စရာ
ကလေးစာပေကောင်းများပေါ်ထွန်းလာစေရန် အမျိုးသားစာပေ
ရွှေတွင် ကလေးစာပေကို အမျိုးအစားတစ်ခုအ ဖြစ် သတ်မှတ်၍
ဆုံးမြှင့်ခဲ့သည်။ သို့သော်ကလေးစာပေဆုရသည်နှစ်များအလွန်
နည်းပါးလု၏။

ကလေးနှင့် သင်တော်သည် ကလေးအတွက်
ရည်ရွယ်ထဲတ်လုပ်သည် ကလေးစာပေမှာ လွန်စွာနည်းပါးလှ
သည်။ စာပေမှုမှုအပတ်စဉ်ထဲတ်ဝေသည် ရွှေသွေးစာအောင်
နှင့် မြေဝတီတိုက်မှ လစဉ်ထဲတ်သည် ခုံးကျောင်းသား စာအောင်
နှစ်ခုသာလျှင် ကလေးဖတ်စရာ ကလေးစာဟု တိတိကျကျ ရှိ
ပေသည်။

ဘာသာရေးနှင့်ကလေး၈၁

တစ်ခါတစ်ရုတွင် ဓမ္မပဒါ ထုတ်နတ်ဖော်ပြသော စိတ်ဝင်စား၊ စရာ အတ်လမ်းများပါသည်။ စာအပ်ကလေးများ၊ ငါးရုံးတီးဆယ်နှင့်တော်လာအတ်ဝဏ္ဏများ၊ စသည်တို့မှာ ကလေးတို့ စိတ်ဝင်စား၊ စရာဖြစ်သည်။ ဖတ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း စိတ်တတ်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ လိမ္မာ ယဉ်ကျေးမြင်းစသည် ကောင်းကျိုးများကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်စဉ်ကကလေးရာနယ်စာအပ်၊ ကလေးပတ်စရာ ကလေးကဗျာစာအပ်ကလေးများ၊ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ မော်ဒန်ကားတွေနဲ့၊ သန်းကြွယ်၏ ကာတွန်းစသည်တို့ကလည်း ကလေးများအတွက် အပျော်းလည်းပြော၊ ပညာနှင့် အလိမ္မာလည်း ရေစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းများနှင့် ရေးသားခဲ့ကြသည်ကို သတိထားမိသည်။

စီးပွားရေးနှင့် ကလေး၈၁

ယခုအခါတွင် စာအပ်၊ စာပေ ထုတ်ဝေခြင်းကိစ္စသည် ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းရေးထက်စီးပွားရေးဘက်ထို့ အလေးသာလာသည်။ ကလေးများကို အသိအလိမ္မာပညာရရှိရေးထက် ကလေး၏ အတ်ထမ့်ဖုန်းနှင့် နှေ့နှင့် အလိမ္မာပညာအတ်တွင် များကို ပေါ်စွာယ်လွယ် နှိုက်ယူနိုင်ရေးကို ကြော်ပမ်းလာကြသည်။

စာဖတ်တတ်လာသော ကလေးများမှာ စာဖတ်ချင်စိတ်ဖြင့် ရရှိရေးနှင့် စာအပ်များကို ဖတ်ကြရသည်။ ကလေးကိုယ်

တိုင်ကသင့်မသင့်ကို မဝေဖန်နိုင်သကဲ့သို့ မိဘကလည်း စိစစ်ပြီး ခွဲခြားမဆေးနိုင်လျှင် အချို့ကလေးများ၊ ဖတ်နေကြသည် စာအပ်များမှာ ကလေးနှင့် မသင့်တတ်သည် စာအပ်များဖြစ်နေသည်။

ကလေးနှင့် ရုပ်ပြောအပ်များ

ရုပ်ပြောအပ်များသည် ကလေးတို့အတွက် အပျော်းပြောနော် ဖတ် စိတ်ဝင်စား၊ စရာ သက်သက်မျှသာမက အသိအလိမ္မာ ဥက္ကာပညာရအောင်လည်း ဖြစ်စေသင့်သည်။ ကုသိုလ်လည်းရှုံးဝါးလည်းဝအောင် စေတနာကောင်း၊ ရည်ရွယ်ဆုက်ကောင်းနှင့် ရွှေသားထုတ်ဝေသင့်ကြသည်။ နိုင်ငံအတွက်ရှိ သားငယ် သမီးငယ် များကို ပိမိတို့ ရင်သွေးသားသမီးချင်း ကိုယ်ချင်းစာ၍ ထုတ်ဝေသင့်ကြသည်။

ထိုရုပ်ပြောအပ်များသည်လည်း အသေအချာ ဆန်းဝစ်ကြည့်လျှင်၊ ကလေးဖတ်စရာ၊ ကလေးစာထက် အရွယ်ရောက်သူများအတွက် ရည်ရွယ်ရေးသားသည်ကသာ ပို၍ များပေသည်။ ကလေးငယ်တို့အတွက် ရည်ရွယ်ရေးသားသည်က နည်းပါးလွှာသည်။ သို့သော် ကလေးငယ်များသည် ရည်ရွယ်ပြန်လျှင် ပင် ကလေးစာဟာသား၍ ပိမိတို့အရွယ်အတွက် မဟုတ်သည်တို့ကို ဖတ်နေကြရသည်။ ရုပ်ပြရေးသားထုတ်ဝေသူတို့၊ သတိထားရမည့်အချက်ဖြစ်သည်။

၁၂၆ လယ်တွင်သားအောင်

ကလေးနှင့် သင့်တော်မည် အတ်လမ်းများ၊ အသုံးအနှစ်များ၊ အရေးအသားများကို စေတနာထား၍ ရေးသားသင့် ကြသည်။ တစ်ခါလာ မဲပြာ ပုခိုးဆိုသကဲ့သို့ ပစ်ခတ်ထိုးခုံတိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ရှုက်စက်ခြင်း၊ သေနတ်အမျိုးဖိုဖြင့် ပစ်ခတ်ကြခြင်း၊ သဘာဝမကျစွာ ကျားကြီးများကို ဖွေးထား၍ တိုက်ခိုက်စေခြင်း၊ သစ်နက်ကြီးများ၊ ကျားသစ်များ၊ ဝက်ဝံကြီးများမွေးထား၍ တိုက်ခိုက်စေခြင်း၊ စသည် ခပ်လွယ်လွယ်၊ ခပ်ကြမ်းကြမ်း၊ ခပ်ရမ်းရမ်း များကို ချည်းဖန်တစ်ရာ တေအောင် ရေးမနေသင့်ကြပါ။

ကလေးစာပေ အားပေးပါ

ကလေးငယ်တို့ထက် အသိအမြင်၊ ဆင်ခြင်တုံးတရားကြီးမားသူ လူကြီးမိဘများကလ်ည်း မိမိတို့၏ သားငယ်၊ သမီးငယ်များကို မသင့်သောစာများ၊ အရွယ်နှင့် မကိုက်ညီသော စာများကို ဖတ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမယ်တေရနကာကွယ်ဟန်တားရပေမည်။ ကလေးငယ်များအတွက် ဖတ်သင့်သောစာနှင့် မဖတ်သင့်သော စာကို မိဘများကိုယ်တိုင်က ရွှေ့ချယ်ပေးသင့် ကြသည်။

ထွက်လာသည့် စာကောင်းပေကောင်းများကို မိဘများကိုယ်တိုင်က ကလေးများအတွက်လမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ ရှာဖွေပေးခြင်းဖြင့်လည်း စာကောင်းများ ထွန်းကားများလာရေးကို အားပေးရာရောက်ပါသည်။ ကလေးဖတ်စရာ ကလေး

စာကောင်းများပေါ်ထွန်းလာရေးကို မိဘများကလည်းတောင်းဆိုသင့်သည်။ ရေးသားထုတ်ဝေသူများကလည်း တေတနာကောင်း၊ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းဖြင့် ကြိုးစားပြီးရေးသား ထုတ်ဝေသင့် ပါသည်။

ကလေးဖတ်စရာ ကလေးကဗျာစာအပ်များ၊ ကလေးဖတ်စရာ ရှားရာနာယ်မရွေ့လေးစာတောင်းများ၊ ကလေးဖတ်စရာ ပုံပြင်စာအပ်ကလေးများ၊ ရှုပ်ပြစာအပ်ကောင်းများ၊ ကလေးသူငယ်တို့ကို အခြေဖြေသည့် ဝုဇ္ဂလေးများ စသည်၊ စာအပ်များသည် ယခုထက် ပိုစိုး၍ များပြားစွာ ထွက်ပေါ်သင့် ပါသည်။

မရွှေ့ငွေ့နှင့် ကလေးစာပေ

ယခင်ကမရွေ့ငွေ့များတွင်လည်း ကလေးကလွှာများ၊ ကလေးဖတ်စရာ ပုံပြင်လေးများကို ထည့်သွင်းစေပြီ ခဲ့ကြသည်။ ယခု အခါတွင် ထိချစ်စရာ ကလေးစာပေကလွှာများကို ဖြုတ်ပယ်ပစ်ကြပေပြီ။ ရပ်ရှင်ကိုစွဲများ၊ စွဲဒီယိုကိုစွဲများ၊ ရပ်ရှင် ဓာတ်သာင်တို့မှ မင်းသားမင်းသမီးကိုစွဲများ၊ အဆိုတော် များ၊ ဓားသီချင်းများကို ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ ဝေဆာစွာဖော်ပြုခြင်း၊ မရွေ့ငွေ့များက လွှမ်းပိုးလာကြသည်။ တကယ်လိုအပ်သည့် စာကောင်းပေကောင်းကိုစွဲ၊ စေတနာကောင်း ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းကိုစွဲများသည် နောက်ဆုတ်ဖြုံးရင်းချုပ်

၁၂၆ လယ်စွဲင်သားတော်သု

နေကြရသည်မှာ ဝမ်းနည်းဓရာ ဖြစ်ပေသည်။

ကလေးစွဲင်ကျမ်း

ကလေးများကို အသိမှန်ကန်အောင် အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးအောင်
လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင်၊ ခိုတ်စာတ်ကောင်းမြတ် အောင်ပြုရ^{ပျိုး}ထောင် ပေးကြမှ ကလေးများ တိုးတက်မည်။ ထိုကလေး
များသည် အနာဂတ်လူ၊ ဘောင်ကို တာဝန်ယူရမည် သူမျှေး
ဖြစ်သည်။ ကလေးများတိုးတက်မှ အနာဂတ်လူ၊ ဘောင်
တိုးတက်မည်။ ထို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံများတွင်
ကလေးများကို အင်ရာပေးကြသည်။ အလေးထားကြသည်။
ကလေးဖတ်စရာကလေးစာများကိုစနစ်တကျ ရောသားထုတ်ဝေ
ကြသည်။

(Encyclopaedia for Children)

ကလေးများအတွက်စွဲင်စွဲကျမ်းများကိုပင် အတွဲပေါင်းများစွာ
သရုပ်ဖောင်စုပုပေါင်းများစွာဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ ထုတ်ဝေကြ
ပေါ်။ စက္ကာကောင်း၊ အမှုကောင်းများဖြင့်ပင် ဖြစ်လင့်ကဗျာ
ကလေးများအတွက် ဖြစ်၍ ဈေးနှင့်ကိုလည်း သက်သာအောင်
သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကလေးများ၏ ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
ရေးအတွက် ဤမျှေးပင် အလေးထား၍ အောင်ရွက်နေကြပေသည်။

သားကောင်း သမီးကောင်းများကို ရရှိလျှင် ပို့
ပြည်သူ့အပေါင်းသည် ကလေးများ၏ ရပ်ပိုင်းခိုတ်ပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတို့

ပန်းလိုက်င် အပင်ကို ဖူးတတ်ဖုံး ၁၂၇

တက်ရေးကို အလေးအနေကိုထား၍ အောင်ရွက်သင်ကြပေသည်။
အလေးဖတ်စရာ ကလေးစာပေကောင်းများ ထွန်းကားရေးကို
ခိုင်ဝန်း၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်နေပါပြီ။ ကလေး
များကို စာညွှေးစာယုတ်များမှ လွတ်မြှောက်၍ စာကောင်းများကို
ဖတ်စေခြင်းဖြင့် ကောင်းကျိုးတိုးတက်အောင် အောင်ရွက်ကြရန်
လိုပါပြီ။

သုတစာပေ ဖတ်ပါစေ

စာအပ်စာပေများကိုရသာပေ၊သုတစာပေဟူ၍
အပိုက အားဖြင့် နှစ်မျိုး နှစ်စား ခွဲခြား**ကြည်နိုင်၏။** သို့သော်
ဘချို့သောစာရေးသူများက သုတသက်သက်ကို ဖတ်သူများ ပြီး
ငွေး၍ မဖတ်မည် စိုးသောကြောင့် ဖတ်ဖြစ်ပြီး ကောင်းကျိုးရေး
ရန် စေတာနာဖြင့် သုတအကြောင်းအရာများကို ခံစားမှုရသ
ကလေးများနှင့် တွဲစပ်ပေး**ကြသည်။** ထို့ကြောင့် သုတရသ
စာပေဟူ၍လည်း ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ရသစာပေနှင့် ခွဲဆောင်မှု

ရသစာပေသည် အမျိုးမျိုးသော ခံစားမှုကို ပေးနိုင်သောကြောင့်
ခွဲဆောင်မှုရှိသည်။ စာပတ်သူကတမင်အားခိုက်၍ ဖတ်ရသည်
မဟုတ်ပေ။ ရုသရေးအလွှာကြောမှာ ခံစားရင်း မျောပါသွားရ
သည်။ နှစ်သက်မှုကို ဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ရသစာပေကို
ဖတ်သူများသည် အထူးသဖြင့် လူငယ်များသဘောကျ နှစ်ခြား
စွာ ဖတ်ကြသည်။ မြန်မာစာပေတွင် ရသ (၉)မျိုးခွဲခြားသတ်

မှတ်ထားကြသည်။

- ၁။ သို့ကိုရသ အချစ်နှင့်ပတ်သက်သော ခံစားမှု။
- ၂။ ဟာသရသ ရယ်ဗွင်ဖွယ် ခံစားမှု။
- ၃။ ကရာဏာရသ သနား**ကြင်နာဖွယ် ခံစားမှု။**
- ၄။ သန္တရသ တည်ကြည့်ပြုမြှင့်သက်ခြင်းခံစားမှု။
- ၅။ ရခွဲရသ **ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သည်ကို** ခံစားမှု။
- ၆။ ဝိဘဏ္ဍရသ စက်ဆပ်၍ မှန်းဖွယ်ရှာခံစားမှု။
- ၇။ ဝိရ ရသ ရရင်ခြင်းကို ခံစားရမှု။
- ၈။ ဘယာနကရသ **ကြောက်၍ ခြင်းကို** ခံစားရမှု။
- ၉။ အဖွဲ့တရသအံမြွှုယ် ခံစားရမှုဖြစ်သည်။

တချို့သော ရသစာပေများသည် ခံစားမှုသက်
သက်ကိုသာ ပေးစွမ်းနိုင်၍ ဖတ်နေစဉ်အတွက်းအဲးမှုရသဖြင့်
ဆွဲဆောင်နိုင်သည်။ သို့သော် ဖတ်ပြီးသည်နှင့်တစ်စုတစ်ခု သော
ကောင်းကျိုးကိုမျှမရပေ။ ထိုစာမျိုးသည် အပျင်းပြု အပျော်
ဖတ်သက်သက်မျှသာ ဖြစ်၏။ အချို့သော ရသစာပေမျိုးသည်
ကား ဖတ်နေစဉ်မှာလည်း ရသကို ခံစားရသည်။ ဖတ်ပြီးသည်
အခါ မှာလည်း တစ်ခုခုသော ကောင်းကျိုးကို အမှတ်ထင်ထင်
ခွဲမြှောက်ရစ်စေသည်။ ရသမြှောက်အကျိုးပြုစာကောင်းဖြစ်၏။

သုတရသ စာပေ

သုတရသစာပေများ သုတနှင့် ရသကို ရောဖွဲ့ထား ပြင်းဖြစ်၏၊
ရသကိုခုတုံးအဖြစ် အသုံးချုပ်စာဖတ်သူများ ဗဟို သုတရရှိအောင်
ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူသား ဗဟို သုတတို့များ၏
ကောင်းကျိုးရရှိပါ၏။ ဒေါက်တာထွန်းမြေးဆရာဝန်မောင်သင်
ဒေါက်တာမောင်မောင်ညို့ စသည် ဆရာဝန်စာရေးဆရာများ
သည် ဆေးပညာ ဗဟိုသုတကို လူအများရရှိ စေရန် ဆေးပညာကို
အခြေခံသည် ဝါယာရည်၊ ဝါယာတို့များကို ရေးသားခဲ့ကြသည်။
ဖတ်သူများ ဆေးပညာဗဟိုသုတကို ရရှိစေသည် သုတရသ
စာပေဖြစ်သည်။

ဆရာ ဦးသန်းဖေမြင်၏ အဖွဲ့ဝင်နှင့် ပုလဲဒေါ်
ဝါယာသည်လည်းမြန်မာ လူငယ်များအား အဖွဲ့ဝင်ဆိုင်ရာ
ဗဟိုသုတကို ရရှိစေသည် သုတရသစာပေဖြစ်သည်။

သုတစာပေ

သုတစာပေ သက်သက်သည် ရသဖြင့် ဆွဲဆောင်ခြင်းမရှိပါ။
သို့သော ဗဟိုသုတ တို့များလိုစိတ်၊ အတဲတဲပညာ ဆည်းဖုန်း
စိတ်ဟူသော ဆွဲဆောင်မှုများဖြင့် သုတစာပေကို ဖတ်ကြ
ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ငယ်ရွယ်သူများ၊ စာဖတ်သက်

နှုတ္တများသည် များသောသားဖြင့် သုတစာပေကို ဖတ်ရန် ရန်လဲ၊
တတ်ကြသည်။ ဖြစ်နိုင်သမျှုံးကျော်လွှား ရွှောင်ရှားတတ်ကြ
သည်။ အမှန်စင်စစ် သုတစာပေသည် ဗဟိုသုတဆိုသည်
အတိုင်းအကြားအ မြင်များစေ၏။ အသီပညာတိုးပွားစေ၏။
လုတ်စောက်၏အရည်အချင်းကို တို့မြင့်စေ၏။ တိကျ
မှန်ကုန်စွာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်မှုကို အထောက်အကွဲဖြုံ၏။
ပညာရှိဖြစ်စေ၏။ ဦးစီး ခေါင်းဆောင်ကောင်းဖြစ်နိုင်၏။
ထို့ကြောင့် မသိသူကျော်သွား၊ သိသူဖော်စား ဆိုသည်အတိုင်း
သုတစာပေများကိုကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် ဖတ်ရှုလေလာ မှတ်သား
တတ်ကြသည်။

သုတစာပေ ဖတ်ပါစေ

လူတို့သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုယ်ခွဲ့စွာကို ကြိုးခိုင်စေရန်
နေ့စဉ် အစာကျွေးရသကဲ့သို့၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသီဥာက်
ပညာကြိုးထွားတို့တက်စေရန်လည်း ဗဟိုသုတဖြစ်စရာ စာပေ
အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖတ်မှတ်လေလာရန် လိုပါသည်။

ထိုသို့ ဗဟိုတ်လွှဲင် လူကသာ ကြိုးလာသော်လည်း
အသီဥာက်ကလိုက်လျောညီထွေစွာ ကြိုးပွားတို့တက်လာခြင်း
မရှိပါ။ ထိုလူမျိုးကို လူကောင်ကြိုးသော်လည်း အချိန်မစီးဟု
ဆိုကြသည်။ ထိုလူမျိုးကို လူအများ အထင်မကြိုးကြပါ။
ထို့ကြောင့် ဦးစီး ခေါင်းဆောင်ကောင်းလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။

အသက်ပင်ငယ်သော်လည်း အကြားအမြင် စဟုသုတများလျှင်
ချီးမှုမဲ့ဂုဏ်ပြုကြလေရှိပါသည်။

လူငယ်တော်တော်များများသည် သုတစာပေကို
လူကြီးများဖတ်ရန်ကိစ္စဖြစ်သည်။ လူငယ်များနှင့် မဆိုင်ဟု ယူဆ
ကြသည်။ မရွှေင်းဖတ်လျှင် ဝါဌာ၊ ကဗျာ၊ ကာဘွန်း စသည် ရသ
စာပေများကိုသာ ဖတ်ကြသည်။ သုတဖြစ်သည် ဆောင်းပါ
များကို ကျော်သွားကြသည်။ များယွင်းသော အယူအဆဖြစ်၏။
ရသစာပေများကို ဖတ်သလို သုတစာပေများကို လည်း
ဖတ်သင့်သည်။

မိမိတို့၏ အသက်အရွယ်နှင့် ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
တိုးတက်ကြီးထွားလာသည်နှင့် အမျှစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသိပညာ
ရင် ကျော်လာရန်လို့သည်။ အမျိုးမျိုးသော သုတစာပေများကို
ဖတ်ခြင်းဖြင့် အကြားအမြင် စဟုသုတများပြားလာသည်နှင့် အမျှ
အသိအလိမ္ာ့ဘာက်ပညာကြီးရင်လာပေသည်။ သုတစာပေများ
များဖတ်လေ အကြားအမြင် အသိပညာ များပြားလေဖြစ်
ပေသည်။

သုတစာပေအမျိုးမျိုး

သုတစာပေတွင်လည်း အမျိုးမျိုး ရှိ၏။ အမိကအားဖြင့်ကား
သိပ္ပံ့ဆိုင်ရာ သုတများနှင့် ဝိဇ္ဇာဆိုင်ရာ သုတများ ဟူ၍ နှစ်မျိုး
နှစ်စာ ခွဲခြားကြည်နိုင်သည်။

သိပ္ပံ့ဆိုင်ရာ သုတတွင် ဆေးပညာ၊ စက်မှုပညာ၊
ခိုက်ပျိုးမွေးပြုပညာ၊ ခန္ဓာဇာဒေသပညာ၊ အာကာသပညာ၊ အဆွဲဝါ
ဆဒ၊ ရာသို့တုန်း ပတ်သက်သော နိုးလေဝသပညာ၊ နက္ခတ္တာ
ဆဒ၊ ဓရတ္ထဇာဒ၊ ရှုပုဇာဒ၊ ဓရတ္ထသူ့များ၊ ကျောက်မျှုပ်ရတနာ
များ၊ မြေလွှာ အမျိုးမျိုး၊ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ပညာများ၊
နည်းပညာများ၊ ကာကွယ်ရေးရုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေးပစ္စည်း
များ၊ ပို့ဆောင်ရေးရုပ်ငန်း ပတ်သက်သည် ယောဉ်ရထားအမျိုးမျိုး၊
ဆက်သွယ်ရေး နှင့် ပတ်သက်သည် ကိရိယာအမျိုးမျိုး၊
ဘွန်ပျူးတာပညာရပ်နှင့် ဘွန်ပျူးတာပစ္စည်းများ၊ စက်ရုပ်များ၊
စသည်ဖြင့် ဤကဗ္ဗာတွင် သိစရာတွေများရှုစွာ၏။ နေ့စဉ်နှင့်
အမျှလည်း အသစ်အသစ် များကို တိတွင် ကြေဆန်ကြသည်။
ထိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကို မရှုမဲ့မနားတွေကြော်ရသည်။

ယနေ့လူငယ်များသည် တိုးတက်ပြောင်းလဲနေ့
သာ ကဗ္ဗာကြီးကို မျက်ခြည်ပြုတ် ရန်လို့သည်။ အမိလိုက်နိုင်
ရန်လို့သည်။ အနည်းဆုံး သိမြင်နားလည်းရန်လို့သည်။

ထို့သို့ သိမြင် နားလည်းရန်ဆိုလျှင် သိပ္ပံ့ပညာ
ဆိုင်ရာ သုတစာပေများကို ဖတ်မှတ်လေ့လာကြရန်လို့သည်။
သိပ္ပံ့သုတများကို မဖတ်ကြလျှင် အတိမီ တိုးတက် ပြောင်းလဲ
အသေးကဗ္ဗာကြီးကို မျက်ခြည်ပြုတ်ပြီး နာက်ကျ ကျော်ရစ်ခဲ့
သိမ်းမည်။ လူကြီးမိဘတို့သည် လူငယ်များကို တိုးတက်အောင်
ပြုမျိုးထောင် ပေးရာတွင် သိပ္ပံ့ပညာဆိုင်ရာ သုတေသနပြား

တိုကို လည်းလှုင်ယူးအလွယ်တက္က ဖြင့် လက်လှမ်းမိမိဖော်
နိုင်ရန်စိစဉ်ပေးရမည်။ ဖတ်ဖြစ်အောင်လည်းနည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်
တိုက်တွန်းအကြပေးသင့်သည်။

သိပ္ပါ သုတေသံ၊ ဖြူးမှ လှုင်ယူးတိုးတက်မည်။
လှုင်ယူးတိုးတက်မှ နိုင်တိုးတက်မည်။

ဝိဇ္ဇာ ပိုင်းဆိုင်ရာ သုတေပညာရပ်ယူးတွင်
စာပေပညာ၊ ရပ်ရှင် ေတာ်သဘင်စသည် သရပ်အောင်ပညာ
ကိုတေပညာ၊ လက်မှုပညာ၊ နှုတ်မှုပညာစသည် အနုပညာရပ်ယူး
လူ၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာယူး၊ သမိုင်းပညာ၊ ရှုံး
ပောင်းသုတေသနပညာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပညာ၊ ဘာသာဖော်
အတွေးအခေါ်အယူအဆ၊ ဥပဒေပညာ၊ အုပ်ချုပ်မှုပညာ၊ စီမံ
ခန့်ခွဲမှုပညာ၊ စာရင်းအင်းပညာ၊ နိုင်ငံရေးပညာ၊ စီးပွားရေး
လူမှုရေးစသည်ဖြင့် သုတယူးစွာ ရှိပေးသည်။

ဝိဇ္ဇာ ပိုင်းဆိုင်ရာ သုတေပညာယူးမှာ လူတိုးအား
အသိညာတ် ရင်ကျက်စေသည်။ အယူး အမျိုးဝေစန်ပိုင်းဖြူးနှင့်
မူအတွက် အထောက်အကြုံ ပြုသည်။ နှုန်းနိုင်းချိန်ချိန် သုခမိန့်
ဖြစ်စေရန် အခြေခံ ပညာရပ်ယူး ဖြစ်သည်။ ဦးစီးခေါင်း
အောင်ကောင်း အဖြစ်သို့ ပို့အောင်ပေးနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် လှုင်ယူးသည် ဝိဇ္ဇာပိုင်းဆိုင်ရာ
သုတေပညာယူးကိုလည်း ဖတ်မှတ်လေလာခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်တွေ့

တိုးတက်အောင် ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။ လူကြီးယူး
အလည်းလှုင်ယူးကို ဝိဇ္ဇာပိုင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပေယူးကို
တိုက်အောင်အားပေးကူညီသင့်ကြသည်။ ဖတ်ဖြစ်အောင်လည်း
တိုက်တွန်းကြရမည်။

လှုင်ယူးတိုးတော် အနာဂတ်အတွက်
ပြင်ဆင်ထားရန် အချိန်ကောင်း အခွင့်ကောင်းဖြစ်၏။ တိုးတက်
အုသာကဗျာကို တိုးတက်နေသော လူအဖွဲ့အစည်းမှ တိုးတက်
အုသာ လှုင်ယူးကို အမိလိုက်နိုင်ရန်ဆိုလျင် တိုးတက်သော
လှုင်ယူးဖြစ်ရန်လိုသည်။ ပြစ်ချင်ရာဖြစ်ဟု သဘောထား၍ ပေါ်
ပါ၏အေလျင် ပေါ်ပေါ်သာ ဖြစ်မည်။ နောက်ကျေ ကျွန်းခဲ့လိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် အချိန်ရှိခိုက် လုံလစိုက်ဆိုသကဲ့သို့
ရသည် အချိန်ယူးမှာ အသိပညာတိုးပွားရာ တိုးတက်ကြောင်းကို
သုတေသနပေကောင်းယူး ဖတ်ကြသင့်သည်။ လှုင်ယူးကာ
သဘောမပေါက်နားမလည်၍ မဖတ်လျင် သိမြင်နားလည်းသော
လူကြီးယူးက ထိန်းကောင်းတည်မတ်ပေးရမည်။ အကြပေးတိုက်
တွန်းရမည်။

သုတေသနပေ အဖတ်ယူးသော လှုင်ယူးတစ်ဦးသည်
ခုံယံုံးချင်းချင်း အတွင်းမှာ အသိပညာအရှိုးခေါင်းတစ်လုံးသာ
မှုံမည်။ အယူး၏ လေးစားစွာ အကြောက်တောင်းခဲ့မှုကို ခံရ
သည် ခေါင်းအောင်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။

၁၃၆ လယ်ဘင်္ဂသားတော်သု

သားကောင်းသမီးကောင်းလိုချင်လျှင် လူကြီးမို့
များသည် ဖိမိတို့၏ သားသမီးများကို ငယ်ရွယ် စဉ်ကပင် အသိ
ဥာဏ်ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပြုစပါးထောင်ပေးသင့်သည်
သိပုံခိုင်ရာ သုတစာပေများ၊ ဝိဇ္ဇာခိုင်ရာ သုတစာပေများကို
ဖတ်မှတ်လေလာဖြစ်အောင် နည်းပေးလမ်းညွှန်ပြုသင့်သည်
ဖတ်ဖြစ်အောင် အကြေးပေးတိုက်တွန်းသင့်သည်။ ဖတ်စတင်
စိတ်ပါဝင်စားမှု နည်းကောင်းနည်းမည်ဖြစ်သော်လည်း
ဖတ်ဖန်များလျှင် ဖတ်သားကျ၍ စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာမည်။
နောင်တွေ့အစဉ်တရိုက် ဖတ်မှတ်လေလာခြင်းဖြင့် ကောင်းကြီး
ရရှိသည်ကို ကိုယ်တွေ့သိမြင် နားလည်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် သားသမီးများကို ချစ်လျှင် အဖွဲ့
ဖတ်စာပေသက်သက်နှင့်အချိန်မကုန်စော့သုတစာပေကိုလည်း
ဖတ်ပါစေ။

ကိုယ်ကျင့်ကောင်း၍ စိတ်ကောင်းရှိပါစေ-

ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်း၍ စိတ်ကောင်းစေတနာ
ကောင်းရှိမှ လူကောင်း၊ သူကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ လူကောင်း
သူကောင်းဖြစ်မှ စိတ်ချမ်းသာရသည်။ မိဘတို့သည် သား
သမီးကိုမကောင်းမေတ္တာကောင်းရာညွှန်လတ် ဆိုသည့်နှင့်အညီ
ကောင်းသောအကျင့်အကြေားကိုတားဆီးရမည်။ စိတ်ကောင်း
စေတနာကောင်းထားတတ်ရန် လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

ကလေးနှင့် ခိုးတတ်သည် အကျင့်

အလွယ်မြင်လျှင် သူကြော်လိုချင် ဆိုသကဲ့သို့ လူတို့ စမ္မာတာ
နှာ ခပ်လွယ်လွယ် မြင်တွေ့၍ အခြာအနေပေးပါက လစ်လျှင်
လစ်သလို သုတစ်ပါးပစ္စည်းကို ယူချင်စိတ် ဖြစ်မိတတ်သည်။
ယုမ္မာတတ်သည်။ ထို့သို့သော အလေးအလာများလျှင် ခိုးတတ်
သည် အကျင့်ပါသွားသည် သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို အဖိုးတန်သည်
ဖြစ်စေ၊ မတန်သည်ဖြစ်စေ၊ မယူမိစေရန် ငယ်စဉ်ကပင် မိဘများ
က ကွပ်ည့်ဆုံးမရန်လိုသည်။

၁၃၀ လသိဒ္ဓနသာဇော်

သားရွှေ့ ဆုံးမစာတွင် မှတ်တတ်ဆောင်
သူ့သယ္ယာဉ်ရယ် ချို့ချဉ်းဖန်ခါး သစ်သီးများကို ခွဲတော်တုလေ
ရှင်မတွေ့လည်း အလေ့အလာမပြုပါနင့် ဆုံးမထားသည်။
သူမပေးမူ အေးတစ်အိုးမျှ မယုံကြနှင့် ဆိုသက်သို့ သစ်သီးတစ်လုံး
အေးတော်တစ်ရှုံးမျှပင် အလေ့အကျင့် မဖြေသင့်ပေ။

နားရှုက် အဖြတ်ခံရသည့် မိခင်

ကလေးတစ်ဦး သည် ငယ်စဉ်ကပင် သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို လစ်လျှင်
လစ်သလို ယူလာတတ်သည်။ ထိုသို့ ယူလာပြီး မိခင်အား ပြရာ
မိခင်အပြစ်မတင်ဘဲ လက်ခံသည်။ ထိုကြောင့် ကလေး ပါည့်ပို၍
အတင်ရလာပြီး သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို နိုးယူတတ်သည်။ မိခင်က
ဟန်တားခြင်းမရှိ။ ထိုကြောင့် နောင် ကြြေးပြင်းလာသောအခါး
သူခုံးကြီးပြစ်သွားသည်။ တစ်နေ့ တွင် ဖမ်းမို့၍ ခုံးသူအား
သူသာန်ထဲတဲ့ စားခုတ်သတ်ရန် မြှုံးကို လျည်လည်ပြုသည်။
သူခုံးက မိခင် အိမ်ရှုံးသို့ ရောက်သော သူသတ်တို့အား အမိန့်
စကားပြောခွင့် ဝတော်းသည်။ သူသတ်တို့က ခွင့်ပြုသည်။

'အမောက်ချုပ်တော်တို့တို့မှာစရာ ရှိချုပ်ကျွန်းတော်
အနားကပ်ပါ' ဟု ဆိုသည်။ မိခင်က သားအနားသို့ ချုပ်ကပ်
သည်။ ထိုအခါး လက်ပြုကြီးတို့ထားသော သူခုံးက မိခင်၏
နားရှုက်နားသို့ ကပ်၍စကားပြောမည့်ဟန်ပြုပြီး မိခင်၏ နားရှုက်
ကိုကိုက်ဖြတ်လိုက်သည်။ မိခင်ပြုးထုန်စွာ နာကျင်၍ အော်ဟန်

ပန်းလို့ချင် အပင်ကို ဖူးတတ်မှ ၁၃၉

ဦးယိုသည်။

'အိုး .. မိခင် သင်သည် ကျွန်ုပ်ငယ်စဉ်သူတစ်ပါး
အျေည်းများ ခုံးယူစဉ်က သိခဲ့မြင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ မယူရန် ဆုံးမ
သင့်ပါလျက် မဆုံးမဘဲ လက်ခံသောကြောင့် ကျွန်ုပ် ယခုကဲသို့၊
ခုံးကြီးကြီးဖြစ်ပြီး မင်းပြစ်မင်းဒဏ် သင့်ရသည်' ဟုဆိုသည်။

'သားကို ငယ်က မဆုံးမမူ မိဘတလည် ရန်သူ
အျေည်း၏' ဟူ၍ လောကနိုတ်တွေ့ပြခိုထားပေသည်။ ဟန်သင့်
သည်ကို ဟန်၍၍ တားသင့်သည်ကို တားရမည်။ မကောင်းမူ နှင့်
အောင်းမူကို အကြောင်းအကျိုးနှင့် တကွ ဆက်စပ်၍ သားသမီး
ကျားနားဝင်အောင် ဆုံးမသွန်သင်ရမည်မှာ မိဘတို့၏၏
ကာဝန်ဖြစ်သည်။

ဦးမြင်းနှင့် မိတ်ထားယူတည့်မှု

နှုတ်ခြင်းသည် မိတ်ထားယူတည့်မှု သေးသိမှုဖြစ်သည်။ အနည်း
ငယ်ကလေး ပျော်ချုပ်ပင် မိတ်ထားယူတည့်မှု ဖြစ်ပေသည်။
သူကြီးသူကြီး ရာကြီးထူးကြီးနှင့် ဖြစ်သည်တိုင် လစ်လျှင် လစ်
သလို ယူချုပ်သွားတို့ ရိုတတ်သည်။ ထိုသူမျိုးသည် မိတ်ထားထဲတည့်သွား
ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် မိတ်အား ယူတ်လျှော့၍ ဥပမာ ရပ်ပျက်
သည်။ မျက်နှာမှာ ကျက်သရေ မတည်။ ခန်းညား ထည်တဲ့မှု
အင်းမှုသည်။ မိတ်ထားယူတ်လျှင် ရုပ်မလုပ်သော်လည်း ဥပမာ
အောင်းသည်။ မိတ်ထားယူတ်လျှင်မျက်နှာကြည်လင်းသည်။

၁၄၀ လယ်စွင်းသားတော်ချို့

စိတ်ထားကောင်းလျှင် ထည်ဝါခန့်ညားမှု ရှိသည်။

ကလေးနှင့် လိမ့်ညာတတ်သောအကျင့်

လိမ့်ညာတတ်ခြင်းသည် ခုံခြင်းလောက်မဆိုးသည်တိုင်အောင် မကောင်းသောအကျင့်ဖြစ်သည်။ စိတ်တတ် နိမ့်ကျသေးသိမ့်မျှ ပင်ဖြစ်သည်။ ကလေးကတည်းက မလိမ့်တတ် မညာတတ်။ ရန်အမှန်ကိုသာ ပြောတတ်စေရန် သွန်သင်ဆုံးမရမည်။ အလေးအကျင့်ပြုပေးရမည်။ အမှန်ကို ပြောတတ်မှ အရာန်ကိုလုပ်တတ်သည်။ လိမ့်ညာရမည်ကိုဝန်လေးသောအခါ လိမ့်မှညာမှဖြစ်မည် လွှဲမှားသောအလုပ်များကိုလုပ်ရန်ဝန်လေးသည်။ လိမ့်ညာရမျှင်းမကောင်းမှုများကိုလုပ်ရသည်။

လိမ့်ညာခြင်းနှင့် စိတ်အင်အား

လိမ့်ညာ၍ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်း စိတ်ထားနိမ့်ကျမှုဖြစ်၍ စိတ်တတ်အင်အား ကျဆင်းစေသည်။ မည်မျှပင် ပိုဂိုအောင် လိမ့်ညာတတ်ဟန်ဆောင်တတ်စေကော်မှုကိုယ်ပြုသောမကောင် မှုကို ကိုယ်သိသည်။ ထိုကြောင့် လိပ်ပြုမလုံး၊ စိတ်အား ယုတ္တ လျော်၍ ဥပမာ်ပုံပြုသည်။ မျက်နှာမှာ ကျက်သရေးမတည်။ ထည်ဝါခန့်ညားမှ ကင်းမဲ့တတ်သည် အမှန်ကိုပြု၍ အမှန်ပြုပြောတတ်သောသူသည် စိတ်အားကောင်း၍ ဥပမာ်ပုံပြုသော ထည်ဝါခန့်ညား၏လူလေးစားခဲရသည်။

ပန်းလိုက် အပင်ကို ဖို့တတ်၍ အား

မကျိန်တတ်ပါစေနောင့်

အချို့ကလေးများသည် ဖီမီစကားကို ယုံကြည်စေရန် ကျိန်တွယ် ပြောဆိုသည်များရှိသည်။ အချို့လျကြီးများပင်လျှင် ထိအကျင့် ရှိသည်။ အလွန်သေးသိမ့်နိမ့်ကျသော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဖီမီကိုယ်ကို ယုံကြည်မှာအားနည်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျိန်တွယ် ပြောဆိုသည် စကားသည် မယ်ထိက်ဆုံးဖြစ်သည်။ လိမ့်ညာသောအကျင့် မရှိလျှင် ကျိန်တွယ် ပြောစရာလည်း မလိုပေ။ ကျိန်တွယ်ပြောမှယုံမည်ဆိုလျှင့်လည်း ထိုသူမျိုးကိုအရေးစိုက်ပြီး ကျိန်တွယ်ပြုမနေ့သင့်ပေ။ မယ်ချင်နေဟုသာ ပြတ်သားစွာ သဘာထားသင့်သည်။ ကျိန်တွယ်ခြင်းသည် စိတ်တတ်နိမ့်ကျ၍ စိတ်အားယုတ္တလျော့စေသည်။

ကလေးအွယ်ငယ်စဉ်ကတည်းက အမှန်ကိုသာ ပြောတတ်အောင် လောက်ခြင်းနှင့်အတူ မကျိန်တွယ်စေရန် လည်းအလေးအကျင့်ပြုပေးရသည်။

အချို့သော မိဘများသည် သားသမီးစကားကို မယ်လျှင် အကျို့အတွယ် ခိုင်းတတ်သည်။ အလွန်လွှဲမှားသော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကလေးကို မကောင်းသော အလေးအကျင့်လုပ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ စိတ်တတ်သေးသိမ့်၍ စိတ်အားလျော့စေအောင် ပြုမှုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မိဘ ဆရာ ရုံသေပါ

ယခုအခါမှာ ကလေးတို့သည် ဘာသာတရား၏ အဆုံးအမက္ခာ ခံယူရမှုနည်းပါးလာ၍၍ ယဉ်ကျေးသီမံမွှေ့မှုပုဂ္ဂိုလ်လာသည်။ မိဘ နှင့် ဆရာသမားကိုပင် အရှင်အသေနည်းလာ ကြသည်။ မိဘကို ကလန်ကဆန် ပြောခြင်း၊ မလေးမစားဆက်ဆံခြင်းတို့ကိုပင် ပြရှု လာကြသည်။ ကောင်းသော အလေ့အကျင့် မဟုတ်ပါ။ လက်ဦး ဆရာဖြစ်သော မိဘက ငယ်စဉ်ကပင် ထို့နိုင် ပြောခြင်းကို လက်မခဲ့ သင့်ပေး။ မပြုခံအောင် ဆုံးမရမည်ဖြစ်သည်။ မိဘကို မိဘမှတ် မှတ်ရှိသောရမည်။ မိခင် ဖောင်ကျေးဇူးရှင်ကိုချုပ်ခင်မြတ်နိုင် ပူးရှု သုံး ရှိကျိုး သယ ရှိစေရန် လေ့ကျင့်ပေးရ မည်။

BURMESE CLASSIC

ဆရာကိုလည်း ထိန်းတွေပင် ရုံသေမြတ်နိုင် ရှိ သင့်သည်။ ဆရာ ဆရာမကို မခန့်မညား ဆက်ဆံခြင်း၊ သရော လောင်ပြောင်ခြင်း၊ ကဲ ရှုရှုတ်ချံခြင်းတို့သည် စွာနှစ်စွာ ရှိရှင်းစိုင် နိမ့်ကျသော အပြုအမူ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သုံးသော အပြောအဆုံး အပြုအမူများကို မိဘက မြင်ရှု သံရှုံး၍ လက်မခဲ့သင့်ပါ။

ကျွန်ုတ်၏ နှေ တစ်ဦးသည် အီမံတွင် လာရောက်နေထိုင်၍ ပညာသင်ကြားနေသည်။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုတ်တရားနေစဉ် ဟိုမှာ ဟိုမှာ သာကို ဘယ်သွားတာလဲ မသိဘူး။ ဟု သူတို့ အဆွင်းချင်း မဟုတ်ပါဘူး။

'ဘယ်သူလဲ သာကို ဆိုတာ' ကျွန်ုတ်လှမ်းမေး

သောအခါ ကျွန်ုတ် ပိုင်ဆရာလေ ဟု ပြောသည်။ ကျွန်ုတ် အဲ ပြုသွားသည်။ မကျေမနပ်လည်း ဖြစ်မိသည်။ ဘာလဲ သာကို ဆိုတာ အဲ ဒါဆရာ နာမည်လား ဟု မေးတော့ သူ့နာမည်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်ုတ်က သူ့ကို သာကို လိုပဲ ခေါ်ကြတယ်'

နှမငယ်၏ အပြောကို ကြားရ၍ ပိုစိတ်ဆိုမိသည်။ ဘာလဲ နင်တို့ ဆဲ ဘာအကျင့်လဲ ကိုယ်အတန် ပိုင်ဆရာကို များ မရှိမသေ့ မလေးမစားနဲ့ ရှင်းရိုင်းလိုက်တာ၊ နောက်ထပ် ဆဲ ဒါမျိုး ငါဘယ်တော့ မူးမကြားချင်ဘူး။ ဆရာကို မရှိမသေ့ မလုပ်နဲ့ ကျွန်ုတ်က အဒေါသဖြင့် ပြောမိသည်။

ဆရာကလည်း ဆရာနှင့် တွေစေချင်

ကျွန်ုတ်က ဆူပူ ပြောဆိုသောအခါ နှမငယ် က 'ကျွန်ုတ်မှာ ပါတယ်၊ နောက်ဘယ်တော့မှ မလုပ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်ုတ်မှာ တိုင်းကို ဒီလို မပြောဖူးပါဘူး။ ဒီဆရာ အကြောင်းသာ သိရင် အစိုင်လဲ ကျွန်ုတ်မှာ အပြစ်တင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခုလောက်ပဲ ပြောပြုပါမယ်၊ မနေ့က ဆရာက ပုဆိုးအကိုး အသစ်အောင့်၊ လှလှ ပပ ဖြစ်ပြီး အတန်းထဲ ဝင်လာတယ်။ နောက်က ကောင်လေး တွေက ဟာ .. ဒီလိုဆို တော့ ငါတို့ ဆရာက တယ်လုပါလဲး လို့ ပြောကြတယ်။ အဲ ဒါတော့ ဆရာက 'ဟံ-မင်းတို့ မပြောလို့ အလကားပေါက္ခာ၊ မိန်းကလေးတွေက ပြောမှု၊ ကောင်းတော့ မပေါ်

လို့ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကောင်လေးတွေက အခြားရာကို စိုင်ပြီ
ပြောင်ကြ၊ သော် ကြတယ်'

ကျွန်ုင်တော် စိတ်ဆင်: ရုမိပါသည်။ ဆရာများ
ကလည်း ဆရာ့ကိုယ်ကျင်သိက္ခာနှင့် ညီညွတ်ရန် တပည့်များကို
သားသမီးလိုသောထား၍ စိတ်ကောင်း၊ စေတနာကောင်း ရှုရှု
လိုပါသည်။ တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်းဆိုသကဲ့သို့၊ ဆရာ
ကောင်းမှုလည်း တပည့်ကောင်းပါသည်။

ဆရာ ဆရာများက ကလေးတို့၊ အပေါ် ပညာ
တတ်စေရန် သာမက ပုန်ကန်သော အသိအလိမ္မာနှင့် ပြည့်စုံ
စေရန်ပါတာဝန်ရှုံးကြဖော်သည်။ သားသမီးများ၊ တပည့်များ အတွက်
မိဘဆရာတို့သည် စုနမ္မနာကောင်းပြခြင်းဖြင့်လည်း ဆုံးမသွေ့
သင်ကြရန်လိုသည်။ သားသမီးများ တပည့်များက ဂို့သေထိက်
သူများပြစ်ရန်လိုသည်။ ဂို့သေထိက်ပါလျက် မဂို့သေလျှင် ဂို့သေ
တတ်အောင် ဆုံးမသွေ့သင်ပေးရမည်။

ကြီးသူကို ဂို့သေပါ

မိဘနှင့် ဆရာသမားပြီးလျှင် ကြီးသူကို ဂို့သေတတ်ရန် လိုသည်။
လိမ္မာယဉ်ကျေးသော ကလေးသည် လူချွစ်လူခွင့်များသည်။
နေရာတိုင်းမှာ အပေါင်းအသင်း ဝင်ဆုံးသည်။ ထို့ကြောင်း
စိတ်ချမ်းသာရသည်။ ကြီးသူများ၏ ကြုံနာခြင်း၊ ညာတာခြင်း
ကူညီစောင့်ရောက်ခြင်းကို ခံရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယဉ်ကျော်

သိမ်မွေ့သူ၏ ဘဝသည် အဆင်ပြောသည်။ ကြီးသူကို ကြီးသူ
မှန်းမသိ။ ကလန်ကဆန်ပြုတတ်ခြင်း၊ အရှုံးအသေမရှိခြင်းသည်
ဆက်ဆံမှ ရိုင်းပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာသမား၊ လူကြီးမိဘတို့၊
မေတ္တာ ပျက်တတ်သည်။ ကြီးသူများ၏ ၏ပြုရှုရတ်ချခြင်းကို
ခံရတတ်သည်။ ဂုဏ်ရွှေ့၊ ဝယ်ရွှေ့ရက် အားဖြင့် ကြီးသေသူသူ၊
အသက်အားဖြင့် ကြီးသေသူကို ဂို့သေခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါး
လည်းဖြစ်ပါသည်။ ငယ်စုံကြတ်သည်းက ကြီးသူများကို ဂို့ဂို့သေ
တတ်စေရန်၊ ဆက်ဆံရေး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စေရန် မိဘများက
အလေအကျင့်ပြုပေးသင်ပါသည်။

ငယ်သူကို ညာတာတတ်ပါစေ

ကြီးသူကို ဂို့သေသလို့ မိမိထက် ငယ်ရွယ်သူများကိုလည်း ကြင်
နာသင့်သည်။ ညာတာသင့်သည်။ ထိုအပြုအမှုသည် စိတ်ထား
မွန်ပြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနိုင်ကျင့်ခြင်း၊ မိုလ်ကျစိုးမိုးလိုခြင်း
တို့သည် မတရားမှုဖြစ်သည်။ ရှုက်စက်ယုတ်ညုမှုဖြစ်သည်။
ငယ်သူအား အနိုင်ကျင့်တတ်သူသည် သတ္တိနည်းပါးခြင်း ဖြစ်
သည်။ စိတ်ထားလည်း မကောင်း၍ အဆွင့်ထူးခဲတတ်မှု၊ တစ်ကိုယ်
ကောင်းဆန်တတ်မှု၊ ငါတစ်ကောက်တတ်မှု စသည် မကောင်း
သော အကျင့်များ အထုပ်ဘွားတတ်သည်။ ငယ်သူအား ညာတာ
တတ်ခြင်းသည် စိတ်ထားပြင် မြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အရှုံးပေးလာ
အနိုင်ရအနိုင်သကဲ့သို့၊ ငယ်ရွယ်သူတို့၊ အပေါ်မှာအလျော့ ဖော်လှတ်
ခြင်းသည် စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ အောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၄၆ လယ်တွင်သားအောက်

ထို့ကြောင့် ကလေးတို့အား မီမံထက်ငယ်သူကို ညှာတာတစ်၊
အလျော့ပေးတတ်စေရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသင့်သည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျီးတတ်မှ ဆိုသကဲ့သို့၊
မွန်မြှုတ်သော သားကောင်း သမီးကောင်းကို ရလိုလျှင်
ကလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်း၍ စိတ်
ကောင်းစေတနာကောင်းရှိသူဖြစ်အောင် မီဘဆရာတို့က
အလေ့အကျင့်ပြုပေးရန် ဆုံးမ သွန်သင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

BURMESE
CLASSIC
.com

— အနှစ်နာခံ၍ ကျည်တတ်ပါစေ —

မီဘတိုင်းသည် ကိုယ်သားသမီးကို ချစ်ကြသည်
ချည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်သားသမီးကိုသူများနှင့်ပြိုင်လျှင်
နိုင်စေချင်သည်။ သူများ နှင့် စာလျှင် သာစေချင်သည်။
ထို့ကြောင့် အနိုင်ရရေး၊ အသာရရေးအတွက် မသိမသာ ရော
သိသိသာသာပါပြောက်ထိုး ပင့် ကော်လုပ်တတ်ကြသည်။
ကောင်းသော ယုံးပြိုင်မှုကို တရားမျှတစွာ ယုံးပြိုင်သင်ပါ၏။
မကောင်းသောယုံးပြိုင်မှုနှင့် မသမာသော လုပ်ဂုဏ်များဆိုလျှင်
မသင့်ရုံသာမက ကလေးအတွက် အကျိုးယုတ်တတ်သည်။

ကလေးကို အစွာ မသင်နှင့်

'ဘယ်သူကဖြင့် ဘယ်လိုပြောလိုက်တာ၊ သိပ်တော်တာပဲ၊ သူဖြင့်
အ၊ အကြီး ပြန်ပြောလိုက်ပါလား၊ နှင့် ပါးစပ်မပါဘူးလား၊
ဘာလို့ခဲ့နေရတာလဲ၊ ဘယ်လိုပြောလိုက်ပေါ့၊ ညာလိုပြန်ပြော
လိုက်ပေါ့' စသည်ဖြင့် ဆူဗော်ကြော်၊ အစွာသင်ပေးတတ်ကြသည်။
ထိုသို့၊ သင့်ရင်း သင်ရင်းနှင့် ကလေးသည် မိန့်မဓာ့လေး၊

၁၄၈ လယ်တွင်သားစောချုပ်

ယောကုံးစွာလေး ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ စွာသူ
တို့မွေတာအတိုင်းရန်များသည်။အစဉ်အမြဲစွာနေရတော့သည်။

လူမှန်းများလာသည်၊ လူတိုင်းက စက်ဆပ်လာ
သည်။ ထိုသို့လူမှားက ကိုယ်ကို ခွဲမှန်း စက်ဆပ်လာသော အခါ
ကိုယ်ကလည်း လူအများကို တူညီစွာ တုပြန်ပြီး စက်ဆပ်
ခွဲမှန်းလာရသည်။ မေတ္တာကုန်ခန်း၊ ခိုတ်မချမ်း၊ ညီးနွှဲးမည်ကို
ကြောက် ခနိုသကဲ့သို့ လူအများ၏ မေတ္တာတုံး၍ အမှန်းများ၍
ခံရသူသည် ကိုယ်ကလည်း လူအများ ပေါ်မှာ မေတ္တာတုံး၍
အမှန်းများ သူ ဖြစ်တတ်သည်။ ထိုလူမျိုး၏ ဘဝသည် ပြောက်
သွေ့၍ ခိုးစိတ်ဆင်းရှစ်ရာဖြစ်၏။ ကလေးကို အစွာမသင်သင့်ပါ။
မေတ္တာအကြောင်နာနှင့် ခိုတ်ကောင်း စေတနာ ကောင်းရရှိရန်သာ
သင်ပေးသင့်သည်။

အညှစ်အကြောမသင်နှင့်

ဒါပါပန်း ပြောထားလိုက်မယ်၊ ဒါသားသမီးဖြစ် ပြီးသူ
များသုစ်တာကြောတာကို ခံမလေ့ခဲနဲ့၊ ကိုယ်ကသာ လူလည်း
လုပ်ခဲ့၊ ကိုယ်ကသာ နိုင်အောင် သာအောင် လုပ်ခဲ့၊ ဟူ၍ လူလည်း
လုပ်နည်းသင်ပေးသော မိဘများလည်း ရှိသည်။ လူတစ်ယောက်
မှာ ပါးရည်နှပ်ရည် ရှိခြင်း၊ အကျိုးအကြောင်းသိတတ်ခြင်းသည်
ကောင်းပါ၏။ သို့သော် လူလည်း လုပ်ခြင်း၊ လူပါးဝခြင်းမှာ
မကောင်းပါ။

ပုံးရှိချင် အပင်ကို ဖို့တတ်။ ၇၉

သူတစ်ပါးကို သရော်လျောင်ပြောင်တတ်ခြင်း၊
ပြောရယ်ပြုတတ်ခြင်း၊ အရှက်တကွဲဖြစ်အောင် နောက်ပြောင်
တတ်ခြင်း၊ ခုက္ခရာရာက်အောင် ချောက် ချုတတ်ခြင်း တို့သည်
သိမှုမျှင်းယုတ်ညုံများဖြစ်၏။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ထိုအကျင့်
မျိုးရှိသောကလေးသည်၏ြီးသွေ့ငွေ့လူလည်းလူရှုပ်လူယုတ်မာဖြစ်
တတ်သည်။

အချို့ကလေးများသည် ကလေးအချင်းချင်း ဝက်း
ဝက်းပြောရာတွင် သူတစ်ပါးကို နှိမ်၍ ပြောတတ်သည်။
သူများပြောသော ဝက်းကို ပျက်အောင်သ ရော်လျောင်ပြောင်
တတ်သည်။ ကိုယ်သာအသို့၊ ကိုယ်သာအတတ်ဖြစ်အောင်
ပြေားတတ်သည်။ သူတစ်ပါးထက် အသာအကြောဖြစ်အောင်
လုပ်တတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ကိုယ်များတွင် ကိုယ်သားသမီး
ကလည်းသည်၊ သာသည်၊ အနိုင်ရသည်ဟု ဂုဏ်ယူ ကြည့်နဲ့မနေ
သင်ပါ၊ ထိုကဲ့သို့ပြုမှု ပြောဆိုခြင်းသည် မတရားကြောင်း၊
မကောင်းကြောင်း၊ သူတစ်ပါးအရှက်ရအောင်၊ ခိုတ်ဆင်းရှိအောင်
မစုပ်သင့်ကြောင်းဆုံးမသင့်ပါသည်။ မိဘချုပ်းလည်း ကိုယ်ချုပ်း
စာနာ၍ သားသမီးချင်းလည်းစာနာသင့်သည်။

ရိုးပြောင့်၍ ခိုးစိတ်ရင်းကောင်းပါစေ

ကလေးတို့၏ ရိုးခြင်း၊ ကောင်းခြင်းသည် မိဘအပေါ်မှာ များဖွဲ့
ကည်းသည်။ မိဘကအစွာသင်ပေးလွှာင် စွာမှ ကြိုးကြုံလွှာင်

၁၅၀ လယ်တွင်သားအောခံ

မိဘအကြိုက်လိုက်၍ စွာသူ ဖြစ်သွားတတ်၏။
မိဘကလူလည်လုပ်မှ၊ လူပါးဝမ်းကြိုက်လျှင် ထိသိပြုသည်ကို
ချီးမြှောက်အားပေးလျှင်ကလေးသည်လူလည်လုပ်သူ၊ လူပါးဝသူ
ဖြစ်လာတတ်သည်။ အကောင်းဆုံး၊ အမွန်ဖြတ်ဆုံးမှာ ရှိသား
ဖြောင်းမတ်ခြင်း၊ စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းခြင်းသာဖြစ်သည်။
မိဘတို့သည် သားသမီးကို စွာသူ၊ လူပါးဝသူဖြစ်အောင် ဂွဲမှား
စွာ ပုံသွင်းမပေးသင်ကြပါ။ လူစွာ၊ လူလည် တို့သည်
လောကအလယ်မှာ လူအမှား စက်ဆပ်ချုံမှန်းစရာ ဖြစ်သည်။
လူချုံလူချုံမှားခြင်းကို မခံရတတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ငွောကြုံ
ချမ်းသာသော်လည်း စိတ်မချမ်းသာရပါ။ ရာထူးကြီးရသည်
တိုင်အောင် ရှုက်သတင်းကင်းမဲ့တတ်သည်။

ရှိုးဖြောင်း၍ စိတ်ရင်းကောင်းသောသူကို လူတိုင်း
ချစ်မြတ်နိုင်းသည်။ ခင်မင်လေးစားကြသည်။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ
ရေး နယ်ပယ်မှာ အဆင်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ပျော်ရွင်ရသူ
ဖြစ်သည်။

သူတစ်ပါးကို ကူညီတတ်ပါစေ

လျှော့တို့ မြွေတာမှာ မိမိကိုယ်ကို သာ အချုံဆုံးဖြစ် ကြသည်။
ထို့ကြောင့် အတွေ့ဟိတကို အခြေခံရင်းအတွေ့လွန်ကတတ်သည်။
ပေးကမ်းခြင်း၊ အနှစ်နာခံခြင်း၊ အလျော့ပေးခြင်း၊ ကူညီ
ခြင်းတို့သည် အတွေ့အခြေခံကို ဆန်းကျင်း၍ အောင်မြင်ခြင်း

ပုံးလို့ချင် ဆပင်ကို ဖူးတတ်။ ၁၇၁

ဖြစ်သည်။ ပရဟိတဖြစ်သော သူတစ်ပါးအကျိုးကိုဦးစားပေးခြင်း
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မွန်မြတ်သည်။ စိတ်တန်ခိုးစွမ်းအား
ကြီးမှားသည်။ ကလေးအရွယ်ငယ်စဉ်ကပင် သူတစ်ပါးကို ကူညီ
တတ်အောင်လေကျင်ပေးသင့်သည်။ လမ်းပေါ်မှ ငါ်ကုပ်ပျော်ခွံကို
ကောက်ပစ်ခြင်း၊ ဆူးခက်၊ ဖန်ကွဲ မှန်ကွဲကို ကောက်ပစ်
ခြင်းစသည် လုပ်ရပ်ကလေးများ၏ကြီးကျယ်မွန်မြတ်ပုံကို
နားလည်အောင် ရှင်းပြသင့်သည်။

ကျွန်ုတ်တို့ငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝတွင်
ဆရာမတစ်ဦးကဆုံးမဖူးသည်။ မိန့်ကလေးတစ်ယောက်
စက်ဘီးလျှော်းမောက်လျက်ကြီးဖြစ်သွားသည်ကို ရယ်စရာ
ကောင်းရှုံးဟားတိုက်ရယ်မောလျှင်မိန့်ကလေးအတွက်နာသည်
ထက်ရှုက်သည်ကပိုဆိုပြီး ငါးလိမ့်မည်။ ရယ်သူကို ဆဲဆိုရန်လုပ်
ခြင်းပင် ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရယ်မောလျှင်ပြောင်
ခြင်းမပြုသင်း။ လဲနေသော ဘီးကို ထူးပေးခြင်းဖြင့်
ကျညီသင့်သည်။ ခပ်ဝေးဝေးမှာဖြစ်၍ ပြေးထူးရန်မလွယ်လျင်
မြင်ယောင် မသေယောင်ပြု၍ မကြည့်ဘဲ နေလိုက်ပါ။
မိန့်ကလေးက ဘယ်သူမှ မမြင်ဟု ထင်၍ အရှက်သက်သာခြင်း
သည် ကူညီရာရောက်သည်ဟု ရှင်းပြ၏။ ကောင်းမြတ်သော
ဘွဲ့သင်ဆုံးမချက်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုတ်ငယ်စဉ်က ကစားနေစဉ် တော့မှပြန်
သာသောအဘွားအံ့ကြိုး တစ်ယောက်သည် ရွာပေါက်ရောက်မှ

၁၇၈ လယ်ဘင်္ဂသာ:တော်သံ

'ဟောတော် ဒုက္ခပါပါ၊ ဖိန်ပေးကျွန်ခဲ့ပြီ၊ မြော်- ငါသေ
လိုက်ပါတော့ဟယ' ဟု ညည်းညာရှာသည်။ ခေါင်းပေါ်မှ ထင်း
စည်းလေးကို ချုပြီး တော့ဆုံးပြန်သွားရန်ပြင်သည်။ အညာနွေက
လည်း ပူးပြင်းလှသည်။ အဘွားကြီးမှာ အသက် ၇၀ ကော်ပြီးမို့
တရွေ့ရွှေ၊ သာသွားနိုင်သည်။

'အဘွားဖိန်ပေးက ဘယ်မှာလဲ' ဟုကျွန်တော်မေး
ကြည့်တော့' အမယ်လေးအဝေးကြီးပါပဲကွယ်' ဟုဆိုပြီးတစ်ရွှေ၊
ရွှေ၊ ပြန်သွားစန်သည်။ 'အဘွား၊ ကျွန်တော် သွားယဉ်ပေးမယ်၊
နေရာပြော' ဆိုတော့ကျွန်တော်ကိုတော့တော့တော့ကြည့်နေသည်။

'အမယ်လေး၊ မောင်မင်းကြီးသား သူတော် ဓာတ်
ရွှေကျောင်းဆောက်' စသည်ဖြင့် ချို့ကျူးခကားပြောပြီး ဖိန်ပြု
ကျွန်ခဲ့သောနေရာကို ပြောပြုသည်။ အတော်ဝေးဝေး မှာသွား
ယူပြီး အဘွားကြီးအိမ်အထိလိုက်ပို့ရသည်။ ဖိန်ပေးမှာ အဖြူးတို့
နေသည်၊ နှစ်နှင့်လေးဖြစ်သည်။ သူ့ဖိန်ပို့ ပြန်ရသော အခဲ့
အဘွားကြီးမှာ မဆုံးနိုင်သော ဆုတွေကို တသိတတန်းပေး
နေပါတော့သည်။

ကစားဖော်သူငယ်ချင်းများက နေ့နှင့်ကြီးထဲတွင်
တော့ဆုံးအဝေးကြီးသွားပြီး အဘွားကြီး ဖိန်ပူးယဉ်ပေးကြောင်းအား
ကို သွားတိုင်ကြသည်။ အမေကနေ့လွှန်း၍၍ ဘယ်မှုမသွားရှုံး
တဲ့မြော်သည်ကြားမှာသွားရခြင်းဖြစ်၍ အိမ်ပြန်ရောက်သေားအား
အမေရိုက်မည်ကို ကြောက်မိသည်။ သုံးသံး အမေက မရှိယော

တုံးလိုချင် အပင်ကို ဖူးတတ်၍ ၁၇၃

သာမကသက်ကြီးရွယ်ဆုံး ကူညီသည်မှာကောင်း ကြောင်း ချို့
ကျူးပြီး သာစု သုံးကြိမ်ခေါ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ယခုအချိန်
အထိပြန်လွှားမိတိုင်း ကြည့်နဲ့ရင်ယူရပါသည်။ ကူညီခြင်းသည်
မြို့ကိုယ်ကို ကြည့်နဲ့ကျောပ်မူဖြစ်ပေါ်၏။

ရပ်ထဲ ရွာထဲ ရောက်လာသော အည်သည်က လမ်း
အသံ၍ မေးလျှင် လိုက်ပြကူညီခြင်း၊ သူတစ်ပါးပစ္စည်းမေးကျွန်
အူများက်သည် ကို ကောက်ရလျှင် ပိုင်ရှင်အား ပြန်လေးခြင်း၊
တို့သည် ကောင်းမြတ်သော ကူညီခြင်းများဖြစ်သည်။ မိမိကူညီ
လိုက်သူ၏ စိတ်ချမ်းသာမူး၊ အဆင် ပြုချောမာမူး၊
မေးသာကြည့်နဲ့သည် မိမိကိုလည်း တေန်ရောင်ပြန်ဟပ်၍
မေးသာကြည့်နဲ့ရပါသည်။

အိမ်တွင် မိဘကို ကူညီခြင်း၊ အိမ်သားအချင်းချင်း
ကူညီခြင်း၊ ကျောင်းတွင် ဆရာမများကို ကူညီခြင်း၊
ကျောင်းသူကျောင်းသားအချင်းချင်းကူညီခြင်းသည် ကောင်းမြတ်
သာအလေးအကျင်းဖြစ်သည်။ ထို့ထက် ပို့၍ အသက်အရွယ်
ပြီးရင်လာလျှင် လမ်းပြင်မြောင်းဟောက်လုပ်အားပေးခြင်း၊ အ^၁
သုံးလုံးလုပ်အားပေးခြင်း၊ စက်ရုံး၊ အလုပ်ရုံး၊ ရုံး၊ ကျောင်းခသည်
တို့တွင် လုပ်အားပေးခြင်း များသည်လည်း ပရဟိတလုပ်ခြင်း၊
ခုံတစ်ပါးကို ကူညီဖေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁၇၄ လယ်ဘွဲ့သားတော်

နိမ့်ကျသာ အမြင်တိမ္မ

အချို့လှဲ့များသည် သူတစ်ပါးကိစ္စကို ကူညီလုပ်ဆောင်
ပေးသည်ကို အောက်ကျနောက်ကျနိုင်သည်၊ မဇော်နိုင် မထိုင်နိုင်
ရှိသည်၊ အလုပ်ပိုသည့်ဟု သားသမီးကို ပြုခြေဟန်၊ တားသည့်များ
ရှိကြ၏။ သူတို့ကိုယ်တိုင်က စိတ်သတောထားသေးသိမ့်မှာ
အမြင်တိမ္မ ဖြစ်သည်။ နှိမ့်ချုခြင်း၏မြင်မြှတ်မှာ၊ ကူညီတတ်
ခြင်း၏ မွန်မြှတ်မှာကို မသိနားမလည်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အဲ
တိတေလွန်ကဲသူများ၊ ဝါတကောကောသူများသည် သားသမီးကို
လွှာများသော အယူအဆများသွားသွင်းပေး၍ မွန်မြှတ်သော
စိတ်ထားများ လျော့ပါးစေသည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန္ဒသော
စိတ်များ သွားသွင်းပေးတတ်သည်။ လွှာများသော မိဘဖြစ်သည်။

သားသမီးတို့၏ ဘဝတစ်သက်တာ ကောင်းမွန်
စေချင်လျှင် စိတ်ထားကောင်းရေးမှာ အင်ရှုံးဆုံးအချက်
ဖြစ်သည်။ စိတ်ထား ညုလျှင် လျည့်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
မိမိတို့၏ သားသမီးကို လူစွာ ဖြစ်အောင် ပြောက်ထိုးပင့် ကော်
မပြုသင့်။ သူတစ်ပါး အပေါ်တွင် ညစ်ခြင်း၊ ကြောခြင်း၊ လူတဲ့
ဝြင်းစသည်တို့ကိုလည်း အားမပေးသင့်ပါ။ ကူညီတတ်၊ အနှစ်
နာခံတတ်၍ မွန်မြှတ်သော လူကောင်း သူကောင်းဖြစ်အောင်
ဆုံးမသွေ့သင်သင့်ပါသည်။ ကောင်းသော အလုပ်များကို ထိုင်ယော်
ကပင် လောကျင့်ပျိုးတောင်ပေးခြင်းဖြင့် စိတ်ကောင်း စောနာ
ကောင်းများ မွေးဖြူသင့်သည်။

မိဘဆရာ ရှိသေပါ

မိဘဆရာကို မရှိသေတတ်သော ကလေးသည်
လိမ္မာယဉ်ကျေးခြင်းမရှိနိုင်ပါ။ လိမ္မာ ယဉ်ကျေးခြင်းမရှိသော
ကလေးသည် မိဘကို စိတ်ဆင်းရဲ စောတတ်သည်။ မိဘကို
အပိုပြောနေရပါး၊ မိဘကို စိတ်ဆင်းရဲအောင် ပြုသော ကလေးသည်
အပိုထောင်မိသားရုအတွင်းမှာ ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြု ဖြစ်
သည်။ ထို့မှ တစ်ဆင်း ပြင်ပလောကနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင်လည်း
အဆင်မပြုပြုစွဲသည်။ ထိုကလေးမျိုးသည် အကြောင်းအားလုံး
ဗျာလန်ခြင်း၊ တွေးဆုံးခြင်း၊ တစ်ခုခုကိုရှိသည့်တိုင် စိတ်ချမ်းသာ
ဗျာကို အပြည့်အဝ မရှိနိုင်ပါ။

မိဘကို ရှိသေတတ်ပါ၏

မိဘတိုင်းသည် သားကောင်းသမီးကောင်းကို ရလိုကြသည်။ သား
သမီးကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းလွတ်ပြီး သားသမီးကြောင့်
စိတ်ချမ်းသာလျော်ဆွင်ခြင်းကို ရလိုကြသည်။ သို့ ထို့ကိုလျှင် သား
သမီးကို ထော်စဉ်ကတည်းက မိဘဆရာ ရှိသေတတ်အောင် ဆုံးမ

၁၅၇
လမ်းတွင်သားအောက်

ဆွဲနှင့်သင့်သည်။ မိဘတို့ ဓမ္မတာမှုသားငယ်သမီးငယ်တို့ကို
အလွန်ချုစ်၍ အလိုလိုက်ပြောက်စားတတ်သည်။ မိမိကိုယ်
စေက်ပင်အခွင့်အရေး ပေးတတ်ကြသည်။ ထိုသို့ အခွင့်အရေး
ပေးရင်းနှင့် သားသမီးသည် အခွင့်ထူးခံ ဖြစ်လာသည်။
နောက်တော့ မိဘကိုပင် နှစ်နေကိုင်းထားရမှန်း မသိဖြစ်
လာသည်။ နည်းနည်းကြီးလာ၍ကိုယ်နှင့်အတူဖြစ်လာသောအခါ
မိဘကို မရှိမသောဆက်ဆံလတတ်သည်။ ချစ်သည်အလောက်
အခွင့်အရေးပေးချင်လျှင်ပေးပါ။ သို့၊ သော် တစ်ပဲကဗောလည်း
မိဘကို ရှိသောတတ်အောင် ပြုစုံပါးထောင် ပေးသင့်သည်။

အစဉ်အလာ နည်းကောင်းများ

သားသမီးက မိဘကိုရှိသောတတ်အောင် ပြုစုံပါးထောင်ပေးသော
မြန်မာရှိုးရာ အစဉ်အလာ နည်းကောင်းလေး များ ရှိပါသည်။
ကလေးတို့ကို သိတတ်စကတတ်းက အစားအစာတစ်ခု စု
လျှင် မိုးဦးဖူးဦးဆရာတိုးရှုံးမသွေးစားမဲ့စေ့ ခို့သကဲ့သို့ အလွင်
အေး မစားသေသင်ပေါ် မလွှာသာ၍ စားနှင့်ရလျှင်လည်း မိဘကို
စားဦးစားဖူးဦးချေစေရသည်။ ထိုသို့ဖြုရင်းမှုးကျင့်သားကျလာ
သောအခါ အစားတိုင်း မိဘကို အရှိ အသေ အလေးအမြတ်
ထားတတ်သေားအကျင့်ရလာသည်။

မိဘအပိုနေ ထိုင်နေလျှင် မရှိမသော ကျွဲ့ဇွဲ့
သွားခြော့မပြုရပါ။ ကျော်ပေးရပါတယ်။ ကေဇားပဲသွားပါ။

ပန်းလိုက္ခင် အပင်ကိုပူးတတ်မှ ၁၅၇

ဟု အလိုလိုက်၍ လက်ခံလျှင် နောင်တွင် အကျင့်ပါသွားတတ်
သည်။ ရှောင်ကွင်းသွား၍ ရှုံးရပါလျှောက်နှင့် အလွယ်တကူ ကျော်လွှား
တတ်သည်။ ထိုအပြုအမှုပါ တစ်ဆင့် အရှိအသေ နည်းပါး
သွားတတ်သည်။ ရှောင်ကွင်း၍ သွားတတ်အောင် ပြောဆို
ခုံးမသင့်သည်။ မလွှာသာမရှောင်သာ ကျော်ရမည်ဆုံးလည်း
'ကန်တော့ ကန်တော့' ဟု အရှိအသေပြုစေရသည်။

ရှေးအစဉ်အလာအရှိ ညွှန်ပြုရာဝင်လျှင်
သားသမီးသည်မိဘကိုကန်တော့ပြီးမှ အပိုရသည်။ အဖော်းတော့
အမော်းတော့ ဟူ၍ပြော၍ရှုံးခြင်းသည်မိဘရင်မှာအေးမြှုသည်။
ကြည့်နှုံးဝမ်းသာဖြစ်ရသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် မိဘတို့ကလည်း
ပြန်လည်၍ ကြည့်နှုံးကျောင်ပူးမြှုဖြစ်အောင် အသုက်ပြီးဆုံးများ
ပေးသင့်သည်။ နောင်တွင် သားသမီးများသည် ကြီးသည် အထိ
မိဘကို ရှိခိုးဦးချုပြီးမှ အပိုသော အကျင့်ရရှိခွားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ကောင်းမြတ်သော ရှိုးရာအစဉ်
အလာကလေးများကို ယခုအခါ စေတ်ပညာတတ်များ၊ မိမိတို့
ကိုယ်ကိုဆတ်မီသည်ဟု ထင်သာများသည် မလိုအပ်သော အပိုဆွဲ
ပါဟု ယူဆလာကြသည်။ ထို့ကြောင် သားသမီးရှိုးကလည်း
ငယ်စဉ်မှစ၍ ကြီးသည်အထိ အကျင့်ရရှိဖြစ်လာကြသည်။
၌ဗိုးရာ အစဉ်အလာ ကလေးများသည် သာမန်အားဖြင့်
ကြီးကျယ်ဟု ထင်ရသော်လည်း အစဉ်တရိုက် ပြုခဲ့
လာသောအခါ မိဘကို ရှိသောတတ်သည်။ ကောင်းမြတ်သော

၁၅၈ လယ်တွင်သားတော်များ

စိတ်ထားကျင့်သား ကျလာသည်။ လီမ္မာယဉ်ကျေးသော
သားသမီးဖြစ်ရန် အထောက်အပံ့ ကောင်းများဖြစ်လာသည်။

ဆရာကို ရိုးသေပါစေ

ဆရာဆိုသည်မှာလည်း အနွော့အနွဲ ဝါးပါးတွင် ဘုရားနှင့်တော်
ဂိုဏ်းတည်းထား၍ ဆည်းကပ်ရသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင်းမြန်ဟု
ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာတွင် ဆရာကိုရိုးသေရသည်။ ဆရာရှုရှု
သွားလျှင် မျက်လွှာချုပ်၍ ဒေဝါးအွေးတွေ့၍ သွားရသည်။ ဆရာနှင့်
စကားပြောလျှင် လက်ပိုက်၍ ပြောရသည်။ ဆရာမေးသည့်ကို
ချောင်းစွာ ဖြေရသည်။ ထိုကဲသို့ လီမ္မာယဉ်ကျေးသော တပည့်
များကိုဆရာတိုင်း ချုစ်မြတ်နိုးသည်။ ဆုံးမမှုကိုခံယူတတ်သူဖြစ်၍
ဆုံးမသွေ့နှင့် သည်။ စေတနာ အကြောင်းပြင် ပညာပေးသည်။
ဆရာကို ရိုးသေတတ်ခြင်းသည် အလီမ္မာရှု ကြောင်း
ပညာရပြောင်း၊ နည်းလမ်းကောင်းဖြစ်သည်။ မျက်းမှာသူ
ကာလတိုင်အောင် မြို့ရောတော်ပါ၍ အစဉ်အလာ ကောင်းများ
ကို လိုက်နာသူများပါသေးသည်။ ဆက်လက် ထိန်း သမီးထား
သင့်သည် ချုစ်စရာ ယဉ်ကျေးမှုစလေ့ ထို့ကို ကောင်းများ
ဖြစ်သည်။

ဆရာကို မရိုးသေလျှင်

ဆရာကို မရိုးသေသေကလေးကို ကြည့်လျှင် ရိုးစိုင်းယုတေသား
သူများပညာညွှန်ပြု၍ သူများ၊ စိတ်တတ် ပျက်စီးသူများ ဖြစ်နေ
သည်ကိုတွေ့ရလိမ့်မည်။ အချို့သော ပုံည့်ည့် မိဘများသည်
လည်း မိမိတို့၏ ရာထူး ရုက်သိမ် စည်းမိမိဥစ္ဗာကို မာနတက်၍
သားသမီး၏ ဆရာပင် ဖြစ်သော်လည်း မူလတန်း ဆရာများသာ
ဖြစ်သည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ဆရာများသာဖြစ်သည်ဟု
အထင်သေး အမြင်သေးတတ်သည်။ မင်းကဘာ တတ်လို့လဲ၊ မင်းဆရာမကဲ့ကဲ့
ဘာမှ အသုံးမကျဘူး၊ စသည်ဖြင့် သားသမီး၏ရှုမှာ သား
သမီး၏ ဆရာ ဆရာမကို နှိမ်ချု ပြောတတ်သည်။ သားသမီးက
သူ ဆရာ ဆရာမကို အထင်သေး အမြင်သေး ဖြစ်အောင်၊ အရိုးသေး
တန်းအောင် ပြောဆိုပြုမှုတတ်သည်။ ကိုယ်ပစ်သည့် မြား
ကိုယ့်ပြန်ရှုတတ်သည်။ ထိုသူမျိုး၏ သားသမီးများသည် မိဘ
၏အမှုဆရာကို လိုက်၍ ဆရာကို မရိုးမသေ အထင်သေးလာ
တတ်သည်။ ဆရာကို မရိုးမသေ အထင်သေးစော်ကားရာမှ
တစ်ဆင့်မိဘကို မရိုးမသေ အထင်သေး၍ စော်ကားသော အကျင့်
များလည်း ဖြစ်လာတတ်သည်။

ဆရာဆိုသည်မှာ မူလတန်း ဆရာ ဖြစ်ဖြစ်၊
အလယ်တန်း ဆုံးဖြစ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အထက်တန်း ဆရာဖြစ်ဖြစ်၊
တ္ထာသိုံးဆရာဖြစ်ဖြစ် အားလုံး ဆရာချုည်းသာဖြစ်သည်။

၁၆၀ လယ်စွဲင်သာ:တော်

သာ:သမီးကို အသိအလိမ္ာ ပညာသင်ပေး၍ သာ:သမီး၏
ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သည်။ အချို့သိနာ:လည်သောမိဘများသည်
ရာထူးစဉ်:စိမ့် လွန်စွာကြီးသူ ဖြစ်လင်ကစာ: သာ:သမီး၏
မူလတန်: ဆရာကိုရှိသေ့လေးစာ:စွာ ဆက်ဆံသည်။ 'ဆရာ'ဟု
အော်သည်။ မိဘဖြစ်သူက သူ.ဆရာကို ရှိသေ့လေးစာ:စွာ
ဆက်ဆံခြင်:ကို မြင်ရလွယ် သာ:သမီး၏ရှင်ထဲမှာလည်း
ကျေနပ်သည်။ ဆရာအတွက် ဂုဏ်ယူသည်။ ထိကဗော်သည်
မိဘ၏ ပုန်ကန်သော နမ္မနာပြ ဆက်ဆံမှုကို လမ်းညွှန်၍
ဆရာကိုရှိသေ့တော်သွားသည်။ ထိကဗော်သောမိဘများကို ဆရာ
ကလည်း ဆထက်ထမ်းပို့ တို့၍ ကြည်ညွှန်ရှိသေ့သည်။ ထိပိဘ
မျိုး၏ ကလေးကိုမေတ္တာ စေတနာသက်ရောက်သည်။ လူမှု
လောကမှ ချုစ်စရာ ဆက်ဆံရေး အလုအပကလေးတစ်ခု ဖြစ်
သည်။

ကြီးသူကိုရှိသော

'ဂုဏ်စွီ' ဂုဏ်အာ:ဖြင့် ကြီးသောသွား 'ဝယ်စွီ' အသက်အရွယ်
အာ:ဖြင့်ကြီးသောသွားတို့ကိုရှိသေ့တတ်သော အကျင့်သည် မြန်မာ
ရှိုးရာ ကောင်းမြတ်သော အစဉ်အလာဖြစ်သည်။ ကလေးအရွယ်
ကတည်းက လူကြီးသူကြီးကို ရှိသေ့လေးစာ:တတ်အောင် ဆုံးမြှုပ်
ပြုပြင် ပေးသင့်သည်။ လိမ္ာ ယဉ်ကျေးသောကလေးကို လူကြီး
သူကြီးများချုစ်ခင်ကြသည်။ ကြယ်းကြုသလို ဆုံးမသွေ့နာင်
ပေးကြသည်။ ကူညီ စောင့်ရောက်တတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင်း

လိမ္ာယဉ်ကျေးသော ကာအစာ:သည် ဗုံးပုံးလိမ္ာယဉ်ကျေးမှုနှင့်
အခွင့်အလမ်းများ ရနေသည်။

လူကြီးသူကြီးကို မရှိသော ရိုင်းပြစောကာ: တတ်
သောကလေးသည် လူမှုနှင့်များသည်။ ဆုံးမခြင်းကိုလည်း
နာခံတတ်သူမဟုတ်၍မည်သူကဗျာလည်း အမှန်းခြားဆုံးမနောက်
တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ကူညီစောင့်ရောက်လိုသည် မေတ္တာ
စေတနာလည်း ကင့်မဲ့သွားတတ်သည်။

ထော်စဉ်က ပြုပြင်ပါ

ကြီးကာမှ မိဘကိုစောကာ: ဆရာကို စောကာ: လူကြီးသူကြီးကို
စောကာ:၊ ရိုင်းရိုင်းသော သာ:သမီးဖြစ်နေလျှင် ပြုပြင်ရ^၈
ခက်သည်။ အပြောအဆိုကြမ်းတမ်းရိုင်းရိုင်းခြင်း၊ အနေအထိုင်
ရိုင်းရိုင်းခြင်း၊ အပြုအမူရှိုင်းရိုင်းခြင်းတို့သည် မိသာ:ရာ ဆက်ဆံ
ရေးနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးတို့တွင် ပြဿနာများစွာကိုဖြစ်စေ
သည်။ ထိုအခါကျေမှ မိဘများ လွန်စွာစိတ်ဆင်းရုံးရသည်။ ပြော
မရ ဆုံးမရပြစ်၍ စိတ်ပျက်သည်: ညာ။ကြရသည်။ မကောင်း
သောအကျင့်များ အရှိုးရင်းနေပြုပြစ်၍ပြုပြင်ရန် မလွယ်တော့ပါ။
ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းများသည် မိဘ၏ တာဝန်လည်း မကင်းပေး

ထော်စဉ်နစ်စဉ်က ပြုပြင်၍ လွယ်သည်။
ကောင်းသော မှန်သော လမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်အောင်တည်
မတ်ပေးသင့်သည်။ မြန်မာရှိုးရာအစဉ်အလာ ကောင်းများသည်

၁၇၂ လယ်ဘုရားအတေသာ

လူမှုဆက်ဆံရေးအတွက် ခေတ်မိလျက်ပင်ရှိပါသည်။ ထိုအစဉ် အလာကောင်းများမှာလည်း လိုက်နာရန်ခက်ခဲသည့်များ မဟုတ်ပါ။ မိဘအကျင့်လုပ်ခဲ့ဖို့သာ လိုပါသည်။ ကောင်းသော အကျင့်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော အကျင့်ဖြစ်စေ၊ ကြာရှည်လျှင် စွဲမြှုစွာအသားတကျ ဖြစ်သွားတတ်သည်။ မကောင်းသော အကျင့် များ အသားမကျင့်စေ ကောင်းသော အကျင့်များ အသားကျင့်ရန် မိဘက ပြုပြင်ပေးသင့်သည်။

မိဘဆရာနှင့် လူကြီးသူကြီးတို့ကို ရိုးသော ကလေးသည် လိမ္မာမည်။ ယဉ်ကျေးမည် စိတ်သဘာထား နှုန်းညုံသိမ်ဖွဲ့မည်။ ဆိုရုံးမ၍ လွယ်ကြုမည်။ သားကောင်းသမီးကောင်း ဖြစ်ပေမည်။ မိဘတိုင်းသည် ကောင်းပြတ်သော ရိုးရာအစဉ်အလာများကို သားသမီးတို့အား လိုက်နာ ကျွင်းကြတတ်အောင် ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးခြင်းဖြင့် သားကောင်းသမီးကောင်းများ ရရှိကြပါစေ၊ စိတ်များသာ ကြပါစေ။

— နှုတ်ကြမ်း လက်ကြမ်း လူသရမ်း —

နှုတ်မှုဖြစ်သော အပြောသဆိုကြမ်းကြုံတိ ရိုးရာ ခြင်းနှင့်ကိုယ်လက်အမှုအရာကြမ်းကြုံတိခက်ထုန်ခြင်းတို့သည် ကောင်းသော အဖြုံသမ္မာ များမဟုတ်ပါ။ ဆိုသွမ်းသူ လူသရမ်း တို့၏ အမှုအကျင့်များဖြစ်သည်။ လူတိုင်းဝက် ဆုပ် စု မန်းကြသည်။

နှုတ်ကောင်းလျှင် ပြည်နိုး

နှုတ်ကောင်းလျှင် ပြည်နိုးဟု ဆိုရုံးစကားရှိ၏။ နှုတ်ရေးစကား ဆိုရာတွင် ချိုသာနဲ့ခြင်းကို လူတိုင်းနှစ်သက်ကြသည်။ ကိုယ်တိုင်က နှုတ်ကြမ်းသုပင် ကိုယ်ကိုထော့ ချိုချိုသာသာ ပြောမှ သဘောကျော်၏။ ထို့ကြောင့် နှုတ်ချိုသူ၏တစ်ပါး ဟုဆိုကြသည်။ နှုတ်မှုချိုသာခြင်းသည် ပိုယဝါစာ ဖြစ်ရုံးသာမက လူ၏ ဥပမာဏပို့ရပ် ကိုလည်းကြည်လင် တင့်တယ်စေသည်။ နှစ်လိုဖွှာ်ရားဖြစ်စေ သည်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုလည်း အေးမြှုပ်းမြှုပ်ရှုခဲ့ကောင်းမြှုပ်စေသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် စိတ်ပိုင်းကောင်းမှ

၁၆၄ လယ်တွင်းသားစောချုပ်

နှုတ်ချို့သည်။ နှုတ်ချို့မှ ပိယဝါဘာဖြစ်သည်။ ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
ကြည်လင်တင်တယ်သည်။ လူချွစ်လူခင် ပေါ်များ သည်။

ချုစ်စေလို့ ခံတွင်းလက်လေးသစ်
မုန်းစေလို့ ခံတွင်းလက်လေးသစ်

ခံတွင်းလက်လေးသစ်ဖြစ်သော နှုတ်ကောင်းလျှင် လူချွစ်လူခင်
များသော်လည်း နှုတ်ကြမ်းလျှင်ကား လူမုန်းများ၏။ အချို့သည်
သူတစ်ပါးက ချို့ချို့သာသာပြောမှ သဘောကျေသော်လည်
ကိုယ်တိုင်ကတော့ ကြမ်းတမ်း ရိုင်းပျော် ပြောချင်ကြသည်။
စကားလုံးရိုင်းရိုင်းကို အသံထွက် ကြမ်းကြမ်းပြောဆိုခြင်းဖြင့်
မျက်နှာ အမှုအရာပါ ကြမ်းတမ်းခက် ထန်သည်။ ထို အခါ ဥပဒေ
ရှုပါ အကျဉ်းတန်သည်။ ကြမ်းတမ်းစွာပြောဆိုရင်း စိတ်ကျေ
ကိုယ်ပါ ကြမ်းကြတ်ရက်စက်လာတတ်သည်။ ထိုအခါ ယှတ်၍
သော သေးသိမ်သူ အဖြစ်သို့ ရောက်သွားတတ်၏။

ဆဲရေး တိုင်းထွားခြင်း

အဆိုးဆုံးမှာ၊ ဆဲရေးတိုင်းထွားရှုံး ပြောဆိုတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်
နှုတ်ဝါရိုင်းပြခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းယုတ်ညွှဲခြင်း ဖြစ်သည်။ မကြာ
မနာသာတို့ကို နှုတ်မှု ထွက်ရှုခြင်းသည် အရှက်အကြောက်နှင့်
ခြင်း ဖြစ်၏။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေးသော လူကောင်းသူကောင်း
တို့၏ အလုပ်မဟုတ်ပါ။ အချို့သည် စိတ်ရင်းက စဟုတ်၍

ဝန်းလိုချင် အပင်ကို ဖူးတတ်၏ ၁၆၅

သော်လည်း ဆဲရေးတိုင်းထွားခြင်းကို အကျဉ်းပါနေကြသည်
များရှုပါ၏။ အချို့က အဇူးသဘော ဆဲကြသည်။ အချို့က
ချို့ဝန်းဖြင့် ဆဲရေးသည်လည်း ရှိသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ
သော်မှာ ဆဲသည်သာဖြစ်၍ ကြားရသည်မှာ မကောင်းပါ။
နှီးကြောင်း ကလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆဲရေး တိုင်း
ထွားခြင်းကို အလေ့အကျင့် မဖြစ်စေရန် မိဘတို့သည် မိမိတို့၏
သားသမီးများကို ဆုံးမ သွန်သင်သင်ပါသည်။ ဆဲရေးတိုင်းထွားမှု
လုံးကြားရတိုင်း ဟန်တားရမည်။ လက်မဲ့ကြောင်းကို ပြသ
မည်။

အမိယုတ် နှုတ်ကြမ်း

နှီးသော အချို့သော မိဘများသည် ကလေးငယ်ကို အဆဲအဆို
အတိုင်းအထွေးသင်ပေးကြသည်များ မကြာခကာ တွေ့ရှုံးပါ၏။
လုံးမျောက်စရာစက်ဆပ်ရွှေမုန်းစရာပင် ဖြစ်သည်။ မကြာခင်က
ဘတ်(စံ) ကားပေါ်တွင် လွှဲကြပ်၍ မတ်တတ်ရပ်စီးနေရစဉ်
ဆံလမ်းလုံး ဆဲရေးတိုင်းထွားနေသော ကလေးငယ်ကြောင်း ပို့
ပို့သွဲစ်ရှုံး၏။ ကလေးမှာ နှစ်နှစ် ကျော်ကျော် သုံးနှစ်အတွင်း
သာက်သာရှိပါ၍ မည်။ မိန်းကလေး ဖြစ်ပါ၏။ သူ့အမေ့ရင်ခွင့်
၏ ထိုင်ရင်း မကြားပဲ့ မနာသာသော မိန်းမနှင့် ဆိုင်ရာ စကား
ဆံလမ်းကို တစ်တစ်ခွွဲ ပြောလိုက်သည်။

ကြားရသူတိုင်း အုံအားသင်ပြီး ကလေးကို လှုံး

၁၆၆ လယ်ဘုင်သားတော်သု

ကြည့်ကြသည်။

'ဟဲ၊ သမီး'

အမေပြာပုံမှာ တိတိကျကျ ဟန်တားခြင်း
မဟုတ်။ ဘေးလူများကို အရှက်ပြေ သဘောလောက်သာ ဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးထပ်ပြာပြန်သည်။

'အို၊ သမီး'

ညည်းည်၍ လောက်သာ ဖြစ်သည်။ ကလေးက
ထပ်ခါ ထပ်ခါပင် ပြာလိုက်ပြန်သည်။ အသံလည်း ကျယ်လာ
သည်။

ကလေးကို အပြစ်မတင်ချင်ပါ။ မိခင်ကို သာ
မကျေ မန်ပ် ဖြစ်ဖို့သည်။ ကားပေါ်ဘွင် လူအများ၏ ရှေ့မှာပင်
ရပ်တန် သူ့အောင် မဟန်တားသော မိခင်သည် သူ့အိမ်နှာဆို
ရှုင် မည်သို့ ရှိမည်နည်း။ ဤအရွယ် က ဤစားကား လုံကို
သုံးသည်မှာ ဤမိခင်ပင် သင်ထားခြင်း ဖြစ်လိုပ်ပည့်
ဟုထင်သည်။ အကယ်၍ သူမသင်ဟုဆိုလျှင်ပင် ဤစားလုံး
သာတောင်သာယာ လက်ခဲ့ လာခဲ့သူ အလေ့အကျင့် ဖြစ်အောင်
ခွင့်ပြုခဲ့သူဖြစ်လိမ့်မည်။

ရှုက်စရာကောင်းသည်ကို ဤမိခင် ရှုက်သင့်သည်
ဟု နားမလည်လေသလား၊ နားကလောစရာ ကိစ္စကို နားကြ

ပန်းလို၍ အပင်ကို ရှုံးတတ်၍ ၁၆၇

ဦး၍ နေလေသလား၊ ကလေးအတွက်လည်း ယုတေသူမျှဖြစ်၍
တော်ဝန်ကျင့်မှ ခရီးသည်များအတွက်လည်း စိတ်ပျက်စရာဖြစ်
သည်။ အမိယုတ်နှုတ်ကြမ်းဟူသောစကားသည် ဤကဲ့သို့ သော
နှင့်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်။

ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းသည် သေးသိမ်သည်။ နိမ့်ကျွေ
သည်။ ယုတေသူသည်။ ရှုက်စရာ ကိစ္စဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါး၏
အထင်သား စက်ဆပ်ခြင်းကို ခံရသည်။ ကလေးကို သင်ပေးစရာ
တားအလှထွေ များစွာ ရှိပါလျှင်နှင့် အဆဲ မသင်သင့်ပါ။
ကလေး၏ မပိုကလာ ပိုကလာ ဆဲရေး တိုင်းထွာ သည်ကို
ဖြစ်စရာဟု သာယာမနေသင့်ပါ။ ထိုထက် ပို၍ ချစ်စရာစကား
သုံးထွေ များစွာ ရှိပါသည်။ လူတိုင်းလည်း ကြား၍ ကောင်း
သည်။

သင်မပေးသည်တိုင်အောင်ပင် သားသမီးရှေ့မှာ
ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းကို ရှေ့ခံကြုံသင့်သည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင်
ဟုတ်ည့်နိုင်ကျသော ဆဲရေး တိုင်းထွာခြင်းကို တတ်နိုင်သူ
အောင်ကြုံသင့်ပါသည်။ ကိုယ်ခံလျှင်လည်း ကိုယ်အမိယုတ်ရာ
သုံးလည်ကို ဆင်ခြင်သင့်ပါသည်။

၁၆၈ လယ်တော်သားတော်သု

အဖယ်တဲ့လက်ကြမ်း

သားသမီးကို အမိက အဆဲမသင်သင့်သလို့ အဖကလည်း ကြမ်းကြော်ရက်စက်အောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားမပေးသင့်ပါ။ ရက်စက်ကြမ်းကြော်ခြင်းသည်လည်း နိမ့်ကျေသည်။ သေးသမီးသည်။ စက်ဆုပ်စရာဖြစ်သည်။

အချို့သော မိဘများသည် ကိုယ်သားသမီးကို
ရှိင်းစိုင်းအောင်၊ ရက်စက်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးတတ်
ကြသည်။

ကိုယ်လာစရ် ဆွဲထိုးပစ်လိုက်ဖော်၊ ပါးပိုက်
ရှိက်လိုက်ပါလား၊ ချုပစ်လိုက်၊ အော်ပစ်လိုက်၊ ဗီးပစ်လိုက်
စသည်ဖြင့် ကိုယ်သားသမီးကို ခုက္ခဏော်အောင် ဖြောက်ထိုး
ပင်ကော် လုပ်တတ်ကြသည်။ ပြောဖန်များသော် ကလေးက
နားယဉ်ပြီးအမှန်ထင်၍ လုပ်တတ်သည်။ လုပ်ပါများအသုံး
လက်ယဉ်၍ ပုံမှန်ကြမ်းကြော်ရက်စက်လာတတ်သည်။

ခိုက်ရန် ဒေါသများခြင်းသည် အန္တရာယ်အစွဲ့
များ၏။ ကိုယ်မှာသာ ခြောက်အကိုပါသည်မဟုတ်ဘူး၊ မှုလည်း
ခြောက်အကိုပါသည်။ တစ်ကြိမ် တစ်ခါ့မှာ ကိုယ်က အနိုင်၍
အသာရလျှင်လည်း ဝါးသာစရာမဟုတ်။ ခံရသူက မကော်ပိုင်း
မချမ်းနိုင် အမှတ်အတေးထားတတ်သည်။ ထိုကဲ့သူ့သော ကိုယ်
များ များပြားလာသွေ့ ရန်သူတွေများလာသည်။ အန္တရာ

ပန်းလိုက် အပင်ကို ရှိုးတတ်နဲ့ ၁၆၉

တွေများလာသည်။ သတိထားရှုံးနေရပြီ။ နောက်ဆုံးတွင် လူမိုက်
ဘဝသို့ ရောက်သွားတတ်သည်။ ကိုယ်က သတ်ရလျှင် လည်း
ကိုယ်မှာ ရာဇ်ဝတ်ပြစ် ဒဏ်သင်၍ ကိုယ်အသတ်ခံရလျှင်
အသက်ဆုံးရှုံးရတတ်သည်။

မိဘများသည် သားသမီးကို ချုပ်လျှင် ရက်စက်
ရှင်းစိုင်းအောင် မပေးသင့်ပါ။ ခိုက်ရန် ဒေါသဖြစ်မှားခြင်းကို
တားမြစ်သင့်သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း သားသမီးကျေမှာ ရက်စက်
ကြမ်းကြော်မှုများကို နမူနာ မပြုသင့်ပါ။ သားသမီးကို
ဆုံးမအပြစ်ပေးရာမှာပင်ရက်စက်ကြမ်းကြော်စွာ ရှိက်နှုန်းခြင်း၊
ထို့ကြော်ခြင်း၊ ကန်ကျောက်ခြင်း မပြုသင့်ပါ။ ထိုကဲ့သူ့၊ သေား
အပြုအမျှမျိုး ခံရဖော်များ သူသည် ကိုယ်တိုင် လည်းရက်စက်
ကြမ်းကြော်သင့်။

ယခုအခါတွင် ကလေး အချင်းချင်း ရန်လိုမှုများ၊
ထို့ကြော်သတ်ပုတ်မှုများ၊ ရက်စက်ကြမ်းကြော်မှုများ၊ များပြား၍
လာသည်။ ကြည့်ရမြင်ရသည်မှာပင် စိတ်ပွဲက်စရာ ဖြစ်သည်။
စက်ဆုပ်စရာ ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးကို ညူးတာတတ်ခြင်း၊
အနုစ်နာခံတတ်ခြင်း၊ ကူညီတတ်ခြင်းသည် မွန်မြတ်
သောစိတ်ပေါ်၊ မွန်မြတ်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်၏။ ရူရှုစ် လူခင်
များသည်။ အန္တရာယ်ကင်းသည်။ ကိုယ်မှာ အကြောင်းရှိလာ
လျှင်လည်း ကူညီမည့် သူများသည်။ ထိုသူများ၏ ဘဝသည်
လုပ်သည်။ ချမ်းမေ့ကြည့်နဲ့စရာဖြစ်သည်။

၁၇၀ လယ်တိုင်းသားတော်။

သားသမီးကို ချစ်လျှင် အလိမ္ာ သင်ပါ၊
အကောင်းသင်ပါ။ မိုက်ရှင်းအောင် မသင်ပါနှင့်။ အဆိုမသင်
ပါနှင့်။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း သားသမီး ရှူးများ ဆဲ၍ တိုင်းတွေခြင်း
ကိုမဖြေသင်။ ကြေးမြှေးတိုင်းတွေတိုင်းတွေခြင်းကို မဖြေသင်။
ယဉ်ကျေးမှု၊ နှုန်းသိမ်မွေးမှု၊ စိတ်သဘောထား ကြီးမြတ်မူ စန္ဒဗုံ
နာ ကောင်းများ၊ ကိုသာ ပြသင့်သည်။

မခဲ့ချင်စိတ်

ဤသို့ ဆိုလျှင် သူများ ဆဲကဲ ကိုယ်က ပြန်မဆဲဘဲ အနာခဲ့ရ
မည်လား၊ ဆဲရေးတိုင်းတွေသည်များ၊ ကို ပြန်မဆဲဘဲ တည်ပြုမွေး
တဲ့ ပြန်နိုင်သည်တို့များ ဇားရှိပါသည်။ ကိုယ်က ဆဲရေးတိုင်းတွေ
မဖြေလျှင် ကိုယ်ကို ဆဲရေးတိုင်းတွေခံရခြင်းသည်လည်း
အလွန်ရှားပါသည်။ တစ်ဖက်သတ် ဆဲနေလျှင်လည်း ဆဲသူသာ
တစ်ယောက်တည်း ယုတေသန သေးသိမ်နေပါလိမ့်မည်။ ပတ်သန်း
ကျင်၏ အမြင်မှာလည်း ထိချုပ်သာ ဆိုးကြောင်း၊ ယုတေသန သေးသိမ်
ကြောင်း ပေါ်လှင်ထင်ရှားနေပါလိမ့်မည်။ ထိအခါ ကိုယ်မရှုံးဘဲ
သူသာ ရှုံးနိမ့်သွားပါလိမ့်မည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လောကတွင် တစ်ခါတစ်ရုံး
မလွှဲသာ၊ မရှောင်သာ ဒေါသ၏ တစ်ခုတစ်ခုသော ထွက်ပေါက်
အဖြစ်ကြမ်းတမ်းစွာ ရောဂါတ် မြည်တမ်းမီခြင်း၊ ဆဲရေးတိုင်းတွေ
လိုက်မိခြင်း စသည်တို့ ရှိကောင်းရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော

ဆဲရေးတိုင်းတွေခြင်းမှာ တတ်နိုင်သူမျှ နည်းပါးလေ ကောင်းလေ
သာဖြစ်ပါသည်။

ထိနည်းတွေ့ဖော်ပင် ခိုက်ရန် ဒေါသဖြစ်ပွားမှုကိုလည်း
လျှောင်ကြော်သင့်ပါသည်။ ရန်လိုလျှင် ရန်ပို့သည်။ ရန်မလိုမှ
ရန်ပြောသည်။ ဟူသော စကားရှိပါ၏။ မိမိက သတိတရားနှင့်
ဆင်ဆင်ခြင်းခြင်းနေတတ်လျှင် ကိုယ်ထဲလက်ရောက် စောက်
ခံရသည် အခြေအနေပျိုး၊ သို့ပင် ဆိုက်ရောက်ရန်လွန်စွာရှားပါ
သည်။ 'ထိရင်ချု-စရင်တွေယ်' ဟု ကိုယ်က မခဲ့ချင်စိတ်လက်တဲ့
ပြန်လိုစိတ်နှင့် ဆတ်ဆတ်ထိမဲ့ ဖြစ်နေလျှင် ရန်များ တတ်
ပါသည်။ ကိုယ်တစ်ခုက်ထဲလျှင် သူ၊ ကို နှစ်ခုက် ပြန်တွေယ်
ဆိုသည်မှာ ပို၍ ရန်လိုကြောင်း ပြသရာရောက်ပါသည်။ ကိုယ်က
နှစ်ခုက်တွေယ်လျှင် သူကလေးချက်တွေယ်၍ သူကလေးချက်တွေယ်
လျှင် ကိုယ်က ရှစ်ခုက်တွေယ် ခြင်းဖြင့် အတောသတ်မည်မဟုတ်
ဘေး၏။

စိတ်ရည်သူ့သည်းခံသူ၊ ခွင့်လွှတ်တတ်သူ၊ သနား
ကြင်နာတတ်သူ၊ ကူညီရှိင်းပင်းတတ်သူသည် တစ်သက်တာလုံး
တွင် ရန်ခိုက်ဒေါသဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက် နည်းပါးလိမ့်မည်။
ထိအခါ အလုံလုံပင်လုံခြုံမှုရောင်တတ်သည်။ စိတ်ချမ်းသာသည်။
လှုအများ၏ ချစ်စင်လေးစားမှုကိုလည်း ခံယူရတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် သားကောင်းသမီးကောင်း ရလိုအေား
ခီးဘာတိုင်းသည် မိမိတို့၏ သားသမီးကို နှုန်းတွေ့ကြမ်းသူမှဖြစ်အောင်

၁၇၂ လယ်တွင်သံဃာနစာချုပ်

လက်ကြိုးသူမဖြစ်အောင် ဆုံးမသွန်သင် သင့်ပါသည်။ ယဉ်ကျော်
သိမ်မွေ့၍ စိတ်သဘောထား ကြီးမြတ်သူ ဖြစ်အောင် ငယ်စဉ်က
တည်းက ပြုစုံပျိုးထောင်ဖော်သင့်ပါသည်။

မြေဇာပင်ကလေးများ

သားသမီးတို့သည် မိရင်းဖရင်း၏ မေတ္တာနှင့်
နေထိုင်ကြီးပြင်းရခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ မိဘနှစ်ပါး
ချစ်ခင်ကြင်နာလျှင် အိမ်ထောင်သာယာသည်။ အိမ်ထောင်
သာယာလျှင် သားသမီးများ ပျော်ရွှင်ကြည့်နဲ့၍ စိတ်အားပြည့်ဝ
သည်။ အကယ်၍ မိဘနှစ်ပါးသည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မေတ္တာ
ခေါင်းပါးပြီး မာနအာဟာတ များပြင် အိမ်ထောင်ရေးအဆင်
ပပြုလျှင် အိမ်တွင်းမီး အပူလောင်မြှုက်၍ ကြားမှ မြေဇာပင်
လေးများ ညီးနှမ်းမြှောက်သွေ့ကြရသည်။

အသည်းမှာ ငါလျင်လျှပ်ခြင်း

မိဘတို့သည် သားသမီးတို့၏ မိခို့ အားထားရာ ပြင်းမိရင်ထောင်
ကြီးဖြစ်သည်။ ပြင်းမိရင်ထောင်ကြီးတုန်လျှပ်လျှင် သားသမီးတို့၏
အသည်းမှာ ငါလျင်ကြီးထွေ ရှုပ်ခါသည်။ ပြင်းမိရင်ထောင်ကြီး
တစ်ခြားစီ ပြုကွဲသွားလျှင် ထောင်လရာ မြှုက်ပြတ် ဆိုသကဲ့သို့၊
ကလေးတို့၏ ဘဝပါ လွင့်စဉ် ကြော်ကုန်ရသည်။ အိမ်ထောင်

၁၇၄ လယ်တွင်းသားတော်ချုပ်

တစ်ခုတွင် လင်နှင့် မယား ချို့ခင်ကြင်နာကြရန် လိုသည်။
အပြန်အလုန် မေတ္တာတော်သားရန် လိုသည်။

အန်နာခဲ့ခြင်း၊ လိုက်လျော့ခြင်း၊ ညီနှင့် ခြင်းဖြင့်
အပေးအယူမျှတရန် လိုသည်။ မိဘနှစ်ပါး သည် မိမိတို့
အချင်းချင်း ထားရှိသော မေတ္တာမှ တစ်ဆင့် တစ်ဆင့်ထောင်လုံး
ကိုမေတ္တာတော်ဖြင့် ရှစ်ပတ်ထားရန် လိုသည်။ မိမိတို့မှတ်ဆင့်
ပေါက်ဖွားဖြစ်ပေါ်လာသော သားသမီးများ၏ နှစ်ယုဝါယာ နှင့်
သားလေးများကို မေတ္တာရောင်ဖြင့် အစဉ် ပက်ဖြန်းပေးရန်
လိုသည်။ တင့်၊ ငင့်၊ လောင်သော အိမ်တွင်းမီးကို ရှောင်နိုင်ကြ
ရန် လိုသည်။

အိမ်ထောင်ဖက် ရွှေးချယ်ခြင်း

အိမ်ထောင် သာယာရေးအတွက် အိမ်ထောင် ဖက်ရွှေးချယ်မှာ
အရေးကြီးသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ယောက်းဖြစ်စေ
မိန့်းပဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင် တစ်ခုကို တာဝန်ယူနိုင် သူဖြင့်
အောင်ဦးစွာတည်ဆောက်ရမည်။ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စွမ်းကြုံ
ပေါ်ကိုယ်ရပ်နိုင်အောင်ကြိုးစားရမည်။ လုတ္တိုင်းသည် မိမိအငြင်
အငါ အဆင်အတန်းအလျောက် ထိုက်သည် အားလုံးစွာ
ရုပ်တည်နိုင်ကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ ရုပ်တည်ရဲ့သည် သတ္တုံး
ရုပ်တည်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှ လည်းရှိရမည်။ အိမ်
ထောင်ဖက် ရွှေးချယ်ရာမှာ မေတ္တာကို အရှင်းတည်ဖြီး စိတ်ကျ

ပန်းလျှောင် အပင်ကို ဖျို့တတ်စွာ ၁၇၅

ကိုယ်တူ ချို့တူသူဖြစ်ရန် လိုသည်။ အိမ်ထောင်သာယာရေးမှာ
မေတ္တာမပါလျှင် မပြည့်စုံ၊ သို့သော် မေတ္တာတစ်ခုတည်းနှင့်လည်း
တုန်စုံကိုယ်တဲ့အိပ္ပာကြုံမှာ တစ်သက်လုံး ထမင်းရည်ကို လျက်
ပင်နိုင်။ ထိုက်တန်သော ရပ်တည်နိုင်မှုရှိရန် လိုသည်။ ထိုအမြဲ
အနေးမျိုးကို တည်ထောင်နိုင်မည်။ အိမ်ထောင်ဖက်ဖြစ်ရန်
လိုသည်။

စိတ်ကျုံယဉ် အချို့

ငယ်ဗျာယူတို့သည် အချို့ကို စိတ်ကျုံယဉ် သံက်သက်အဖြစ်
ကြည့်နှုံးသာယာတတ်ကြသည်။ ဝါယွှေ့ထဲမှ အချို့စကားလုံး
လုလှလေးများကို အားကျေပြီး အချို့ရဲ့တိုက်ကြီးကို ပန်းဖွင့်
ကလေးများဖြင့် တည်ဆောက်လိုကြသည်။

‘ကိုရယ်၊ ကိုရင်စွဲ့ကိုသာ ဟောဒီလို ဖို့အော်ရမယ်
ဆိုရင် ကုန်းကြီးတစ်ခုလုံး ဘာမှ ကရာမစုံက်တော့ဘူး သံလား’

ကောင်မလေးကဲ ပြောသည်။

‘မြေား၊ အုတ္တုတွေပဲ့အချို့ရယ်၊ ကိုကလဲ အချို့
ကို သာ ဟောဒီလို ကိုယ်ရင်စွဲ့ထဲမှာ ပွဲဖက်ပိုင်ဆိုင်ထားရရင်
ကုန်းလောကကြီးတစ်ခုလုံး နောက်ထပ် ဘာမှ မရချင် တော့ဘူး
သံလား’

ကောင်လေးကပြန်ပြောသည်။

နှစ်ယောက်စလုံး ဆယ်တို့ မအောင်သေး၊
အသက်မွေးဝိုးမကျာင်းပညာလည်း ဘာတစ်ခုမျှ မတတ်၊ လက်
ကြောတင်းအောင်လည်း ဘာမျှမလုပ်လို့။ လူမှုဆက်ဆံရေး မှာစွဲ
ဘဝအာကြောင်းလည်း ဘာမျှမသိ။ မိဘကို မိခိုစားရင်း
အချစ်ပျော်လေးဖြစ်အောင် အော် ချစ်နေရသည်။ အချစ်လှန်
သွားသောအခါး နှစ်ဦးသား ထွက်ပြီးကြသည်။ ညား
သွားကြသည်။ အချိန်မတိုင်မိအမိတောင်သည် ဘဝဦး၊ နေ့ချင်း
ညျှောင်း ရောက်သွားကြသည်။ အိမ်တောင်တစ်ခုအတွက်
ကြောတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်းလည်း ဘာမျှမရှိ။ အိမ်တောင်တာဝန်
လည်းမသိ။ မိဘအိမ် မိခိုန်းနေကြသည်။ မိဘတွင် အပိုဝင်း
တက်လာသည်။ အတော်နည်အစ်ကိုမောင်နှုန်းများကြော်လာကြ
ပြီ။ စဉ်းစားမထားခဲ့သော ပြဿနာများစွာ ကြော်လာကြပြီး
ကိစ္စမရှိ။ သည်စက် မိဘ မကြည့်ဖြူ၍သော် ဟိုဖက် မိဘအိမ်
ပြောင်းကြသည်။ ဟိုဖက် မိဘအိမ်မှာလည်း ရှုံးနည်းတူပြဿနာ
များ မလွှဲမသွေ့ ကြော်လာရပြန်သည်။ ဤကြေားထဲမှာပင်
အတိုးအပွားကလေးပေါ်လာပြီ။ ကိုယ်မှာ ဝင်ငွေမရှုံး၍
နေရာတကာလက်ဖြန့်တောင်းရသည်မှာ အဆင်မပြေတော့ပါ။
တစ်ယောက်တည်းကိစ္စမဟုတ်။ မပြည့်စုခြင်း၊ ဆင်းရချို့တဲ့ခြင်း
မျက်နှာဝယ်ရခြင်း၊ အပြောအဆိုခံရခြင်း၊ ပြောခြင်းများကို
ကြော်လာရသည်။ တဖြည့်ဖြည့်တစ်စုတစ်စုနှင့်စိတ်ကူးယဉ်းများ
ပြောက်သွားကြသည်။ ပန်းခွဲ့တို့ဖြင့် တည်းဆောင်ရွက်

အချစ်ရတိုက်ကြီးပြီးကြော်ခြင်းသွားလေပြီ။

‘ဆန်မရှိ လင်မယားချင်း ရန်ဖြစ်’ ဆိုသကဲ့သို့
တစ်ယောက်ကြောင်း တစ်ယောက်ကုက္ခာဖြစ်ရသည်ဟုမြင်လာကြ
သည်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အပြစ်တင်လာကြသည်။
စလယ်ဝင် ဖင်မမည်း လိုက်ရဘဲ ကွဲကြသောအခါးကြားမှ မြော်
ပင်ကလေး ဒုက္ခာဖြစ်ရပြီ။

ဈေးတွက်တွက်သော အိမ်တောင်ရေး

အချို့ကတော့ အိမ်တောင်ရေးကို စီးပွားရေး ဈေးကြော်လို့ ဈေး
တွက်တွက်ကြသည်။ မေတ္တာကိုအခြေမခံဘဲရှုံးခြင်းထပ်မြတ်
စီးပွားချင်းညားမွားဟူ၍ စုနေစွာကို အခြေခံကြသည်။
မိန့်ကလေးကလည်း ချစ်သွားရှိခဲ့၍ မိခိုလောက်သည် ချမ်းသာ
ကြော်ဝသွားရှိ ဘဝပုံအပ်ပြီး လက်ထပ်သည်။

ယောကျားကလည်း ဥစ္စာစန် သိက်တူးရန်အတွက်
မချစ်သွားရှိ အောင်ကာနမ်းကြသည်။ အကြောင်းပါ၍
အကြောပေါင်းတော့ တစ်ယောက်အကြောင်း တစ်ယောက်
သီလာကြသည်။ ငွေရှုံးသွားငွေရှုံးမောက်လာသည်။ ပညာရှိ
သွားပညာရှုံးမောက်လာသည်။ မေတ္တာစကားတို့နေရာတွင်
ငွေသံကြေားသံ အချင်းချင်း မြည့်လာသည်။ လင်နဲ့မယား
လွှာနဲ့သွား၊ ဆိုသကဲ့သို့ ချစ်ခင်သွားရှိခဲ့၍ကြားမှာပင် ဆန္ဒချင်း
စတိက်ဆိုင်မှု၊ သဘောထားချင်း ကွဲလွှဲမှု ဝိရောခိုများနှင့်တတ်

၁၇၈ လထ်တွင်းသားတော်မြ

ကြသေးသည်။ မေတ္တာကို အရင်းမခဲ့သော အိမ်ထောင်တွင်တော်
စကတည်းက ယဉ်သကိုဆိုသကဲ့သို့၊ မရှိသားသော အခြေခံဖြင့်
တတ်လမ်းဖွင့်ခဲ့သည်။ ၈၁၃ကြမ်းတွေ ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါက်
လာသည်။

မေတ္တာကို အခြေခဲ့သော အိမ်ထောင်ရေးတွင်
အဆင်မပြောလျှင် မေတ္တာဖြင့် ညွှန်ရသည်။ မေတ္တာဖြင့်
လိုက်လော့သည်။ မေတ္တာဖြင့် အနှစ်နာခံသည်။ မေတ္တာမပါ
ရွေးကွက်ကို အခြေခဲ့သော အိမ်ထောင်ရေးတွင် ခွင့်လွတ်နိုင်၍
နည်းသည်။ ညွှန်ပိုင်းရက်သည်။ မာန၊ ဒေါသ၊ အာယာတတိုင်း
အိမ်တွင်း မီးတင့်င့်၊ လောင်တော့သည်။ မီမံတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ လူဖြစ် လာသည် ရင်သွေးကလေးငယ် မျှ
အိမ်တွင်းမီးဘေးသင့် တော့သည်။

သားသမီးတို့ကို ငဲ့ပါ

အချို့သော အိမ်ထောင်များတွင်ကား ရွေးတွက် တွက်၍ ယုံသုံး
မဟုတ်။ မေတ္တာဖြင့်ပင် ယူခဲ့ပါ၏။ သို့သော် မီဘနှစ်ပါး
တစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ အတွေလွန်ကဲရွှေ့
လည်း အိမ်ထောင်ပျက်တတ်သည်။ မီဘဘဝ ရောက်မှ အပို့
ဖနေပါလို့ ကိုယ်ရိုတယ်လေးဆိုပြီး ပူဇော်နေရန် အကြောင်း
မီဘမေတ္တာဆိုသည်မှာ သားသမီးကိုအနှစ်နာခံသည်။ သားသ
အရေးကို ဦးစားပေးတွေ့ရသည်။ သားသမီးကို ငဲ့ရသုံး

မျှန်လို့မြင်းအပေါ်နှစ်ပျို့ဆောင်၍ ၇၇၄

ယောကျားကလည်း ဂုဏ်ပို့ဘဝလုံးနေချင်၍မရှုံးလပ်ချင်၍၍
မဖြစ်။ မိန့်ဗုဏ်သုကလည်း အပျို့ဘဝလုံး အပြော်အပါးများကို
မက်မောတွယ်တာ နေရမည်မဟုတ်။ အတွေး မာန၊ အတွေဆန္တာ
များကို ချို့နှစ်ကြရသည်။

ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ လင်မယားနှစ်ယောက်သည်
သူတို့ချင်းချစ်ခင်၍ ယူခဲ့ကြသည်။ နှစ်ဦးလုံးရပ်ချောကြသည်။
အပျို့သမီးကလင်ဖြစ်သူတက်(၇)နှစ်ဗုဏ်သောကြောင်းပို၍ နှပါး
ပြီးပို၍ ချောသည်။ သားတစ်ယောက် သမီးတစ်ယောက်ရပြီး
ကလေးများမှာလည်း ချို့စွဲယ် ချောချောလှလှ လေးများ
ဖြစ်သည်။ လင်ဖြစ်သူမှာ အပေါင်းအသင်းခင်သည်။ မယားဖြစ်
သူက အပျော်အပါးပွဲလမ်းသဘင် ရှုပ်ရှင်ကြိုက်သည်။

ယောကျားပြစ်သူက ညနေတိုင်း အပေါင်းအသင်း
များနှင့် အရက်သောက်သည်။ သောက်တိုင်းလည်းမူးသည်။
မူးလျှင်လည်း မယားကို ရန်လပ်ခြင်းပါရှိ။ သို့သော် မယားက
ဘာပြားပြား ဘာဆိုဆိုမထုတ်သေး လုပ်နေသည်။ ကလေး
များကြေးကစိတ်ညစ်ရပြီး အဖေများယစ်ထပ်ကြီးပြစ်လာသည်။
ထိုသော အိမ်ထောင် သာယာမှု မရှိ၍ မယားကလည်း သူ့အပျော်
ကို သူရှာသည်။ အပျို့ဘဝက ဝါသနာပါခဲ့သော ပွဲလမ်းသဘင်
ရှုပ်ရှင်တို့ကိုသားသည်။ ငယ်သေးသည်။ ချောသေးသည်။ ဟိုလူ
ပွဲသွားသည်လူနှင့်သွား၊ ပြောစရာတွေဖြစ်လာပြီး

ယစ်ထပ်ကြီးက သူအလုပ်ကို ဆင်ခြင်သင့်ပြီ။
 သို့သော် မဆင်ခြင်၊ မယားကို ရန်လုပ်လာသည်။ မူးပြီးကြောဆို
 ကြိုးမောင်းသည်။ မယားကလည်းမခဲ့၊ ကတ်ကက်လန်အောင်
 ရန်လုပ်သည်။ အိမ်တွင်းရေးပေါက်ကွဲကြပြီ။ ရိုက်ကြ၊ နှက်ကြပြီ
 ဆဲကြ၊ ဆီကြ၊ ငါကြ၊ ယိုကြပြီ။ အီမံထောင်ပစ္စည်းများကို ပေါက်ခွဲ
 ကြပြီ။ ရိုက်ချိုးကြပြီ။ ကလေးနှစ်ယောက်ခုခုဖြစ်ကြပြီ။ ငိုကာ
 ယိုကာ အဖော်ကို ပြေးခွဲကြ၊ အမော်ကို ပြေးခွဲကြလုပ်ရသည်။
 ရှုပ်ရန်ကောဟု အဖော် ရိုက်ထုတ်လိုက်သည်။ ဒေါသဖြစ်နေ
 သော အမောကလည်း မိခင်စိတ်ပျောက်၍ တွန်းဖယ် ပစ်လိုက်
 သည်။ အပြစ်ရှိသော အဖော်နှင့် အမောကြောင့် အပြစ်မဲ့သော
 သားနှင့် သမီးမှာ အရွယ်နှင့် မမျှသည် နာကြည်း ကြောကွဲစာရွှေ
 များကို ခဲော်ကြရသည်။ ဤအကျဉ်းတန်သော မြင်ကွင်းကို
 ဖြင့်ရသူတိုင်းစိတ်ဆင်းပဲ ကြသည်။ လောကကြီး ပတ်ရားပါဘူး
 ကွာဟု ရော်ချင်စိတ်ဖြစ်ရသည်။

အဖောရှုကိုမူးလပြီးအော့အန်နေသည် ညုတ္ထိသု
 တွင်ကလေး နှစ်ယောက် အဖော်ကို ပြုစေနေစဉ် အမေသည် ပွဲလုပ်
 သဘင် အပျော်သွားရာမှ ဆုံးတွဲခဲ့သွားနှင့်ပင် လိုက်ပြေးသွားတော်
 သည်။ ကလေးနှစ်ယောက်သီသောအခါ ဆောက်တည်ရာများ
 ငိုကြော်ပူဇွဲးကြသည်။ ကလေးတို့၏ နှစ်ယောက်သီသော နှစ်
 သားလေးများမှာ မမျှတသော ဝေဒနာပြင်းထန်စွာခဲ့ကြရသည်။
 လောက အကျဉ်းတန်လေပြီး

စခင်ဖြစ်သူက နောက် အိမ်ထောင်ပြုသည်။
 သမီးငယ်လေးကို ဖောင်၏ မိဘများက ယူသွားပြီး ကျွေးမွှေးတော်
 ရသည်။ သားလေးမှာ ဖောင်နှင့် ဆက်နေသည်။ မောင်နှစ်
 နှစ်ယောက် တစ်ကွဲတစ်ပြားစိ ဖြစ်သွားကြသည်။ ဝပ်နည်း
 ကြောကွဲရပြန်သည်။ မိတွေ့ဖြစ်သူက စာနာစိတ်ဖြင့် ကြင်နာ
 သော်လည်း သားလေးအတွက် အမေရှင်းမဟုတ်၍ သတိတား
 ရသည်။ နှစ်ဦးသားလေးမှာ ဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး စိတ်အားငယ်သွား
 သည်။ မျက်နှာလေးမှာ ချောမောသော်လည်း အလွမ်းရိပ်လေး
 သုန်းနေသည်။ သိမ်းငယ်မှုလေးလွမ်းနေသည်။ အခြား ကလေး
 များနှင့်စာလျှင် သွက်လက်ရွှင်လန်းမှ လျှော့နည်းသွားလေပြီ။

အီမံထောင်ဖက်ရွေးရာတွင် အစကတည်းက
 ရုံးဖြောင့်ရန်လိုသည်။ မုန်ကန်မူးရှိသင့်သည်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
 ဖြစ်သည် မေတ္တာနှင့် ပြည့်စုံသင့်သည်။ ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်သော
 ဗျာတော်ရေးသည်လည်း ပြည့်စုံရန်လိုသည်။ သို့သော်ချမ်းသာ
 သုကိုယူပြီး မေတ္တာမပါလျှင် ရှုပ်ပိုင်းပြည့်စုံသော်လည်း စိတ်ပိုင်း
 သုံးယွင်းနေတတ်သည်။ စိတ်ပိုင်းကိုသားဦးစားပေးပြီး ရှုပ်ပိုင်းကိုစွဲ
 လို့ မစွဲးစားလျှင်လည်း အမှားဖြစ်သည်။ လင်မယားဘဝမှာ
 မေတ္တာကို အခြေခံ၍ ကိုယ်အားကိုယ်ကိုး ကြိုးစားသင့်သည်။
 လင်မယားကြားတွင် မာနပြုပြင်းကဲ မေတ္တာပြုပြင်သင့်သည်။ ချီသမပြုပြင်ဘဲ
 သီသမပြုပြင်ဘဲ သည်းခဲ့မှုပြုပြင်သင့်သည်။ အသာရရှိမှု မပြုပြင်ဘဲ
 အနှစ်နာခံမှုပြုပြင်သင့်သည်။ မြုပ်မာပင် သားသမီးများကိုင်းရှာ့၍
 ဘာယာသော အီမံထောင်ဖြစ်ရန် ကြိုးစားသင့်ကြပေသည်။

ကလေးနှင့် ဆော့ ကစားခြင်း

ကလေးတို့သည် နွေးကင်းစကို လွန်၍ လသားမျှ ရှိရှင်ပင် လက်ရှုပ် ခြေလှုပ် ဆော့ ကစားတတ်ကြသည်။ ဝမ်းလျားမောက်သည် အရွယ်၊ လေးဖက်သွားသည် အရွယ်၊ မတ်တတ်စမ်းသည် အရွယ်တို့တွင် တစ်ဆင့်တို့တက်၍ လွှဲပြေား ဆော့ ကစားတတ်လာကြသည်။ ပါးနှစ်၊ ခြားက်နှစ် အရွယ်မှ အရွယ်ရောက်စအထိ ကာလသည် မိန်းကလေးရေား ယောက်းလေးပါ ဆော့ ကစားခြင်းကို အလွန်မက်ဖောကြသည်။ အခြေခံသည်။

ဆော့ကစားခြင်းနှင့် ကျွန်းမာခြင်း

ဆော့ကစားခြင်းသည် ကလေးတို့အတွက် ကိုယ်ခန္ဓာကို လိုအပ် ချက်ဖြစ်သည်။ ကလေး၏ သဘာဝလည်း ဖြစ်သည်။ ကလေးသည် ဆော့ကစားနေ့မှုကွန်းမာသည်။ အပြန်အလှန် ကောက်ယူ ရှုရှင် ဆော့ကစားခြင်း မရှိ၊ ပြီးသက်နေသော ကလေးသည် ရှုပ်ကျွန်းမာရေး ချို့ယွင်းနေသည်။ ချို့ယွင်းနေသည်။

ရေး တစ်စုံတစ်ခု ချို့ယွင်းနေ၍ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်၏။ ကလေးများ ဆော့ကစားနေသည်မှာ ပို့သွားအတွက် ဝမ်းသာ ဝရာဖြစ်သည်။ ပြေားလွှား ခုန် ပေါ်ကြ ဆော့ကစားခြင်းဖြင့် ကလေးတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာကျွန်းမာသန့်စွဲများ လာသည်။ ကြီးထွားတို့တက် လာသည်။ စိတ်ပျော်ရွင်မည်။ ကစား၍ အားရလွှင် နားမည်၊ စားမည်၊ အိပ်မည်၊ သဘာဝကျွန်းမာရေး ကလေးဖြစ်သည်။

ဆော့ကစားခြင်းကို မပြုရသင့်

အချို့သော လူကြီးပို့သွားသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ငယ်ရာမှုကြီး လာသည် ဖြစ်ပေါ်လျက်နှင့် ဘဝမော် ကလေး၏ ဆော့ကစားခြင်းကို ပြုခြုံတတ်ကြသည်။ 'ဆောလိုက်ကြတဲ့ ကလေးတွေ ပါကြည်လို့ကို မရဘူး၊' 'မဆောနဲ့၊ မကစားနဲ့၊ တစ်ယောက်မှ လွှဲပဲနဲ့၊' ပြုပြုဖော်ကြစမ်း၊ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုတတ်ကြသည်။ အချို့ဆိုလျှင် ကလေး၏ ဆော့ကစားခြင်းကို အတင်းအကျပ် ပုံပုံချယ်တတ်ကြသည်။ ကလေး၏ ဆော့ကစားတတ်သည် သဘာဝကို လွှဲစွဲလျှော်၍ ပြု၍ ကန်တားပိတ်ပင်ခြင်းသည် လူကြီး အောင် မသိနားမလည်မှာ စာနာစိတ်ကင်းမဲ့မဲ့ ဖြစ်သည်။ ကလေးကျားကို ပျော်ရွင်စွာ ဆော့ကစားပါခေါ် ကလေး၏ ဆော့ကစားခြင်းကို အားပေါ်ပါ၊ သို့မြသာ ကလေးကျွန်းမာရ်၍ ဥာဏ်ပညာ အည်း ထက်မြှက်သည်။ ရှုပ်ပိုင်း၊ ရေား၊ စိတ်ပိုင်းပါ မှန်ကန်စွာ ပြုခြုံတို့တက်သည် သားကောင်းသမီးကောင်းများ ဖြစ်လာမည်။

စနစ်တကျ ကတော်ပါဇေ

ကလေး၏ ဆောကတော်မြင်းကို အားပေးရာတွင် ကောင်းသောမှန့် ကန်သော ကတော်နည်းများကို စနစ်တကျ ကတော်တော်စေရန် ထိန်းကျောင်းပြုပြင်ပေးခြင်းကာ လိုအပ်ပေသည်။ အချို့သော ကတော်နည်းများသည် အစကတည်းက စနစ်ကျေမှ ထူးချွန်နှင့် သည်။

ကတော်နည်းများစွာတို့သည်နည်းပြဆရာနှင့်တက္က စနစ်တကျ သင်ပေးလျှင် ကလေးအတွက် ကျော်မာလျှော်စွင့်ပဲ လည်း ရသည်။ အားကတော်ထူးချွန်မှုလည်း ရှိခိုင်သည်။ စည်းကမ်းရှိရှိနှင့် စနစ်တကျ ကတော်တတ်ခြင်းပြင် ထိကလေး၏ ဘဝတွင် စည်းကမ်းရှိခြင်း၊ စနစ်ကျေမြင်းများလည်း ကျင့်သော ရသွားနိုင်သည်။ အများနှင့် ပူးပေါင်းကတော်ရာတွင် တစ်ဦးကောင်းတစ်ဦးယောက်ကောင်းအထွေထွေနှင့်ကဲ၍ မရသည်။ လက်မတ္ထာ သီလာခြင်းဖြင့် အတွက်တိတာ ပရဟိတမျှတယော ဓိတ်လည်း ရှိလာနိုင်သည်။

ကတော်ဖော်အချင်းချင်း ကူညီရင်း၊ ဉာဏ်ရှင်းပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်လည်းကျပ်ပြန့် လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးများကို စည်းကမ်းရှိခိုင်းနှင့် စနစ်တကျ ကတော်တော်စေရန်လျှို့မီဘူးကဲ ပုံးပုံးကူညီသင်းကြသည်။

ဆောကတော်ခြင်းနှင့် အန္တရာယ်

ကလေး၏ အပြစ်က်းသော ဆောကတော်ခြင်းများကို အားပေးကူညီသင်းသော်လည်း အန္တရာယ်ဖြစ်မည် ဆောကတော်ခြင်းများကို လူကြီးမီဘာတို့က သတိရှိစွာပြင် ဟန်တားသင့်ကြသည်။ ငယ် ဒွယ်သော ကလေးသည် လူကြီးများကဲသို့ အတွက် အကြောက်မရှိသေး သောကြောင့် အန္တရာယ်ကို မသိမဖြင့်တတ်ကြ။

ထို့ကြောင့် မကြောခက် ဆောကတော်ရှင်း အန္တရာယ် ဖြစ်တတ်ကြသည်။

တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက်ခဲ့များ၊ တုတ်များဖြင့် ပစ်ပေါက်၍ ဆောကတော်ခြင်း၊ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ခြေက်တော်ကတော်ခြင်း၊ ရေမကူးတတ်ဘဲ ရေနက်ရာ မြစ်ချောင်းအင်း၊ ဆိုင်များသို့ ဆင်း၍ ကတော်ခြင်း၊ ရေအောက်တွင် ဘာရှိသည် ဟုမှသိဘဲ မြစ်ကမ်းပါး ရွောင်းကမ်းပါး တဲ့တားစသည်တို့မှ ခိုင်ဗင်း၊ ထိခို့ခြင်း၊ ကျည်းသားရှိက်သည်ကို ရှေ့မှ ဖော်၍ ကတော်ခြင်း၊ သစ်ပင်ပေါ်တွင် တစ်ကိုင်းမှ တစ်ကိုင်းကူး၍ စီမံပြုးတမ်းကတော်ခြင်း၊ အလွန်နေပူသည် အချို့နှင့်နေပူသည် နေရာ ဘွဲ့ပြင်၌ ကတော်ခြင်း၊ ကားလမ်းမများကို ဖြတ်ကျော်ပြုးလွှား ပြီးခွဲနိုင်ခြင်း စသည်တို့ကားကလေးများအတွက် အန္တရာယ် ပြိုင်၍ ဟန်တားပြီး အန္တရာယ်ကင်းသော ကတော်နည်းများကို ဘေးနိုင်စေရန် လွှဲပြောင်းစီစဉ်ပေးသင့်သည်။

၁၀၆ လယ်တွင်သားနတေသံ

ကလေးနှင့် ကစားကွင်း

တို့တက်သောနိုင်ငံများတွင် ကလေးတို့၏ အဆောကစားခြင်းကို
လျှို့များကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ စီစဉ် ပေးကြသည်။ မြို့တိုင်း
ရွာတိုင်း၊ ရပ်ကွက်တိုင်း၊ ကျောင်းတိုင်းတွင် ကလေး ကစားကွင်း
များ အဆောက်လုပ်ပေးကြသည်။ ကလေးကစားစရာပစ္စည်းများ
ပြည့်စုံစွာ ထားပေးကြသည်။

ကလေးများ ကလေးဖြစ်ရကျိုးနပ်ကြသည်။
ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် မြေတွေ ပေါ်လျက်နှင့် ကလေးကစားကွင်း
ဟူ၍ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ပေးခြင်း ရှားပါးလုပ်သည်။ ကလေး
ကစားကွင်းနှင့် ကစားပြီးကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ရှားပါးလုပ်သည်။ ရွာမှာ
မရှိ၊ ရပ်ကွက်မှာ မရှိ၊ ကျောင်းမှာ မရှိ၊ မြို့ကြီးများမှာ ပင်မရှိ၊
ရှိသော အား ကစားကွင်းဆိုသည်မှာလည်း ကလေးများ ကစားရန်
မဟုတ်၊ လျှို့များ ကစားရန် အတွက်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ကလေးများသည် လမ်းပေါ်မှာ ကစားရသည်။ တို့ကြိုး
တို့ကြိုးကြားမှာ ကစားရသည်။ မြေတလင်းကွင်းပြင်တွေ ရှာမှာ
ကစားရသည်။ အန္တရာယ်များကြသည်။

မြို့တည်း၊ ရွာတည်း၊ ရပ်ကွက်တည်တိုင်း
ကလေးကစားကွင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်စား၍ မဖြစ်မဖော်ပေါ်သင့်
ပါပြီ။ မြို့ဟောင်း၊ ရွာ့ဟောင်း၊ ရပ်ကွက်ဟောင်းများမှာလည်း
ကလေးကစားကွင်းတစ်နေရာကို စီစဉ်ပေးလျှင် လွယ်ကွော်စင်
ပြစ်နိုင်သည်သာများပါ၏။ နောင်တွင် မြို့သစ်။ ရွာသစ်။

၁၀၇ မြို့လို့များ ဆပင်တို့တတ်နဲ့ ၁၀၈

ပုံကွက်အသစ်တည်တိုင်းလည်း သင့်တော်သည် တစ်နေရာ
(သို့မဟုတ်) နှစ်နေရာ၊ သုံးနေရာမှာ ကလေးကစားကွင်းများ
တို့ကွော်သတ်မှတ်ဖော်ဆောင်ပေးသင့်ပေပြီ။

ယခုလက်ရှိ အချိန်၌ မြို့တိုင်းတွင် ပန်းခြံများနှင့်
ဘွဲ့၍ ကလေးကစားကွင်းများပေါ်ပေါက်လာ၍ ကလေးများ
အျား၍ ရွှေ့ချင်စွာ ကစားနေ့ကြသည်ကို မြင်ရသည်မှာ ဝမ်းသာမွယ်ရာ
ကောင်းလှပေသည်။

အေားချိန်၊ နားချိန်၊ ပညာသည်းပူးချိန်

ကလေးများကို ပညာသင်ချိန်၊ ကစားချိန်၊ နားချိန်၊ စာကြည်
ချိန်ဟျော်မြို့သာများ၊ ကတိကျွော်ပိုင်းခြင်းသတ်မှတ်ပေးသင့်သည်။
ကလေး၏ သဘာဝမှာ ကစားမလား၊ အကျက်မလားဟုမေးလျှင်
အေားရန်သာ ဆန္ဒရှိပေလိမ့်မည်။ အောင်မြင်လိမ့်တို့ကြောင့်
အား စာကြည်၍ နေရပေမည်။ မြို့သာများကလည်း ကလေးရရှိကို
ငှံကလေးသဘာဝကို သိပြီးဆုံးမပြုပြင်ပေးရမည်။ မည်သည်
အရာမဆုံး တန်ဆေး လွှာသားဟုသော စကားရှိသည်။ အေား
အေားခြင်းသည် ကလေးကို ကျွန်းမာ သန်စွမ်းဆောင်သူမှာ
သော်လည်း အဂျို့အမင်းဆောင်းဆောကစား လွန်းလျှင် အားအင်
နှင့်အနောက်သည်။ စိတ်တတ်ပေါ်ပျက်သည်။ ပညာသင်ကြားရေး
နှင့်စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိပြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကစားချိန်၊

၁၀၈ ပညာသင်သားစောဒုရိ

နားချိန်စားချိန်၊ ၁၁ ကြည့်ချိန်၊ အိပ်ချိန် သတ်မှတ်ပေးသင့်သည်။

ယနေ့ပညာသင်ကြားရေးတွင် ယုံးဖြောင်ရရွှေးသာကြောင်ကလေးများ ဆောကစားချိန်မရှာကလေးဖြစ်ရှိ၏ ကြသည်များလည်း ကလေးတို့အတွက် နစ်နာသည်။ ကလေးများသည်နဲ့နှက်အစောကြီးထဲကြည်၏မိုးလင်းသည်နှင့်ကျူးရှင်ပြီး၊ ပြီးတော့ကျောင်းတက်၊ ဉာဏ်ကျောင်းဆင်းတော့ကျူးရှင်ပြီး၊ အိမ်ပြန်ရောက်သည် နှင့် စားသောက်ပြီးစာကြည်ကလေး၏ အချိန်စာရင်းတွင် ကစားချိန်ပျောက်နေသည်။ ကလေးတို့အတွက် ကစားချိန်ရှိသင့်သည်။ သို့မှသာလည်း ပညာသင်ကြားရှာဖို့ ဉာဏ်ပညာထက်မြှက်သည်။ ပညာသင်ကြားရေးထူးချွန်အောင်မြင်မည်။

အသက်ကြီးမှ သံပတ်ကားဖြင့် ကစားသူ

ရည်မှန်းချက်ရှိခြင်း၊ ဘဝအတွက် တို့တက်အောင် ကြီးစားအဲ ထုတ်ခြင်းသည် ကောင်ပါ၏။ သို့သော် မျှော်မှန်းချက် ကြီးသူလွှန်းလျှင် အစွမ်းတစ်ဖက်သို့၊ ရောက်တတ်သည်။ တစ်ဖက်အောင်မြှင့်မှုရသည်နှင့်အတူ အခြားတစ်ဖက်မှ အစားထိုး၍ ၁၁ သော ဆုံးရုံးမှုများကိုလည်း ပေးရသည်။ ကျုန်ပို့၏ မိတ်ကျွော်တစ်ယောက်သည် ၂၇၀၈၌ကတ်သည်။ က စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထောက်ဖြစ်အောင်မြှင့်ထူးချွန်ရှိသည်။ ပညာကြီးစားသင့်သည်။

သယ်တန်းအောင်ချင်စိတ်ကြီးမား၍ သူများကစားချိန်မှာပင် မကစားနိုင်။ ဆယ်တန်းအောင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး တဗ္ဗာ့သို့လည်းကောင်တက်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး တဗ္ဗာ့သို့လည်းကောင်လည်း သူများ သွား၍မသွားနိုင်၊ သူများကစား၍ မကစားနိုင်၊ သဲ့ရအလုပ်ဝင်ပြီးအသက် (၃၇)နှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထောက်ဖြစ်သည်။ သူဖြစ်ချင်သည်ကို ဖြစ်ရပြီ။ ထိုအခါကျုမှ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘာမျှမကစားခဲ့ရသေးသည်ကို သတိရ၍ သံပတ်ပေးသော ကားလေးကိုဝယ်ပြီးအိမ်မှာတစ်ယောက်တည်းကစားသည်။ သို့သော မဖျော်တော့ပါ။ အရွယ်ကသံပတ်ကားနှင့် ကစား၍ မျှော်သော အရွယ်ဟုတ်တော့ပါ။ နောက်ကျေသွားပြီ၊ ကစားချိန်တွေကုန်ဆုံးကျော်လွန်ခဲ့လေပြီ။

ကလေးတို့၌ ရွင်လန်းချမ်းမြေးကြပါစေ

ကလေးကို ချစ်လွှုင် ပညာသင်ပေးခြင်းကို အလေးအနုက်ထားသကဲ့သို့၊ ကလေး၏ အသက်အရွယ်အလိုက် ဆောကစားခြင်းကိုလည်း အလေးထားသင့်သည်။ ကလေးများကိုယ်လက်ရှုပ်ရှားဆောကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိုယ်ခန္ဓာကျွန်းမားသန်စွမ်းမှု ၁၀၈၄ ရှုပ်ပိုင်းရွင်လန်းစေရန် မိဘများက စိစဉ်ပေးသင့်သည်။ ထိုကလေးများသည် ကလေးအခွင့် အရေးကို အပြည့်အဝခဲ့စားရသည်။ ဉာဏ်ပညာထက်မြှက်၍ ပညာသင်ကြား၍ အလုပ်ခွင့်သင်သော အောင်မြှင့်ထူးချွန်ရှိသည်။ ပညာသင်ကြား၍ အလုပ်ခွင့်သင်သောအခါမှာလည်း ကိုယ်ကျွန်းမားစိတ်ချုပ်းသောသည်။

၁၄၀ လယ်တွင်သုအောင်

လုပ်သာ:ကောင်းများဖြစ်လာမည်။

ကလေးများ ကလေးဖြစ်မရှုံးကြပါစေနောင့်။

ကလေးများ ဆောကစားခွင့်ရှုံးပျော်ရွင် ချမ်းမြှုပါစေ။

ကလေးများ ရွင်လန်းကျွန်းမာရှုံးအောင်မြင်ဖြပါစေ။

— ကလေးနှင့် အနုပညာကို ခံစားခြင်း —

ဂရိပညာရှင် ပလေတိ (Plato)၏ အကယ်ဒမီ ၆၇ကျော်:တော်တွင် ကလေးတို့၊ ကြုံခိုင်သန်စွမ်းအောင် ကျွန်းမာရေးလောက်ငါးစေခဲ့သည်။ အနုပညာကိုခံစားတတ်စေရန် ဂိတ်ကိုလည်း သင်ပေးသည်။ အနုပညာကို ခံစားတတ်ခြင်း မရှိဘူတို့သည် မျှမတသောစိတ်မရှိသော ကြောင့် စိတ်မချုပ်ဟု ပလေတိကဆိုသည်။

ဝန်းကျင်လှပ ကြည့်းကြ

လူတို့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၏ အလှအပ၊ လူ့ဘောင် လောက၏ အလှအပကို ခံစားတတ်ရန် လိုသည်။ လေပြည့် ကလေးတိုက်၍ သစ်ရွက်ကလေးများ လုပ်ခတ်နေသောအလှ၊ ပန်းကလေးများ ပွင့်လန်းနေသော အလှ၊ တလိပ်လိပ် တက် လာသော ညီညီမြောင်မြောင် ပိုးတိမ်တောင်တို့၏ အလှ၊ မြားတန်းကလေးများလုံး အပြုံးအလွှား ကျွန်းလာသော ပုလဲရှုံး ပိုးစက်တို့၏ အလှ၊ ရှုစ်ရပ်ဝန်းကျင်ကို အပေါ်ဖြော်သော

၁၄၂ လယ်တွင်သားစောချုပ်

ငွေနှင့်မူးတို့၏ အလှ၊ နေထွက်ခြင်းအလှ၊ နေဝင်ခြင်း အလှ၊
တိမ်ညီတိမ်ဝါတို့၏အလှ၊တောအလှ၊တောင်အလှ၊မြစ်ချောင်း
အင်းအိုင်တို့၏ အလှ၊ပင်လယ်ပြင်၏အလှ၊စမ်းချောင်းကလေး
၏ အလှ၊ လေမှာ လွင်နေသော ရွက်ကြော်လေးများ၏ အလှ
စသည်ဖြင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသည်အလု ပန်းချိကား
ချုပ်များကို ကြည့်နှုံးတတ်ရန်၊ ခံစားတတ်ရန် လိုပါသည်။
မိဘဆရာတို့သည် ကလေးများကို ငယ်စဉ်ကတည်းက သဘာဝ
ပန်းချိအလုများ ခံစားတတ်စေရန် လောကျင့် သင်ကြားပေးသင့်
သည်။

သဘာဝဂိုတ် ခံစားကြ

လူဗုတ်ဝန်းကျင်တွင် လူတို့ကြည့်ရှုကြည့်နှုံးစရာ သဘာဝအလှ
ပန်းချိကားများ ရှိသကဲ့သို့ လူတို့နားဆင် ခံစားစရာ သဘာဝဂိုတ်
များလည်း ရှိနေသည်။ စမ်းရေခါးသို့ သစ်ပင် ဝါးပင်ကို လေ
တို့သို့ သမင်ကတောက်၊ ချောကဟောက်၊ များက်ကကြော်အွာ
ဒေါင်းအိုးဝေ ဆိုသကဲ့သို့ တောကောင်တို့၏ အတိုင်အဖောက်
ညီညီ အော်မြေသံး ဂိုတ် ရွက်ခြောက်ကလေးများ ကြေလွင့်သံ
ဂိုတ်၊ မိုးပေါက်ကလေးများကမ္မာမြေသံး၊ ထိမှန်သို့ မိုးချုပ်း
သို့ သို့ မွေးနှင်း၊ ဥပြုနှင်း စသည် ကျေးဇူးကလေးများ၏
တွေ့ကျော်။သံ ဂိုတ် စသည် သဘာဝဂိုတ် များကို ကြည့်နှုံးတတ်၊
ခံစားတတ်ရန် လိုပါသည်။ မိဘဆရာတို့သည် ကလေးများကို
ငယ်စဉ်ကတည်းက သဘာဝဂိုတ်သံများ ခံစားတတ်စေရန်

ပန်းလိုချုပ် သပင်ကို ဖူးတတ်၍ ၁၄၃

လောကျင့်သင်ကြားပေးသင့်သည်။

မပြုမပြု ပင်ကိုယ်အလှ

မပြုမပြု ပင်ကိုယ်အလှကို သဘာဝအလုဟု ခေါ်ကြသည်။
လယ်သမားကြီး လယ်တွန်နေသောအလှ၊ ကောက်စိုက်သမ၏
ကောက်စိုက်နေသောအလှ၊ လျေထိုးနေသော လျေသမား၏ အလှ၊
ကျွဲ့စီးနေသော ကျွဲ့ကျောင်းသား၏ အလှ၊ သဲတွင်း ရရှိခဲ့ပ်
နေသော တော်၏ သမီးပျို့လုံမဲ့ကယ်၏ အလှ၊ မြစ်ပြင်မှ လျောင်း
နှင့် ပိုက်ကွဲနှုန်းနေသော တံငါသည်၏ အလှ၊ သစ်ခွဲနေသော
ဆင်ကြီး၏ အလှ၊ စမ်းရေသောက်နေသော သမင် ရှုပ်၏ အလှ၊
ထန်းတော့နှင့် ထန်းတက်သမား၏ အလှ၊ ခွဲမီးခံတွက်လာသော
တော့ရကျောင်းမှ ကိုရှင်းလေးနှင့် ဆွမ်းဟင်းခွက် ဖျော်ထုထ်းသော
ကျောင်းသားကလေး၏ အလှ စသည်တို့လည်း တမင်အလု
ဆင်နေကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ သဘာဝ အတိုင်းကြည့်နှုံးစရာ
လုပေနှင့်မြစ်ပြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအလှအပကလေးများကို လည်းကြည့်
မြင်တတ်ရန်၊ ကြည့်နှုံးတတ်ရန် လိုပါသည်။ မိဘဆရာတို့သည်
ကလေးများကို ငယ်စဉ်ကတည်းက လောကျင့်သင်ကြားပေး
သင့်သည်။

၁၄၅ လယ်ဘင်္ဂသားတော်ရွှေ

မခံစားတတ်လျှင် ရှုံးသည်

မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှ သာဘဝအလှအပနှင့် ကိုတမ္မားကို မခံစားတတ်သူသည် နှစ်နာသည်။ ဆုံးရှုံးသည်။ သာဘဝ တရားထူတိုင်းကိုကြည့်နဲ့စရာခဲ့စားစရာလျော့များအစဉ်ပေါ်နေပါ၏။ အချို့က ခံစားတတ်၍ ခံစားရသည်။ အချို့က မခံစားတတ်၍ မခံစားရ။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်တွင် နေစဉ်က ရင်းနှီးသော သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ရှိခဲ့သည်။ သူသည် ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမားသည်။ ပညာကြီးစားသည်။ အချို့နိုင်း စာကြည့်သည်။ စာကျက်သည်။ အပျော်ဘပါး ဘလွန်နည်းသည်။ ဘကျွန်းမာရေးအတွက် ညာနေတိုင်းရေနှီးမြောင်းတစ်လျှောက်လမ်းလျှောက်သည်။ သူသတ်မှတ်ထားသော ထနာောင်းပင်သို့ အမြန်ဆုံးရောက်အောင်သွားသည်။ ရောက်သည်နှင့် ပြန်လည်သည်။ အဆောင်သို့ အမြန်ပြန်သည်။ အဆောင်ရောက်သည်နှင့် ခြင်ထောင်ထဲဝင်ဖြီးစာကြည့်သည်။

ကျွန်းတော်က သူနှင့်အတူ လမ်းလျှောက်ရင်း ဟာ... အနောက်ဘက် ကောင်းကင်ကို ကြည်လိုက်စမ်း၊ တို့ တွေ့တောက်နေတာ လုလိုက်တာကွာ့ ကိုယ်တိုင်သောကျွော ကြည့်ရင်းသူ့ကိုလည်း အကြည့်ခိုင်းသည်။

'တို့မောက်တာပဲကွာ့ အဆန်းလုပ်လို့'

သူကလုည်းပင်စကြည့်။

ဝန်းလို့ချင်းအပင်ကို ဖို့တတ်။ အ

အပြန်ကျတော့ နည်းနည်းများပြီ။ အရှေ့ဘက်ဆိမ္မှုရှုမ်းရှုံးမှ ထောင်တန်းကြီးပေါ်တွင် တောင်ယာမိရှုံးထားသော မိုးဆောင်းတန်းကြီးများကို လှမ်းမြင်ရသည်။

'ဟာ... ဟောကောင်၊ အငြောက်ကတောင်ကြီး တွေ့ကို ကြည့်လိုက်စမ်း၊ တော့မိုးတွေ့လောင်နေတာ လုလိုက်တာကွာ့'

ကျွန်းတော်ကအားပါးတရာ့ ပြောမိသည်။ ကိုယ့်ဘသာ ကြည့်၍လည်း သဘောကျနေသည်။

'မင်းကလဲ တော်တော်စိတ်ကူးယဉ်တဲ့ကောင်၊ သူဘဘသာ တော့မိုးလောင်တာပဲ ဘာလှနေရမှာလဲ'

သူကတော့ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လှမ်းနေသည်။

ရောက်တော့သူကလည်း ကျွန်းတော့နှင့် မတွေ့ပါ။ ဘယ်သူနှင့်မှုလည်း မတွေ့တော့ပါ။ သူနှင့်သွားရသည်မှာ ကြည့်နဲ့ စရာမကောင်းပါ။

သာဘအလွန့် စိတ်ထားအလှ

သာဘဝ အလှအပများကို ခံစားတတ်သူသည် ကြည့်နဲ့စိတ်၊ နှစ်သက်ပြတ်နဲ့စိတ် ပြစ်သည်။ စိတ်ထားနှည်းသည်။ ရှုပ်ရော့၊

၁၄၆ လယ်ဘင်းသားတော်စု

စိတ်ပါပျော့ပျော့ပျော်ပျောင်းရှိသည်။ ကျွန်တော်၏ မန္တာလေး
တက္ကာသိုလ်မှ သူငယ်ချင်းမှာ သဘာဝအလုကိုလည်း ခံစား၊
သူများက အလုအပ်ခဲ့စား၍ ပြောပြလျှင်လည်း နားခါးသည်။
ခက်ထန်နေသည်။ အပေါင်းအသင်းလည်း အလွန်နည်းသည်။
သူကိုယ်တိုင် တင်ကျပ်မှုကို ခံစားနေရသလို ပတ်ဝန်းကျင်ကို
လည်း တင်မှ ဖူလောင်စေသည်။ သူ့စိတ်ထားမှာ ပြတ်သား
သည်။ အကြင်နာ နည်းသည်။ ထိုသူမျိုးမှာ ပြတ်သားရာမှ
တစ်ဆင့် ရက်စက်စရာရှိလျှင် ရက်စက်တတ်သည်။ သို့သော်
ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းသည် သူကြီးလာသောအဲ နားလည်း
လာသည်။ သူ့သားသမီးများကို သူ့လိုဖြစ်မှာ နိုင်မှုလာသည်။

'ငါ ခုထိ လေတစ်ချက် မချွန်ဖူးဘူး၊ သိချင်းတစ်
ပုဒ်၊ မပြောနဲ့၊ တစ်လုံးတစ်ပါ ၃ဝတောင်ရောင်လို့၊ မဆိုဖူးဘူး၊
ငါသားသမီးတွေ ငါလို့ မဖြစ်သောင် မနည်းလုပ်နေရတယ်ကွာ့
ဟုဆိုသည်။

လောကကို အလွှာဆင်ပါ

ကိုယ်တိုင်က ခဲ့စားတတ်မှ သူများကိုလည်း ခဲ့စားရအောင် ဖျော်ဖြေ
နိုင်သည်။ ကိုယ်တိုင်က ကြည့်နဲ့တတ်မှသူ တစ်ပါးကိုလည်း
ကြည့်နဲ့ရအောင်ဖြည့်ဆည်းနိုင်သည်။ အနုပညာစိတ်သည်နဲ့ည်း
လုပ်ရုံမက သူတစ်ပါးကိုလည်း နဲ့ညုံလုပ်အောင် ဖန်တီးနိုင်သည်။
သဘာဝအလွှာများကို မြှုတ်နဲ့တတ်မှ ရူးဘောင်လောကနှင့်

ပုံးလိုချင် အပင်ကို ဖို့တတ်နဲ့ ၁၄၇

သဘာဝ လောကကို ချိစ်သည်။ သဘာဝလောကနှင့် ရူးဘောင်
လောကကိုမြှုတ်နဲ့ချိစ်ခင်တတ်မှ သဘာဝလောကနှင့် ရူးဘောင်
လောက၏ အလုပ်ကိုမည် တရားများကို ကာကွယ်ဟန်တား
သည်။ သဘာဝလောကနှင့် ရူးဘောင်လောကကို အလုဆင်သူ
ဖြစ်သောင် ကြီးစားသည်။

အလွှာက်သူ ရက်စက်သူ

ယနေ့ကဗ္ဗာပေါ်တွင် မိမိတို့ တစ်ဦးချင်း၏ တိုးတက်ကြီးများရေး
ချမ်းသာကြော်ယောက် အတွက် သဘာဝ၏ အလုတရားများကို
မင်းမကွက် ရက်စက်ကြသူများရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်
ဖျော်ဖွဲ့ကြီးများ မျိုးတိုးတော့မည်။ ဝေလဝါးကြီးများ အပ်လိုက်
ချိ၍ အသတ်ခဲ့နေရသည်။

ကြိုးကြိုးများ လက်ကျွန် အလွန်နည်းသွားပြီ။
ဆင်ကြိုးများ ကြောကွဲစရာတတ်သိမ်းနေရှုရာသည်။ ထို့ထက်ပို၍
ဘိန်းပြူးကဲ့သို့သော လူသားအမျိုးတိုးစေသည်။ မှုယစ်ဆေးဝါး
များကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချုပ်လာကြသည်။ လောက၏ ပြို့ချမ်းမှု၊
သာယာမှု၊ လူပမူ မှုးကိုကိုယ်တိုင်က မဖန်တီးရုံမက ရက်စက်
စွာ မျှက်ဆီးလာကြသည်။

၁၄၀ လယ်ဘေးသားတော်မြို့

ကမ္မာကိုပင် ဖျက်မည့်လော

တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန့်မာန့်၊ အာယာတ များ ပြိုင်ရင်း ဤကမ္မာပေါ်တွင် ကမ္မာစစ် ကြီးနစ်ကြိုပ်ဖြစ်ခဲ့ဖြူပြီ။ သတ်ကြာဖြတ်ကြုနိုပ်စက်ညွှုံးပန်းကြာ သောကြေပျက်စီးကြာ၊ စစ်မီး ဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်ကြာ၊ စမ်းရေကြိုပ်ကြိုည့်မှာ သွေးနီနီ ရောယ်ကျုံ စမ်း၏အလှ ပျက်သလိုပင်လယ်သမုဒ္ဒရာတို့မှာ စစ်သဘော့ များမင်းမှုကြသည်။ အမြာက်သဲ၊ မုံသဲ၊ ပေါက်ကွဲသဲတို့ဖြင့် အကျည်းတန်ခဲ့ဖြူပြီ။ ကောင်းကင်ယုမှာလည်း လေယဉ်ပျုံချင်း၊ ခုံးပျုံးချင်း စစ်ဆင်ခဲ့ကြဖြူ။ ရူများ ရှုက္ခာခဲ့ကြပြီ။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစကာ တွေဖြစ်ခဲ့ကြပြီ။

ယခုအခါတွင်ကား ဤကမ္မာကြီးသည် အဏုမြို့ မူးများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ခဲ့နေရသည်။ ယနေ့ ဤကမ္မာပေါ်တွင် လူသားတို့ဖန်တီးထုတ်လုပ်ထားသည့် အဏုမြို့မူးများသည် ဤကမ္မာကြီးတစ်ခုလုံးကို ဖျက်ဆီးရန် လုံလောက်ရှုသာမကပို၌ လျက်ပင် ရှိနေပြီဟု ဆိုကြသည်။ အဏုမြို့စစ်ကြီးဖြစ်သွင် သဘာဝအလှများနှင့်တကွဲကမ္မာကြီးပျက်စီးသားတော့မည်။

ကလေးနှင့် အနုပညာ

မိဘဆရာတို့သည် ကလေးများကို အနုပညာ ခဲ့စားတတ်စေရန် ပြုစုံပျီးထောင်ပေးသင့်သည်။ သဘာဝ ပန်းချီ၊ သဘာဝ ဂိုဏ်

ပန်းလုပ်ချင် အပင်ကို ပျီးကတ်စွာ ၁၄၉

သဘာဝအကာ၊ သဘာဝ အလှများနှင့် ရင်းနှီးစေရန် ခဲ့စားတတ်စေရန် စိစိုးပေးသင့်သည်။ ထိုမှာ တစ်ဆင့် သဘာဝအလှ၊ သဘာဝဂိုဏ်၊ သဘာဝပန်းချီတို့ကိုအတူယူပြီး လူတို့ဖန်တီးသော အနုပညာများကိုမြတ်နိုတတ်စေရန် ခဲ့စေရန် လောက်ကြပ်ပေးသင့်သည်။

အနုပညာ စိတ်သည် စိတ်သဘောထား နှုံးညွှေ့ပျော် ပေးသည်။ ရက်စက်မှုကို လျော့နည်းပေးသည်။ ဓာတ်မှုကိုစက်ဆုပ်ပေးသည်။ ထိုကြောင့် စိတ်ထားလျဉ်းပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အဆင်ပြုသည်။ လူနေမှုဘဝတွင် စိတ်ချမ်းသာပေးသည်။

ဤကမ္မာပေါ်တွင် ရှိသည့် လူသားများသည် သဘာဝအလှအပများကို မြတ်နိုတ်စိတ်၊ ချမ်းဆင်စိတ်၊ လူပအောင် အန်တီးလို့စိတ်များဖြင့် ဤကမ္မာမြေကြီးသလှပျက်မည့် အေးမှုကြော်ယူယျ် လူပအောင် စောင်ရောက်သင့်ကြပါသည်။

ကလေးနှင့် ၆၄

'မန်.ဖိုးပေးပါ'

ကလေးတို့သည် လူကြီးမိဘများထံမှ မန်.ဖိုး၏
တောင်းတတ်ကြသည်။ လူကြီးမိဘတို့ကလည်း မန်.ဖိုး၏၇၄
ပေးကြ၏။ မန်.ဖိုးရလွှင်ကလေးတို့ဝါးသာ ပျော်ရွင်ကြသည်။
ထိုငွေဖြင့် မန်.ဝယ်စားသည်။ တစ်ခါတစ်ရုက္ခားစရာလေးများ
ဝယ်သည်။

ကလေးနှင့် မန်.ဖိုးပြဿာနာ

အချို့မိဘများက ကျောင်းသွားလျှင် ကလေးမန်.ဖိုးမပေးချင်။
ကျောင်းတွင် တွေ့ကရာ အစားအသာများကို ဝယ်စားလျှင် မကျွန်း
မာဖြစ်မှာ ခိုးသည်။ ထို့ကြောင့် မန်.ဖိုးမပေးတော့ဘဲ သင့်
တော်မည်ထင်သည့် မန်.ပဲသွားရော့ကို အမိမ့်ဖော်လျှင်
ကြသည်။ သို့သော်ကလေးသည်ကလေးသာဖြစ်သည်။ အခြား
သော ကလေးများနည်းတွေ မန်.ဖိုးလို့ချင်သည်။ မည်၍လျှင် စား
ကောင်းသောက်ဖွယ်များကို ထည့်ပေးစေကာမူ သူ့လက်ထဲမှ

မုန်.ဖိုးငွေကလေးနှင့် ကျောင်းမုန်.ဆိုင်မှာ ဝယ်စား ရသည့်ကို
နှစ်သက်ကြည့်နှုံးတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသွားလျှင်
ပွဲလမ်းသဘင်ရှိလွှင် ကလေးကို မန်.ဖိုးပေးသင့်သည်။

မန်.ဖိုးနှင့် မသင့်သောအစာ

မန်.ဖိုးငွေနှင့် မသင့်သည်တို့ကို မစားနိုင်ပါသလောဟု ပြောရန်
ရှိပါသည်။ မန်ပါသည်။ စားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် မိဘက လက်
သုပ္ပဏီများ၊ ယင်နား၊ ဓာတ်များ၊ မသန့်ရှင်းသော အစားအစာများကို
မစားသင့်ကြောင့်ကလေးနားလည်အောင်ရှင်းပြသင့်သည်။ စား
သင့်သော အစာများကိုလည်း ညွှန်ပြပေးသင့်သည်။ အဖြစ်သင့်
ခုံမှာ ကျောင်းရေးဆိုင်များတွင် မသင့်တော်သော အစားအစာ
များကို မရောင်းရန် ဆရာကြီးဆရာမကြီးများ၊ ဆရာဆရာမ
များ၊ ကတန်းတားကန်းတားကတ်ပေးရမည်။ မသင့်သည်ကိုစားမည်ဖို့
၍ မန်.ဖိုးလို့ဝမပေးသည်ကဲတော့ မသင့်ဖူး။ အများနည်းတွေ
မန်.ဖိုးမရလွှင် ကလေး၏စိတ်တွင် အနည်းနှင့်အများ ထိခိုက်
တော်ပါသည်။

မန်.ဖိုးထက်ပို့သောငွေ

မန်.ဖိုးပေးသောငွေသည်လည်း အစိကအားဖြင့် မန်.ပဲသွားရေစာ
ပို့နှင့် သင့်တော်သောငွေသာဖြစ်သင့်သည်။ ယေဘုယာအားဖြင့်
မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း အတန်းအလိုက်၊ အရွယ်

အလိုက် သင့်တော်ရဲသာပေးသည်။ ဝန်နှင့်အား၊ လေးနှင့်မြားဆုံး
သက္ကသိုလ်၊ မိဘတတ်နိုင်သည်အပေါ်တွင် အနည်းအများ ကွာခြားမှ
တော်ရှိပေမည်။

သို့သော အချို့သော မိဘများသည် ကလေးကို
အလိုလိုက်၍လည်းကောင်း၊ လက်ဖွာနိုင်သော အမြေအနေ၍၍၍
လက်ဖွာသူလည်းဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အပြိုင်အဆိုင်
ဝါကြားလို၍လည်းကောင်း၊ ပေးသင့်သော မှန်ဖို့ထက်များစွာ
ပို၍ပေးနောတတ်ကြသည်။ အဆုံးခုံးမှာ မိဘ၏ ချေးသော်
ထဲမွေ့နေ့မှ ငွေ့မွေ့နေ့မှ ငွေ့မွေ့နေ့မှ ငွေ့မွေ့နေ့မှ ငွေ့မွေ့နေ့မှ
မှငွေ့ကို လိုသလို နှိုက်ယူခွင့် ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။

ချုစ်ရာမရောက် နှစ်ရာမရောက်

ကလေးကို ငွေများများပေးခြင်းသည် ချုစ်ရာမရောက်ဘဲ နှစ်ရာ
ရောက်တတ်သည်။ ငွေကို လွယ်လွယ်ရ၍ လွယ်လွယ် သုံး
တတ်သော ကလေးသည် ငွေ၏ တန်ဖိုးကိုမသိ၊ နှေမြောခိုက်မရှိ
ဖြစ်လာတတ်သည်။ အသုံးအစားများလာတတ်သည်။
ယောက်ဗျားလေးများဆုံးလျှင်ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် လွှဲက်ဖက်ရည်
ဆိုင်ထိုင်ခြင်း၊ စီးကရိုက်သောက်ခြင်း၊ အပျော် အပါးအသွား
အလာများခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်းတို့ ဖြစ်လာတတ်သည်။
ထိုသိုံး အပို့သုံးခွင့်ရ၍ အပို့ကိစ္စတွေများလာလျှင် ပညာရေး
ဘက်မှာ လျှော့ကျွေးသွားတတ်သည်။

ဂျုန်ပ်နှင့် တစ်ရပ်ကွက်တည်းဖြစ်၍ သိကျွမ်း
နေသော ကလေးတစ်ယောက်သည် ရှစ်တန်းသာ ရှိသေးသော
လည်း သူ့အိတ်ထောင်ထဲမှာ အမြေတမ်း ဆယ်တန်း ဆယ်ငါးကျေပ်
တန်များ ထည့်၍ ဖော်ဖော်သိသုံးနိုင်သည်။ သူ့အမောက်
အထည်ဆိုင်ဖြစ်၍ ငွေကို ချေးသော်ဘဲလဲ လိုသလို နှိုက်ယူဆိုင်
သူဖြစ်သည်။ သိအောင်လည်း ယူသည်။ မသိအောင်လည်း ယူ
သည်။ ထိုကလေးမှာ လက်ဖက်ရည် ဆိုင်နဲ့ အပျော်ထိုင်နေတတ်
ပြီး ဘင်းနှစ်ခန့်နှင့် စီးကရိုက်လက်ကြား ညျပ်နေသည်။ မိဘကမသိ
ဘဲ မော်လမြှိုင်လိုက်သွား၊ ပဲရုံးလိုက်သွား၊ ခရိုးများ၍ မိဘများ
မကြောခဲ့သောကဖြစ်ကြရသည်။ မိဘက တတ်နိုင်၍ ကျေရှင်
အကောင်းစားများ ထားသော လည်း စာမေးပွဲမအောင်ဘဲ ကျု
သည်။

ဂျုန်တော် အစ်မဝပ်းကဲ့ တစ်ယောက်၏
သားမှာလည်း သူ့မိဘများ အလိုလိုက်၍ ငွေပေးလွန်းသောကြောင့်
အတ်ထောင်ထဲမှာ ငွေတစ်ရာအနဲ့ပါလျှင် ငွေမထင်း တစ်ရက်
မပြည့်စ်းကုန်အောင်သုံးပစ်သည်။ ယခုအခါတွင် ဆယ်တန်း
နှစ်ခါကျွမ်း ဆက်လည်း မဖြေဖော်ဘဲ ဖော်မှားလေးဖြစ်နေပြီ။
ကလေးကို ကလေးနှင့် တန်းသာ ငွေသာပေးသင့်သည်။
ထိုငွေထဲမှပင် စုဆောင်းတတ်အောင် စုဘုံးစနစ်ဖြင့် အလေး
အကျင့် လုပ်ပေးသင့်သည်။

၂၀၄ လမ်းတွင်သားစောဒ္ဓ

အဖေကြီးပြောသော တကယ့်ပုံပြင်

ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အဖေကြီးပြောလေရှိသော ပုံပြင်ကလေး
ရှိသည်။ သို့သော်ရှေးတုန်းက ပုံပြင်မဟုတ်၊ အဖေကြီးက ကျောင်း
ဆရာဖြစ်၍ သူ့ကျောင်းသား ကုလားလေးတစ်ယောက်၏
တကယ့်အဖြစ်၊ ထို ကုလားလေး၏ အဖေသည် ကုန်စုံဆိုင်ကြီး
တစ်ခုကို ပိုင်သည့် ချမ်းသာသူဖြစ်သည်။ သို့သော် ကလေး
နှစ်ယောက် ကျောင်းသွားလျှင် တစ်ယောက်ကို တစ်ပဲစီသာပေး
သည်။ သို့သော် ထို တစ်ပဲက မုန်ဝယ်စားရသည်မဟုတ်။ ဧ၊
လယ် မုန်၊ စားဆင်းချိန်တွင် စားရန် ပလာတာနှင့်ပဲဟင်း
ထည့်ပေးလိုက်သည်။

ညနေအီမြန်ရောက်သည်နင့် ပိုက်ဆံတစ်ပဲ
မပျောက်မရပါလာကြောင်းအဖေကိုပြရသည်။ ပြီးမှ သူတို့
တစ်ယောက်စီအတွက်ပေးထားသော ရာဘူးထဲမှာ ထည့်ရသည်။
ပိုက်ဆံတစ်ပဲကို ကျောင်းမသွားမဲ့ မနက်ကတည်းက ရာဘူးထဲမှာ
ထည့်ခဲ့ချင်၍မရ။ ကျောင်းယူသွားရသည်။ ညနေပြန်လာလျှင်
ပြရသည်။ ငွေတစ်ပဲကိုတစ်နေ့တာလုံးမော်က်မပျက်အောင်
တာဝန်ယူ၍ထိန်းသိမ်းတတ်စေရန် လေကျင့်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။
ပျောက်လျှင်ပြင်းထန်စွာ အရှိက်ခဲရသည်။

ငွေကို မနှာမြောခြင်း၊ ငွေမပျောက်အောင် မ
ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်းအတွက် အပြစ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကလေး
များမှာ ထိုငွေတစ်ပဲ ပျောက်မည့်ကို အလွန်ကြောက်ကြသည်။

ပန်းလိုက် ဆပင်ကို ဖို့တတ်စွာ ၂၁၅

တစ်နေ့လုံး ကရတန်ဗိုက် ထိန်းသိမ်း စောင့် ရွှောက်သည်။ ထို့
ကြောင်းငွေကို တန်ဖိုးထားတတ်မှု ထိန်းသိမ်းတတ်မှု အကျင့်
ရသွားသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ကလေးကျောင်းစနေချိန်မှစ၍၍
ဧ၊ စဉ် တစ်ပဲ တစ်ပဲ စုဆောင်းရသည်။ ရာဘူးတစ်ဘူးပြည့်လျှင်
ကလေးအမည်ထို့၍ အင်က သိမ်းထားပေးသည်။ ထိုကလေး
ကျောင်းထွက်၍ အရွယ်ရောက်သောအခါ ရာဘူးတော်တော်
များများရဖော်ပြီ။ ထိုအခါကျေမှ ရာဘူးများကို ဖောက်ပြီ။ ရသောငွေ
နှင့်ကွဲမဲ့ ယာဆိုလေး တစ်ခု အရင်နှင့်ပြုပေးသည်။

ရသောအမြတ် ငွေများကို ဆက်ရရင်းဖြင့်
ကွမ်းယာဆိုင်မှာ ပစ္စည်းမျိုးစုံရအောင် ကျူးလိုယာဆိုင်ကလေးပါ
တွဲဖက်လိုက်သည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် ကျူးလိုယာဆိုင်ကြီး၊ စတိုး
ဆိုင်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် လေကျင့်ပေးသည်။ အတုယူ
စဉ်နှမူနာကောင်းပြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ စည်းကမ်းစနစ်ကျေမှု
ကြောင်းလည်းလမ်းသားကွမ်းယာဆိုင်ကလေးမှ တစ်ဆင့်
ခိုင်ဘာဘူးတိုက်ကြီးများအထိကြီးဖွားကို တို့တက်ခဲ့ကြပေသည်။

ပေါ့ပေါ့ရာ၊ ပေါ့ပေါ့စား၊ ပေါ့ပေါ့နေ့၊ ပေါ့ပေါ့ဖြစ်

ကျွန်တော်တို့၊ ပေါ့ပေါ့ရာ၊ ပေါ့ပေါ့စားပြီး ပေါ့ပေါ့နောလျှင် ပေါ့ပေါ့
သာဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အသင့်အတင့် ဝင်ငွေလေး
ကောင်းလျှင်ပင် ဝါကြားချင်လာသည်။ လက်ဖွားချင်လာသည်။

၂၀၆ လယ်ဘင်းသားအောင်

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်၍ လသမျှ လူကိုဒက္ခခံရင်း မရှိလဲ
ယူချင်ကြသည်။ ကလေးမှန်းဖိုးကိုလည်း သူများ တစ်ကျပ်ဖေး
လျှင် ပါးကျပ် တစ်ဆယ် ပေးပစ်သည်။ ကလေး၏ သုံးတတ်
စားတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ယူသော လေသံဖြင့်ကြားဝါချင်တတ်သည်။
ကလေးကို ငယ်ငယ်ကတည်းက ငွေ ပေါ့ပေါ့ရ ပေါ့ပေါ့သုံးတတ်
အောင်လေကျင့်ပေးကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးတို့ မယျက်စီး
သင့်ဘဲ ပျက်စီးရသည်။ တစ်သက်တာလုံးအထိ ပေါ့ပေါ့စား၊
ပေါ့ပေါ့နောတတ်သော အကျင့်ပါပြီး ပေါ့ပေါ့ သာဖြစ်ကုန်ကြ
ရသည်။

ကလေးနှင့်ငွေ

ကလေးကိုမှန်းဖိုးပေးသည့်မှာ ပေးသင့်ပါသည်။ သို့ သော် အရွယ်
အတန်းနှင့် သင့်တော်ရုံမျှသော မှန်းဖိုးငွေသာ ဖြစ်သင့်သည်။
ကလေးကိုချုစ်၍ငွေများများပေးလွှင့် နှစ်ရာရောက်တတ်သည်။
ငယ်ငယ်ကတည်းတပင်ငွေကို တန်ဖိုးထားတတ်အောင် ချွော့အား
စုဆောင်းတတ်အောင် လေကျင့်ပံ့ပါသင့်သည်။

ကလေးနှင့် ဆေးလိပ်

ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် အလွန်မကောင်း
သော အလေ့အကျင့်ဆိုးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆေးလိပ်ကို ဖွဲ့စွဲမြှုမြှု
သောက်မီလျှင် ဖြတ်ရန်ခက်ခဲသည်။ သို့ သော် ဖြတ်၍မူရသည်
ကော်မဟုတ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အလွန်အကျိုး သောက်ခဲပြီးမှ
လုံဝပြတ်သွားသူတို့ များစွာ ရှိပေါ်သည်။ သို့ သော်မကောင်းသော
အလေ့အကျင့်ကို မစွဲမိကပင် အစမလုပ်ခြင်းသည် အကောင်း
ဆုံးဖြစ်သည်။

ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၏ ဆိုးပြစ်များ

ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် ကောင်းကျိုးမရှိ၊ ဆိုးပြစ်များသာ
ရှိလေသည်။ အပိုငွေကုန်ကြေးကျ များစေသည်။ ပုဆိုးကောင်း၊
အကျိုးကောင်းကို မီးလောင်ပေါကြုံ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးစေသည်။
ခရီးသွားလျှင် ဆေးလိပ်ထည်ရှာ၊ မီးခြစ်ဆောင်ရွက်းနှင့် အလုပ်ပို့
ကရိုကထများသည်။ ဆေးလိပ်မရှိလျှင် နေမရှိ၊ ထိုင်မရှာ၊
အမ်းတမ်းတဲ့တန်ဆုံးချင့်ခြင်းတပ်ပြီး ခုက္ခဖြစ်ရသည်။ ငယ်ယွယ်

သူ သောက်လျှင် အသက်အရွယ်ထက်ပို၍ မူက်နာရင့်သည်။ နှစ်ခမ်းမည်းသည်။ ပါးစပ်၌မီးခိုးတော်၊ ဆေးအျေးတော်နဲ့ဆေသည်။ ဆီးဝမ်းအထိ ဆေးလိပ်စော်နဲ့ဆေသည်။ အဆိုးအမြဲးမှာ လူ၏ကျွန်းမာရေးကို အမျိုးမျိုး ဂုဏ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဆေးလိပ်နှင့် ကျွန်းမာရေး ကြိုက်ရာဇွေး

ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် လူ၏ ကျွန်းမာရေးကို ဂုဏ်ပေးခြေကြာင်း ယခုအခါတွင် ဆေးပညာရှင်မှား၏ စနစ်တကျ သုတေသနပြုချက်အရအတိအကျဖော်ထုတ်နိုင်ပြုဖြစ်ပေးသည်။ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းဖြင့် လည်ချောင်းကင်ဆာ၊ အဆုတ်ကင်ဆာ ရောဂါဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းဖြင့် လူ၊ သွေးကြောမှား ကျွန်းမြောင်းစေသည်။ စီးကရာဇ်စာစ်လို့ သောက်လျှင် ပိုင်(၇၀၀၀၀) ရှိသော လူ၊ သွေးကြောမှား (၁၀၅) ပိုစ် ကျွန်းမြောင်းသွားစေသည်။ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းဖြင့် သွေးကြောပိတ်ရောဂါရျှုံးခြေထောက်ဖြတ်ရသူမှားစွာ ရှိသည်။ ယခုနောက်ဆုံး တွေ့ရှိချက်အရ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း ဖြင့် လေဖြတ်ရောဂါ ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးလိပ်နှင့် ကျွန်းမာရေး ကြိုက်ရာဇွေး ဖုန်းသော သတိပေးချက်ကို ဆေးလိပ်သမားမှား အလေးအနုက်ထားရှုံး စဉ်းစားသင်ကြပြီ။

မစွဲခင်က အလေ့အကျင့် မလုပ်ပါနှင့်

ဆေးလိပ်သည် ချက်ချင်းစွဲသည်မဟုတ်ပါ။ စွဲသည် အထိခို့လျှင့် အတော်ပင် ဂုဏ်ခံ၍ လေ့ကျင့်ယူရသည်။ ဦးစွာ ပထမ ၆ သောက်စတွင် မူးသည်။ တော့တွေ့တွေ့ဖြစ်ပါနှင့် ဖြစ်နေရသည်။ ပျိုးသည်။ အစားအသောက်ပျက်သည်။ ဤကြားမှပင် အတင်းဆက်ရှုံး သောက်လျှင် အလေ့အကျင့်ရှုံး စွဲလာသည်။ အချို့ကတော့ ဖွားရွာတာပါ၊ မရှိကိုပါဘူး၊ ဒါကြောင့် မစွဲပါဘူး၊ ဟု ဆင်ခြေပေးရှုံး ဆေးလိပ်ကို ဖွာနေကြသည်။ မရှိကိုဘဲနှင့် တစ်သက်လုံးဆက်ဖွာနေရသူမှား မွားစွာရှိပါသည်။ အလေ့အကျင့် ဆိုသည်မှာပြုဖန်မှား ဂျွင်စွဲသည်သာဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ငယ်ဗျာယ်သူမှားသည် ဆေးလိပ်ကို မကြိုက်တတ်သေးပါဘဲနှင့် နွှတ်အတင်း လေ့ကျင့်ပြီး စွဲအောင် မလုပ်သင့်ကြပါ။

ဆေးလိပ်သောက်သည် အကြောင်းမှား

ကြိုးကောင်ဝင်စ အရွယ်တို့သည် လူကြိုးပိုပိုမဖြစ်သေးပါဘဲလျက် ကြိုးစိတ်ဝင်တတ်ကြသည်။ ဆေးလိပ်သောက်လျှင် လူကြိုးဆန်သည်။ လူရှာဝင်သည်။ စတိုင်ကျသည်ဟု လွှဲမှားစွာ ထင်မြင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးလိပ်ကိုဖွားရှိကြပ်ကြသည်။ ဆေးလိပ်ကို လက်ကြား ညုပ်ထားချင်ကြသည်။

သုတေသန ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသက်ရောက် မှား ဖြောင်းပြန်ဖြစ်သည်ကို လူငယ်တို့ သတိမထားမဲ့ကြ။

၂၁၀ လယ်တွင်းသားတော်မြ

ငယ်ငယ်ရှိပါ၍ အေးလိပ်နှင့် တွေ့ရလျှင် တွေ့သူမြင်သူတိုင်း
အတင်သေးကြသည်။ စိတ်ပျက်စက်ဆုပ်ကြသည်။ ဤကလေး
ပျက်စီးစု ပြုနေပြီ ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ လူရာမဝင်ရှုမက
လုပ်ပျက်လေပြီ။

အချိုကလေးများသည် မိမိထိမိတွင် အဖော်အစ်ကို
စသည် အရွယ်ရောက်သူများ အေးပေါ်လိပ်၊ စီကရှု စသည်
တို့ သောက်ခြင်းကို တွေ့မြင်ရာမှ အားကျ၍ အတုပြင်
အတတ်သင် လုပ်လိုကြသည်။ အိမ်မှာ အေးလိပ်သောက်သည်
လူကြီးမိဘရှိသောကလေးများသည် ပို၍ အေးလိပ်သောက်လွယ်
ကြသည်။ လူကြီးမိဘမှာလည်း ကိုယ်တိုင်က အေးလိပ်သောက်
မန်မိသူဖြစ်၍ တင်းတင်းမှာမာပြာရန် အားနည်းချက်ရှိနေဖော်
သည်။ လူကြီးမိဘတို့သည် ဖြစ်နိုင်လွှင် မိမိကိုယ်တိုင် မသောက်
ဘဲ ရှေ့ကြုံသင်သည်။ ကလေးကိုလည်း ပြင်းထန်စွာ
တားမြှင့်သင်သည်။

မိမိတို့အရွယ် လူငယ်ထဲမှ အေးလိပ်သောက်
သူများ နှင့် အတူနေခြင်းဖြင့်လည်း အေးလိပ်သောက်တတ်သော်လည်း
ပါသည်။ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ အားပါးတရ သောက်ရှာနေသည်ကို
အားကျုခြင်း၊ သူငယ်ချင်းထဲမှ အေးလိပ်ကို အလွယ်တက္က
တောင်းယဉ်၍ခြင်း၊ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူကလည်း သောက်ရှာကြည့်
ရန် တိုက်တွန်းနေခြင်း၊ လူငယ်တို့ သဘာဝရုံးစမ်းလိုစိတ်ရှိခြင်း
တို့ ကြောင့် အေးလိပ်ကို စမ်းသောက်ရှာမှုလည်း စွဲသွားတတ်သော်

ပန်းလိုချင် ဆဝင်ကို ဖို့တတ်နှင့် ၂၁၁

သည်။ ထို့ကြောင့် မိဘများသည် မိမိတို့၏ သားသမီး လူငယ်
များကို အေးလိပ်သောက်သူ ငယ်ငယ်ရှိပါ၍ ဖို့ပျက်နေ
သူများကို ရင်းနှီးခင်မှင့်စွာ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းခြင်းမှဖြူရန်
ဟန်တားတတ်ကြသည်။ တားသင့်ပါသည်။ အပေါင်းအသင်း
ဖျက်၍ ပျက်စီးပြီး အေးလိပ်သောက်သောလူငယ်တို့မှာ အများ
ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သေး မိဘများသည် သားသမီးကို အေးလိပ်
မီးညီးခိုင်းခြင်းဖြင့်လည်း ကလေးသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက
အေးလိပ်နှင့် ရင်းနှီးယဉ်ပါးလာရသည်။ ကျွန်ုတော်၏ဦးလေး
တစ်ယောက် ဆိုလျှင် မိဘများက ချစ်ခင်အလိုက်၍ ငယ်ငယ်
ကပင် ကလေးနှင့် လိုက်သော အေးလိပ်သေးသေးများကို
အေးရှုကြီးနည်းနှင့် တမင်လိပ်ပေးကြသည်။ ထို့ဦးလေး
သည် ငယ်ငယ်ကတည်းက အေးလိပ်စွဲလာ၍ အရွယ်ရောက်
သောအခါ အေးလိပ်အလွန်အမင်း သောက်သူ ဖြစ်လာသည်။

အေးလိပ်၏ အဆိုးဆုံး အန္တာရာယ် ဖြစ်စေပဲ

အေးလိပ်၊ စီကရှုစသည်တို့ကို ငယ်ငယ်ရှိပါ၍ သောက်
သူ့သူများအတွက် အဆိုးဆုံး အန္တာရာယ်မှာ အေးလိပ်၊ စီကရှု
အတော်စာင်အေးလိပ်၏ ခြောက်ရှုခြင်း၊ ဘိန်းဖြူရှုခြင်းများသို့ ကူးသွားနှင့်
ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဘိန်းဖြူးအစေအေးလိပ်ကပင်ဖြစ် သည်။
အသက်အရွယ်ကြီးရှင့်မှုအေးလိပ်သောက်သူတို့သည် အကျောင်း

၂၁၃ လယ်စွင်းသားတော်

အဆိုး၊ အမှားအမှန် ဝေဖန်နိုင်သော ဉာဏ်မရှိ၍ အေးလိပ်မှ
တစ်ဆင့် ဘီန်းဖြူ၍ ကူးရန် မလွှာယ်ပါ။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့်
အေးလိပ်သောက်သူတို့မှာကား အသိအမြင် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း
နည်းပါးသေးသည်။

ဘိန်းဖြူရောင်းသူတို့သည်လည်း ငယ်ရွယ်သော
အေးလိပ်သောက်သူတို့ကို မျက်စိကျေသည်။ လူကြီးကို ချဉ်းကျုံ
မျက်ဆီးရန် ခက်သည်။ အကယ်၍ ငယ်ရွယ်သော အေးလိပ်
သောက်သူသည် ငွေကြီးတတ်နိုင်သူ၊ မိဘချမ်းသာသူဖြစ်လျှင်
ဘိန်းဖြူ၏ သားကောင်အဖြစ်ပင် သတ်မှတ်ခဲ့ရှိ၍ ချဉ်းကျုံ
မျက်ဆီးခြင်းခဲ့ရရှိ၍ လွှာနွားလမ်းများသွေးပေပြီ။ အန္တာရာယ်မှုန်း
သိလျှင် လူငယ်တို့ ရှောင်ကြည့်သင့်ကြသည်။ မစွဲသေးသော
အေးလိပ်ကို အစလုပ်ရှုပင် လေ့ကျင့်မကြည့်သင့်ပါ။ အေးလိပ်
သောက်ခြင်းသည် လူကြီးအဂါလည်းမဟုတ်ပါ။ လူရာဝင်၌
လူအထင်ကြီးခြင်းမခဲ့ရရှုံးမက လူအများ၏ အထင်သေးခြင်း
စက်ဆုပ်ခွဲမှုန်းခြင်းကိုပင်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်တို့အေး
လိပ်သောက်ခြင်းကို လုံးဝ ရှောင်ကြည့်သင့်သည်။ အစပြု၍
လေ့ကျင့်ခြင်း မပြုလျှင် တစ်သက်လုံး အေးလိပ်ခုက္ခမှု လွှာ
မြောက်အောင်ရှောင်ကြည့်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ လူကြီးမိဘမှာ
ကလည်း မိမိတို့၏ အရွယ်ရောက်စ သားသမီးများကို အေးလိပ်
နှင့် မနီးစပ်အောင် သတိထား၍ ကာကွယ်ဟန်၊ တားကြော်
လိုပေသည်။

သမီးမိန်းမ မွေးပြန်ရ

ပန်းလိုချင် အပင်ပျိုးတတ်မှ

သမီးမိန်းမ မွေးပြန်ရာမိဘမောင်ဘွား အသရော်ကျိုး အရှက်ရုံ
ဟုဆိုရိုးစကားရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သမီးမိန်းကလေးများ အရွယ်
ရောက်လာလျှင် မိဘမောင်ဘွားတို့က နိုးရိမ်စိတ်ပို၍ နေရာ
တကာမှာ ချုပ်ချယ်တတ်ကြသည်။ တင်းလွန်းလျှင်ပြတ်၊ လျော့
လွန်းလျှင်ပတ် ဆိုသကဲ့သို့၊ ချုပ်ချယ်လွန်းခြင်းမှာလည်း မ
ကောင်းပါ။ လွှတ်လပ်ခွင့်ပေးလွန်းခြင်းမှာလည်း မကောင်းပါ။

သမီးမိန်းကလေးရှိသည်မှာ ပြသသနာ မဟုတ်ပါ။
ဒို့ရှိမ်စရာလည်း မရှိပါ။ မိန်းမရှိ၍ မိခင်ရှိ၍ မိခင်ရှိ၍
လူမျိုးစွဲယောက်များ ပြန့်လွှားနေရသည်။ ပန်းလိုချင် အပင်ကို
ပျိုးတတ်မှ ဆိုသကဲ့သို့၊ သမီးရတနာ အလိမ္မာကို ရလိုလျှင် မိဘ^၁
ခုံထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု၊ ဆုံးမ လမ်းညွှန်မှန်ကန်ရန်သာ
လိုပေသည်။

၂၁၄ ဓယ်စွင်သားတေသုဒ္ဓ

လျှပ်စီတ်နှင့် အလျှပြင်လွန်းခြင်း

မိန်းကလေးများသည် အရွယ်ရောက်၍ အပျို့ဘော် ဝင်လာသည့် နှင့် ငယ်စဉ်ကထက်ပို့ပြီး အလူသွေးကြွယ်လာသည်။ အလူပန်း ပွင့်လာသည်။ အသားအရောက်ပို့ခွဲ့ခဲ့ အချို့အဆစ်မှစ၍ မျှတုံး ထိုင်ပုံသွားပုံ၊ လာပုံ ဟန်ပါ ပြောင်း၍ လှပလာကြသည်။ ထိုသို့ လှပလာသည်နှင့် အမျှလည်း လှသည်ထက်လျှင်လာကြသည်။

မိန်းမသဘာဝလျှင်သည်မှာ အပြစ်မဟုတ်သော် လည်း လျှပ်စွဲနှင့် ပြင်လွန်းခြင်းမှာ မကောင်းပါ။ ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ် ပညာသင်ချိန်မှာ ပြင်လွန်း ပြလွန်းလျှင် စာသင်ကြော သည် ဘက်မှာ စိတ်ဝင်စားမှ လျှော့ပါးသွားသည်။ ယောက်းကလေးများအား မိမိကိုစိတ်ဝင်စားအောင် စိတ်ခေါ်သွှေ့ဖြူးဖြူးသည်နှင့် တူသည်။

ရှိုးရိုးအေးအေးနေ၍ တည်တည် ဇီဝဇီဝ ရှိုးအေး မိန်းကလေးများကို ယောက်းများသည် နောက်ပြောင် ကျိုစုံ ခြင်းကို လွယ်လွယ်နှင့် မပြုဖြစ်ပါ။ ပြင်လွန်းပြလွန်းအေး မိန်းကလေးများကိုကား နောက်ပြောင်လို့သည်။ ညွှတ်ယည်းထင်၍ ဆွဲတ်ချင်ကြသည်။ ပညာသင်ချိန်မှာ မပြင်လွန်း မပြလွန်းရှုံးပညာကိုသာ စိတ်ဝင်စား၍ တည်တည်ကြည်ကြည် မေတ္တာ၏ မိဘများက ထိန်းသိမ်းဆုံးမရပေသည်။

ပန်းအပြုံးချုပ် စာပင်တို့ ပုံးတော် ၂၁၅

ဖြန်ည်းအမျိုးမျိုး

ဖို့နှင့် မ သဘာဝအရ အရွယ်ရောက်လာကြ သည့် နှင့် ဖို့သည် မကို စိတ်ဝင်စား၍ မသည် ဖိုကို စိတ်ဝင်စားသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတွေ့လွှင် သဘာဝအရပင် အဆဲခါတ်ရှိသည်။ သို့သော လူသည် တိဂုံးနှင့် မဟုတ်၊ အသို့ဗာက်ဖြင့် ထိန်းချုပ်၍ ရသည်။ အရှက်အကြောက်တရားရှိရသည်။ လူနေဖိုက်ထိန်းချုပ် ရသည်။ မိမိဂုဏ်နှင့် မိဘမောင်ဘွား၏ ဂုဏ်ကို ထောက်ထားရသည်။ အချို့ထိန်းချုပ်မှုနည်းသော် မိန်းကလေးများ မန် ကျင်းသောက်လိုင်နှင့် ပြုလွန်းသိသာသာပင် အလုအပတွေ့လုပ်လာသည်။ ဟန်ပန်တွေ့များလာသည်။ စကားတွေ့ပုံများပြီး အသတွေ့ပုံကျယ်လာသည်။ အရှယ်အမြှေးတွေ့ပုံများပြီး ရှယ်သံ ဆွဲ ပုံကျယ်လာသည်။ ထိုသို့ သိသာအောင် ဖြစ်လွန်းလျှင် ဆာလက်ကျေးမှုများ၏ ဒ္ဓလြို့များက ရှုတ်ချုလိုသော သမားပြုံး အပျို့စွဲနှင့်သည်။ ဟု ဆိုကြသည်။

ဆိုယ်ကိုချုပ်၍ နှုတ်ကို စောင့်ပါစေ

ဆိုးအပြုံးမှုများသည် ကာယက်ရှင် မိန်းကလေးအတွက် အရှိန် အက်နေ၍ မသိသော်လည်း ဘေးအမြင်မှာ ရှုက်စရာဖြစ်သည်။ အထင်သေး အမြင်သေး ခံရသည်။ ဖြစ်တတ်သည် သဘာဝကို သိမြင်ပြီး သတိဖြင့် ဆင်ခြင်ထိန်းချုပ်သင်သည်။ ငယ်ရွယ်သွားက သော်ဖို့ပြင့် မသိလွှင် အတွေ့အကြောင်း မြို့သွားသည် မိဘက ကြိုက်ပြု၍

၂၁၆ လ၀၅၃၇။သားတော်

ရှင်းလင်းပြောကြားထားသင့်သည်။ သတိပေးသင့်သည်။

ပြတင်းပေါက်ဝတ္ထ် မကြာခဏရပ်၍ ကိုယ်ထင်
ပြခြင်း၊ ယောက်ဗျားလေးများကို မြင်လျှင် အသပိုကျယ်လာတတ်
ခြင်း၊ အူမြှုံ၍ အရယ်အမောများခြင်း၊ လွှပ်ယမ်းခါယမ်းများ
လွန်ခြင်းတို့ကိုရှုက်ဖွယ်အဖြစ် သိမြင်နားလည်အောင်ရှင်းလင်း
ပြောကြားသင့်သည်။ ကိုယ်ကို ချုပ်၍ နှုတ်ကို စောင့်စည်းခြင်းပြင်
အဖိုးတန်သော မိန်းကလေးဖြစ်အောင် ဆုံးမသွန်သင့်သင့်ပါ
သည်။

ယောက်ဗျားလေးများနှင့် အရောတေဝင်နေထိုင်ခြင်း

ယခုအခါဘွှင် မိန်းကလေးများ အိမ်တွင်းပုန်းနေသောကော်
မဟုတ်ထော့ပါ။ ယောက်ဗျားလေးများနှင့်အတူ ကျော်ဗျားတွင် ပညာ
သင်ကြားရခြင်း၊ အလုပ်ခွင့်တွင် အတူတူကွဲ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
ရခြင်းများရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် ယောက်ဗျားလေးနှင့် မိန်းကလေးများ
ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံမှုများ ရှိနေပေသည်။ ယောက်ဗျားလေး
များတွင် မိန်းကလေးသူငယ်ချင်းရှိသကဲ့သို့၊ မိန်းကလေးများ
တွေ့င်လည်း ယောက်ဗျားလေး သူငယ်ချင်းများ ရှိကြပေသည်။
အကြောင်းရှိကာ၊ ကျော်လာ၊ ကလျာမိတ်ကောင်းမှတ် ဆုံးသကဲ့
သို့၊ အပြန်အလှန် ပုံပိုးကျော်မှုများ ရှိနေကြ
ပေသည်။ ကောင်းမွန်တို့တက်သော လူမှုဆက်ဆံရေးဖြစ်၏

၁၃၄ ရနိုချင် အပင်ကို ပျိုတော် ၂၇၈

နှစ်သက်မြှတ်နှီးရပါ၏။ သို့သော် မည်သည် ကိုစွဲမှုမဆို
အတိုင်းအတာရှိသည်။ စည်းသာောင်ထားရသည်။ မိန်းမပျိုး
ကလေးများအနေနှင့် ယောက်ဗျားလေးမိတ်ဆွဲများ လုပ်ဖော်
ကိုင်ဖက်များနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံခြင်းမှာ ရှိသင့်သော်
လည်း အရောဝင်မလွန်အောင် သတိထားသင့်သည်။ သူ့သိက္ခာ
ကိုယ်သိက္ခာကို အပြန်အလှန် လေးစားစွာ ဆက်ဆံသင့်သည်။
ရှိသားတည်ကြည့်စွာခင်ပင်သင့်သည်။ မြန်မာလူ၊ အဖွဲ့အစည်း
သည် အနောက်တိုင်းလူ၊ အဖွဲ့အစည်းမဟုတ်ပါ။ အနောက်တိုင်း
လူ၊ အဖွဲ့အစည်းတွင် ခြိုင်းချက်မရှိ အရင်းအနှီး လွန်သည်တိုင်
အောင် ပြသေနာကြီးမှားခြင်း မရှိသော်လည်း မြန်မာလူ၊ လူ၊ အဖွဲ့
အစည်းတွင် ဘဝနှင့် ချို့ချိုးတန်ဖိုးကျေအောင် ပြသေနာကြီးပါသည်။
အထင်သော အပြင်သော ခံရတတ်သည်။ အကြောအဆိုများ ရှိလာ
ကြပေသည်။ ထို့ကြောင်း မိန်းကလေးများ အနေနှင့် ယောက်ဗျား
လေးများနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံသင့်သော် လည်း
စည်းသာောင်ထက်ကျော်၍ အရောဝင် မလွန်သင့်ပါ။

အရောဝင်လျှင် အထင်သေား

ကျွန်ုပ် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်တွင် ဆရာအဖြစ် သင်ကြားရဝောက
အချို့သော မိန်းကလေးများ အော်မိလွန်နေကြသည်ကို တွေ့ရ^၁
သည်။ ချစ်သူမဟုတ်သော ယောက်ဗျားလေးများနှင့် နှစ်ယောက်
တည်း တွဲပြီး စာသင်ခုံ အတူထိုင်သည်။ ယောက်ဗျားလေး
အကျိုးအိတ်ထောင်ထဲမှ သာောလ်ပင်၊ ပိုက်ဆံစသည်ကို မလောင်း

၂၁၈ လယ်ဘင်္ဂသားတော်မြို့

ဘ နှိုက်ယူသည်။ ယောကျားလေး၏ တစ်ဖက်မှ ပစ္စည်းကို
ကိုယ်ကိုယ်ကိုပြီးရှုံးယူသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာချင်းဖိမိတို့မှ ထိခို
တိက်မိသည်။ အပြောအဆိုလည်း ဆင်ခြင်ခြင်းမရှိ၍မြင်သူများ
အထင်သေးစရာ ဖြစ်စေသည်။

သူက ထိုသို့ ဆက်ဆံပြုမှုသော ယောကျားလေးမှာ
သာယာချင် သာယာမည်။ (သို့သော်) အထင်ကြီးခြင်း မရှိပါ။
ခပ်လွယ်လွယ် ခပ်ပေါ်ပေါ် မိန့်ကလေးမျိုးဟု မှတ်ယူသွားကြ
သည်။

ထိပ်ပုတ် ခေါင်းပုတ် အတ်လမ်း

အချို့က ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံခြင်းကို အခွင့်အရေးယူ၍
ထိပ်ပုတ် ခေါင်းပုတ်၊ ပေါင်းပုတ် လက်ပုတ်အထိ အရောင်ငွေ
လွန်းကြသည်။ ထားရှိသင့်သော ဆက်ဆံရေး စည်းသောင်တဲ့
ကျော်လွန်နေခြင်းဖြစ်သည်။

အစ်ကို ဝမ်းကွဲများ၊ ဦးလေး ဘဒ္ဒေးများ၊ ဆုံး
သမား၊ အထက်လှုကြီးများ၊ အသက်ကြီးသူများနှင့်ပင် ထိုသို့မြင်
သင့်ပါ။ ကိုယ်ကလည်း မပြုသင့်သလို သူကပြုလာလွယ်လည်း
နှစ်ခြောက်ကြည်ဖြူစွာ လက်ခံ မနေသင့်ပါ။ ထိကပါး ရိုက်ပါးခြင်း
လုံးပါးပါး တတ်သည်။ ထိုသို့ အနေအထိုင် မဆင်ခြင်ကြသော
ကြောင့် ဦးနှင့် သမီး၏ အတ်လမ်းမျိုးများ၊ မောင်နှမ ဝမ်းကွဲချွင်း
၏ အတ်လမ်း ရှုပ်များ ပေါ်ပေါက်လာရပေါ်သည်။ အနေအထိုင်

ပန်းလိုက် အပင်ကို ဖူးကြတ်။ ၂၁၉

စည်းကမ်းရှိရန် လိုသည်။ လူကြီးမိဘများက သုတိထားရှိ
ထိန်းသိမ်း မောင်င့် ရှောက်ရမည့် အချက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

မိဘမပါဘ ညုံးအိပ် ညုံးနေ ဇွဲတ်ခြင်း

သမီးကညာခုံသည်မှာ မိဘမောင်ဘွား၏ အပ်ထိန်းမှုအောက်မှာ
ရှိခြင်းသာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ခုံးကျေ ဖက်ပေါက်၊ ဖက်ကျေ
ဖက်ပေါက်ဆုံးသည်မှာ မိန့်ကလေးများအတွက် သတိပေးထား
သော စကားဖြစ်သည်။

အချို့မိန့်ကလေးများမှာ ဇွဲတ်လပ်ပေါ်ခွင့်မှုကို
အလွန်လိုလား၍ မိဘမောင်ဘွား မပါဘ ညုံးအိပ် ညုံးနေ သွား
ချင်သည်။ သူငယ်ချင်းအိမ်မှာ အလူလုပ်ရန်၊ ဘုရားမှုးရန်၊
အတ်ပွဲကြည်ရန် စသည်ဖြင့် ထိုကိစ္စသည်ကိစ္စမှားကိုအကြောင်း
ပြီး ညုံးအိပ်ညုံးနေ ထွက်ကြသည်။ အချို့မိဘမှားကလည်း
အလိုလိုက်၍ ခွင့်ပြုကြသည်။ ဘယ်သူပါတာပဲ ဘယ်ပါပါတာပဲ
စိတ်ချုဟု ကတိပြု သူတို့ကလည်း ပြုကြသည်။ တကယ်အရေး
တွင် ထိုဘယ်သူ ဘယ်ပါပါသည် ဆိုသူများကပင် စိတ်မချေရခဲ့
ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ လူနေဇွဲတ်လပ်လွန်းလျင် စိတ်နေ
ဇွဲတ်လပ်လွန်းတတ်သည်။ စိတ်နေဇွဲတ်လပ်လွန်းလျင်
အဆင်အခြင် အထိန်းအချုပ်ကင်းရှိ မှားယဉ်းတတ်သည်။
အပါပါက်မှား တစ်စထက် တစ်စ မှားလာ၍ နောက်ဆုံးရှုံး
ချက်မီးသွားတတ်သည်။

၂၂၁ လုပ်စွင်းသားတေသာ်

မြို့ပတ်ရထားဖြင့် ရှုံးသွားစဉ် ရထားပေါ်တွင်
မိန်းကလေးငယ်နှစ်ယောက်ပြောဆိုနေကြသည်ကို စာဖတ် ရင်း
အမှတ်မထင်ကြားရသည်။

'မနေ့ညက ဒေါ်ကြီးတိ၊ အဲမြှေ့သွားဦးမယ် ဆိုပြီး
အမောက်ပြောတော့ အမောက လွတ်လိုက်တယ်၊ ဒေါ်ကြီးတိ၊ အဲမြှေ့
ကျတော့ အဲဒီအောင်က အစ်ကိုကြီးတွေနဲ့ မယ်လမှာဘုရားမှာ ၁၈။
သွားကြည့်ကြတယ်၊ ပျော်ဖို့ကောင်းလိုက်တာဟယ်၊ အစ်ကိုကြီး
တွေကလဲ ဝယ်ကျေးတာကို ခုလိုက်၊ ကြည့်ပါဦးဟယ်၊ အဒီအထက
အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်ပေါ့၊ သူ့မှာလဲ ရည်းစားရှိလွှာကနဲ့ ဟယ်
လိုက် ချုပ်လို့တဲ့ စိတ်ပျောက်စရာ အဟင်း ... ဟင်း'

'သူ့ပြောပုံက တကယ်စိတ်ပျောက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။
ကြည့်နေနဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆက်တဲ့ စေကားမှာ ထိမိန်း
ကလေးကျော်ပြောင်းလိုသာသည်။'

'သူ့ရည်းစားနဲ့ ကွဲနေတာလည်း ကြာပါပြီးတဲ့
ဟင်း ... ဟင်း၊ ပြောတတ်တယ်၊ လူလည်းလုပ်ကလဲ ချောတယ်၊
ကျော်သူနဲ့ တူတယ်'.

'သူ့လေသာကမြို့၊ ကြွေနေသည်။ စိတ်ချုပ်ကြည့်စွာ
လွတ်လိုက်သော မိဘမှား ဘာမျှသိမည်မဟုတ်ပါ။ ကြိုကြိုတင်
တင် အန္တရာယ်မြင်၍ ဆင်ခြင်းထိန်းချုပ်ခြင်းမပြုဘဲ နောင်လွန်မှု
သမီးမိန်းမမွေးပြန်ရ၊ မိဘမောင်ဘွား အသရော်ပျောက်၍ အရှက်ရှုံး

၇၃ ညည်းညားနေကျေပေါ်မော်

သားချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန်ပွင့် ဟူသော် အဆိုနှင့်
အညီအိမ်တောင်ပြုချိန်တန်လျှင် ပြုကြသင့်သည်သာဖြစ်ပါ
သည်။ သို့သော် အိမ်တောင်မပြုခင် အပျိုအရွယ် မိန်းကလေး
မှားမှာ မိန်းမသားပါပီစည်းနှင့် ကမ်းနှင့် ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်နေသင်း
သည်။ မိဘမှားကလည်း ဖြစ်လာမှ အရှက်ရမည့် အစား မဖြစ်
ခင် ကြိုကြိုတင် ကာကွယ်သင့်သည်။

သတိမမှုလျှင် ရှုကို မမြင်သော်လည်း သတိမမှုလျှင်
မြို့ပင် မြင်သည်။ ဖြစ်လာမည် အန္တရာယ်မှား အရှက်
တစ်ကွဲအကျိုးယုတ်မည် အကြောင်းတရားမှားကို သတိထား
ထိန်းချုပ်သင့်ပေသည်။ သမီးမိန်းကလေးကို ကြိုကြိုတင်တင်
ရှင်းလင်းပြောကြား၍ ဆုံးမ သွန်သင့်သင့်ပေသည်။

ကျိုးအတောင်ပေါက်စသဖွယ်

မြို့ကောင်ပေါက်မအရွယ်

မြို့ကောင်ပေါက်အရွယ်

မြန်းကလေးများသည် (၁၃) နှစ်ဆိုလျှင် မြို့ကောင် ဝင်စပြုပြီး ၁၄နှစ်၊ ၁၅ နှစ်ဆိုလျှင် အပျို့သော်ဝင်လာသည်။ ထိုအရွယ် ကလေးများကလေးစိတ်လည်းမပျောက်တတ်သေး၊ အပျို့စိတ်လည်း မပိုတတ်သေး၊ စပ်ကူးမတ်ကူးကာလ ဖြစ်သည်။ 'ကျိုးအတောင် ပေါက်စသဖွယ်'၊ 'မြို့ကောင်ပေါက်မအရွယ်' ဟု ဆိုစုစုတ်ပြောသည်။

မြို့ကောင်ပေါက်အရွယ်နှင့် မိခင်တာဝန်

ထိုအရွယ်ကလေးများသည် ရှုပ်ပြောင်းစိတ်ပြောင်းစပါး၊ မလိမ့်မိုး မလိမ့်ဘရွယ်ဖြစ်သည်။ အထိန်းအသိမ်း မတတ်လျှင် အန္တရာယ် များသည်။ မိုးများသတိထားကြရသည်။ အထူးသဖြင့် မိခင်သည်။ သမီးအရွယ်ရောက်လာမှုကိုရရှိက်ရမည်။ သမီး

နှင့် ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ပြောဆိုတိုင်ပင်သင့်သည်။ မိန်းမသဘာဝ သွေးသားပြောင်းလဲမှုမှစ၍ ပြောပြုထားသင့်သည်။

ကျော်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နေနည်း၊ ထိုင်နည်း၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေနည်းမှ စ၍ သွန်းသင့်ညွှန်ပြုသင့်သည်။ များသောအားဖြင့် မြန်းမာရေးမျိုးသမီးများသည် ထိုကိစ္စများကို ပြောရဆိုရမှာ ဝန်လေးရှုက်ပွဲ၍ မပြောမဆို နေတတ်ကြသည်။

ထိုကြောင့် အချို့မြန်းကလေးများဆိုလျှင် မြန်းမသဘာဝကျော်းမာရေး ပဟ္မသတ္တများကြားမှာ နားဝေးဝ မရှိသောကြောင့် ပထမဆုံးအကြိမ် သွေးသားအပြောင်းအလဲနှင့် ကြေရသောအခါ ထိုတ်လန်းတုန်လူပုံစွာ အောက်တည်ရာမရ ငါးကြော်တတ်ကြသည်။

မြင်သည် ကိုယ်တိုင်ပြောပြရမည်ကို ဝန်လေးလွှင့် ဆရာဝန် ဆရာဝန်မများရရှိသားသည် မ၊ သဘာဝကျော်းမာရေးပညာပေးစာအပ်များကို အရွယ်ရောက်စ သမီးအား ရှာဖွေပေးသင့်သည်။ ယခုအခါတွင် ဆရာဝန်များ၊ ဆရာဝန်မများ၏ စနစ်တကျ လမ်းညွှန်ပညာပေးထားသော မ၊ သဘာဝကျော်းမာရေးပညာပေးစာအပ်များကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် မှာ ဝမ်းသွားဖွောင်ဖြစ်သည်။ မသိသူ ကျော်သွားချိန်မှာ သံနားလည်သော မိဘက ကောင်းကျိုးရှိသောင် အသုံးချုသင့် ပေသည်။

၂၂၄ လယ်ဘုရားတော်

လျှောင် ပချင်သောအရွယ်

မိန့်ကတေးများသည် အပျို့ဘော် ဝင်လာသည့်နှင့် အမျှလျှင် ပချင်စိတ်လည်း များလာတတ်သည်။ သဘာဝအရ အလူသွေး ကြွယ်သောအရွယ်ပို့၊ လျှောင်သည်မှာ ဓမ္မ တာဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ ပြောင်းလဲလာသည့်နှင့်အမျှ နေပုံ ထိုင်ပုံလေးတွေ ပြောင်းလဲလာသည်။ သွားပုံလာပုံလေးတွေ ပြောင်းလဲသည်။ ကြိုးကြိုးကြိုးဖြစ်လာသည်။ ပိုပြီးကြည့်ရှု ကောင်းအောင် ကြိုးစားလာတတ်သည်။ သိပ်ပြီး အလွန်အမင်းဖြစ်လာလျှင် မိဘက ဟန်တားသင်သော်လည်း အတိက်အလျောက် မူပြောင်း လဲလာသော သဘာဝနှင့်အညီ လက်ခံသင့်ပါသည်။ အချို့သော မိဘများသည်ထိသို့ပြောင်းလဲလာသည်ကို လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ စေရင်းထိုင်ရင်း မူက်စိစပါးမွှေ့ရှုံးပြီး ကြည့်မရ၊ ရှုမရ ဖြစ်နေ ကြသည်။ သမီးငယ်၏ ပြောင်းလဲလာမှုနှင့် လုပ်ရှားမှုတိုင်းကို အပြစ်ဖြင်း အပြစ်တင်နေတတ်ကြသည်။

အချို့သော အဘွားဖြစ်သူများ၏ နေရာတကာမှာ ဗျာစွဲတောက်များစွဲတောက်နှင့်ပြည့်တွန် နေသည်က ပို၍ဆိုသည်။ ထိုသို့ ပြုခြင်းဖြင့် ငယ်ရွယ်သူမှာ အနေကျော်ပြီးစိတ်ဆင်းရရှုသည်။ မိဘ၏ ချုပ်ချယ်လွန်းမူကို မကျေမနပ် ဖြစ်၍ လွှတ်ပြောက်ရာ ထွက်ပေါက်ကို ရှာဖွေတတ်သည်။ ထို့မျိုးကို လေးလေးများသည်။

ပန်းလို့ချင် အပင်ကို ပူးတဲ့တဲ့ ၂၂၅

ဝတ်ချင် ဆင်ချင်သောအရွယ်

အပျို့ဘော်ဝင်စမိန့်က ကလေးသည် လျှင် ပချင်စိတ်နှင့် တဲ့လျှက် ဝတ်ချင်ဆင်ချင်စိတ်များသည်။ ဝတ်ရဆင်ရလျှင် ကြည့်နဲ့ပူးချင်သည်။ မဝတ်ရမဆင်ရလျှင် စိတ်ဆင်းရသည်။ ဝတ်နှင့်ဆင်နိုင်သူကို ကြည့်၍ အားကျေသည်။ မိမိ၏မဝတ် ဆင်နိုင်မှုအတွက် စိတ်ပျက်အားငယ်သည်။ ဝတ်နှင့်ဆင်နိုင်ရရှိ ကို ထွေးတော့ ကြစည်နေတတ်သည်။ မိဘတို့၏တာဝန်မှာ လျှောင်သောအရွယ်ကို အလုဆင်ပေးရန်လည်း လိုသည်။ အရွယ် ရှိခိုက် အလုပန်း အပွင့်လန်းဆုံးအချိန်မှာ အလုပြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝန်နှင့်အား မြားနှင့်လေး ဆိုသကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အတိုင်းအတာသလိုက် သမီးပျိုကို အဝတ်အဆင်မှုပေါ်လုပေအောင် ပုံပိုးပေးရပေသည်။ သို့သော် မည်သည်ကိုစွာမှာဆိုအတိုင်းအဆ ရှိသည်။ လျှောနည်းလွန်းလျှင် အမှားဖြစ်သကဲ့သို့ ပိုစွာနှင့် သည်လည်း အမှားဖြစ်သည်။ လျှောင်သောအရွယ်ကို လျှောင်းမပြုခြင်း၊ အလုဆင်မပေးခြင်းသည် သမီးကညာအတွက် စိတ် ဆင်းရှုစေသည် ဆိုးကျိုးဖြစ်သော်။ အလိုလိုက်သဖြင့် လျှောင်သမှာ အလုအပကို ပြင်ဆင်ပေးခြင်းသည်လည်း အကျိုးယုတေ ပါသည်။

ရိုးရိုးနှင့် ယဉ်ယဉ် တို့ဝတ်စားဆင်ယင်

အချို့မို့ဘများသည် သမီးကို ချွင်သောစိတ်ဖြင့် လှချင်သော အရွယ်၊ အလူသွေးကြွယ်သောအရွယ်မှာ အစွမ်းကုန်ပြင်ဆင်ပေး တတ်သည်။ သတိထားရမည့်မှာ ၁၄ နှစ်၊ ၁၅ နှစ် အရွယ်သည် ယောယူအားပြင့် ဆိုလျှင် ပညာသင်ကြားသော အရွယ်ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသောအတန်းများသို့ ရောက်ရှိနေချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မှာ လှချင်ပချင်စိတ် များလွန်းနေလျင် ပညာရရှိမှာ စိတ်အားလျော့သွားတတ်သည်။ အချို့မို့မချော လေးများ ထိုစဉ်က ပညာတော်သော်လည်း အရွယ်ရောက်ရှိ လှချင်စိတ်များလာသောအခါ ပညာရရှိဘက်မှာ ကျေဆင်းသွား တတ်သည်။ ရှေးအခါက လူတွေရှုပံ့ စုနှင့် မတို့၏ဥစ္စာသည် အဆင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလင့်ကစား၊ ယခုအခါတွင် အမျိုးသမီးများမှာလည်း ယောက်ဗျားများနည်းတူ ပညာသင်ရာ စီးပွားရှုရာ သောကာလဖြစ်သည်။

မိန့်းမတို့၏ ဥစ္စာသည် အဆင်းသာမက ပညာတတ်ဖို့ပါလိုအပ်လာသည်။ ထိုကြောင့် ပညာသင်ချိန်မှာ အထူးသဖြင့် ပညာသင်ရန် ကော်ငါးသို့ သွားချိန်မှာ ရိုးရိုးနှင့် ယဉ်ယဉ် တို့ဝတ်စားဆင်ယင် ခုံသကဲ့သို့ ရိုးရိုးယဉ်ယဉ် အဆင်းပြောအောင်သာ ဝတ်ဆင်သင့်သည်။ လှချင်ပချင်စိတ်

များသင်ပါ။ ပညာထူးချွန်သော မိန့်းကလေးများသည် ကျောင်းနေစဉ်မှာ အလုပ်ငမ်နည်းကြသည်။ အလုပ်ငမ်လွန်းသော မိန့်းကလေးများလည်း ပညာမတော်သည်သာများပေသည်။

ပြင်လွန်း၍ ပြစွန်းလျှင်

ငွေကြေးတတ်နိုင်ပြီး အသိဉာဏ်ပညာနည်းသော မိဘအချို့သည် လှချင်သောအရွယ် သမီးကို လိုအပ်သည်ထက်ပိုအောင် အလုအပ် ဆင်ယင်ပေးကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သမီးကို ဆင်ယင်ပေးပြီး မိမိတို့၏ တတ်နိုင်မှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို ဝါကြားပြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ အန္တရာယ်ကိုမဖြင့်သည် မိက်မှားသောအကြား ဖြစ်သည်။

အလုပ်ငမ်၏ အကျိုးဆက်မှာ ပြင်ပြီးလျှင် ပြရန်ဖြစ်သည်။ မည်သည် မိန့်းကလေးမှ အလုခုံးပြင်ပြီး အိပ်ခန်းထဲဝင်နေကြမည်မဟုတ်။ စာကြည်စားပွဲမှာထိုင်နေကြမည်မဟုတ်။ ပြင်ပြီးလျှင် အနည်းဆုံးပြတ်းပေါက်မှာ ထွက်း၍ ပြုပြုလည်း ပို၍အခွင့်သာလျင် တို့သွားသည်သွား လမ်းများခြင်း ဖြင့် ပြမည်။ ပြင်လွန်း၍ ပြစွန်းလျှင် ပြင်သူတို့ကမြှင့်ကြပြီး ပြင်ဖန်များတော့ စိတ်ဝင်စားပြီး စိတ်ဝင်စားသူများတော့ အတ်လမ်းရှုပ်ပြီး မှုဆို့၏ မြားရိုးတွင် ပျော်မြှုံးသည်ယုန့်မိက်၊ တင်၏ပို့ကွန်အောက် လောက်လက်သည်၏ကြော်းဆိုသကဲ့သို့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အန္တရာယ်များစွာကို မိတ်ခေါ်နေပြီး

လက်ခံသင့်သော အပျို့စီတ် လူကြီးစိတ်

မိန်းကလေးတို့သည် အရွယ်ပြောင်းလာသည်နှင့် အမျှစီတ်လည်း
ပြောင်းလာသည်။ အပျို့ဖြစ်လာ၍ အပျို့စီတ်ပေါက်လာ
သည်မှာသာဝကျသည်။ ထိုအပြောင်းအလဲကိုမိဘက် အလိုက်
သင့်လက်ခံရန် လိုသည်။ မနေ့တစ်နေ့ကမုကလေးရှုပ်ကလေး
စိတ် ဖြစ်သည်။ ခုချက်ချင်း အပျို့ရှုပ်၊ အပျို့ စီတ်ဖြစ်လာ
ရန် ကောဟု အချို့ မိဘများက အပြောင်းအလဲကို လက်မခံနိုင်
အောင်ဖြစ်တတ်သည်။ အမြင်အသိဖြစ်ပါလျက် လက်မခံနိုင်
အောင်ဖြစ်နောက်သည်။

ကြီးကောင်ငွေ၍ ကြီးစီတ်ဝင်လာသော သမီးက
လူကြီးစကားပြောလာလျှင် လည်း နားကြားပြင်းကတ်ကြသည်။
အမိအပတို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ပါဝင်ပြောဆိုလူလျှင် လည်း 'ဘွဲ့
စမ်း' ကလေးက ကလေးစကားပြော၊ ကလေးပိပိနေ့' ဟု ငါးကို
ငန်းလွှတ်ကြသည်။ သမီးအရွယ်ရောက်လာသည်ကို ဖွင့်မပြော
ခြင်း၊ ဝန်ခံခြင်းမပြောဘဲ၊ အတင်းငြင်းပယ်ရုံမက၊ သမီးကိုပင်
အတင်းအကျေပ်ကလေးစီတ်ပြန်သွင်းနေကြသည်။ အပျို့ဖြစ်လာ
သည်ကို ကြောက်ရွှေ့စိုးရို့မိမိစီတ်ဖြင့် သာဝေးကို ငြင်းပယ်ခြင်း
ဖြစ်သည်။

အချို့မိခင်များဆိုလျှင် ကြီးကောင်ဝင်လျှင်
အပျို့သော ဝင်လာသော သမီးကို ကလေးစီတ်မပေါက်ရန်
ဟုဆိုပြီး ဂါဝန် ကလေးများကိုပင် ချုပ်ပေးပြီး အဝတ်ခိုင်းကြ

သည်။ သမီးငယ်၏ အပျို့ဖြစ်လာမှုကို မိမိက အတင်းအကျေပ်
အသိအမှတ်မပြုသော်လည်း အသိအမှတ်ပြုသူတို့က ပြောကြ
ပြီကို သတိထားရမည်။ သာဝေးကို ငြင်းပယ်နေ၍ ကောင်းကျိုး
မရ၊ ဆိုးကျိုးသာရတာတ်သည်။ အရွယ်ရောက်လာသော သမီးကို
အရွယ်ရောက်လာပြီဟု လက်ခံရမည်။

ပြောင်းလဲလာသော အရွယ်နှင့် လျှော့ညီစွာ
နေနည်းထိနည်းကိုလည်း ဆုံးမလမ်း ညွှန်ရမည်။ သမီးက လူကြီး
စီတ်ဝင်ပြီး လူကြီးစကားပြောလာသည်ကိုလည်း လက်ခံချို့အတိုင်း
အပင်လုပ်သင့်သည်။ သူ၏ အရွယ်ရောက်မှုအပေါ်မှာ သာဝေး
အတိုင်း အသိအမှတ် ပြုခြင်းကို ငံယွယ်သူမှာ ခံယူချင်သည်၊
ရှာက်ယူချင်သည်။

မိဘက အသိအမှတ်မပြုလျင် အခြားအသိအမှတ်
မြှုပ်၏ စကားများနှင့် ဆက်ခံမှုများမှာ သာယာကျော် ဘွဲ့
တတ်သည်။ အပျို့အရွယ်ရောက်၍ အပျို့စီတ်ပေါက်လာသည်မှာ
မိုးရိုး ကြောက်လန်း၊ စရာ မဟုတ်ပါ။ ပညာသင်ချိန် လင်စိတ်
စားစီတ်များပြားလာမည်ကိုသာ ဆုံးမဟန်းတာ၊ ရန်လိုပါသည်။

မြို့ကောင်ပေါက်အရွယ် မိန်းကလေး၊ ယောက်ဗျား
ကလေးများသည် အထိန်းမတတ် မိန်းခေတ်တော်ဖြစ်သော်လည်း
မိဘက သူတို့ကို ချုပ်ခင်ရင်းနှီးစွာဖြင့် စီတ်ဝင်စား စွာ ဆုံးမြှုပ်
သွင်းသင့်မှုဖြန့်နှင့်လျှင် အဆင်ပြုသည်သာဖြစ်ပါ၏။ သူတို့ကို
စီတ်ဝင်စားမှုမရှိဘဲ ပစ်ထားလျှင့်သာ ပြသေနာ များစွာဖြစ်ပေါ်

၂၃၀ လယ်စွဲင်းသားတော်ချုပ်

တတ်ပေသည်။ အရှယ်ပြောင်း၍ စိတ်ပြောင်းသည့်မှာ လူတိုင်း
ဖြစ်လာကြသည့်သဘာဝတရားပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဒို့ဂိုမိထိတ်
လန့်စွာဖြင့် သတိကြွေးစွာ ထားလွန်းလျင်လည်း အမှားများ
အယွင်းယွင်း ဖြစ်တတ်ပေသည်။ ပြောင်းလဲလာသည့်
အခြေအနေကို မျန်ကန်စွာ လက်ခံ၍ မိဘ၏ ကြီးမားသော
မေတ္တာဖြင့် အမှန်လမ်းကြောင်းကို ပြဇာန်ပြီး ဆုံးမသွန်သင့်ရှု
မည်မှာ သားသမီးကောင်းကို ရလိုသော မိဘတိုင်း၏ တာဝန်
ဖြစ်ပေသည်။

— အရမ်းပြင်လျင် အယဉ်ပျက်သည် —

လျင်ရက် စက်ဝက်ယို

သမီးမိန့်ကလေးတို့သဘာဝမှာ လျချင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ်
ချင်ဆင်ချင်ပြင်ချင်သည်။ မိဘတိုင်းကလည်း သမီးမိန့်ကလေး
အရှယ်ရောက်လာလျင် ဆင်ရပ်ငရမည်။ ဆင်နိုင်အောင်ပြင်နိုင်
အောင် ကြိုးစားရမည့်ဟုလည်း နည်းလည်ခံယူထားကြသည်။
ထို့ကြောင့် လျချင်သော သမီးငယ်ကို လှုအောင် ပြင်ဆင်ပေးကြ
သည်။

သို့သော် တန်ဆေး လွန်စားဟူသော စကား
ရှိသည်။ ခေတ်ကာလနှင့် အညီခေတ်မိခြင်းသည် ကောင်းပါ၏။
ထို့ထက်ပို၍ သူများထက်ထူး၊ နဖူးခူးစူးဆိုသကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်
တွင် တစ်ကိုယ်တည်း ချွှန်၍ လွန်ကဲရောခြင်း၊ ခေတ်ဆန်လွန်း
ခြင်းကိုကား သတိထားသင့်သည်။

ခေတ်ရေစိုးကြောင်း

လူတို့၏ နေပုံ ထိုင်ပုံ၊ ပြောဆိုသက်ဆံပုံ၊ ဝတ်ပုံဆင်ပုံတို့သည် အစဉ်အမြဲ ပြောင်းလဲနေသော သဘောရှိသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်ဆံနေရသော လူသည် အများနှင့်လိုက်လျော့ညီ ထွေ ရှိရန်လိုက်သည်။ ခေတ်ရေစိုးကြောင်းပြောင်းသည်နှင့်အမျှ အများပြောင်းလျှင် မြိမ့်လည်း လိုက်လျော့ညီ ထွေ ပြောင်းလဲ ရပေသည်။

ယခုခေတ် တက္ကာသိုလ် ကျောင်းသားတစ်ယောက် သည် ရှုံးခေတ် တက္ကာသိုလ် ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏ ဆံပင် ပုံမျိုးထား၍ တိက်ပုံနှင့် ပုံစံနှင့် ခြေထောက်တွင် ရွှေ့ဖိန် နှင့် သည် အဆင်အယင်များ လုပ်ပြီး တက္ကာသိုလ် ကျောင်းသို့ လာလျှင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် စိတ်ရောဂါရန်သူဟု လူများ သတ်မှတ် ကြလိမ့်မည်။

မိန်းကလေးများတွင်လည်း ထိုနည်းတွေပင်ဖြစ်၏။ အများက ခေတ်ပေါ် ဆံပင်ပုံကလေးများနှင့် ဖြစ်နေချိန်တွင် ပိမိ တစ်ယောက်တည်း ရောင်ကလပ်ကြီးနှင့် ဖြစ်နေလျှင် အများ အမြင်မှာ ရယ်သွေ့များသွေ့စရာဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုသို့ ရယ်သွေ့များ သွေ့မှုများကို ကြုံကြုံခဲ့ရ၊ တုံ့ပြန်ရ၊ အားတင်ရ၊ မကျေမန် ဖြစ်ရ စသည်တို့များလာလျှင်လည်း ထိုမိန်းကလေးမှာ နေရင်းထိုင်ရင်း ကုန်ဖြစ်နေရလိမ့်မည်။ မကြောခင်မှာပင် စိတ်ထားမှုမှန်ခြင်းများဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်နှင့်အညီ

ဝတ်ရန်၊ ဆင်ရန်လည်း လိုပေသည်။

ခေတ်နှင့် အညီ ခေတ်မမိနောက်ကျ ကျွန်းခဲ့ခြင်း၊ သည်အစွန်းတစ်ပါးဖြစ်၍မှားယွင်းသကဲ့သို့ ခေတ်ဆန်လွန်းခြင်း၊ ခေတ်ရှေ့ရောက်လွန်းခြင်း၊ သည်လည်း လွန်ကဲသော အများစွား တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်းပိတို့ တက္ကာသိုလ် ကျောင်းသား ဖြစ်စဉ်ကမိန်းကလေးအများ ဆံပင်ရည်ထားချိန်တွင် မိန်းကလေး တစ်ယောက်သည်အများနှင့် မတူ တစ်မူထူး၍ ချွဲဆုံးတို့ ဘုရားက ကလေးနှင့် ဖြစ်သည်။ ထိုမိန်းကလေးကို ထွေ၊ သူကျောက်သားလေး၊ တိုင်းအထင်သေး အမြင်သေးနှင့် နောက်ကြုံ၊ ပြောင်ကြုံ၊ စကြေသည်။ မိန်းကလေး အချင်းချင်းကလည်း ပြောက်ရယ် ပြုကြသည်။ ရှုတ်ချုကြသည်။

ထိုမိန်းကလေးမှာ ဆံပင်ပုံ တစ်ခုတည်းနှင့် ပင်ပတ်ဝန်းကျင်၏ ဒ်က်ကို အချိန်တိုင်း ခဲ့နေခဲ့ရသည်။ နေရင်းထိုင်းရှင်း၊ သွေ့ဗားရှင်း၊ လာရင်း၊ ပြဿနာအမြဲ့ဖြစ်နေရသည်။ ယခုအခါတွင် မိန်းကလေးတိုင်းလိုပင် သူ့ဆံပင်မျိုး ထွေဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ ဆံပင်ပုံက ပြဿနာဖြစ်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ အများနှင့် မတူတစ်မူထူး၍ ရှုံးသုံးရောက်လွန်းသည်က ပြဿနာတက်စေခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၃၆ လယ်တွင်သာတေသန

သည်အချိန် သည်ထားနှင့်

ဆင်ယင်တဲ့ဖွံ့မူသည် စေတ်အလိုက် ပြောင်းလဲမူများရှိသကဲ့သို့၊ လူမျိုးအလိုက်၊ အရပ်ဒေသအလိုက်၊ ရာသီ ဥတု အလိုက်၊ လုပ်ဆောင်ရာသည်။ လုပ်ငန်းအလိုက်မတူညီသော မြားများချက်များလည်း ရှိသည်။ မင်္ဂလာနည်ခဲ့ပွဲတစ်ခုတွင် မိန့်ကလေးတစ်ယောက်သည် ရေကူးဝတ်စုနှင့်လာလျင် မတင်တယ်သကဲ့သို့၊ ရေကူးကန်များရေကူးပြီးရာတွင် မင်္ဂလာ အည်ခဲ့ပွဲဝတ်စုနှင့် ဖြစ်နေလျင်လည်း အဆင်မပြပါ။ သူ့နေရာနှင့်သူ အဆင်ပြေဆောင် ဝတ်ဆင်တတ်ရန်လိုသည်။

ထို့ကြောင် ရှူးမြန်မှ လူကြီးသူမများက သည် အချိန်သည်ထားနှင့်၊ သည်ခရီး သည်ထူးနှင့်၊ သည်လမ်း သည်ပန်းနှင့်၊ သည်အရပ် သည်ဖိန်ပုံနှင့်၊ သည်ပွဲ သည်လည်းနှင့် ဟူ၍ နေရာအလိုက်၊ အချိန်အခါဘလိုက် ကိုက်ညီဆောင် ဆောင်ရွက်ကြုံစေရန် လမ်း ညွှန်ခဲ့ပေသည်။

မလုံးတလုံး လွန်ကဲပုံ

ဝတ်စားဆင်ယင်မူသည် ပလျော့နည်းသင့်သကဲ့သို့၊ မလွန်ကဲရန်လည်းလိုသည်။ ကာလအဒေသပယောဂသဇ္ဈာဒ္ဒအချိန်အခါလုပ်ရပ်အလိုက် ကိုက်ညီရန်လိုသည်။ ထို့ပြင် ဝတ်စားဆင်ယင်မူသည် လွတ်ယောက်၏ လူနှေ့သိက္ခာကို မပျက်ယူင်စေရန်လည်း လိုသည်။ ယခုအခါဘတွင် မိန့်ကလေးတိုင်း လိုပ်

ပြောင်းလည် အပင်ကို လို့တတ်။ ၂၅

လည်းဟိုက်အကျိုးများဝတ်နေကြသည်။ သာများနှင့်အညီအတော်စီသာ အဝတ်အဆင် တစ်ခုဖြစ်ရှု၍ အပြစ်မပြောလိုသောလည်း အချို့မှာ ဟိုက်ပုံ လွန်ကဲလွန်းသည်။

မိမိ၏ အနေအထားနှင့် သင့်ရုံသာဟိုက်သင့်သည်။ အချို့မှာ ကိုယ်အနေအထားကိုလည်း ကိုယ်မကြည်။ သာ အဟိုက်လွန်ကဲရှု မလုံခြုံဖြစ်လာသည်။ ပုဂ္ဂိသ များကို ဖမ်းပြု၍ ဆယ်သလို ဖြစ်နေသည်။ မလုမဟသည်။ အကြည်ရှုစုံရုံးရုံးများကို ခံယူရသည်။ ထိုအခါကျော်မျက်ဆောင်းထိုးခြင်း၊ မှတ်ခမ်းချိုင်းတို့ဖြင့် မကြည်မဖြင့်မကြည်မဖြင့် မကြည်မဖြင့်မကြည်မဖြင့် မကြည်မဖြင့်မကြည်မဖြင့်။ ပိုက်ဆုံးအတ်နှင့် ကွယ်ရသည်။ လက်ကိုင်ပါဝါခေါက်ဖြင့် ဟာရာထေးရသည်။ အလုပ်မရှိ အလုပ်ရှား ကိုယ်ပြသနာ ကိုယ်ဖန်တီးခြင်း၊ သာဖြစ်သည်။ မိန့်ကလေးများ သတိထားသင့်သည်။ မိဘများ သတိပေးဟန်တားသင့်သည်။

သူများယောင်ရှု လိုက်မယောင်သင့်

ဝတ်စားဆင်ယင်ရာတွင် မိမိ၏ အသာအရောင်၊ အရပ်အနိမ့်မှုပြင်၊ အပိန်အဝ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ အချို့အဆင်နှင့် ပြုပြစ်လျဉ်းညီးလည်း လိုသည်။ သူများယောင်ရှု၊ ယောင်ရသည်။ အလောင်တောင်မှန်း ပြောက်မှန်းမသိဆိုသကဲ့သို့၊ သူများ လုပ်တိုင်း လိုက်မလုပ်သင့်ပါ။ သူ့နိုင်ငံမှာ လုပ်တိုင်း ကိုယ်နိုင်ငံကာ လိုက်မလုပ်သင့်ပါ။ အချို့ လိမ္မာ ပါးနှပ်သော မိန့်ကလေး

များအပြင်ဆင် တတ်လှသည်။ ခေတ်နှင့်လည်းညီသည်။ မိမိ
၏ကိုယ်ခန္ဓာအချို့အစားနှင့်လည်းကိုက်ညီသည်။ အရှက်တရား
နှင့် လူနေ့သိက္ခာကိုလည်း ထိပါးခြင်းမရှိ။ ကြည့်၍လည်း
ကောင်းသည်။ မှန်ကန်သော ဆင်ယင်ထဲဖွံ့ဖြို့၏။

အပြင်အပြ ဆန်းစစ်မှ

အထူးသဖြင့် ဆယ်ကျော်သက်ရွယ် အသံမကြွယ်သေးသော
မိန့်ကလေးများ၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွင် မိဘများမှာ တာဝန်
ရှိသည်။ ထိုအရွယ်ကလေးများသည် အလုသေးကြွယ်စုံ၊ ရှုချင်
သည်သာ သီသည်။ ကလေးစိတ်ကလည်း မပျောက်တတ်သေး၊
သို့သော် ကိုယ်ခန္ဓာက လူကြီးဘက်သို့ ရောက်နေပြီ။ အတွေ့
အကြော်ရှု၍ အသံအမြင်များသော မိဘက သတိထားရမည်။ ချွေ
စိတ် တစ်ခုတည်းနှင့် အလိုလိုက်ရှု မဖြစ်၊ ကိုယ်သမီး၏ အဝင်
အဆင်အပြင်အပြောသည် သင့်မသင့်တော်မတော်၊ ဝေဖန်ဆန်းစစ်
ရမည်။ ပြောင်းလဲနေပြီဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ အချို့အစားနှင့်
မသင့်လျှင် ဟန်တားရမည်။

လျှပ်ပေါ်၍ လော်လည်ခြင်း

ညည်ခံပွဲတစ်ခုတွင် ဘေးနှစ်အရွယ်မိန့်ကလေး တစ်ယောက်သူ
အများနှင့်မတူ တစ်မှု လူးကဲသော အဝတ်အဆင်ဖြင့် ရောက်
လာ၏။ လွန်ကဲသော ဆင်ယင်မှုပင်ဖြစ်သည်။ အားလုံး

မျက်လုံးများသည် ထိုမိန့်ကလေး ထဲသို့ ရောက်နေကြသည်။
ခြေသလုံးပေါ်ပြီး ပေါင်တဲ့ တင်ပါး တို့ကို တစ်သားတည်း
တင်းကျပ်နေသော ဘောင်းသီအဖြူကို ဝတ်ထား သည်။
အပေါ်ပိုင်းတွင် လည်း ဖွံ့ဖြိုးသော ကိုယ်ခန္ဓာကို တင်းကျပ်
နေသောတိရှိပုံ အကျိုးအပါးဖြင့် ပုံဖော်ထားသည်။ လမ်းလျောက်
လျင် လိမ်ကျစ်လိမ်ကျစ်ဖြစ်၍ သူ့အသက်အရွယ်နှင့် ဖြေသင့်
သည်တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြသလို ဖြစ်နေသည်။

မဖြူခွွာယ်သင့်သည်ကို မြှုပြုခွွာယ်သကဲ့သို့ ဖြစ်
နေသည်။ ထိုကလေးကလည်း ဌီးဌီးမြင့်မဲ့နေ၊ အများမြင်ကွင်း
များမှာ အကြိမ်ကြိမ်လျောက်လှုံး၍ ပြုနေသည်။ မျက်နှာလေးက
လူပသည်။ သို့သော နားတွင် လွန်လွန်ကဲကြီးမား ပြောင်လက်
သော နားဆွဲပြားကြီးတွေ ဆွဲထားသည်။ ထိုမိန့်ကလေး၏ ဆင်
ယင်ထဲ့ဖွံ့ဖြိုးလုမ်းမြှုပ်လှုပ်လျှင် ကလက်လွန်းသည်။ အရှက်
အကြောက် နည်းလွန်းသည်။ လူနေ့သိက္ခာ မဲ့လွန်းသည်။
အတ်စိခြင်းမဟုတ်၊ လွန်ကဲနေခြင်းဖြစ်သည်။ စည်ခံခွဲတွင်
ထိုမိန့်ကလေး၏ မိဘနှစ်ပါးလည်း ရှိပါသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်က
လည်း သမီး၏ အပြင်အပြုံး အောင်မြင်သည်ဟု ကြည့်ရှုံးနေ
ကြဟန်တူပါ၏။ လွန်ခွာ ပိုက်မဲ့သော မိဘများဖြစ်သည်။
ကလေးကိုအပြစ်မတင်လိုပါ၊ မိဘနှစ်ပါးကိုသာ မကျမနပ်
ဖြစ်မိသည်။ ဤအရွယ် ကလေးကို ဤသို့အပြနိုင်းနေသည်။
အံ့ဩ့ အမြှုခိုင်းနေသည်။ အဝတ်အဆင် ကလက်လွန်းလျှင်
ဆင်ယင်ထဲ့ဖွံ့ဖြိုးမှု ပုံသဏ္ဌာန်၏ အြောက်ကြာင်း စိတ်လားဟု

၂၃၀ လယ်ဘင်းသားစေချိန်

ကလက် လာတတ်သည်။ ကလက်လျှင်ပွဲက်သည်။ ကလေးကို
အပျောက် သင်ပေးနေကြသည်။ အပျောက်ကျင်ပေးနေကြသည်။
ဆင်ခြင် တုတရား နည်းပါးလှသော မိဘများဖြစ်သည်။ သမီးကို
ချစ်သည် မဟုတ်၊ နှစ်အောင်နှစ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အဆင်မတတ်လျှင် ဆန်းလျှက်နှင့် မလှ

လယ်ပုဂ္ဂန်လုံး၏ ရူဖြိုးခြင်းသည် ကျိုးငြက်၏ အန္တာရာယက်
ပိတ်ခေါ်နေရာရောက်သည်။ မိန်းကလေး၏ ပြင်လွန်းပြလွန်
ကလက်လွန်းခြင်းသည် ဆန်းကျင်ဘက်လိုင်များ၏ အန္တာရာယက်
ပိတ်ခေါ်နေရာရောက်သည်။ မလိုတမာအကြည့်များ အောက်
တွင် ပြစ်များမှာမျိုးမျိုးကို ခံယူရစေသည်။

ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်ပြေရန် အချိန်မကျပို့အောင်
တွေ့တတ်လုသည်။ ခေတ်နှင့်အညီ ရိုးရိုးယဉ်ယဉ်ကလေး ပြော
ဆင်ထားလျှင် ထို့မိန်းကလေး၏ ရုပ်ရည်သည် လွန်ခြား
ကျက်သရေရှိပေမည်။ အားလုံး၏ အမြှင့်တွင် လေးလေးတော်
တန်ဖိုးထားရှုံးမှန် မြှုပ်တော်သော မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ချစ်ခင်း
ခံယူရပေမည်။ အငင်မတတ်လျှင် ပန်းလျှက်နှင့်မရ ဆိုသကဲ့
အဆင်မတတ်သောကြောင့် ဆန်းလျှက်နှင့် မလှ ဖြစ်ရသည်။

‘သားကို ငယ်က မဆုံးမ မိဘတလည်း
မည်၏’ ဆိုသကဲ့သို့ သမီး၏ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုကို မှုကို ဖြောင်း
အောင် မည့်နှင့်ပြလျှင်လည်း မိဘတလည်း ရန်းသူမည်ပါသည်။

ပန်းလျှက်နှင့် ဆပင်ကို ဖူးတတ်ဗုံး ၂၃၅

ငယ်ရှယ်သူမိန်းကလေးများ အများနှင့် အညီ
ခေတ်မိအောင် ပြင်ဆင်တတ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကြပါစေ။

မိဘများသည် သမီးကို နှစ်အောင် မနှစ်ဘဲ
မှန်ကန်စွာ ချစ်၍ သပြင်အပြုံ မလွန်ကဲအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်
ရှောက်နိုင်ကြပါစေ။

ကောင်းဆိုး နှစ်ဖြာ အလှကညာ

လုပခြင်းနှင့် ကောင်းခြင်း

မိန်းမတို့၏ ဥစ္စသည် အဆင်း (လျှော့ ရုပံ စန်) ဟနိုကြုံ၏။
လုပခြင်းသည် မိန်းကလေးတို့၊ အတွက် ကြီးမှာ၊ သောရက်
ဖြစ်သည်။ အရိုး၏ ကောင်းခြင်း၊ အရောက်၏ ကောင်းခြင်း၊ အဆင်း
၏ ကောင်းခြင်း၊ အောယ်၏ ကောင်းခြင်း၊ ဆံပင်၏ ကောင်းခြင်း၊
ဟူသော ကောင်းခြင်း၊ ငါးဖြာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပိုန်းစွာနှင့် ခြင်း၊ ဝတ္ထုန်း
ခြင်း၊ ဖြူဗျုန်းခြင်း၊ ခဲ့လွန်းခြင်း၊ နိမ့်စွာန်းခြင်း၊ မြင်လွန်းခြင်း
ဟူသော အပြစ်ခြောက်ပါ၊ ကင်းလွတ်သူကို မိန်းမလုဟု အေစဉ်
အဆက် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ယခုတိုင်လည်း မှန်ကန်လက်ခံ
ဆံပင် ဖြစ်သည်။

လုပသော မိန်းကလေးကို လူချုပ်လူခင်များသည်။
မိန်းကလေး အချင်းချင်းပင် ပြတ်နိုးအားကျသည်။ ယောက်ဗျာ
တကာတို့၊ စိတ်ဝင်စားသည်။ မျက်နှာပွင့်လန်းသည်။ ထို့ကြောင့်လုပသော မိန်းကလေးသည် လင်ကောင်းသား၊ ကောင်းကို
ရရှိနိုင်သော အခွင့်အလမ်းများ ပိုများပေသည်။

အပြင်အဆင် နှင့် အလှအပ

အလှအပ၏ ကောင်းကျိုး၊ အလှအပ၏ ဆွဲအောင်မှု၊ အလှအပ၏
ပွင့်လန်းမှုကို မိန်းကလေးတိုင်း မက်မောက်သည်။ ထို့ကြောင့်
မိန်းကလေးတိုင်း လူအောင်ပြင်ကြသည်။ လုပအောင် နေထိုင်ကြ
သည်။ အချို့စို့လျင်ရယ်ပုံ၊ ပြီးပုံ၊ ပြီးပုံ၊ အံပုံ၊ သွားပုံ၊ လာပုံမှတ်၍
လုပအောင် ကြိုးစားကြသည်။ ယခုအခါဂွင်ကား ပို၍ စေတိစိုး
စိုးတက်လာသည်နှင့်အညွှန်ကိုယ်ခဲ့နွားအချို့၊ အဆင်ကျိုးကိုယ်လုံး
ကိုယ်ပေါက် လုပဇေရန် လေကျင့်ခန်းများဖြင့် ပြပြင်ပေးကြ
သည်။ မျက်နှာပေါင်းတင်ခြင်း၊ စိတ်ကပ်လိမ်းခြင်း ပြကြသည်။
ဆံပင်အလှအပဆိုင်များလည်း မြို့ကြီး၊ မြို့ကြီး၊ ကျယ်နေရာအများ
အညွှန်ကိုယ်ခဲ့ပေါက်လာကြသည်။ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အလှအပ
ဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားပြင်ဆင်နေကြပေသည်။

ပြင်လွန်းလျင် ပင်ကိုယ်အလှ မျက်တတ်သည်

မိန်းကလေး လူလျင်သည်မှာ သဘာဝဖြစ်သည်။ လူဖို့လည်း လိုပါ
သည်။ ထို့ကြောင့် လုပအောင် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြိုးစားကြ
သည်မှာ အပြစ်တင်ရန်မလိုပါ။ သို့သော် လိုအပ်သည်ထက်ပို၍
ပြင်လွန်းလျင်တို့၍ မလုရှုမကပင်ကိုယ်အလှပင် မျက်သွားတတ်
သည်ကို သတိထားသင့်သည်။ အလှပြင်ခြင်းသည်လည်း
အနုပညာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ပြင်လွန်းတိုင်း လှသည် မဟုတ်၊
မိန်းကလေးတိုင်းလိုပင် သင့်တင့်သော ပင်ကိုယ်အလှ ရှိတတ်ကြ

ပါသည်။ ဧရာဝတီ၊ အနားကွပ်ဆိုသကဲ့သို့ ထိပင်ကိုယ်အလှအပ ကိုပို၍ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန် အမြဲအပြင်၊ အဆင်အယင်ဖြင့် ပုံစံးပေးရသည်။ အလူအပယ်တဲ့လျော့စေသည်တို့၊ ကို ပုံစံးကာကွယ်ပေးရန်လည်း အလူမြင်သင့်သည်။

အနုပညာကိစ္စဖြစ်သော အလူပြင်ခြင်းကို အနုပညာမျက်စီဖြင့် ကြည်၍ အနုပညာမြောက်အောင် ပြင်တတ်မှ အကျိုးရှိပါ၏။ လူတစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အသားအရေ ချင်းမတူ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ချင်းမတူ၊ အခြေအနေချင်းမတူသည် ကို သတိမထားဘဲ မျက်ခုံးခုံးခြင်း၊ မျက်ခွဲ့ဆီးခြင်း၊ နှုတ်ခေါ် ဆီးခြင်းစသည် ဆီး၍ ရသမျှ အကုန်ဆီးကြလျှင်မလုရှုမက အလုပင် ပျက်တတ်သည်။ ပင်ကိုယ် အနုအလူပျက်၍ ပံ့နိုင် ပံ့ရိုင်းရိုင်းဖြစ်နေတတ်သည်။ အချို့များတောင်များတွင် ဖြူဖြူ၍ သန်၊ သန်၊ ချစ်စွဲယို ချောမောလှုပသော အတိုးသမီးကလေးသည် အလူပြင်ဆင်ထားကာမှ ပင်ကိုယ်လောက်ပင် မလှုတော့ဘဲ အလူပျက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဟယ်... သူ့ပင်ကိုယ်က ဖြူဖြူချောချောလေးပါ။ ဒီဇုံးမဟုတ်ပါဘူး၊ ဟုရင်းနဲ့ သိကျော်းမှုများ တအုတေသနမြောကြော သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့လှုကြော်းသူများက ပြင်စွဲန်း၍ အလုပ္ပါန် သည်ကို သတိရှိကြစေရန် ပြင်စွဲန်းလျင် ဖင်ဆီးသည်။ အလူပြင်ဆင်လည်း ဆုံးမပြုပြင်သင့်ပေသည်။

နှလုံးသားကို အလူဆင်ပါ

လူတို့သည် အလူဆင်ကုန်းပြင်ပရပ်သဏ္ဌာန်ကိုသာ အမိကထားတတ်ကြသည်။ အတွင်းစိတ် လုပေဂျိုးကို မေ့လျော့နေတတ်ကြသည်။ ပြင်ပရပ်သဏ္ဌာန်ကို မည်မျှပင် လုပေအောင်ပြင်ဆင်ထားသော်လည်း အတွင်းစိတ်ထားမလျှ၍ မာနာ၊ လောဘ၊ ခေါ်သတို့ပြင် ပူလောင်နေသူ၏ မျက်နှာမှာ အကျဉ်းတန်နေတတ်သည်။ အချို့မိန့်ကလေးများရပ်ဆင်းလုပေသော်လည်း ချစ်ခင်နှစ်သောက္ခာ်များ မဖြစ်သည်မှာ စိတ်ထားမလျှ၍ဖြစ်သည်။ အချို့ရှုပ်သိပ်မလှုသော်လည်း စိတ်ထားလှုသောကြောင့် လူအများ၏ ချစ်ခင်ပြတ်နှုံးခြင်းကိုခဲ့ကြရသည်။

ရပ်လည်းလှု၊ စိတ်လည်း လှုလျင်ကား အတိုင်းထက် အလွန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရှုပ်လှုသော မိန့်ကလေးရော်မလှုသော မိန့်ကလေးများပါ စိတ်ထားလှုအောင်ကြိုးစားသင့်သည်။ မိဘများကလည်းမိမိတို့၏ သားသမီးရတနာကိုရွေ့ကြော်းကျော်းအလူပြင်ဆိုင်မှာပြင်ဆင်ပေးသကဲ့သို့၊ စိတ်ထားလှုပေအောင်လည်း ဆုံးမပြုပြင်သင့်ပေသည်။

ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ အလူတန်းဗိုး

မိန့်မာ၏ ဥစ္စာသည် အဆင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ အဆင်းလုပေခြင်း၏ တန်းဗိုးသည်လည်း ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံမှုသာ မြင်းသားသည်။ မိန့်ကလေးသည် လုပေရန် လိုသကဲ့သို့၊ လူမြှင့်သိက္ခာ

ရှိရန်လိုသည်။ ကိုယ်ကိုချုပ်၍ နှုတ်ကို စောင်စည်းမှ အဖိုးတန်သည်။ ယခုခေတ်တွင် ပုံတန်တန် နှင့်တန်၏ကလကတက်တက် ပျက်တက်တက် မိန်းကလေးများကို ခေတ် အဆောင်အဝေါးများနှင့် အမည်တပ်၍ ကောင်းချိုးပေးသယောင် ပြောဆိုနေဖြတ်သောလည်း ထိမိန်းကလေးမျိုးကို ဘီမ်ထောင်ဖောက်အဖြစ် ရွှေးချယ်ရန်ကိုမျက်း ယောက်းများက များစွာ စဉ်းစားရလိမ့်မည်။ ပုံသောနှင့် သောလွတ်လပ်မှုလွန်ကဲ၍ မိမိ၏ စောင်ထိန်းအပ်သော ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင် တန်ဖိုးမထားသော မိန်းကလေးကို ယောက်းတို့ စိတ်ဝင်စားချင် ဝင်စားမည်။ သဘောကျချင်ကျမည်။ သူ့သော တန်ဖိုးထားမည်မဟုတ်ပါ။ အပျော်အပျက်မျှသာ သဘောကျခြင်းဖြစ်သည်။

မြောမီ တစ်ရက်ကပင် မြို့ထဲမှ အပြန်တွင် ငယ်ရွယ်နပျို့၍ ဖြူဖြူချောချော မိန်းကလေးတစ်ယောက်သည် အပေါ်ပိုင်းအကျိုး မဂ္ဂုံမလဲ၊ အောက်ပိုင်းမှာလည်း စကပ်နှင့် ယောက်းကလေးတစ်ယောက်၏ ဆိုင်ကယ်ကို နောက်မှ ခွဲ့မှုးသွားသည်နှင့် ကြော့ခဲ့ရပါ၏။ ဒုံးပေါ်ပေါင်ပေါ်နှင့်ရွှေ့မှ ယောက်းကလေး၏ ခါးကိုဖက်ကာ လိုက်သွားသည်။ မြင်သူ ယောက်းများက စိတ်ဝင်စားကြပါလိမ့်မည်။

သူ့သောကောင်းသောအတွေးနှင့် စိတ်ဝင်စားခြင်းဖြစ်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျော်မှုပို့ဆိုတို့မဟုတ်ပါ။ ယောက်းကလေးထားစွာ မြောမီ လိုက်ကြုံးစားနေတတ်ကြသည်။ မိန်းကလေးတို့၏သဘာဝမှာလည်း မိမိကို ယောက်းကလေးများက စိတ်ဝင်စားလွှင်သေယာမိသည်။ ရိုပြင်းရိုပြီးတတ်ကြသည်။ ထိုအပါ

ဟု အုပ်စီသည်။ မိမဆုံးမ ဖမဆုံးမ ဆိုသည်မှာ ထိကဲသို့ သောမိန်းကလေးမျိုး ဖြစ်သည်။ မိဘကောင်းဖြစ်ရန် ကိုယ်သမီးကို အလှအပဆင်ယင်ပေးသကဲ့သို့ ကိုယ်ကျင့်သိကွာ ရှိစွာ နေတတ်အောင် လည်း ဆုံးမရသည်။ စည်းပျက်ကဗျာမှု ပျက်နှင့် မိန်းမပျက်မဖြစ်အောင်လည်း ထိန်းသိမ်းစောင် ရှောက်သင့်ကြသည်။

လှပခြင်းနှင့် ကံဆိုးခြင်း

မိန်းကလေးများ ရှုပ်လှခြင်းသည် ကောင်းခြင်း မဂ္ဂုံလာဖြစ်သော လည်း ထိအလှအပကို တန်ဖိုးရှိအောင် မထိန်းသိမ်းတတ်လွှင် ကံဆိုးတတ်သည်။ အထူးသုဖြင့် မြို့ကောင်ပေါက်အရွယ်အလှသွေးကြော်စ မိန်းမရှောကလေးများ ပိုသတိ ထားရန်လိုသည်။ မိဘများကလေးကြိုကြိုတင်တင်ပြောဆို ဆုံးမထားရန်လိုသည်။ ထိန်းသိမ်းစောင် ရှောက်တတ်ရန် လိုသည်။ လှပသော မိန်းကလေးများကို မလှသော မိန်းကလေးများထက်ပို၍ ယောက်းလေးများစိတ်ဝင်စားကြသည်။ လှပသော မိန်းကလေးကို အရွယ်ရောက်စမှာပင် ထိကပါးရိုကပါး ပြောဆိုခြင်း၊ စာပေးခြင်း၊ ချစ်စကား ခင်စကားလိုက်ပြောခြင်း ခံရတတ်ပေ၏။

အချို့ယောက်းကလေးများမှာ ခွဲ့ခွဲ့လမ်းလမ်းဖြင့်နည်းအမျိုးမျိုးလိုက်ကြုံးစားနေတတ်ကြသည်။ မိန်းကလေးတို့၏သဘာဝမှာလည်း မိမိကို ယောက်းကလေးများက စိတ်ဝင်စားလွှင်သေယာမိသည်။ ရိုပြင်းရိုပြီးတတ်ကြသည်။ ထိုအပါ

၂၄၆ လယ်တွင်သာတော်

ယောက္ခာ:လေးတို့ပို၏စိတ်ဝင်စာ:လာတတ်သည်။ပို၏အတင့်ရှုလာတတ်သည်။ တစ်ယောက်ကို ရှောင်သည်။ နှစ်ယောက်ကို ရှောင်နှင့်သည်။ သုံးယောက်ကို ရှောင်နှင့်သည်ထား၊ များလာ လျှင်ကိုယ်အကြိုက်နှင့်ကိုက်ညီသူတွေက လက်မံတတ်သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် အိမ်ထောင်ပြုရန် အချိန်မတိုင်စီ စောစောစီးစီး ရည်းစားထားစိတတ်သည်။ ထိုအျော်အိမ်ထောင်ပြုလျှင်လည်း ထိုမိန့်ကဗော်: နိုင်မည်မဟုတ်ပါ၊ အိမ်ထောင်မပြုနိုင်ဘဲ ရည်းစားသက် ကြာလျှင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင်း ချုစ်သူ ဖြစ်စုံပျက်၍ ခွဲခွဲရတတ်သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ရည်းစား အပျက်များလာလျှင် ထိုမိန့်ကဗော်မျိုးကို ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်သေး အမြင်သေး ဖြစ်လာသည်။ မျက်နှာများသော မိန့်ကဗော်: အဖြစ် ရှုတုခု ခံရတတ်သည်။ နောက်တော့ ခပ်လွယ်လွယ်မိန့်ကဗော်: ဟု ပေါ်သောကာထားလာတတ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ပညာရေးလည်း မျက်နှာရေးလည်း မိမ်ထောင်ရေးလည်း မောင်ဘွားရေးလည်း အရှုက်ရတတ်သည်။

လုပ်ခြင်းနှင့် အန္တရာယ်

လုပ်ခြင်းသည်မိန့်ကဗော်:များအတွက် ကောင်းကိုး ဖြစ်နိုင်သော သို့ အန္တရာယ်လည်း များပေါ်သည်။ အချို့ယုတ်ညုံသေး သိမ်ထော ယောက္ခာ:များသည် လုသောမိန့်ကဗော်:ကိုအစွဲလမ်းလွန်သော

မြတ်များနှင့် အစင်ကိုပါးကြတ်။ ၂၇၇

အခါ အနှစ်ည်းပြင်မရလျှင် အကြော်နည်းပြင် ဖြေးစားတတ်ကြသည်။ အခွင့်သာလျှင်သာသလို့ မသုမ္ပာတေသာ နည်းမျိုးစုံပြင် ကြစည်တတ်ကြသည်။ သတိကြီးစွာထား၍ အန္တရာယ်ကိုကြိုပြင်ပြီး ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မှ တန်ရာကျပေသည်။ သမီးကညာလုပ်သည်နှင့်အမျှ မိဘတို့မှာလည်း ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရသည် တာဝန်ကြီးမားပေသည်။

ကံကောင်းအောင်နေတတ်ကြပါစေ

မိန့်ကဗော်:များသည် လျချင်ပရှင်၍ အလုပ်ပြင်ကြသကဲသို့ စိတ်ထားလှအောင်လည်း ကြေးစားသင့်ကြသည်။ အိမ်ထောင်ပြုရန် အချိန်မတိုင်မီ စောစောစီးစီး ရည်းစားများသည်ကိုလည်း ရှောင်ရှားသင့်သည်။ လိမ်လိမ်မာမာ နှင့် မိမ်ကိုယ်ကို လူနှုံးသံကွာရှိစွာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်သည်။ ပညာသင်ချိန်မှာ အချက်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးထက် ပညာရေးကိုသာစိတ်ဝင်စားပြီး ကြေးစားသင့်သည်။ မိဘများသည် မိမ်တို့၏ သားသမီးရတနာ လုကညာဘွင်းဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ကာကွယ်သင့်သည်။ ကံကောင်းအောင် နေထိုင်တတ်ခြင်းဖြင့် ကံကောင်းကြပါစေ။

ဆင်စီးမြင်းရုံ

မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့၏ သားသမီးကို ဆင်စီးမြင်းရှုစေချင်သည်။ အမိပါယ်မှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝြီးဂုဏ်သရေနှင့် တင်တယ်စေချင်ကြသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေချင်သည့်မှာ ကောင်းမြတ်သော ဆန္ဒမှန်။ သို့သော် ထိုဆန္ဒပြည့်ဝေရေ့မှာ မည်သို့ ဆောင်ရွက်ကြသနည်း။ မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်နှင့်ကြပါသလား ဟု ဆန်းစစ်ရန်လိုသည်။

မေတ္တာမပါဘဲ လက်ထပ်ခြင်း

သမီးမိန်းကလေးကို ချမ်းသာကြွယ်ဝေသောသူနှင့် ထိမ်းမြှေးလက်ထပ်ပေးခြင်းသည် သားသမီးကို ဆင်စီးမြင်းရှုစေခြင်း ဖြစ်ပါသလား။ တစ်ခါတစ်ရုံ ထိချမ်းသာကြွယ်ဝေသူသည် မှန်းဖို့ဖြစ်စေနတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အသက်များစွာ ကြြုံးသွားဖြစ်ပေးခြင်း ဖြစ်နေတတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရုံတစ်ရုံတွင် ရှုံးခိုးခိုး ဆိုင်ရွက်သော ဆင်စီးမြင်းသူများ ဖြည့်စုံရန် လိုအပ်သည့်မှာ မှန်ပါ၏။ သို့သော် ထိုသို့ ရုပ်စွဲည်းများ မည်မျှပင် ပြည့်စုံသော်လည်း စိတ်မချမ်းသာလျှင် စွဲနှင့် ဆင်စီးသူ ဆင်းရှုတတ်ပေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင်း သားသမီးက မည်သို့မှ မချစ်မှန်စ်သက်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပေါင်းသင်းရမည့် အရေးကို သောမလောက် တွေးကြောက်နေကြသည်။ မျက်ရည်ဖြင့်ဖြုံးကျင့်ချုပ်ခြောက်ပွဲမျွေးနေရသည်။ ထိုအခါနာမိအဖြစ်သူ တို့စွဲတတ်အတင်း အနိုင်ကျင့်ရှုံးဖြောက်ပွဲမျွေးနေရသည်။ မိဘက ဆင်စီးလို့ မြင်းရတာ မြင်းအောင် စိစဉ်တာ၊ ဆင်နင်းလို့ မြင်းကန်တာ မမြင်းချင်ဘူး၊ ဘယ်လောက်ပဲ ပြင်းဆန်နေနေ ငါတို့ကတော့ စိကုပ်နတ်ပြည့်တင်ရမှာပဲ၊ ဟု အနိုင်ကျင့်ရှုံးတစ်ဖက်သတ် စိစဉ်တတ်ကြသည်။

ထိုသို့ စိစဉ်ခြင်းပြင်း သားသမီး၏ ကောင်းစားစေရေးကို အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါသလား။ အချို့သောသားသမီးများမှာ တစ်သက်သက်လုံး စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရှုနှင့် ကုက္ခ ရောက်သွားကြရသွေ့သည်။ လူ့လောကတွင် စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးလိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံရန် လိုအပ်သည့်မှာ မှန်ပါ၏။ သို့သော် ထိုသို့ ရုပ်စွဲည်းများ မည်မျှပင် ပြည့်စုံသော်လည်း စိတ်မချမ်းသာလျှင် စွဲနှင့် ဆင်စီးသူ ဆင်းရှုတတ်ပေသည်။

ရွှေးတွေက်တွေက်သော ဆိမ်ထောင်ရေး

မိဘတို့သည် သားသမီးတို့၏ ရုပ်အလိုအန္တများ ပြည့်ဝောင်းဖြောင်းရှုနှင့် ချမ်းသာသူနှင့် ဆိမ်ထောင်ချေပေးခြင်းသည် ကိုယ်အားကိုယ်မကိုးဘဲ သူတစ်ပါးကိုသာ စုံပုံအားကို သော

၂၅၁ လယ်တွင်းသာဇာဉ်

အချောင် သမားနည်းဖြစ်သည်။ ဘုရာသာ ချမ်းသာသူနှင့် မေတ္တာမျှမရှိ အဆင်ပြီး ပြည့်စုစ်းသည် ကောင်းပါ၏။ သို့သော် မေတ္တာမပါဘဲ ချမ်းသာကြယ်ဝမ္မတစ်ခုတည်းကိုသာ ရျေးကျက်လိုကြည်း၊ ရျေးတွက်တွက်ပြီး အိမ်ထောင်ပြုပေးခြင်း သည် စိတ်ထားနိမ့်ကျလှပေသည်။ တကယ်လက်တွေ့တွင် ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကိုသာ ဖြစ်ပွားစေတတ်သည်။

တွေ့စိတ်ကိုယ် တဲ့ဆိုပျောက်မှာ နေရာဝေတော့

အိမ်ထောင် တစ်ခုတွင် အစိကအားဖြင့် မေတ္တာတရားမှာ အမေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ သို့သော် မေတ္တာတွေ မည်မျှပင်ရှိစေကဗျာ တွေ့စိတ်ကိုယ်တဲ့ဆိုပျောက်မှာနေရ ချစ်တာသာလျှင် ပေါ်နာရှိသည် မှာလည်း တကယ်လက်တွေ့ဘဝတွင် စိတ်ကျုံယ်လွှန်းရှာရောက်ပေသည်။ ဆန်မရှိလျှင် လင်မယားချင်း ရန်ဖြစ်ဆုံးသကဲ့သို့၊ စားဝတ်နေရေး၊ မပြည့်စုစ်လည်း အိမ်ထောင်တစ်ခု မှာ သာယာခြင်းမရှိနိုင်ပါ။

ဖြစ်သင့်သော အိမ်ထောင်ရေး

လင်နှင့် မယားတို့သည် အိမ်ထောင်တစ်ခုတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မေတ္တာတရားနှင့် ပြည့်စုစ်ရန်လိုသကဲ့သို့၊ ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးလိုအပ်ချက်များလည်း ပြည့်စုစ်ရန်လိုပါသည်။ မေတ္တာသာ အစိကဖြစ်သည်။ ဆင်းရှုံးစင်းရှုံးစင်းဆိုင်ရာ

ပန်းစွဲချင် ဆပင်ကို ဖို့တတ်။ ၂၅၁

အယူအဆသည် တစ်ဖက်အဆွဲ့နဲ့ရောက်သကဲ့သို့ ချစ်တာတွေ မချစ်တာတွေ ပြောမနေနဲ့။ ချမ်းသာဖို့လိုတယ်၊ ဂဏေရှိဖို့ လိုတယ်၊ ညားပြီးလို့မျိုးပေါင်းသင်းသွားရင် ချစ်သွားမှာပဲ ဟူသည် ခံပဲလွယ်လွယ်တွေ့ပြီး ခပ်ပေါ့ပေါ့ပြောဆိုတဲ့တော်ခြင်းသည်လည်း တစ်ဖက်ခွဲ့နဲ့ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော တစ်ဖက်ခွဲ့နဲ့ရောက်သည် စိတ်များကြောင် သားသမီးတို့တစ်ဖက်လုံး ဒုံးနှင့် မျက်ရည်ခုတ်ပြီး လူလုံးလှသော်လည်း ကြိမ်မီးအုံသကဲ့သို့၊ ရင်တွင်းအပူကို လွှမသော် သေတစ်ပန်းသက်တစ်ဆုံးခဲ့ကြရသည်။

လရောင်အောက်မှ ချစ်သူနှင့်

နေရာဝေအောက်မှ လက်ထပ်သူ

အချို့သော ပို့သမား၊ အစ်မကြီးများ၊ က လွှဲမှားစွာ ဆုံးမသွွှန်သင် တတ်ကြသည်လည်း ရှိသေး၏။ ချစ်သွားကို လရောင်အောက်မှာ ရှာပြီး လက်ထပ်ရှုံးလည်း သူကို နေရာဝေအောက်မှာရှာရမည်။ ချစ်သွားကို နှလုံးသားနှင့် ရွှေ့ချွေ့ချွေ့ပြီး လက်ထက်ယူရှုံးမည်။ သူမန်အားဖြင့်ဆုံးလျင် ကဗျာဆန်သလိုလို၊ ပုန်ကန်သော အတွေးအခေါ် တစ်ရှုံးလိုလို တို့တက်၍ လက်တွေ့ကျသော အယူအဆ တစ်ရပ်လိုလို လက်ခံချင်စရာဖြစ်၏။ သို့သော် အသေအချာ စဉ်းစားလွှင် အောက်ပြန်၍ သွားမဲ့သော အတွေးအခေါ်ဖြစ်၏။

ချစ်သွားကို လရောင်အောက်မှာ ရှာ ဆုံးသည့်မှာ

အချို့သည်ကြည့်နဲ့စရာ၊ စိတ်ကူးယဉ်စရာ အလှဆပ တစ်ခု
ဖြစ်သည်။ ချို့သူကို နှလုံးသားက ခဲ့စားချက်နင့် ရွှေးပြီးချို့ပါ၊
ပျော်ရွင် ကြည့်ပါ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သို့သော ကိုယ်ချို့သူကို
စိတ်ကူးယဉ်ရှု အပျော်သဘောမျှသာချို့ပြီး သာယာမှုရှာရန်ဖြစ်
သည်။ တကယ်လက်ထပ်ရန် မဟုတ်၊ တကယ်လက်ထပ်ရမည်
အချို့တွင် ချို့သူကို ပြတ်ပြတ်သားသား ပစ်ထားခဲ့ပြီး စားဝတ်
နေရေးပြည့်စုံအောင်ထားနိုင်မည်သူကိုသာ လက်ထပ်ရမည်ဖြစ်
သည်။ ထိုသူကို ချို့ချင်ချုပ်၊ မချို့ချင်နေ ကိစ္စမရှိ။ မဆုံးဖို့
ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ။ အသက်ကြီးချင်ကြီးပါစေ၊ ဘာသာမတူ
သောလူမျိုးခြား ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါစေ၊ ကောင်းကောင်းဝတ်ပြီး
ကောင်းကောင်းစား၊ ကောင်းနေရှင်ပြီးတာပဲ့ ဟူသော
အယူအဆဖြစ်သည်။

ထိုအယူအဆသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်၍ အတွေ့
အစိကတ်ခြုံဖြစ်သည်။ ချို့သူကိုလည်း သစ္ဓာဖောက်၍
လက်ထပ်ယူရမည် သူအပေါ်တွင်လည်း မတော်မတရားမရှိသာ
ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ပြိုင်နှက်တည်းမှာ ချို့သူကိုရော့လက်ထပ်
မည်သူကိုပါ သစ္ဓာမဲ့ခြင်း၊ စောက်းခြင်းဖြစ်သည်။

အငိုလွယ်၍ အရှိက်ခက်

မရှိးဖြောင့်ခြင်း စောနာမလုပ်ခြင်း၊ သစ္ဓာမရှိခြင်းတို့သည် တ
ကယ်ဘဝတွင် ကောင်းကျိုးမရှိဘဲ ဒုက္ခဖြစ်တတ်သည်။ ချို့သူကို
လရောင်အောက်တွင် ရှာပြီး လက်ထပ်ရမည်သူကို နေရောင်
အောက်မှာရှာရမည် ဆိုရာတွင် အပြောလွယ်သော်လည်း အလုပ်
ခက်သည်။ အငိုလွယ်၍ အရှိက်ခက်တတ်သည်။

ချို့သူသည် သက်မဲ့ရှုပ် မဟုတ်၊ လူဖြစ်သည်။
ကိုယ်က လရောင်အောက်မှာ ထားခဲ့ချင်သော်လည်း၊ သူကအေး
အေးဆေးဆေးနေခဲ့လိမ့်မည်ဟု မျှော်မှန်းရှုံးမရ၊ မိမိက အတွေ့
အကျိုးစီးပွားရှိသာကြည့်ပြီး သူကို စွန်းခွာခဲ့ချင်သော်လည်း
သူကအခွာမခဲ့ဘဲ ကပ်နေလျှင် အကျပ်တွေ့တတ်သည်။ လူသိ
ရင်ကြားနင့် အရှိက်တကွေအကျိုးနည်းတတ်သည်။ လက်ထပ်ယူ
သည်သူကလည်း မေတ္တာမပါဘဲ ကိုယ်ကျိုးအတွက် လက်ထပ်ခြင်း
အပေါ်မှာ ကြည့်နဲ့သာယာစိတ်ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်၊ အတိတ်၏
အရိုပ်မှားသည် အိမ်ထောင်သည်ဘဝတွင် ထင်ဟပ်၍
မကြည့်မဖြောနင့် ပြုရှစ်က်ဆုံးစရာများ ဖြစ်တတ်သည်။

ပေးဝေရင်နှီးထိမ်းမြားခြင်း

မိဘသည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို ကိုယ် အား
ကိုယ်ကိုးနိုင်ရန် ပညာသင်ကြားပေးသင့်သည်။ အသိအလီးမှာ
ရှိအောင်သွန်သင်ပေးသင့်သည်။ မိန်းကလေးဆိုလျှော့လည်း

၂၃၅ လယ်ဘွင်းသားအောင်

မိန့်ကလေးပါသစေရန်၊ အိမ်ထောင် ထိန့်သိမ့်တတ်စေရန်
ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။ မိမိဘဝအတွက် သင့်တော်မည်
အိမ်ထောင်ဘက်ကို ရွှေချော်တတ်စေရန် လမ်းညွှန်ပေးရမည်။
ထောက်ဗျားလေးဆိုလျှင်လည်း ပညာ၊ အလိမ္မာ၊ လုံလဝီရိယိမ္မာ၊
မိမိကိုယ်ကို အားကိုယ့်၊ ဘဝကို တိုးတက်အောင် ကြြုံစားမျိုး
အောင် ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးရမည်။

မိမိအပေါ်ဘုင် သစ္စာရှိ၍ ကောင်းသော ဘဝ
အဖော်ဖြစ်မည်သူ၊ စီးတဲ့ရေးဆယ်တဲ့ကန်သင်း ဆိုသကဲ့သို့၊
အိမ်ထောင်ရှင်မကောင်းဖြစ်မည်သူကို ချုစ်ခင်၍ လက်ထပ်နှင့်
စေရန်လည်း၊ လမ်းညွှန်ပေးရမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မိဘတို့၏
ဝါဘားတစ်ရပ်ဖြစ်သော ပေးဝေနှီးရှင်း ဆိုသကဲ့သို့၊ ဘဝ တစ်ခု
ကိုတည်ဆောက်နိုင်မည် အရင်းအနှစ်း ထူထောင်ပေးရမည်။

မိဘတို့သည် သားသမီးကို ဆင်စီး၍ ပြင်းရတာ
ဖြင့်ချုပ်သည်ဆုံးသော စေတာနာများ ကောင်းမွန်သော်လည်း
ထိုဓစတနာကို မှန်ကန်စွာ အကောင်အထည်ပေါ်အောင် တော်
ဆောင်နိုင်ဖို့လည်း လိုပေသည်။ ချုမ်းသာသောသူနှင့် မချုစ်မှန့်၏
သက်တဲ့အတင်းအဓမ္မလက်ထပ်ပေါ်ခြင်းသည် မှန်ကန်သော ဇွဲ
ရှင်းနည်းမဟုတ်ပေါ်။ အတွက်ကျိုးတစ်ခုတည်းကိုသာ ကြည့်သော
အချောင်သမားအယူအဆ မရှိသားလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ချုပ် အပ်တို့ဖို့တော် ၁၃၁

သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်

'သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်' အရွယ်သို့ မရောက်မိကယ်
အချိန်တန်လျှင် သီးနိုင်ပွင့်နိုင်ရန် သီးတတ် ပွင့်တတ်ရန် ပြုစုံပျိုး
ထောင်ပေးတတ်ရမည်။ ကိုယ်ဘဝအတွက် ကိုယ်အားကိုယ်ကို
တည်ဆောက်တတ်စေရန် ရှိုးဖြောင့်၍ လုပ်သောမေတ္တာမွန်ဖြင့်
ချစ်တတ်သူပြစ်စေရန် ဘဝအတွက် မိမိနှင့် လိုက်ဖက်သင့်ဓတ်
မည် အိမ်ထောင်ဖက်ကိုလည်း ရွှေချော်တတ်စေရန် လမ်းညွှန်
ပေးရမည်။

မိဘတို့သည် သားသမီးတို့ငါးကိုဆင်း၍ ပြင်းရုံး
နှင့်စေရန် ပုန်ကန်စွာ သစ္စာသင်ဆုံးမှ လမ်းညွှန်ပြရန်လိုသည်။
မေတ္တာတရား၊ သစ္စာတရား၊ နှင့်သားအလုပ်ငြင် သာယာသော
အိမ်ထောင်တစ်ခုကိုတည်ဆောက်နိုင်ခြင်းပြင့် ချမ်းသာ ကြွယ်ဝြေား
ပြီး ဂုဏ်ကျက်သရေဖြင့် တင့်တယ်ထောင်ပြုစုံပျိုးထောင်ပေး
ကြရန်လိုပေသည်။

မြို့ကောင်ပေါက်အရွယ်ယောက်ဗျားလေး

ယောက်ဗျားလေးများသည်။ နှစ်မှု ၁၅၃၀ အတွင်း
ကြြံးကောင်ဝင်တတ်သည်။ အရွယ်ရောက်စံပြုသည်။ ကျေးလက်
စုံကိုဆိုလျှင် ရှင်လိုင်ပြန်သည်၊ အရွယ်ပြစ်သည်။ ကြြံးကောင်ဝင်
သည်ဆိုသည်အတိုင်း ဤရှင်ပိုင်းများတွင်နေ့ချုင်းညျှောင်းအကြိုး
အမှားမြှင့်သည်။ အရပ်အမောင်းနှင့် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် သိသိ
သာသာပင် ကြြံးထွားလာတတ်သည်။ အရွယ်ရောက်ခြင်းနှင့်
ဆိုင်သည်၍ ရပ်လက္ခဏာများပါ ပြောင်းလဲလာသည်။

ရပ်ပြောင်းသလို စိတ်ပြောင်းသည်

အရွယ်ရောက်၍ ရပ်ခန္ဓာ ပြောင်းလဲသည်နှင့် အသူ စိတ်တတ်
လည်း ပြောင်းလဲလာသည်။ ဟိုမှန်းဆိုင်ရာများ ဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲ
လာသည်နှင့် အမျှ ဆန့်ကျင်ဘက်လိုင်အပေါ် စိတ်ဝင်စားမူ
ရှိလာသည်။ လိုင်နှင့် စပ်ဆိုင်သည် အချို့စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာ
သည်။ ကလေးအရွယ်က အဆော့အကားအကို၍ ညစ်ပတ်ပေရေး
စွာ ဇာတ်သူများပင် လုချင်ပချင်လာသည်။ မြှုပြုပြင်ပြင် ဖြစ်

လာသည်။ အရွယ်ရောက်သည် ရွယ်တွဲမိန်းကလေးကို တွေ့လျှင်
သဘာဝအရပင် မျက်စီမံပြုမြို့မြို့များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ တော့ရမ်းသူများ ဆိုလျှင် စချင် ပြောင်ချင် လုပ်လာသည်။
သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုကို လူကြွှေ့က သဘော
ပေါက်နားလည်းရမည်ဖြစ်သော်လည်း မလွန်မကျော်စေရန် ထိန်း
သိမ်းပေးရမည်ကာလ ဖြစ်သည်။

အပြောင်းအလဲ ကာလ စကောစက

ဤအရွယ် ကြြံးကောင်ဝင်သည် အချိန်တွင် အရွယ်ရောက်ခြင်း
ဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်တိုင်အောင် လုံးဝ
ပြည့်စုံစွာ အရွယ်ရောက်သည်မဟုတ်သေးပေါ်။ စပ်ကူးမတ်ကူး
ကာလ အပြောင်းအလဲ ကာလဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအရွယ်တွင် ကလေးစိတ်လည်း
မကျွန်တတ်သေး၊ လူကြွှေ့စိတ်လည်း မပိုတတ်သေး၊ ရပ်စော့
စိတ်ပါ စကောစက ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြောရခိုက်
တတ်သည်။ ဆက်ဆံရ ခက်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူကြွှေ့
များ၏ အမြင်တွင် အဆင်မပြု ဘဝင်မကျေ ဖြစ်တတ်သည်။
မိဘတို့ အတွက် အထိန်းရခိုက်သော အရွယ်ဖြစ်သည်။

၂၅၀ လယ်ဘင်္ဂသားတော်

လျှို့အဖြစ် လျှောင်လိုခြင်း

ဤကလေးများသည် အရွယ်ရောက်စပြုသည်ထက် ပို၍ အရွယ်ရောက်ချင်စိတ်လည်းရှိသည်။ လျှို့ပါပီ ဖြစ်ချင်သည်။ လျှောင်ချင်သည်။ ထို ကြောင့် အရွယ်ရောက်ခြင်း၏ လက္ခဏာများနှင့် ပို၍ပြည့်စုံချင်လာသည်။ အချို့ခုံလျှင့် နှုတ်ခမ်းမွေးပေါက်ခြင်းကို အရွယ်ရောက်ခြင်းဟု၍ နှုတ်ခမ်းမွေးနှင့် ကလေးများကို အဖော်အစိတ်တို့၏ ကျော်ဖြင့် ပုံပြန်ရှိပစ်ကတ်သည်။ နှုတ်ခမ်းမွေးပြန်မြန် ပေါက်အောင် ကြိုးစားခြင်း ဖြစ်သည်။ အချို့ကလည်း နေးလိပ်သောက်ခြင်းကို အရွယ်ရောက်ခြင်း၏ အထိမ်းအမှတ်ဟု ယူဆ၍ အေးလိပ်ကို မသောက်တတ်သောက်တတ်နှင့် ကုက္ခာခံ၍သောက်ရင်းစတိုင်စုံတို့၏ ကြောင်း လျှို့ပါပီဖြင့် အောင်ကြည့်၍ မကောင်းဖြစ်တာ ကောင်းရှုနှုန်းလတ် မပြတ်လုပ်နေရန်လိုသည်အရွယ် ဖြစ်သည်။

ပညာရေးအတွက် အရေးကြီးသော အရွယ်

ရှုံးယခင်က ကျေးလက်သဘာဝရုံးလျှင်ဗျားအရွယ်သည်၍ ရှင်လိုင်ပြန်စ ကြီးထွားစုံ၊ လယ်ယာအလုပ်တွင် အင်ကို အကုအညီရ လာသည်။ နွားတရှည်းနိုင်ပြီ။ ထယ်ကိုင်နိုင်ပြီ။ ထွန်ကိုင်နိုင်ပြီ။ ယခုအခါတွင်ကား ကျောင်းသားများအတွက် ပညာရေးအရေးကြီးသောအရွယ် ဖြစ်သည်။ ၁၃နှစ်မှ ၁၅နှစ် ဆိုသည်မှာ ၈ တန်းခြေတန်း၏ ၁၀တန်း၏ အဖွဲ့အဖြတ်ပေးမည် အရေးကြီးသော အတွက်

ပုံးလိုက်ချင် အပင်ကို ဖို့တတ်၍ ၂၅၈

မှားဖြစ်သည်။ ပညာကို ကြိုးကြီး ကုတ်ကုတ် ကြိုးစားရပည် အချိန်တွင် အရွယ်ပြောင်း စိတ်ပြောင်းခြင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည်။ မိဘများ ဆုတိထားရမည့် အချက်ဖြစ်၏။

အပေါင်းအသင်း သူငယ်ချင်း

ဤအရွယ်တွင် အပေါင်းအသင်း သူငယ်ချင်းများလည်း ခုံလာတတ်သည်။ ပြောဆိုအေးနွေးသွေးသည် အကြောင်းအရာများလည်း ခုံလာတတ်သည်။ မိမိထက်ကြီးရင်သော အတွေ့အကြော်များသည် ဟုထင်ဆုံးကာလေသားကြိုးများနှင့် ပေါင်းချင်သည်။ သုတို့ထဲမှ အတတ်ပညာများကို လေးစားစွာ နားထောင်ချင်သည်။ အတုယူ၍ လက်တတ်မဲ့ ချင်တတ်သည်။

ထိုအခါ အတတ်ခုံလာတတ်သည်။ အလုပ်ခုံလာသည်။ မိဘများ အပ်ထိန်းရခက်၍ စိတ်ညစ်ရသော အရွယ်လည်း ဖြစ်သည်။ စာကြိုးစားသော သူငယ်ချင်း၊ လိမ္မာသော သူငယ်ချင်းနှင့် ပေါင်းမြို့လျှင့် ကောင်းသည်။ မှန်ကန်ပြောင်းမတွေ့လမ်း မှတ်ဆုံးမှတ်တတ်သည် ကာလသားကြိုးနှင့် ပေါင်းမြို့လျှင့် ကောင်းသည်။ အပေါင်းအသင်းကို သတိထား၍ ရွှေ့ချွေးချွေးလောင်းရင်းရင်း ရှုံးလိုသည်။ မသင့်သော သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းနှင့် ရင်းရင်း ရှုံးနှင့် နေထိုင်ဆက်ဆံခြင်း မပြုမိအောင် ဟန်တားရန်လိုသည်။

၂၆၀ အယ်တုင်းသားအောက်

လူငယ်နှင့် မခံချင်စိတ်

လူငယ်လေးများသည် စွန့်စွာလိုသည်။ အထင်ကြီးခဲ့လိုသည်။ အထင်သေးခဲ့ရမည်ကို မခံချင်စိတ်ရှိ တတ်သည်။ အထူးသဖြင့် မိမိ အထင်ကြီးသော ကာလသားကြီးများ၏ အထင်သေးခြင်းကို မခံချင်။ ထို့ကြောင့် ကာလသားကြီးများက မခံချင်အောင် မြို့ကိုပင်ကော် လုပ်ပေးလျှင် မိဘကဗားကိုလည်း ပစ်ပယ် စုံသည်။ မကောင်းသော အလုပ်ကိုလည်း ကျူးလွန်စုံသည်။

'မင်းယောက်ကျားမဟုတ်ဘူးလား၊ မင်း မလုပ်ရဘူးလား၊ သတ္တိမျိုးဘူးလား၊ စမ်းကြည့်စ်းပါ' ချေစမ်းပါ' ဟု ဆိုလျှင် မကောင်းမှုများကိုပင် ကျူးလွန်စိတ်သည်။ မခံချင်စိတ်ကို မကောင်းသည်ဘက်တွင်အသုံးပြုခဲ့ မရအောင့်နှင့် ပညာကြိုးစာခြင်း၊ အားကာစားထူးဆုန်ခြင်း၊ မွန်မြှတ်သော လုပ်ရပ်များ လုပ်စေခြင်းဘက် ဆုံးရောက်အောင် လမ်းကြောင်းတည်း သော သင့်သည်။

စာအုပ်ကောင်း၏ ကျေးဇူး

ဤအရွယ်တွင် အချစ်ရေး အချစ်ရာများကို စိတ်ဝင်စားသော ကြောင့် အချစ်သူ့များကို ဖတ်လေ့ရှိသည်။ စာအုပ်စာလျှော့ မိတ်ဆွေ ဆိုသကဲ့သို့၊ စာအုပ်သည်လည်း မိတ်ဆွေသူငယ်ချုပ် အပေါင်းအသင်းကဲသို့ပင် အရေးကြီးသည်။ စာအုပ်ညွှန်သည် မိတ်ဆွေည့်နှင့်တူသည်။ မကောင်းသော လူငယ်ချင်းက မျက်း

ပန်းလိုက် အပင်ကို ဖူးတတ်မှ ၂၆၁

အောင် မြို့ကိုပေးသကဲ့သို့၊ မကောင်းသော စာအုပ်ကလည်း ပျက်စီးအောင် လမ်းညွှန် ပေးတတ်သည်။ အချို့သော စီးပွားရေး သောင်းကျော်သူတို့၏ စာအုပ်ယုတ်များကိုဖတ်မိလျှင် ယုတ်မှ သူပင် ဖြစ်သွားစေနိုင်သည်။ စာအုပ်ကောင်းသည် မိတ်ဆွေ ကောင်းနှင့်တူသည်။ အသိအလိုမြှာပေးသည်။ ကောင်းကျိုး ဖြစ်အောင် လမ်းညွှန်ပေးသည်။

ဆရာကြီးပိုမိုနှင့်၏ တက်ကျမ်းစာအုပ်များသည် လူငယ်တို့ ဖတ်ရှုပို့ကောင်းသည်။ ဆရာကြီး သိန်းဖေမြှင့်၏ တက်ခေတ်နှစ်ခု့လို့စာအုပ်မျိုးကို အရွယ်ရောက်စ အချို့နှင့် တွင် ဖတ်မိခဲ့သူတိုင်းပင် ကာလသားရောဂါ၏ ဆိုးရွားအကျိုးယုတ် ပုံကို စက်ဆုပ်ချုပ်မျိုး၍ မကောင်းသော ကြေးစားမိန်းမှုများနှင့် ကင်းလွှတ်အောင် ရောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ စာအုပ်ကောင်း၏ ကျေးဇူးဖြစ်သည်။ မိဘများသည် မိမိတို့၏ သားသမီးများဖတ် သောစာအုပ်များကို သဲတိထားသင့်သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ဖတ်ဖြစ်အောင် ဖတ်ကြည့်သင့်သည်။ စာယုတ်စာမျက်များဆို လျှင် ဟန်တားသင့်သည်။ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့် တူသည် စာအုပ် ကောင်းများကို ရှာပေးသင့်သည်။ ဖတ်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်း ရမည်။

၁၆၂ လ္မာတိန်သားတေသုဒ္ဓ

ပျက်စီးသွားသော အညွှန်အဖူး

အချို့ကတလေးများသည် ငယ်စဉ်က ဖညာတူးဆုံးသည်။ လိမ္မာသည်။ တော်သည်။ အညွှန်တလဲလွှာနှင့်အလားအလာ ကောင်းနေကြသည်။ သို့သော အရွယ်ရောက်စုံမှာ အပေါင်းအသင်းစုံ၍ အတတ်ဖျိုးဖြြီးပျက်စီးသွားသည်များကိုမကြာခဏ တွေ့ရတတ်သည်။ ဤတန်း ဒေတန်း ဂုတန်း တွင် အပတ်စဉ် ပထမ ရသောကလေးတစ်ယောက်သည် ရှစ်တန်း အရောက်တွင် အပေါင်းအသင်းများမြှောက်ပေး၍ မိန့်ကလေးတစ်ယောက်ကို ရည်းစားစာလေးချွဲရေးဆိုရာမှ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ရည်းစားဖြေးပျက်စီးသွားသည်။

အရေးကြီးသည် ဂတန်းရွင် စာမေးဖွံ့ကျသည် အထိ ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ကလေးတစ်ယောက်မှာ ဂတန်းတွင် ရှုက်ထူးသုံးဘာသာနှင့်အောင်သည်။ မိဘများက ဝမ်းသာအားရှုံးမြှောက်သည်။ အပေါင်းအသင်းများစုံလာသည်။ ဆေးလိပ်သောက်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဆေးမြောက်ရွှေ့သိန်းဖြူးသုံး၊ အိမ့်မှုတွက် ပြောပြီး ၁၀တန်းပင်မအောင်တော့သည်ကို ကြော်ရသည်။ ငယ်ငယ်က ထက်မြောက်ပညာတော်သောကလေးများ ဂတန်း၊ ၉၁တန်း၊ ၁၀၀တန်းရောက်မှ ပျက်စီးသွားသည်များကို တော်တော်များများကြော်ရသည်။ ပန်းကောင်းအညွှန်ကျိုးဆိုသကဲ့သို့ အလားအလာကောင်းကလေးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည်မှာ နှုမြောစရာကောင်းလှသည်။

ပုံးလုံးချိန်ပြောကြုံမျိုးတတ်။ ၁၆၃

မိဘတိုင်းသတိရှိရန် လိုသည်

မိဘများသည် သားသမီးကို ကျောင်းထားပေးရှုံးရှင်တာဝန်ပြည်စုံပြီးဟု မယူဆသင့်ပေး။ မိမိတို့၏ အလုပ်တာဝန် လူမှုရေး တာဝန်များနှင့်သာ အချိန်ကုန်၍ သားသမီးတို့ သတိမထားနိုင်သည် အဖြစ်ဖျိုးသို့ မရောက်သင့်ပေး။ သားသမီးများ မပျက်စီးစေရန်၊ ကောင်းမွန်မှန်ကန်စေရန် မိဘများတာဝန်ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ရပ်ပြောင်း၊ စိတ်ပြောင်း၊ အရွယ်ပြောင်း၊ စုံရွှေ့သတိထားရမည်။ သားသမီးနှင့်ချုပ်စင်ရှင်နှင့် စွာ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် သူတို့အကြောင်း အကောင်းအဆိုကို သီ အောင်ပြုသော်သည်။ သိသည်အပေါ်မှာ မှတ်လည်ပြီး မကောင်းပြီး တားရှုံးကောင်းရှာညွှန်ရသည်။

ချုပ်လွှန်းလွှင် ပျက်သည်

သားသမီးကို မိဘတိုင်းချုပ်သည်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ချုပ်လွှန်းခြင်း၊ အကြောင်းအလုပ်လိုက်လွှန်း လွှင့်ပျက်စီးတတ်သည်။ ငွောက်းတတ်နိုင်သွားသည် အရွယ်ရောက်စုံသားသမီးကို ဖေးသင့်ပေးထိုက်သည်ထက် ငွောက်းပို့ပြုပေးမိတ်တ်သည်။ သို့ မဟုတ်သားသမီးယူ ဆုံးနိုင်ရန် ထားတတ်သည်။ ထိုကလေးများသည် လျှော့လက်ဖော်ရည် ဆိုင်ထိုင်တတ်လာသည်။ ဆေးလိပ်သောက် တတ်လာသည်။ အပေါင်းအသင်းစုံလာသည်။ ပျက်စီးရန်လမ်းစုံဖြစ်၏ ဘာတော်

နှင့်တန်သုည်အန္တဆာဓာတ်သည်။ မည်မျှပင်ချမ်းသာစေကဗျာ
ကလေးကို ကြော်ဆောင်ရွက်သူများ ငွေ့ယူသုံးနှင့်သည် အခွင့်အရေးများ
ပေးမထားသုတေသနအဖောက်ပေးလိုက်၊ အမောက်ပေးလိုက်၊ အဘွဲ့
ကပေးလိုက်မဖြစ်သင့်ပါ။

တင်းကျေပိလွန်းက မကောင်းပါ

ဤအရွယ်ကလေးများကို ထိန်းရသည်မှာ သိမ်မွေ့သည်။ နှုန်း
သည်။ လျှော့လွန်းလွင် ပတ်သလို၊ တင်းလွန်းလွင်လည်းပြတ်
သည်။ မဖြစ်မိကပင် ကြိုတင်း၍ ဖြစ်တတ်သည် အဆိုးအကောင်း
များကို ပြောပြထားသင့်သည်။ တစ်ခြားသူများ ဖြစ်သည်တို့ကို
သင်ခန်းစာပြု၍ ပြောဆို ဆုံးမထားရမည်။ သားသမီးပြောတိုင်း
ပယ့်လွယ်ရန် လိုသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ မပေါ်သော သတိဖြင့်
ကိုယ်သားသမီးအကြောင်း အပြောင်းအလဲကို သိနေအောင် ကြိုးစားရမည်။

မိမိကို မိဘက ဝရှုတရိုက်ကြည် နောက်ကြောင်း
ကလေးက နားလည်းနေရန် လိုသည်။ ထို သို့ နားလည်းနေလွှင်
ကလေးအတွက် အဟန်၊ အတားဖြစ်သည်။ ဆုံးမရာတွင် ငါးကြိုး
ချည်းမရသလို မြောက်၍ ချုပ်ချည်းလည်းမရပါ။ ငါးကြိုးသင့်သည်ကို
ငါးကြိုး မြောက်သင့်သည်ကို မြောက်ရသည်။

သို့သော် ချမ်းခင်ရင်းနှီးမှုကိုတော့ အပြည့်အဝ၏
အောင်ယူရပါမည်။ ကောင်းစေချင်သည် စေတနာကိုလည်း သား

ပုံးလိုချင် အပင်ကြိုးဘတ်ပါ ၁၇၆

သမီးနားလည်းနေအောင်ပြရပါမည်။ ဤသူ့အလို့အပိုင်းသမီး
ထားပြီးစောင်ရွက်နေသည် ကြားမပင် အကျွဲ့အချွဲ့ချော်ချော်
ဖြစ်သည် များကိုလည်းကြော်တတ်သည်။ ထိုအခါး ဆူဗုံးခြင်း
စိတ်ပျက်လည်း ညာခြင်းတို့ဖြင့် ကောင်းကျိုးမရနိုင်ပါ။ သားသမီး
၏ အချော်နေမှုကို စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ ကြိုးစားပြပြင်ရမည်
ဖြစ်သည်။ အနာသိလျှင် သေးရှိသကဲ့သို့ ပြသနာကို သိနေလျှင်
လိုလျင်ကြဆ နည်းလမ်းကောင်းတစ်ခုခုရမည်သည် ဖြစ်သည်။
လျှစ်လျှော့သားသော သားသမီးကဲသူ့ ဆိုးရွားမသွားနိုင်ပါ။

ကောင်းသောအလားအလာများ

ကြိုးကောင်းဝင်စအရွယ်ကလေးများကို အဆိုးဘက်ကချည်းတော့
ကြည့်ပြည့်ရန် မဟုတ်ပါ။ အကောင်းတွေလည်းများစွာရှိပါသည်။
ကိုယ်ခွဲ့ ကြိုးထွားလာသည်နှင့်အမျှ စိတ်အား တက်ကြေား
သည်။ သွက်လက်ထက်မြိုက်မှုများ ရှိသောအရွယ် ဖြစ်သည်။
သားမာန် ပြည့်ဝလာသည်။ ထိုကောင်းသော အခြေခံများကို
ကောင်းသောအလုပ်များနှင့်ပေါင်းစပ်ပေးနိုင်လွှင် ကောင်းအောင်
လမ်းညွှန်ပေးနိုင်လွှင်လည်း ပို၍ ရားချွှန်သွားတတ်ကြပေသည်။

အရိုးရိမ်မလွန်ကဲသင့်

ဤအရွယ်သည် ပုံကိစ္စာတတ်သည်ဟု မိဘက အရိုးရိမ်လွန်ပြု
အချုပ်အချွဲ့များလွန်းလွင်လည်း ကလေးအတွက် အမော်

၂၆၆ လယ်တွင်းသားတော်များ

တတ်သည်။ စိတ်ဆင်းရှုတတ်သည်။ ထိအခါ ပြောင်းလဲလာ သောအချော်နှင့် သဟဇာတမဖြစ်တော့ဘဲ ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပွား စေတတ်သည်။ ပြောင်းလဲလာသော အချော်နှင့် စိတ်ကို မှန်ကန် စွာ လုပ်ခဲ့၍ အသင့်အတင့် လိုက်လျော့မျှရှုမည်။ သည်းခံ ခွင့်ရွတ်မှုလည်း ရှိရှိမည်။ ချုပ်ချုပ်သည်ထက် အမှန်လည်းကို သာ ညွှန်ပေးနိုင်အောင်ပြောင်းပေးနိုင်အောင် ကြိုးစားရသည်။

လိုသို့ ပြုလုပ်ရာတွင်လည်း ပိမိအာရာရှိတိုင်းအလျင် စလိုစွတ်အတင်းလုပ်၍ ရသည်မဟုတ်။ မိမိအကြောက်နှင့်ချည်းမရလျှင် အတွေ့အကြောက်သော မိဘအချင်းချင်း ညိုနှင့်တိုင်ပင်၍ အကြောက်ယူရသည်။ ကလေး၏ ဆရာများနှင့် ညိုနှင့်အကြောက်ယူရသည်။ ကိုယ်ကလေးက ချစ်ခင်လေးစားသော ကိုယ်ကလေးကိုလည်း ချစ်ခင်လိုလာသော သူများနှင့် တိုက်ပင်၍ အကြောက်ယူရသည်။ အကုအညီတောင်းရသည်။

၌မျှအထိ မိဘက စိတ်ဝင်တစားနှင့် ကြိုးကြိုးစားစားလုပ်လျှင် ထိကလေးများသည် အကောင်းဆုံး မဖြစ်သည့် တိုင် ဆိုးဆိုးရွားရွားတော့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ သားသမီးက မိဘ၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို ရားလည်တုံ့ပြန်လာသည် အခါတွင် အကောင်းဆုံးကိုပင် ဖွော်မှန်း၍ ရနိုင်ပါသည်။

မိဘတိုင်း သားသမီးကောင်းကို ရရှိရန် အတွက် အရေးကြီးသော အခြောက်အချက်များမှာ မေတ္တာ၊ စေတနာနှင့် စိတ်ဝင်စားများ သတိထားမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

အထိန်းမတတ် ဒိန်းဇတ်ဇတ်

မိဘတိုင်းသည် သားသမီးကို ချစ်ကြသည်။ ကောင်းစေချင်ကြသည်။ စေတနာထားကြသည်။ သို့သေား သမီး၏ သဘောသဘာဝကို မှန်ကန်စွာ သိနားလည်မှာသာ သားသမီးကို ကောင်းအောင် ပြုစပိုးထောင်နိုင်ပေမည်။ ကောင်းစေချင်လွန်းသော စိတ်ဖြင့် ဆူပူကြိမ်းမောင်းတိုင်း၊ မကျေမန်ပုံမြည် တွန်တောက်တိုးတိုင်း လိမ္မာမည် မဟုတ်သည်ကို သတိထားရန် လိုသည်။

ကြိုးကောင်ဝင်သော အချော်

အထူးသဖြင့် ကြိုးကောင်ဝင်စ သားသမီးများကို ထိန်းသိမီးရ သည်မှာ အက်အခဲဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအချော်တွင် မိဘနှင့် သားသမီးသဘောထား အယူအဆချင်း မှုပူမတတ်ဖြစ်တတ်၏။ မိဘက သားသမီးကို ရားမလည်နိုင်သလို သားသမီးကလည်း မိဘကို မကျေမန်ပုံမြည် ဖြစ်တတ်၏။

၂၆၀ လယ်ဘင်းသားအောင်

ယောကျားလေးများဆိုလျှင် ၁၃ နှစ်၊ ၁၄ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်အချေထွင် ကြီးကောင်ဝင်လာတတ်သည်။ အချေထွင်ပြောင်းလာသည်။ အချို့သော အကျိုတ်အခဲများ ကြီးထွားလာသည်။ ကိုယ်ခွဲ့အရိုးအဆစ်များလည်းကြီးထွားလာသည်။ အရပ်လည်းထွက်လာသည်။ မနေ့တစ်နံနှစ်ကမ္မ ကလေးလို့ဆောကဓားသူ သည် လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲလာသည်။ ပို၍ သိသာသည့်မှာ အဆုံးပါ ပြောင်းလဲလာခြင်းဖြစ်၏။ ကလေးသုမ္မ လူကြီးထံသို့၊ အကုံအပြောင်းတွင် မအော့မလည် အသတစ်မျိုးဖြစ်နေတတ်သည်။

ထိုသို့ သဘာဝအတိုင်း ပြောင်းလဲလာသည်ကို အချို့သော မိဘများသည် အလိုလိုနေရင်း မကျေမဟန်ဖြစ်နေတတ်၏။ "ဒီအကောင် အသကိုက မအော့မလည်နဲ့ ငါနားကြားပြင်းကပ်တယ်"ဟုဆူပြီးမောင်းတတ်၏။ အသပြောင်းသည့်မှာကလေးတွင် ဘာအပြစ်မျှမရှိ။ သဘာဝအတိုင်းသူဖြစ်၏။ ကိုယ်လည်း ထိုအချေထွက်သုတို့ပင် ကူးပြောင်းခဲ့ပေသည်။

လူကြီးမိဘသည် မနေ့တစ်နံနှစ်ကမ္မ ကလေးအသွင် ကလေးစိတ်သာရှိနေသည့် မိမိတို့၏ သားသမီးနေ့ချုင်းပြောင်းလဲလာသည်ကို သဘာဝကျကျကူးပြောင်းလဲက်မခဲ့နိုင်ဘဲ ကလေးအဖြစ်နှင့်သာ မြင်နေတတ်သည်။

အချေထွက်လာစလွှဲငယ်သည် ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲလာသကဲ့သို့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာလည်း ပြောင်းလဲလာ

ပန်းလိုက် အပင်ကို ဖျိုးတတ်စွာ ၂၆၉

သည်။ နေပုံ၊ ထိုင်ပုံ၊ သွားပုံလာပုံ၊ ပြောပုံဆိုပုံ၊ ဟန်နှင့်ပန်နှင့် ဖြစ်လာသည်။ လူပျိုစိတ်ဝင်လာသည်။ ဤသို့ ပြောင်းလဲလာသည်မှာလည်း သဘာဝအတိုင်းသာ ဖြစ်၏။

အပြောင်းအလဲကို အလိုက်သင့် လက်ခံပါ

သားသမီး၏ ပြောင်းလဲလာသည်ကို ပြောင်းလဲလာသည်အထိုင်း မိဘတို့သည် နားလည်လက်ခံရန် လိုသည်။ ဟန်နှင့်ပန်နှင့် ဖြစ်လာရန်ကော် လူပျိုစိတ်ပေါက်လာရန်ကော်ဟု ပြောခြင်း၊ ဧပြုခြင်း၊ မပြုသင့်ပါ။ ကလေးမဟုတ်တော့သည်ကို အတင်း အကြပ်ကလေးအဖြစ် သတ်မှတ်ချင်၍ မရပါ။

မိဘတို့၏ နားမလည်မှာ အလိုက်သင့်လက်မခဲ့မှု ကြောင်း ဤအချေထွက်လေးများထွင် မိဘနှင့်သားသမီးအကြား ပြဿနာများဖြစ်ပွားတတ်ကြသည်။ လူကြီးမိဘများစကား ပြောဆိုရန် ပါဝင်ခွေးနွေးလာသော လူငယ်ကို မိဘတို့က လက်မခဲ့ဘဲ ရှုတ်ချွတ်တတ်သည်။ မကျေမန်စရာ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆူပြီးမောင်းတတ်သည်။ ထိုအခါ သားသမီးကလည်း မိဘအပေါ်မှာ နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်လာသည်။ သူ့ကို အကြောင်းမဲ့ နိုင်သည်။ မြန်ပြုသည်ဟု မကျေမန်ဖြစ်လာတတ်သည်။ ထိုသို့ မကျေမန်သည် အမှာအရာကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြသတတ်သည်။

၂၇၀ လယ်ဘင်းသားတော်

ထိအခါ မိဘတိသည် ပို၍ အခဲရက်ပြီး ဒေါသ
တကြီး ဖြစ်တတ်သည်။ အချယ်ရောက်စ ကတည်းက အာခံချင်
လာပြီဟု ယူဆ၍ အောစာစီးစီးနှင့်ထားမှဖြစ်မည်ဟု ရိုက်မောင်း
ပုတ်မောင်း ပြုတတ်သည်။ မိဘနှင့်သားသမီးအကြားမှာ နားလည်
မှုပို၍ ကွာဟသွားပြန်သည်။ ထို ကြောင့် ထိအချယ်ကလေးများ
သည် အထွေထွေမကျေနပ်များ၊ ထွား၍ ကျောင်းပြီး အိမ်ဖြေး
ကိစ္စများ ဖြစ်ပွားတတ်၏။

သားသမီး၏ ပြောင်းလဲလာသော သဘာဝကို မိဘ^၁
ကမှန်ကန်စွာနားလည်လက်ခဲရန် လိုသည်။ လူပျိုးအချယ်ပြောင်း
လာ၍ လူပျိုးစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း သဘာဝကျွား
လက်ခဲရန် လိုသည်။ ထိုသို့ လက်ခဲပြီးမှ လိုက်လျှောသင့်သည်ကို
လိုက်လျှောခြင်း၊ အသိပေးသင့်သည်ကို အသိပေးခြင်း၊ စသည်တို့
ဖြင့် တည်မတ်မှန်ကန်အောင် အလိုက်သင့် ပြုပြင်ပေးရမည်
ဖြစ်သည်။

မရိုက်သင့်တော့သော အချယ်

အချယ်ရောက်လာသော လူငယ်များကို ရိုက်၍ ဆုံးမခြင်းလုံး၊
မပြုသင့်တော့ပါ။ အချယ်ရောက်လာပြီဟု သူ၏ကျေနှင့်
အားရှုပြစ်နေမှု၊ ဟန်တစ်လုံးပန်တစ်လုံးနှင့် ရှုက်တက်မေ့မှု၏
ရိုက်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်စွာ နှိမ်ချေဖောက်ကားရာ ရောက်သည်။
ထို ကြောင့် ရှုက်ရုံမက စိတ်နာကျည်းသွားတောတ်သည်။ ထို့

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ဖို့တတ် ၃၃

ကလေး၌ဗျိုးအား ရိုက်ခြင်းသည် ကောင်းကျိုးထက် ဆုံးကျိုးဆုံး
သာများဖို့ ဖြစ်၏။

သူ့မာန်ကို ထိခိုက်၍ မိဘကို နှုန်တတ်သည်။
ထိအခါ မိဘအသေခြစ်၍ ဆက်ပြီး နှိပ်ကျပ်လျှင် အဆုံးတိုက်၍
ထင်ရာ စိုင်းတတ်၏။ အိမ်ပြီးခြင်း၊ ကျောင်းပြီးခြင်းများ ဖြစ်
တတ်သည်။ အထိန်းမတတ်လျှင် ပို့တော်ဖြစ်တတ်သည်မှာ
ထိအချယ်များပင်တည်း။

ဖြစ်သင့်သည်မှာ မိဘသည် မိမိ၏ သားသမီး ကြီး
ကောင်ဝင်လာပြီ၊ အချယ်ကလေးပြောင်းလာပြီ ဆုံးလျှင် ထိုသို့ ဖြစ်
သည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်ကြောင်း နားလည်လက်ခဲရမည်။ သား
သမီး၏စိတ်ပြောင်း၍ လူရာဝင်ချင်လာသည်ကိုလည်း ချစ်ခင်
ဝမ်းမြောက်စွာကြိုခို့သင့်သည်။ ငါသားကကလေးမဟုတ်တော့
ဘူး။ ငါသမီးက ကလေးမဟုတ်တော့ဘူး ဆုံးသည်ကို ကိုယ်တိုင်
ကပင်ထုတ်ဖော်ပြောကြား အသိအမှတ်ပြုသင့်သည်။ အရေးကြီး
သာကိစ္စများ ယင်က သူတို့အား တိုင်ပင်ပြောကြားခြင်း၊ မပြု
ခဲသည် စကားများ၊ ကိုပင် ပြောကြားတိုင်ပင်ခြင်း၊ အကြောက်
သားခြင်းဖြင့် သူတို့၏ စိတ်တတ်ကို နှုန်သိမ့်ကျေနပ်များပေး
သင့်သည်။ ကိုယ်အတွက်လည်း တိုင်ပင်စရာအဖော်အကောက်တိုး
လာသည်ကောင်းကျိုးရသည်။

'ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပို့တတ်မှ' ဆုံးသကဲ့သို့ ပို့
ခုံသည် သားကောင်း၊ သမီးကောင်းကို ရရှိလျှင် သားသမီး၏

၂၇၂ လယ်စွင်းသားတော်

အရွယ်အလိုက် ပြောင်းလဲတတ်သော သံကောသာဝကို မှန်ကန်
စွာ မားလည်လက်ခံရန် လိုသည်။ ထိုသို့ မားလည်သည်နှင့်အညွှေ့
လိုက်လျောညီတွေဖြစ်စေရန်လည်း ပြုပြင်ဆုံးမရန် လိုအပ်ပါ
သည်။ အထူးသဖြင့် အရွယ်ရောက်စသားသမီးများကိုထိန်းသိမ်း
ရှာမှာ ပို၍ သတိထားရသည်။ အထိန်းမတတ်လျှင် မိန်းတတ်လျှင်
ဖြစ်တတ်သည်။ သို့သော် အလိုက်သင့်ထိန်းသိမ်းတတ်လျှင်
လည်း ထိုအရွယ်ကလေးများသည် ချစ်စရာ၊ ကြည့်နှုန်းစရာနှင့်
ရှုက်တင်သော အလုပန်းဖွင့်ကလေးများ ဖြစ်ပါသည်။

အချိန်မိချုပ် အစုတ်သက်သာ

ကြီးကောင်ဝင်စအရွယ်သည် ကာယအားရှေ့
ဥာဏအားဖြင့်ပါ ကြီးထွားလာ၏။ အသင့်အတင့်သော အကြေား
အမြင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံလာသည်။ ပညာရေးကလည်း အရေးကြီး
သော အတန်းများသို့ ရောက်လာပြီ။ အချို့သည် ပညာရေးကို
သာ စဉ်ဆက်ပြတ် စိတ်ဝင်စားသည်။ အချို့သည် ရပ်ပြောင်း
စိတ်ပြောင်းမှာ ပြသသာမာပေါင်း သောင်းပြောက်ထောင်ကို လုပ်
ဆောင်လာကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ရင်းနှီးကျမ်းဝင်စွာ ဆက်ဆံနေ
ရသော ပတ်ဝန်းကျင်များမှ ကလေးများ၏ ဖြစ်ရပ်နှင့် ထင်ဟပ်
၌ တင်ပြလိုပါသည်။

သားသမီးအပေါ် မျက်ခြည်ပြတ်ခဲ့သဖြင့်

ပိုဘနှစ်ပါးလုံးများ အလုပ်တာဝန်များသည် အရာရှိများ ဖြစ်ကြ
သည်။ ဝင်ဇွဲမှန်၍ စီးပွားရေးအသင့်အတင့် ကောင်းသည်။
သမီးနှစ်ယောက်နှင့် သားတစ်ယောက်ရှိသည်။ သားများ အင်သံ
ဆုံးလည်းဖြစ်စတစ်ယောက်တည်းလည်းဖြစ်၍ အချို့ပိုကြသည်။

၁၇၅ လယ်ဘင်္ဂသာကောင်

ဉာဏ်ကောင်းသော ကလေးဖြစ်ပါ၏။

ကျောင်းမှန်မှန်တက်၍ စာမခက်။ အတန်းတိုင်းဒီ
ထိပ်ပိုင်းမှ အောင်မြင်သည်။ ရှစ်တန်းစာမေးပွဲတွေ သချို့၊ သပ္ပါ
ရက်ထူးဖြင့် အောင်သည်။ ရှစ်တန်းအောင်ပြီးတော့ အရွယ်
ပြောင်းလာပြီ။ မိဘများမှာ စာတော်သော သားကိုစိတ်ချုသည်။
ဆယ်တန်းရောက်သောအပါ ငွေကုန်ခံ၍ အကောင်းဆုံး အောင်
မြင်နိုင်အောင်စိစဉ်ပေးသည်။ သို့ သော့ မိဘနှစ်ပါးစလုံး အလုပ်
တာဝန်များရုံမက လူမှုရေးတာဝန်တွေ ဟိုကိစ္စ သည်ကိစ္စတွေ
များသည်။ ရုံးဖွင့်ရက်တွင် အီမာမရှိသလိုရှိပါ။ ပိတ်ရက်တွင်လည်း
အီမာ ရှိသည် အချိန်နည်းသည်။

သားဖြစ်သူ အပေါင်းအသင်း များလာသည်။
အပေါင်းအသင်းစုလာသည်ကို မသိ။ သိသင့်သလောက် သိသည်
ကိုလည်း ကိစ္စမရှိဟု ထင်သည်။ ဆေးလိပ်သောက်စွာ ပြုဖြော်
မိဘမသိ။ အချိန်မတိုင်မဲ့ စားထားနေပြီ၊ မိဘမသိ။ ကျောင်း
ပူက်ရက်၊ ကျူးရှုံးပူက်ရက်တွေ များနေပြီ၊ မိဘမသိ။ စာမေးပွဲ
ပြုပြီးတော့ ဖြစ်ဖိုင်သည်ဟုဆိုသည်။ မိဘက ယုံသည်။ ရက်ထူး
လေးပါးခုပင် ဖျော်မှန်းနေကြသည်။

အောင်စာရင်းတွက်ပြီးကျေသည်။ (ခ) အဆင့်မျှပင်
မပါ။ မိဘများ အထိတ်တလန်းဖြစ်ကြသည်။ သား၏ အပေါင်း
အသင်းများအဖော် အာရုံဝင်စားလာကြပြီး မကောင်း၊ ချုပ်ချယ်
လာကြသည်။ တင်းကျေပ်လာကြပြီး၊ သို့ ရှာတွင် အလွတ်ကြိုး

ဝန်းရှိချင် အပင်တို့နေကြသည့် ၁၇၆

လွှေ့တြို့မှရှုတ်တရက် ချုပ်ချယ်သောအခါ သားဖြစ်သူကထဲနှင့်၊
မိဘများ ဒေါသဖြစ်ရပြီးပို၍ ချုပ်ကိုင်ပြီး ပို၍တင်းကျေပ်ကြသည်။
သားသမီးနှင့် မိဘအကြား ဝိရောဓိမှာ ကြံးထွားလာသည်။
တစ်ချိန်လုံး ငောက်ပင် မငောက်ခဲ့ဘဲလျက်ရှိက်ရှုက်ရသည်အထါ
ဖြစ်လာသည်။ မိဘရော သားသမီးပါ စိတ်ဆင်းနေကြရသည်။
နောင်တ်နှစ်အတွက် ပုံမှန်လမ်းကြောင်းပေါ်ပြန်ရောက်ရန်ပင်
အခက်အတွေ့ နေကြရသည်။

အရွယ်ပြောင်းစတွင် သားသမီး၏ လူပ်ရှားမှ
အဖော် မှက်ခြည့်ပြတ်ခဲ့သည့်မှာ မိဘဘက်မှ ချို့ယွင်းချက် ဖြစ်
သည်။ လမ်းချော်စပြုကတည်းက သိရန်လိုသည်။ အာရုံစိုက်ပြီး
သတိရှိလျှင် သိနိုင်သည်။ သိလျှင် အချိန်များပါ။ အစုတ်
သက်သား ဆိုသကဲ့သို့၊ ကာကွယ်ဟန်တားနိုင်မည်။ ပြုပြင်နိုင်
မည်။

အလိုလိုက်လွန်းလျင်လည်း

နောက်တစ်ယောက်မှာ အဖော် လခစား၊ အမောက ဈေးသည်။
ဝင်ငွေကောင်းသည်။ ချမ်းသာသည်။ သား တစ်ယောက် သမီး
တစ်ယောက် ရှိသည်။ သားနှင့်သမီးကို သိပ်ချုစ်သည်။ သားရော
သမီးပါ ရှုပ်လှသည်။ စာတော်သည်။ သားလေးသည် ရှစ်တန်း
တွင် လေးဘသာရှုက်ထူးနှင့်အောင်သည်။ ဝမ်းသာလွန်းနှင့်
ဇူးမှတ်ထား၏။ ဉာဏ်ကောင်းသောကလေးဖြစ်၍ ဆယ်ဘန်း

တွင်လည်း ထူးချွန်စွာအောင်မည်ဟု ဆရာ ဆရာမများကပင်
ယုံကြည်မျှော်လင့်ထားကြသည်။

ရှစ်တန်းအောင်ပြီးသော အရွယ်ကလေး ပြောင်း
လာပြီ။ ကလေးစိတ် မဟုတ်တော့၊ လူပျိမ်တိဖြစ်လာသည်။
မိဘက ချမ်းသာ၍ သားတောင်းသမျှငွေကို အလွယ်လေးသည်။
မတောင်းဘဲ နှိုက်ယူလျှင် လည်း ငွေသေတ္တာမှာ အဆင်သင့်။
အခါပ်သိမ်းသောဖွင့်ထားသည်။ ကိုတော်းအရွယ်ကလေး၏
အိတ်ထဲတွင်ငါးဆယ်တစ်ရာ အမြဲပါ၏။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်
တတ်လာသည်။ အပေါင်းအသင်းစုံလာသည်။ လက်ဖက်ရည်
သောက်ပြီးလျှင် ဒုံးယားလေးနှင့်မှုမရသာရှိသည်ဟု သင်ပေးကြ
၏။ မိဘကရက်သောက်တတ်လာသည်။ မိဘ သီသည်။ ကိုခွွဲမရှိ
ဟု အလိုလိုက်ပြီး ခွင့်ပြုထားသည်။

နောက်တော့ မိုးကရက်မှတစ်ဆင့်တက်၍ အေး
ခြောက်ရှုသည်၊ မိဘမသိ။ အပေါင်းအသင်းစုံလာပြီး အပေါင်း
အသင်းများက ရ မရ အလောင်းအစားနှင့် ခြောက်ပေး၍
မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို စာပေးသည်။ ရသည်အထိကြုံကြုံ
စားစား ပိုးပန်းသည်။ ရသည်။ အလောင်းအစားငွေကို အနိုင်ရှု
သော်လည်း တစ်ဖက်မှ အရှုံးတွေ အများကြီး ဖြစ်သွားသည်။
ပညာရေးကိုစိတ်မဝင်စားတော့ပါ။ စိတ်လေပြီ။ ထိုအခို့နှင့်မှုပင်
အေးခြောက်မှ တစ်ဆင့်တက်၍ မှုးယစ်အေးဝါးများကို သုံးလာ
၏။ ဘိန်းဖြူးအထိရောက်လာမှ မိဘက သီသည်။ ဧရားသတ္တာထဲ

မှ ငွေတွေအများကြီး ကုန်ပြီးပြီ။ အလိုအလိုက်ကြီးလိုက်ပြီးမှ
ရိုက်ကြွေးနှုံကြုံ၊ အတင်းအကြပ်ချုပ်ချယ်ကြသည်။ ထိုကလေး
အိမ်မှ ထွက်ပြီးသွားသည်။ လိုက်ရှာ၍ ပြန်တွေ့သော်လည်း၊ ထို့
ကလေးကို ပုံးမှုန်လမ်းကြောင်းပေါ် ပြန်ရောက်အောင် ပြပြင်းမို့
ခက်သွားသည်။

ပုံးမှုန်ဆိုလျှင် ကလေးမှာ အလားအလာ ကောင်း
သော လူတော်ကလေးဖြစ်၏။ မိဘအလိုလိုက်ပုံ စနစ်မကျော်
ပန်းကောင်းအညွှန်ကျိုးဖြစ်ရသည်။ ကလေးကို ကလေးနှင့်တန်း
ရုံသော မှန်းဖို့ကိုသာ ပေးသင့်သည်။ ကလေးကို ငွေများများ
ပေးခြင်းမှာ ပျက်စီးအောင် ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ မိဘသည်
ကလေးစိတ်ပျော်သည်ကို မသိ၏ငွေကိုကလေးလိုသလိုယွှင့်ပြု
ထားသည်။ အမှားလမ်းပေါ်ရောက်စမှာ မသိ၊ သီသလောက်
သီသည်ကိုလည်း အလေးအန်က်မထား၊ အဆိုးဆုံး ဖြစ်လာမှ
ရိုက်နှုံခြင်း၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းသည် မှန်ကန်သော ဆုံးမနည်း
မဟုတ်ပါ။

ကလေးတို့အသည်းတွင် ငလျှင်လျှပ်ခြင်း

တတိယတစ်ယောက်မှုလည်း ဥာဏ်ရည် ထက်ဖြက်၍ လို့မှာ
သော ကလေးဖြစ်သည်။ စာကြိုးစား၍ အတန်းတိုင်းတွင် ပထမ
ဆုည်းရခဲ့သည်။ မိဘနှစ်ပါးကလည်း သားသမီး၏ ပညာရေးကို
စိတ်ဝင်စားအားပေးကြသည်။ ကလေးရှုစားတန်းနှင့်တွင်
ပါးဘာသာရှုက်ထူးနှင့်ထူးချွန်စွာအောင်သည်။

၂၇၈ လယ်ဘင်္ဂသားတော်

ကလေးကိုတန်းစာမေးပွဲပြီးသည်အချိန်တွင် မိဘ နှစ်ပါးမှာ သူ့ဘက်ကိုယ်ဘက်၊ သူ့အတ္ထ ကိုယ်ဘတ္ထ၊ သူ့မာနာ ကိုယ်မာန်ပြိုင်ကြရာမှာ အိမ်ထောင်ကဲသွားသည်။ သားသမီးများ အမေနှင့်နေခဲ့သည်။ ငွေရေးကြေးရေး အကြောင်းမဟုတ်၊ အမေ ကလည်းလုပ်ငန်းရှင်မျိုး အဆင်ပြုသည်။ အဖောကလည်း သူ့ပိုင် စီးပွားရေးအလုပ်နှင့်ဝင်ငွေကောင်းသည်။ ကလေးများအတွက် လုလောက်သည့် ငွေကြေးကို ဖောင်ကလည်း ပေးသည်။

သုတေသန အရွယ်ရောက်စဖြစ်သော သားကလေး၏ ကြည်လင်နေသည့်စိတ်ရေပြင်မှာ ခဲ့တစ်လုံးကျသလိုကုလ် ပိုင်းများထားသွားသည်။ စိတ်ဓာတ်ပျက်သွားသည်။ ကလေးသည် သူ၏ ဝမ်းနည်းများ အား ငယ်မျိုးကို သက်သာရာ ရှာလာသည်။ ထိုအချိန်မျိုးမှာ ဖြောက်ပေးမည့်သူများကလည်း အသင့်၊ အေးလိပ် သောက်တတ်လာသည်။ နောက်တော့ မူးယခ်ဆေး၏ သားကောင်ဘဝဆိုးရောက်သွားသည်။ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြုပ်ပေါ်စတော့ပေါ်။

ကလေးဒုက္ခရောက်မှ မိဘနှစ်ပါးနောင်တရာ်ဖြိုးပေါင်းကြသည်။ ကလေးကို ပုံမှန်ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြ သည်။ သုတေသန အကော်ခက်သွားပြီ မိဘများ သတိထားကြရန် လိုသည်။ လူခို့သည်မှာ လူတစ်ယောက်မှ နှစ်ယောက်ဖြစ်လာ ပြီဆိုလျင်ပင် သူ့အတ္ထ ကိုယ်အတ္ထ လွှာစွဲမူရှိလာစမြှုဖြစ်သည်။ စိတ်သဘောချင်းမတိုက်ဆိုင်မှု၊ အယူအဆချင်းမှု တည်းမှု၊ သား

ပန်းလိုက် အပင်ကို ပျို့တတ်၍ ၂၇၉

ချင်းကွဲလွှဲမှု စသည် အားပြုင်မှုများ ရှိစမြှုဖြစ်သည်။

မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သည်းခဲ့မှု၊ ခွင့်လွှတ်မှု၊ နှစ်က် စလုံးမှာ ပြန်သလုန် အလျော့အတင်း ညို့နှင့်မွှေ့များ ရှိသင့်သည်။ အိမ်ထောင်ဘဝတွင် အရာရာမှာ ငါတကောက်ကျော်၍ မရှု အတ္ထ လွှာနှုန်းကျော်မရ။ မာနပြိုင်မည်အစား၊ မေတ္တာနှင့်သည်းခဲ့ခွင့်လွှတ်မှု ပြိုင်သင့်သည်။ အမဲအဖြစ်လာသည်ဘဝတွင် မိမိတို့ တစ်ယောက်အရေး၊ နှစ်ဦးနှစ်ယောက်အရေးသာ ကြည့်ရှုမရ။ သည်းညားနှင့်တစ်ခိုင်အရွယ် သားငယ်သမီးငယ်တို့၏ အရေးကိုပါ ကြည့်ရပါမည်။

မိဘများ အိမ်ထောင်ကွဲခြင်းသည် ကလေးများ၏ အသည်းတွင် ငလျောင်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကို အပေါ်ကြားပြု၍ လူဘဝရောက်လာသော သားသမီးများအတွက် မိဘတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိသည်။ တာဝန်သိသော၊ တာဝန်ကျေသော မိဘကောင်း ဖြစ်မှ သားသမီးကောင်းကို ရှိနိုင်သည်။ ကိုယ်ကြားပါ သားသမီးများ၏ ဘဝလေးမျှက်စီးမသွားအောင် သတိထားသင့်ကြသည်။

အချိန်မြှုပ်၍ အစုတ်သက်သာ

စတုတ္ထကလေးမှာ လည်း ရှုကလေးများနည်းတွေပင် ဉာဏ် ကောင်းသည်။ ပညာကြိုးစားသည်။ မိဘ၏ စီးပွားရေးမှာလည်း သင့်တင်းပါသည်။ ကလေးသည် ရှစ်တန်းတွင် ရှုက်ထူး နှစ်ဘာ သာဖြင့်အောင်မြင်သည်။ ကိုတန်းမှာ အရွယ်ပြောင်းလာသည်။

၂၀၀ လယ်တွင်သားတော်မြ

စိတ်ပြောင်းလာသည်။ အပေါင်းအသင်းများလာသည်။ မီဘက်တစ်နေ့၊ မှန်နှင့်တစ်ကျပ်သာပေးသည်။ တိုးတောင်းလာသည်။

သို့သော်မီဘက် မပေး၊ ငွေများများပေးလျှင် မျက်စီးနှင့်သည် အလားအလာများကို သားနားလည်အောင် ရှင်းပြသည်။ အပေါင်းအသင်းစုသည်ကိုလည်း သိသည်။ သတိသဲ့သည်။ လူပျို့ဖြစ်လာသည်ကို လက်ခံသည်။ ကျေနပ်စွာ၊ အသိအမှတ်ပြုသည်။ သို့သော်တို့အချေထွက်ပြစ်တတ်သည် ရှုပိုင်းစိတ်ပိုင်းပြောင်းလဲမှုများနှင့်ပျက်စီးတတ်သည် အန္တရာယ်များကို နားလည်အောင် ကြိုက်ပြီး ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

စောင်က သားနှင့်ရင်းနှီးချေစောင်စွာ ပေါင်းသင်းရင်းအနီးကပ်ဆုံးမသည်။ နားဝင်အောင် မေတ္တာဖြင့် ပြုပြင်သည်။ ထိုကြားထဲမှာပင် သားဖြစ်သူက လူရာဝင်ချင်စိတ်ဖြင့် အောင်၍ ချုတ်ဖြင့်နှစ်ခမ်းမွေ့နှစ်ကလေးများကိုနီးရှိတ်သည်။ သတိထားသော စောင်က သိသည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအချေထွက် ထိုသွေ့ပြုဖြုံးသည်။ သားဖြစ်သူကို ရှုတ်ချွင်း၊ သရော်ခြင်း၊ အပြစ်တင်ခြင်း၊ မပြုဘဲ ထိုအချေထွက်မှာ ထိုသွေ့ပြုစွာ စောင်ရုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အချိန်တန်လျှင်သူ့အလိုလိုကြီးစွာ လာမည်ဖြစ်၍ အလျင်မလို သင့်ကြောင်း ကိုယ်တွေ့နှင့်ယူ့၌ ရှင်းပြသည်။

ဤမှုကရတုက်ခုံမနေသည်ကြားမှပင် အသေးအသင်းများက မြို့က်ပေးပြီး မခံချင်အောင်ပြော၍ အသေး

ပုံးလိုချင် အဝင်ကို ဖွံ့ဖြတ်၍ ၂၁၁

ခိုးသောက်လာတတ်သည်။ သားဖြစ်သူ၏ပိုရိမ္မာကြာ့င်တစ်ပတ်ခန့်၊ အကြာ့မှုစောင်သိသည်။ ထိတ်ထိတ်ပျာ့ပျာ့ဖြစ်ရပြီ၊ အပေါင်းအသင်းကိုလည်း ရွှေးပေးရပြီ၊ ရှိုးရှိုးအေးအေးပညာကိုသာကြိုးစားသော ကလေးများနှင့်တွေးပေးရသည်။ ဤအချေထွက်အတန်းများသည် ဘဝတစ်ခုလုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည် အရွယ်၊ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်အတန်းများဖြစ်ကြောင်းနာဝင်အောင်ပြောရပြန်သည်။

မေတ္တာ စောနာကို သိပါစေ

မီဘ၏ ဂရုတုကို သတိထားကြည့်နေခြင်း၊ လုပ်သမ္မာကို သိနေခြင်းတို့ကြောင့် သားဖြစ်သူသည် ဆက်မလုပ်ပဲတော့ပါ။ မီဘ၏မေတ္တာနှင့်ကောင်းစေလို့သော စောနာကိုလည်း နားဝင်အောင် ပြောခြင်းကြောင့် နားလည်လာသည်။ မီဘက ကျောင်းသွားချိန်၊ ဘုရားရှင်တက်ချိန်တို့အပြင် စာကျက်ချိန် သတ်မှတ်ပေးသည်။ ထိုသတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ဖြစ်စေရန် ကြပ်စတ်ပေးသည်။ သားသမီး၏ လီမွားလာသည်ကို ဝမ်းသာအားရုံးကျူးသည်။ ဂဏ်ပြုသည်။ စာပို၍ တော်လာသည်။ ပုံ့၍ ရုံးကျူးရှုံးကျူးရှုံးပြုသည်။ အခြားသော ကလေးများအတွက်ပင် မြှုပ်စရာ ဖြစ်လာသောအခါမှာတော့ ကလေးက သူ့ဘာသာပင် သူ့ရှုက်သိက္ဗာကို ထိန်းသွားရပြီ။

အချေထွက်စရုပ်ပြောင်းစိတ်ပြောင်း၍ အလျင်

၂၀၂ လယ်ဘင်္ဂသားတော်

အသင်းလည်းစု၍ ကလေးတို့ လမ်းကြောင်း မှားတတ်သည်။
မိဘက သတိရှိရန် လိုသည်။ အချိန်မီသိရန်လိုသည်။ မလွန်ခင်
ပြင်ပေးနိုင်ရမည်။ အချိန်မီချုပ်လျင် အစုတ်သက်သာသည်။
'ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျိုးတတ်မှ ' ဆိုသကဲ့သို့ မိဘသည် သား
သမီးကို ဖော်သူနှင့်အတော်အခြေခြား ဆုံးမ ဖြုပြင်ရန်လည်း
လိုပေသည်။

ပေးဝေနှီးရင်း

မိဘတို့၏ ဝတ်ဝါးအင်တွင် သားသမီးအား အရင်း
အနှံးပေးဝေခြင်းလည်း တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏။ အချို့ရောက်
လာသော သားသမီးကို လောကအလယ်တွင် ကိုယ်အားကိုယ်ကိုး
၍ ရပ်တည်နိုင်ရန် အသက်မွေးဝါးကျောင်း လုပ်ငန်းတစ်ခုကို
စိစဉ်ပေးရသည်။ လူတစ်လုံးသူတစ်လုံး ပြစ်အောင် စီးပွားရေး
ဘဝကို ထူထောင်ပေးရမည်။

အတတ်ပညာ သင်ပေးခြင်း

ငယ်စဉ်ကတည်းက ကျောင်းထား၍ ပညာသင်ပေးခြင်းသည်ပင်၊
အသက်မွေးဝါးတစ်ပါးကျောင်းမှု အတွက် အစုထက်အကုရောင်း
အခြေခံချုပေးခြင်း ပြစ်သည်။ အလယ်တန်းပညာ၊ အထက်တန်း
ပညာ၊ တက္ကသိုလ်ပညာအောင်မြင်ပြီးသည်နှင့် အချို့သည်
သင်တော်ရာလခစားအလုပ်များတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြ
သည်။ ထိုပညာဖြင့်ပင် အဆင့်ဆင့်တို့တက်၍ရာထူးမှားပြုးလျင်
အထွေးငွေးလုပ်စဉ်း သူတစ်လုံး ပြစ်သွားသူတို့လည်း မှားခွား

၂၀၄ လယ်ဘင်းသားတော်ခံ

ရှိပဲသည်။ အတန်းပညာ သင်ပေးခြင်းသည် လခေါ် ဝန်ထမ်း
မလုပ်သူတို့ အတွက်လည်း သက်ဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
အလုပ်များကို များစွာ အထောက်အကြော်ပြုပေသည်။ ထို့ကြောင့်
မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့၏ သားသမီးများကို ပညာသင် ပေးကြ
သည်။ ပညာအမွှေကို ရှင်နှီးမြှုပ်နှံပေးကြသည်။ မပျက် မဂွက်
လုပ်သင့်သော လုပ်ရမည်လည်း ဖြစ်သော တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ပေ
သည်။

အသက်မွေးမှုပညာ သင်ပေးခြင်း

အချို့သော မိဘများသည် သားသမီးကို အသင့်အတင်သော
အတန်းပညာကို သင်ကြားပေးပြီးသောအခါ သားသမီး၏ ဥာဏ်
ရည်အရလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေအရလည်း
ကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေပေးမှုအရ လည်းကောင်း
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်တစ်ခုခုပြောင်း၍ သင်ကြားပေး
ကြသည်။

တွင်ခုံ၊ ကားပြင်၊ စက်ပြင် စသော စက်မှုအင်ဂျင်
နိယာအလုပ်၊ ကက်ဆက်ပြင်၊ တယ်လီဖေးရှင်းပြင်၊ မို့ပြင်
မော်တော်ပြင် စသည် လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နိယာအလုပ်၊ ပန်းသဝီ
အပါအဝင် လက်မှုပညာအလုပ်၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်သည်ပွဲ။
အလုပ်စသည်တို့ကို သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ လခေါ်
အလုပ်ထက်ပင် အဆင်ပြော၍ တို့တက်ကြီးပွဲ့ကြသည်၌ တွေ့ရလေသည်။ မိဘတို့၏ အမြဲ့အမြှင့် မြှင့်လုပ်နှင့်တာဝန်လောက်

ပန်းလုံချင် အပင်ကို ဖူးတတ်နှင့် ၂၁၅

ဖြစ်ပေသည်။

အရင်းအနှီး ထူထောင်ပေးခြင်း

အသက်မွေးမှုပညာတစ်ခုရှုကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး လျှင်
မိဘတို့သည် အရင်းအနှီး ထူထောင်ပေးခြင်ရန် ကြိုးစားကြရ^၁
သည်။ မိမိတို့တတ်စွမ်းသုည္တွေ့နော်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးကြရသည်။
သားသမီးကလည်း မိဘကိုချည်း အားလုံးစုပ်ပြီး ဝန်ပိမေಡ္တစေ
သင့်ပါ။ မိမိ၏ မိဘက တတ်နိုင်သော အခြေအနေမှာရှိလျှင်
အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ မတတ်နိုင်သော မိဘဖြစ်လျှင် ကိုယ်တိုင်
ကလည်း ကိုယ်အား ကိုယ်ကို၍ ကိုယ်လုပ်ခလေးများမှ သင့်တင်
သော ပမာဏကို စုဆောင်းထားသင့်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့်
သားသမီးကလည်း အသိအလိမ္မာရှိမှုမိဘကလည်း တာဝန်သိလျှင်
သိမ်ထောင် မိသားစုပ်၏ ကာဝါ၊ သားသမီးတို့၏ လုပ်နှင့်သာဝါ
မြင်မားတို့တက်၍ ဝမ်းမြောက်ရှုက်လုပ်မှုမှုပ်နှင့်ဖြစ်ပေသည်။

လုပ်ငန်းခွဲဝေပေးခြင်း

ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးများကို ထူထောင် လုပ်ကိုင်နေ
သော မိသားစုပ်၏ တယ်လီဖေးရှင်းပြုး လျှင်သားသမီးများသည် အတွက်ကွဲကူညီလုပ်
လိုင်ရင်း လုပ်ငန်းကို ကျော်မှုပျော်တတ် မြောက်လာကြသည်။ ထို့
သားသမီးများ အချို့အထွေးရောက်လာသောအခါ ဤလုပ်ငန်းကိုပင်
အာရားဖြီး မိခိုလုပ်ကိုင်နေမည့်အစား သီးမြားခွဲ၍ ထူထောင်

၂၀၆ လယ်တွင်သားအော့သု

ပေးသင်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သားသမီးတို့သည် ကိုယ်အား ကိုယ်ကိုပြီး ကိုယ်တိုင်တိထွင်ကြဆျေ လုပ်ပိုင် ခွင့်ရလာသည်။ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တို့တက် ချွဲထွင်လာနိုင် သည်။ စာရေးသု၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်တွင် စာပို့ပိုင်စက် နှစ်လုံးရှိသည်။ သူကိုယ်တိုင် ကြြေးကြပ်ဘုပ်ကဲ၍ လုပ်ကိုင်သည်။ သားဖြစ်သူက ကူညီ လုပ်ကိုင်ပေးရင်း အချေထောက်လာသည်။ ဒင်ဖြစ်သူက သူ တစ်ယောက်တည်း လုပ်နိုင်သည်ကို သားနှင့်ပေါင်း၍ လုပ်မနေ တော့သားအတွက် အရင်းအနှစ်ပေး၍ စာကုံးစက်လုပ်ငန်းထဲထောင်ပေးသည်။ သားဖြစ်သူက သူပိုင် လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ် လာ၍ ကြြေးကြြီးစားစား လုပ်သည်။ ရလာသည် ဝင်ငွေကို အရင်းအနှစ်ပြု၍ ထပ်မံတို့ချွဲ လုပ်ကိုင်သည်။ ဒင်က ကူညီအားပေးသည်။ ထိုသားအိမ်ထောင်ကျသောအခါ သူ့ဘဝနှင့်သူ့ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နိုင်သူဖြစ်နေသည်။

သတိပြုစရာ

သားသမီးအချေထောက်၍ ပညာသင်ချိန်လွန်လျှင် ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် မိဘတို့သည် အားဖော်သင်သည်။ ထိုသို့ တည်ဆောက်ရာ၌ အောက်ပြုသိမ်းမှာ ၁၅၅ ကျမ်းကျင်နားလည်ဖော်ရန်လည်း ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသင်သည်။ စက်ရုံတစ်ခုပိုင်၍ ငွေကြေးချမ်းသာသော မိဘဖြစ်လျှင် သားသမီးကိုဘာမျှ မခိုင်းရှုက်သည်မှာ မှားယွင်းသော သမောထားဖြစ်၏။ သားသမီးကလည်း မိဘ၏ အလုပ်ကို ကူညီလုပ်ကိုင်ခြင်း၏

ပုံးလိုက်နှင့် အပင်ကိုဖို့တော် ၂၀၇

သုံးလိုက်၊ စားလိုက်၊ သွားလိုက်၊ လည်လိုက်နှင့် သူငွေးသား၏ စည်းခို့မို့ကို ခဲ့စားနေသည်။ နောက်တော့ မိဘက သားဖြစ်သူကို စက်ရုံပန်နေဂျာအဆင့်မှ ၁၅၅ ခန့်ထားလိုက်သည်။ စက်ရုံအကြောင်း၊ လုပ်ငန်းအကြောင်း ဘာမျှနားမလည်ဘဲ ကားမီး၍ သုံးစားပျော်ပါးနေသော မန်နေဂျာမျိုး ဖြစ်လာသည်။ လုပ်ငန်းအကြောင်း နားမလည်း၊ စိတ်မဝင်စား၍ အလုပ်သမားတို့ လုညွှေစားသမျှ ခဲ့ရသည်။

ဒင်လက်ထက်က စက်ရုံသည် သားလက်ထက်တွင် ပို၍ တို့တက်သလုပ်ပါလျက် မတို့တက်ရုံမက ဆုတ်ယုတ်လျောကျသော အဖြစ်သို့ ရောက်ရသည်။ ရွှေးသရောခါးပြည်ဗာရာဝယ်၊ ကုစ္စကြော်သား၊ သူငွေးအားလျှင်၊ သားတစ်ယောက်ဖြစ်၊ ချုစ်၍တစေ၊ အိမ်မှာနေ၍၊ စာပေမကျ၊ မိဘရာတော့၊ ခန္ဓာရွှေသော်၊ အရော့အနောက်၊ တောင်ပြောက်ဘယ်မှားမသိပါ၍၊ သူငွေးသားသည်၊ သို့ထားမတတ်၊ အရပ်ရပ်၍၊ နဲ့အပ်ဉာဏ်၊ ရှိသုည်တာကိုမှားစွာကျွန်းပေါင်း၊ မကောင်းခါးသူ့သူ့ယူ၍ပြုပောင်း၊ အိမ်ကိုရောင်း၍၊ ထောင်းထောင်းကြော်ကြော်၊ ခွင့်လက်စွဲကား တောင်းစားပါလည်း၊ နှင့်သာရုံမှိုက်း၊ ခုစရိတ်ဟု၊ ရုံကိုပုတ်လိုက်ကြား၊ ရွာမှတ်ကော်လေ၊ တော့မှာသောသည်၊ ကောင်သောလင်းတကျ၏တည်း၊ ဟူသော ကဗျာပုံပြင်လေးသည် မိဘတို့က သားသမီးကိုချုစ်၍နှစ်မွန်းအေသော သင်ခန်းစာဖြစ်၏။ ကုစ္စကြော်သော ဥစွာတို့ကို သားသမီးအား အမွှေဆက်ခဲ့၍ ထိန်းသိမ်းကြေးကြပ်နိုင်ရန် ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးခြင်း၊ မပြုခဲ့သေား မိဘ၏

၂၀၁ လယ်စုံသားအောင်

အမှားကို သတိထားစရာ ဖြစ်ပေသည်။

အတူယူစရာ

စာရေးဘူန်း သိကျမ်းရင်းနှီးသော တရာတ်မိသားစု တစ်စုတွင်
ကြာဆံစက်ရုံရှိသည်။ သားလုပ်ငန်းလည်း ရှိသည်။ ဘဲရပြီးသော
သားဖြစ်သူကို ကြာဆံစက်တွင် အောက်မြေးအလုပ်သမားအဖြစ်
စဉ် ခိုင်းသည်။ စက်ရုံထဲမှာ ရေအွဲလောင်းရသည်။ ကြာဆံများ
ထပ်ပို့ရသည်။ ကားပေါ်သို့ ထမ်းတင်ရသည်။ ကြာဆံများ
ထပ်ပို့ရသည်။ ကားပေါ်သို့ ထမ်းတင်ရသည်။ ငွေပေးရာတွင်
အလုပ်သမားလစာသာရသည်။ ထိုအလုပ်ကို တစ်လ နှစ်လ
မဟုတ်၊ နှစ်နှင့်ချို၍ လုပ်ရသည်။

နောက်တစ်နှစ်တွင် သားကို ကားနှင့်လျည်၍
ရောင်းရသည်။ တတိယနှစ်ကျမှု ဆားပွဲရုံငယ်တစ်ခုမှာ ၂၅၇
လုပ်ရသည်။ လေးနှစ်ကြာပြီးမှ လစာငွေ ၄၀ဝါ နှင့် သားပွဲရုံကြိုး
မှာ ထိုင်ရသည်။ ရှုစ်နှစ်ကြာပြီးမှ နောက်ထပ် အသစ် တည်
အောက်သောပလာတ်စတ်စက်ရုံမှာ မန်နေဂျာဖြစ်လာသည်။
သူ့ဖောင်လည်းထမင်းချက်မှ စလုပ်ရပြီး ယခုအခါး လုပ်ငန်းကြိုး
တစ်ခုလုံး၏ အကြီးဆုံးပုလ္လာလ ဖြစ်နေသည်။ အတူယူစရာ ဖြစ်
သည်။

ပန်းလိုချင် အပင်ကို ပျို့တတ်စွာ ၂၀၉

သားကြီး သူရသူ

မြန်မာစုလေးထုံးတမ်းဥပဒေတွင် သားအကြီးဆုံးသည် မိခင်
ဖခင်နှစ်ဦးရှိရာတွင် ဖခင်က မိခင်ထက်ဦးစွာ ကွယ်လွန်လျှင်
သားကြီးပြုရသူ၏ အမွှေဝေစုစုကို ဆက်ခံနိုင်သော အခွင့်တဲး ရှိ
သည်။ အကြောင်းမှာ ဖခင်၏ အရှိက်အရာကို ဖခင်၏ တာဝန်
များကို ဆက်လက် ထမ်းဆောင်ပြီး သိမ်ထောင်၏ လုပ်ငန်းများ
ဦးစီးရသောကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဖခင်သည် သားအကြီးကို
မိမိနှင့်အတူတွဲပြီး ကျည်၍ မိမိအရှိက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်အောင်
လည်း ပြုစုံပါးထောင်ပေးရသည်။ သားကြီးကလည်း ဖခင်၏
အလုပ်တာဝန်များနှင့် ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုကို ဆက်ခံနိုင်အောင်
လေလာသင်ကြားထားရသည်။ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းတာဝန်များကို
ခွဲစေယူရသည်။

သုံးမှာသာ ရှင်ဘုရင်သားသည် ရှင်ဘုရင် အရှိက်
အရာကို ဆက်ခံနိုင်သည်။ မြို့သူကြီး၏ သားသည်
သူကြီးအရှိုးရာ အရှိက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်သည်။ သားအကြီးဆုံး
ဖြစ်သည်နှင့်အညီ အားကို ထိုက်သည် အရှိက်အရာခံ သားဖြစ်
အောင်ကြီးသားအားထုတ်ရသည်။

မိမ့်ဘမွှေ ခံထိုက်စေ

မိဘသည် သားသမီးတို့ ကို အနည်းဆုံးအားဖြင့်
မိမ့်ဘမွှေအမွှေဆက်ခံနိုင်သူ့ ဆက်ခံထိုက်သူ့ ဖြစ်အောင် ငယ်ငွေ

၂၃၀ လသိတ္ထင်သားတော်

ကတည်းက ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ ဖိမိ
တို့ထက် တစ်ဆင့်မြင်တက်အောင် မြင်တင်ပေးသင့်သည်။
သို့မှသာ လူတောင်သည် အစဉ်တိုးတက်နေမည်။ သားမြေးစဉ်
ဆက် မြင်သည်ထက် မြင်တက်နေမည်။ သူငွေးသားသည်
သူငွေးသားသာ ဖြစ်၍ သူငွေးဖြစ်မလာလျှင် ပျိုးရိုးနှယ်ဆက်
ကျေဆင်းသည်။ သားသမီးကို မိဘ၏ ဘုန်းရုပ်ကုပ်ပို့စဉ်မိမိ
အရိပ်မှာ မေးလျှောပေါ်ဆွဲ မွေးလျှော ပျော်ပါးနေစေခြင်းဖြင့်
တို့မြှင့်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အချို့သော အနုပညာရှင်ကြီးမှား၏
သားသမီးမှားသည် မိဘ၏ အရိက်အရာကိုဆက်ခံနိုင်ကြသည်။
အနည်းစုံမှားမိဘ၏ အောင်မြှင့်မှုထက်ပင်သာလွန် မြင်တက်သွား
ကြသည်။ အများစုံမှားမှားမိဘ၏ ခြေဖျားကိုပင် မမိအောင် ဖြစ်ကြ
သည်။

မိဘကလည်း သားသမီးကို မွေးခံထိုက်သူ
ဖြစ်အောင် ငယ်စ်ကတည်းက ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။
သားသမီးကလည်း မိမ့်ဖွဲ့ဖွဲ့ခံထိုက်အောင် ခွဲလုံးလ ဝိရိယနှင့်
ကြိုးစားအားထုတ်သင့်သည်။

မိဘ၏ တာဝန်မှာ သားသမီးကို မိမိနှင့် ရင်အံ့
မကွာ နေထိုင်စဉ်မှာ ပြုစုံကျွေးမွှေးရှုံးသာမက အချွေးရောက်လာ
သောအခါ သူ့ဘဝါ သူ့စီးပွား နှင့် ခိုင်မှာစွာ ရုပ်တည်နှင့်အောင်
စစဉ်ပေးသင့်သည်။ လိုအပ်သည့် ရင်နှင့် ပြုပုံနှင့်မှားကို လုပ်
ဆောင်ပေးသင့်သည်။ လောကအလယ်တွင် လူတစ်လုံး
သူတစ်လုံး ဖြစ်အောင် ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးသင့်သည်။

သမီးမိန်းကလေးနှင့်

အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းရေး

ချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသည်ဖြစ်စေ
မိန်းကလေးတိုင်းသည် ကြီးလျင် အိမ်ထောင်ရှင်မဖြစ်ကြမည်။

အိမ်ထောင်ရှင်မသည် အိမ်ထောင်ကို ကြီးကြပ်ရ^၈
သည်၊ စီမံခန့်ခွဲရသည်။ ချက်ပြုတော်မှစ၍ အချုပ်အလျှပ်
အသိမ်းအဆောင်းအပေါ်အားလုံးမှာ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်း
ရေးတာဝန်များဖြစ်သည်။

စီးသည်ရေး ဆည်သည်ကန်သင်း ဟူသော ခို့ရိုး
စကားရှိသည်။ ရှေးယခင်က ယောက်ဥုံး ဖြစ်သုသည် စီးပွားရေး
ရှိရေးလေသည်။ ယောက်ဥုံးရှာရသည့် စီးပွားကို မိန်းမဖြစ်သုက
မလေမလွင့် စုမ်းဆောင်းမိအောင် ထိန်းသိမ်းတောင်ရှောက်ရ^၉
သည်။

ယခုအခါတွင်ကား မိန်းမဖြစ်သုပါ ယောက်ဥုံးနှင့်
အတူ စီးပွားရှာနေကြရသည်။ သို့သော် အိမ်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ် အိမ်

၁၄၂ လယ်တွင်းသားအောက်

ထောင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းကိုကား မိန့်မဖြစ်သူက ဆက်၍
တာဝန်ယူနေရပါသည်။

အိမ်တွင်းမှုလုပ်သိမ်းထုပ်သေချာ

ထို့ကြောင့် မိန့်ကလေးများသည် အိမ်ထောင် ထိန်းသိမ်းရေး
လုပ်ငန်း၊ အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများကို ကျွမ်းကျင်ရန် လိုသည်။
တတ်သိနားလည်ရန် လိုသည်။

သမီးသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက မိခင်၏ လက်တို့
လက်တောင်းကိုဖော်လောင်ဖော်ဖြစ်စေရမည်။ ယောကျိုးလေး
များနှင့်တန်းတူကျောင်းနေပညာသင်ရာသည်ပင် ဖြစ်သော်လည်း
အိမ်ပြန်လာလျှင် မိခင်နှင့်အတူ မီးဖိုဝင်၍ ကုည်သင်သည်။

သမီးကိုချုပ်၍ ခြေမွေးမီးမလောင်မဆောက်မွေးမီး
မလောင် ပည့်ခန်းမှာ အဂ္ဂထားသော မိခင်သည် သားသမီး၏
ရှေ့ရေးနောင်ရေးကို မတွေးမဖြင့်သူ ဖြစ်သည်။

လုပ်စမရှိလျှင် မလုပ်လျှင် မလုပ်ချင်လျှင် မလုပ်
တတ်၊ လုပ်စရှိမှ လုပ်ချင်၍ လုပ်မှုလည်း တတ်ကျွမ်းနားလည်း
သည်။

သမီးမိန့်ကလေးကို ချိုစ်လျှင် ငယ်စဉ်ကတည်းက
အိမ်ရှင်မကောင်းဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ အိမ်တွင်းမှုလုပ်သိမ်းထုပ်
သေချာဖြစ်လာအောင် သွန်သင်လေ့ကျင့်ပေးသင်၏။

ပန်းလို့ချင် အပင်ကို ဖို့တတ်စွာ ၁၄၃

မိန့်ကလေးနှင့်အချက်အပြတ်

ချမ်းသာပြည့်စုံ၍ ထမင်းချက်နှင့်အိမ်ဖော်နှင့် နေနိုင်သည့်တိုင်
အောင် မိန့်ကလေးသည် အချက်အပြတ်ကို တတ်သင့်၏။

ကိုယ်တိုင် အိမ်ရှင်မဖြစ်သည်အခါချမ်းသာပြည့်စုံ
၍ ကိုယ်တိုင်မချက်ရှုချင်လည်း ချက်ရေးပြုတော်ရေးကို တတ်ကျွမ်း
နားလည်မှသာ မီးဖိုချောင်ကို ဖုပ်ချုပ်နိုင်၏။

အကုန်အကျေများစော့စားကောင်းသောက်ဖွယ်
ပြစ်အောင် မိမိခန်းခွဲနိုင်၏။ ဥစ္စာပြု စားဖိုကာ ဟူသော ဆိုရိုး
စကားရှိသည်။

အိမ်ထောင်ရှင်မသည် မီးဖိုချောင်ကို မနိုင်လျှင်
မီးသည်ရေား ဆည်သည် ကန်သင်းမရှိသောကြောင့် အလေး
အလွင်မျှေး၏။

စနစ်တကျစီမံချက်ပြုတ်မှူး မကျွမ်းကျင်သော
မီးဖိုချောင်သည် အကုန်များသလောက်စား၍ သောက်၍ မကောင်း
ပါ။ စနစ်တကျစီမံချက်ပြုတ်မှူးကျွမ်းကျင်သော မီးဖိုချောင်သည်
အကုန်များဘဲနှင့် ထမင်းမြှိုန်သည်။

အိမ်မရှင်မသည် ဈေးဝယ်တတ်ရသည်၊ ဟင်းစပ်
တည်အောင် မိမိတတ်ရသည်၊ ချက်ပြုတ်မှူးကျွမ်းကျင်ရသည်။
သမီးမိန့်ကလေးကို ကျောင်းအားရက်တွင် ဈေးခြင်းဖွံ့ဖြိုးစွာ၍

၂၅၃ လယ်ဘင်္ဂသာမဏေ

မိခင်နှင့်အတူ ဖွေးဝယ်သင့်သည်။

မီးဖို့ချောင်ဝင်၍ အချက်အပြုတ်သင်တန်းကို
လက်တွေ့လေ့ကျင့်စေသင့်သည်။ မည်သည့်ပညာမဆိုလုပ်ရင်း
ကိုင်းရင်းနှင့်သာ တတ်ပြောက်ကျေးမှုများကျင့်ရှုသည် ဖြစ်ပါ၏။

မိန်းကလေးနှင့် အဆျော်အဖွံ့

အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းတွင် လျှော်ခြင်း၊ ဖွပ်ခြင်းသည်လည်း အငေး
ကြီးသော အလုပ်ဖြစ်၏။ အိမ်ရှင်မတာဝန်ဖြစ်သည်။

အိမ်ထောင်သန်၊ ရှင်းရေးအတွက် မီးသားရှိ
ကျေးမာရေးအတွက်လည်း အိမ်ရှင်မသည် အဝတ်တို့ကိုလျှော်ရ^၁
ဖွပ်ရသည်။

'ဆပ်ပြာကောင်းမှ အောင်းပေါင်းဖြူသည်' ဆိုသော
စကားရှိသော်လည်း ဆပ်ပြာကောင်းလျက် ဆပ်ပြာသာ ကန်ပြီး
အဝတ်ဖြူဗောင်အောင် မလျှော်တတ်သူများရှိ၏။

ဆပ်ပြာရောစ်အောင် ရေမလျှော်၍ အဝတ်အစား
ဆပ်ပြာတော်နှင့်ပြီး ဆွေးဂွယ် ရှတ်လွှာယ်သည် များလည်းရှိ။

အဖိုးတန်ဝတ်ကို မနာအောင် လျှော်တတ်ရသကဲ့
သို့ လက်နှီးစုတ်ကိုလည်း ဆပ်ပြာနည်းနည်းနှင့် ဖြူဗောင်အောင်
လျှော်တတ်ရ၏။

မြန်မာစာတော်သာမဏေ

ပုံးပုံးဇားပုံး ကြောင်းကော်မဏေ ဖြစ်သော
မီးပွဲတိုက်တတ်ရ၏။

မိခင်သည် ကိုယ်တိုင်က စနစ်ကျသော အိမ်ရှင်မ
အဖြစ်စုနှုန်းကောင်းပြု၍သမီးတို့ကိုလည်း အိမ်တွင်းမှု အလုပ်
ကို နားလည်အောင် သွန်သင်ဆုံးမသင့်သည်။

လက်တွေ့လုပ်အောင်စေခြင်းဖြင့် အလေအကျင့်
ရှုံးတတ်ကျေးမှုစေသွေ့သည်။ အချို့သော တစ်ဖက်သတ်အမြင်
နှင့် အတ္ထလွန်ကဲသော မိခင်များပြောသည်ကို ကြားဖူးပါ၏။
သမီးကို ပညာသင်မပေးချင်၊ ပညာတတ်လျင် ယောကျုံးနှင့်
တန်းတုံးလုပ်လုပ်ပြီး စီးပွားလည်းရှာရသည်။ အိမ်တွင်းမှု
အလုပ်ကိုလည်း အပိုလုပ်ရသေးသည်၊ ရှုံးသည်ဟု ဆိုသည်။

အမြင်ကျော်းသော အများဖြစ်ပါ၏။ သူများအိမ်
ထောင်မှာ လင်ရော ပယားဝါ စီးပွားရှာနေချိန်တွင် ကိုယ်အိမ်မှာ
လင်တစ်စောက်သာမီးများရှိနိုင်လျှင် ယူဉ်ပြီးနေရသော လွှာနေမှု
လောကကြိုးကိုယ်အိမ်ထောင်က အားလွှာနေပေလိမ့်မည်။

ပညာသင်သည်မှာ လခေါ်ဖြစ် စီးပွားရှာရန်
အတွက်သက်သက်သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟုလည်း မယူဆသင့်ပါ။
ပညာတတ်သော အိမ်ရှင်မသည် အသိအလိမ္မား ဥာဏ်ပညာ
အရာတွင် ပညာမတော်သော အိမ်ရှင်မထက် သာသည်။ သား
သမီးကိုခုံ့မသွန်သင်ပညာပေးရာမှာပင် များစွာကွာခြားသည်။

လင်ရောမယားပါအလုပ်လုပ်၍မျှားရှာကြ၍လျင်
လည်းဖြစ်သင့်သည်မှာ လင်ဖြစ်သူက ရှုံးယခင်ကလို ငါသာ
စီးမျှားရှာရသည်ဟု အခန့်သား မနေသင့်ပါ။

အလုပ်နားရက်မှာ အဝတ်လျှော့ရရှာသော နေး
သည်ကိုကူညီသင့်သည်။အနည်းဆုံးရေဆွဲပေးသင့်သည်။လျှော့
ပြီး အဝတ်ကို ရေကူည်ပေးသင့်သည်။ ကြိုးတန်းမှာ လုန်းပေး
သင့်သည်။ ပျော်စရာလည်းကောင်း၍ ဖြည့်နှစ်ရာလည်း ဖြစ်
သောကြောင့် အချစ်ပိုစရာ ညာတာထော်ထားမှုကလေးများ
ဖြစ်သည်။

အိမ်ရှင်မသည်တတ်နိုင်၍ အိမ်ဖော်ရှိသောကြောင့်
ကိုယ်တိုင် မလျှော့မဖွံ့ဖြိုးသည်တိုင် အိမ်တွင်းမှ အလုပ်ဖြစ်သော
လျှော့ခြင်း၊ ဖွပ်ခြင်းကို တတ်ကျွမ်းနားလည်းသင့်သည်။

သို့မှသာလျှင် အိမ်ဖော် အဝတ်လျှော်စသော လူ
များကို စီမံခန့်ခွဲတတ်သည်။စနစ်တက္က လမ်းညွှန်နိုင်ပေသည်။

မိန်းကလေးနှင့် အချုပ်အလုပ်

ကထိုး၊ ပန်းထိုး အချုပ်အလုပ် ပညာကိုလည်း မိန်းကလေးများ
တတ်သင့်သည်။

အိမ်ထောင်တစ်ခုမှာ အိမ်ရှင်မအတွက် လိုအပ်
ချက်သာမက အချို့ခို့လျှင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဝင်

ဖြစ်သည်။

စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေကုန်သည်ကြိုးတစ်ဦး၏ နေ့
သည်ငယ်စဉ် မိဘနှင့်အတူနေကတည်းက အချုပ်အလုပ်ကိုတတ်
ခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်ကျသောအခါ သားသမီးများ၏ အဝတ်
အထည်များကို ကိုယ်တိုင် ချုပ်ပေးရင်းမှ ပုံလုလှကလေးများကို
အများသောကျွမ်းဖြစ်နိုင်း ဖောက်သည်တွေ များလာသည်။

ယခုအခါတွင် အကျိုးပုံများကို အထပ်လိုက် ကိုက်
ညွှပ်ပေးရှုနှင့် တစ်လကို ငါးထောင် တစ်သောင်း ရနေသည်။
လင်ကလည်း ဝင်ငွေကောင်းသူဖြစ်ပါ၏။

သို့ သော် အိမ်ရှင်မ၏ ဝင်ငွေကလည်း အိမ်ထောင်
ရပ်တည်နိုင်ရှုမက စာဆောင်းနိုင်သေးသည်။

တတိုးပန်းထိုး အချုပ်အလုပ်တွင် မိတ်ဝင်းစားခြင်း
ဖြင့် မိတ်လေလွှင့်မှုလည်း နည်းပါးသည်။ အိမ်ထောင်ကိုလည်း
အထောက်အပံ့ပြုသည်။ အိမ်ရှင်မဖြစ်လေးမည်းမိန်းကလေးတိုင်း
တတ်ကျွမ်းထားသင့်၏။ ယခုအခါတွင် ဤပညာကို တတ်ကျွမ်း
လိုသူများအတွက် မြို့ကြိုးမြို့ငယ်တို့ငါးပင် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်
သင်ကြားပေးနေ၏။ ဆွေရှာသီ ကျောင်းပိတ်ရန်များတွင် သမီး
မိန်းကလေးတို့အား သင်ကြားစေသင့်ပါ၏။

၁၃၀ လယ်ဘင်္ဂသားတော်

သမီးကြီး ပြရသ

မြန်မာစလေထုံးတမ်းဥပဒေ၌ သားကြီးပြရသ ရှိသကဲ့သို့ သမီးကြီး ပြရသလည်း ရှိ၏။ သားသမီးများတွင် သမီးက အကြီးဆုံး ဖြစ်၍ မိခင်နှင့်ဖခင်တွင် မိခင်က ဦးစွာကျယ်လွန်လျှင် သမီးကြီး သည် အမွှေဆက်ခံရာတွင် အခွင့်ထူးရသော ပြရသဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော သမီးကြီးသည် အစ်မကြီး အမိရာ ဆုံး သကဲ့သို့ မိခင်၏ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းမှု တာဝန်ကိုဆက်ခံထိုး ဆောင်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အင်ရှာဖွေသည်ကို စီးသည်ရေး ဆည်သည် ကန့်သင်းအဖြစ် သမီးကြီးက တာဝန်ယူပြီး စီမံခန့်ခွဲရသည်။ ထို တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမှာ သမီးသည် မိခင်ရှိစဉ်ကပင် မိခင်နှင့်အတူ တွဲ၍ ကု၍ တာဝန်ယူခဲသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မိခင်ကလည်း သမီးကို အိမ်တွင်းမှုလုပ်ပုံ၊ သိမ်းထုပ်သေးချာ ဆုံး သကဲ့သို့ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ထုပ်စဉ်ကတည်းက လေကျင့်သင်ကြားပေးထဲ့သင့်ပေ၏။

ပေးဝေနှီးရင်း

မြတ်သို့သည်သားဖြစ်သူကို အရင်အနှစ်ပေးဝေသကဲ့သို့ သမီးကို လည်းပေးဝေနှီးရင်းပြရသည်။ အိမ်ထောင် တစ်ခု၏ အိမ်ရှင်များကို သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ပေးဝေနှီးရင်းရသကဲ့သို့ အိမ်ထောင်ကျယ်လျှင် ပေးသင့်ပေးထိုက်သည်တို့ကို မိခင်က ခွဲဝေပေး

ဝန်းကျင့်ဆောင်ကို ပြိုတည်။ ၁၃၈

ရသည်။ သမီး၏ အိမ်ထောင်အတွက် လိုအပ်စည် ခုံးခွဲက်ပန်းကန်မှစ၍ အိမ်ထောင်မှ အသုံးအဆင်များကို ချို့ဖြင့် ထောက်ပံ့သင့်ပါသည်။

တာဝန်သိသော မိဘ၊ တာဝန်ကျေသော မိဘတို့၏ သားသမီးများသည် အသုံးလို့မှာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အချို့နှင့် အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ကိုယ်တိုင်ရုပ်တည်နှင့်သည် အိမ်ထောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်စွမ်း ရှိကြသည်။ ထိုအခါ သားသမီးတို့ အတွက် အဆင်ပြုသကဲ့သို့ မြတ်များလည်း နှလုံး စိတ်ဝမ်းအေးချုပ်ရပါ၏။

မိခင်သည် သမီးကို အနီးကပ်ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးရ သူဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် အိမ်ထောင်ရှင်မှ ဖြစ်လာမည် သမီးကို ထုပ်စဉ်ကတည်းကပင် အချက်အပြတ်၊ အချုပ်အလုပ်မှစ၍ အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းများ၊ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို သင်ကြားလေကျင့်ပေးမှသာ တန်ဖိုးရှိသော လိမ္မာသော သမီးကောင်းကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

— သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ပွင့် —

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရှာဖို့လတ်၊
အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိန်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ပါးအင်၊
ဖောင်ယောက်တို့တာ၊ ဟူသော မိဘဝတ်ပါးပါ၌ အချိန်တန် အရွယ်
ရောက်လာသော သမီးကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်းသည်
နောက်ဆုံး ဝတ္ထုရားဖြစ်၏။

ပျီးနှုတ်ဆက်တာဝန်

သစ်ပင်တို့၊ သီးချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်သကဲ့သို့၊ လူတို့လည်း
သီးချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်ရသည်။ လူတို့၏ ပွင့်ခြင်း၊
သီးခြင်းဆိုသည်မှာ အိမ်ထောင်သားမွေး၊ ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။
သစ်ပင်တို့၏ ပွင့်ခြင်းသီးခြင်းသည် ပျီးဆက် ပြန်လွှားရေး
တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့၊ လူတို့၏ အိမ်ထောင်
သားမွေးပြုခြင်းမှာလည်း ပျီးဆက်ပြန်လွှားရေးပင် ဖြစ်သည်။

သမီးကညာအခါမလင့်စေနှင့်

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင်းအသီးမသီး၊ အပွင့်မပွင့်သော သစ်ပင်
ပန်းပင်များ၊ ရှိသကဲ့သို့၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင်း လူပျီးကြီး
အပျီးကြီး ဖြစ်နေကြသူများလည်း ရှိပေသည်။ ထိုအမျိုးမျိုးသော
အကြောင်းတို့ကို ထောက်၍ လူပျီးကြီး၊ အပျီးကြီးများကိုလူအဖွဲ့
အစည်းက နားလည်ခွင့်လွှာတ်ကြပါသည်။ ရှုတ်ချုပြစ်တင်ခြင်း
လည်း မပြုကြပါ။

ဆုံးသော ယေဘယျဘားဖြင့် အိမ်ထောင်သားမွေး
ပြုခြင်းသည် လူမှုတာဝန်ဖြစ်သည်။ လူတိုင်းသည် အချိန်အရွယ်
ရောက်လာသည်နှင့် သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန် ပွင့်သင့်သည်။
ထိုကြောင်းရှုံးလူကြီးသူများက သမီးကညာအခါမလင့်စေနှင့်
ဆုံးဖြုံးဆုံးမခဲ့ကြသည်။ မိဘဝတ္ထုရားမှားတွင်လည်း သား
သမီးတို့အား အိမ်ထောင်ချထားပေးခြင်းကို ထည့်သွင်းထားပေး
သည်။

အစွန်းနှုစ်ပါး

မိဘတိုင်းသည် သားဖြစ်စေ၊ သမီးဖြစ်စေ၊ အသက်အရွယ်
အချိန်အခါနှင့် သင့်လျှော့စွာ အိမ်ထောင်ချထားပေးကြရပေး
သည်။ အချိန်အခါသင့်ဆိုသည်မှာ အသက်အရွယ်နှင့်စာလျှော့
အိမ်ထောင်ပြောလွန်ခြင်း၊ နောက်ကွဲလွန်ခြင်း၊ ဆိုသားအစွန်း
မှားမှ လွတ်သည်အချိန်ကို ဆုံးလို့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၃၂၈ လယ်တွင်သားအောက်

စောလွန်းသည့်အမှား

ငယ်ချွဲယ်လွန်းသည့်အချိန်မှာ အီမံထောင်ပြုစောလွန်းလျှင် ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျော်မာရေး ဖွံ့ဖြိုးတာက်မှုကို ထိခိုက်ဆုံးဖော်တဲ့သည်။

ကြင်ရာကရှု ပညာကားနောက်

‘ငယ်စဉ်အခါ ပညာရှာ’ ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိ ၏။ မိမိဘဝ မိမိအီမံထောင်ကို လူလောက အလယ်မှာ တင့်တင့်တယ်တယ် နှင့်စွဲးနှင့်ရန် အသက်မွေးမှုတစ်ခုပညာကိုယ့်ပါဖို့ လိုသည်။ ထိပညာဖြင့်စီးပွားရော်ရှုနှင့်မှုပိသားစာာဝအတွက် အာမခံချက် ရှိသည်။ ကြင်ရာကားရှု ပညာကားနောက်ဆုံးလျှင် သိမ်္မာတွင် ကသီလင်တဲ့ဖြစ်တတ်သည်။ ပညာရှာချိန်မှာ အီမံထောင်ပြုခြင်းသည် စောလွန်းသောအမှားဖြစ်၏။

မရှင်ကျက်မီ အီမံထောင်ပြုလျှင်

လူမှုရေးအရာလည်း အီမံထောင်ပြု စောလွန်းခြင်းသည် အမှားအယွင်းမှားတာတဲ့သည်။ အသက်အရွယ်ငယ်လွန်းလျှင် အမှားအမှုန် ဝေဖော်ပိုင်းခြားနှင့်မှုလည်းနည်းသည်။ လူမှုအတွေ့အကြောင်းရည်းရှုရှင်ကျက်မှုလည်းနည်းသည်။ ထို့ကြောင့်ကိုယ်မှားကြောင်းလူတို့အောင်မှ အီမံထောင်သက်မွေးခြောက်ရှုမြှင့်စွဲးရှိ အရွပ်အထွေး အခက်အခဲမှားကို ရှင်ဆိုင်ဖြောက်ရှုနှင့်နှိမ်စွဲးနည်းသည်။

BURMESE
CLASSIC
BOOKS

၁၇၃ ဗုဒ္ဓရုပ်သာမဏေနှင့်အနေ

သည်းခဲ့ခွင့်လွှာတံ့ခိုင်မှုနည်းသည်။ ကြော်စွေ့ရသည် လောကမ်းကြော်ကြော်ခဲ့ခိုင်မှု မရှိဖြစ်တတ်သည်။

ဆန်မရှိလင်မယားချင်းရန်ဖြစ်

စီးပွားရေးအရာလည်း ပညာမစုံခင် ကြင်ရာစုံနှင့်၍ ပညာသင် ကြားမှ ပျက်သည်။ ပထမအရွယ်မှာ ပညာရှာမှုပျက်လျှင် ခုတိယအရွယ်မှာ ဥစ္စရှာရှာမှုခက်သည်။ အီမံထောင်တဲ့ခုတွင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို အရင်းခဲ့သည်မှာ ယန်သော်လည်း စားထုတ် နေမှုလည်း ပြည်ရုံမှုသာ အီမံထောင်သာယာမှုရှိနိုင်သည်။ တူနှစ်ကိုယ် တဲ့အိပ်ပျက်မှာ နေရစေတော့ ထမင်းရည် အတွေ့ လျက်ရေစေတော့ ဟူ၍ အချိစိုးကို ထိပ်တင်၍ စိတ်ကုံယဉ် ပြောဆိုတတ်ကြသော်လည်း တကယ့်ဘဝတွင်ကား ကြည့်နှင့် ခြင်းမရှိပါ။ ဝမ်းနည်းကြော်ကြော်ရှုဖြစ်တတ်ကြသည်။ ဆန်မရှိလင်မယားချင်းရန်ဖြစ် ဆုံးသကဲ့သို့ အီမံထောင်ရှု အဆင်ပဲဖြစ်ကြရသည်။

အလုပ်နှင့်လန်းချိန်

ခန္ဓာကိုယ်၏ ကျော်မာကြေးထွားမှုအရ ကြည့်လျှင်လည်း အသက်အရွယ်ငယ်လွန်းသည့်အချိန်တွင် အီမံထောင်ပြုခြင်းမှာ မသင့်ပါ။ ခန္ဓာကိုယ်၏ မြဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်မှုအရသားမွေးနှင့်သည်အဆုံးအလက်မှားရှိနေဖြူပြီ ဖြစ်လင့်ကစား၊ ငယ်သောအရွယ်သည်

၃၀၄ လယ်တွင်သားစောချိန်

ဆက်လက်ကြီးထွားဖို့မျိုးရန် ကျွန်ုပ်နေသေး၏။ အလူပန်းများ
ဖွင့်လန်းရန် ကျွန်ုပ်နေသေး၏။ အလူပန်းပွင့်လန်းပြီး အတင့်
တယ်ဆုံးအချိန်အချိန်ရောက်မှသာ အိမ်ထောင် သားမွေးပြုခြင်း
သည် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။

ယောကျိုးလေး၊ မိန့်ကလေးတို့သည် (၁၄) နှစ်၊
အချိန်တွင် ကြီးကောင်ဝင်၍ အချိန်ရောက်စ ပြုလာကြသော
လည်း အိမ်ထောင်ပြုရန် မသင့်တော်သေးပါ။ ထို အချိန်တွင်
အိမ်ထောင်ပြုလျှင် ဘူးသို့နဲ့ အမွှေးသပ်သက္ကားပါ။ ကြီးထွားမျှ၊
ကျွန်ုပ်မှုမှုကို ထိုခိုက်စေတတ်၏။ အစွမ်းကုန် မဖွင့်လန်းမိရှိယူ
မိသောပန်းကဲသို့ ဖြစ်တတ်၏။

အိမ်ထောင်ပြုရန် သင့်တော်သော အချိန်

(၁၈)နှစ်၊ (၁၉)နှစ်၊ (၂၀)နှစ် အချိန်သည် အလူပန်း အပွင့်လန်း
ဆုံးဖြစ်သည်။ အသက် (၂၀)ကျော်မှ (၂၅)နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်
အထိမှာ ယော်ယျာအားဖြင့် အတင့်တယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ အိမ်
ထောင်ပြုရန် အသင့်ဆုံးအချိန် ဖြစ်သည်။ ပညာသင်ကြားရေး၊
အရ ကြည့်လျှင်လည်း ပညာစုံသည်အချိန် ဖြစ်သည်။ လူမှု
ဗဟိုသတေသန်း အတန်အသင် ပြည့်ရှုပြီး အိမ်ထောင်တစ်ခု၏
တော်ဆုံးအား အိမ်ထောင်၍ စီးပွားရေးရွာရှိနှင့်သည် အချိန်လည်း
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင်း ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊
ကျွန်ုပ်မှုရေးရှိသော အားဖြင့် ပညာလျှင်အသက်(၂၀)မှ(၂၅)

ပန်းလိုချိန် အပ်ကို ဖျိုးတော်မှ ၃၀၅

နှစ်အတွင်း အိမ်ထောင်ပြုရန် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သည်။

မိဘတို့သည် ကိုယ်သားသမီးကို ကောင်းစေလို့
လျှင် အချိန်မတန်ဖို့ အိမ်ထောင်ပြုစေလွန်းခြင်း၏ အဆင့်မပြု
မှုများကို နားဝင်အောင် ဆုံးမသွားသင်ကြသည်။ သဘော
ပါက်၍ ဆင်ခြင်းလိုက်နာအောင် ထိန်းသမီးစောင့်ရောက်သင့်
ကြသည်။

နောက်ကျွန်ုပ်နှင့်သော အများ

အသက်အချိန်ထွေးလွယ်နှစ်မှာ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းသည် မသင့်
သက္ကားသို့ အိမ်ထောင်ပြု နောက်ကျွန်ုပ်နှင့် အလူပန်းနှစ်းလျော့လျေသည်
နှင့် အမွှေးတန်ဖို့လည်း ယုတေသန့်လျော့လျေသည်။ ထို့ကြောင်း
ရှေးလူကြီးသူများက အခါလင်က မသင့်သွားနှင့်ညားတတ်သည်။
ဟု သတိပေးခဲ့၏။ အချိန်လွန်မှ အိမ်ထောင်ကျွန်ုပ်နှင့် သားသမီး
မွေးရာတွင်လည်း အချိန်သင့်အမျိုးသမီးများနှင့်မတူဘဲ အခက်
အခဲ ရှိတတ်သည်။

ယောကျိုးများတွင် အိမ်ထောင်ကျွန်ုပ်အချိန်
မသင့်ခြင်း၊ အချိန်လွန်ခြင်းသည် သာမန်အားဖြင့် အမျိုးသမီး
များလောက် မခုံးသော အိမ်ထောင်ကျွန်ုပ်အဆင့်မပြု
သည်။ ငယ်ချိန်လွန်မှုရှိစုံမှုမှုကို အိမ်ထောင်ကျွန်ုပ်နှင့်မှုရှိုးအရာ
အိမ်ထောင်ရေးသုခကို ပို၍ ပြည့်ပြည့်ဝေး ခဲ့စားရှုပေသည်။

၃၀၆ · လယ်စွှေ့သားစောများ

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရလည်း ပြည့်စုံမှုရှိသည်။ အိမ်ထောင်မရှိလျှင် လွှာက်လပ်နေသည်နှင့်အမျှ စိတ်လေသည်။ အထိန်းအချုပ် မရှိသာကြောင့် စိတ်သွားတိုင်းကိုယ်ပါပြုနိုင်သည်။ အမှားအယွင်း များတတ်သည်။ ပျက်စီးနိုင်သည် အခွင့်အလမ်း များသည်။

ကျေန်းမာရေးအရ ကြည့်လျှင်လည်း အစာမမှန် အဆိပ်မမှန် ရှိတတ်သည်။ အဖျော်အပါးလိုက်စားလျှင်လည်း ပျက်စီးတတ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ သွေးသားလိုအပ်ချက်မပြည့်ဝြင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မပြည့်စုံခြင်းတို့သည်လည်း ကျေန်းမာရေး ကိုယ်ခိုက်စေသည်။

စီးပွားရေးတွင်လည်း အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းမည့်သူ မရှိလျှင် အလေအလွင့်များသည်။ အိမ်ထောင်တစ်ခုတွင် သောက်ဗျားရာစီးပွားရာ၊ ပိုင်းမက်စီးသည်ရေးဆည်သည်ကန်သင်း၊ အဖြစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်၊ သို့မှသာ စီးပွားဖြစ်နိုင်သည်။

မိဘဘဝမွန်မြှတ်လှ

သားသမီးများ ပွားစည်းလာလျှင်လည်း ပိခင်ဖခင်၏ အဖြစ်မှာ ဘာနှင့်မျှေးမနိုင်းသာအောင်ကြည့်နှုန်းစရာ၊ ဂုဏ်ယူစရာဖြစ်သည်။ မိမိ၏ မျိုးနွေးယောက် ပြန်ပွားရေးပြစ်သော လူမှုတာဝန်ကိုလည်း ကျော်မွန်သူဖြစ်သည်။ မိမေတ္တာ၊ ဘမေတ္တာ၏ သန်းစင်မွန်မြတ်မှု လေးနှုန်းမှာ ကြြုံမြတ် အနှစ်နာခံနိုင်မှုတိ၊ ကိုလည်း မိဘ၏

BURMESE
CLASSIC

ပုံးလိုချင် အပင်ကို ဖြန့်တတ်၍ ၃၀၇

သူတို့ သည် အပြည့်အဝ ခဲ့စားနားလည်နိုင်ကြပေ သည်။ ထိုအခါတွင်မှ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရလည်း ပြည့်စုံခဲ့ ဘဝကို ရသည်။

အမိပ္ပါယ်ရှိသော ဘဝ

သားသမီးတို့၏ နောင်ရေးကို ဖျော်တွေ့၍ ကြုံးကြုံးစားစား စီးပွားရေးခြင်းပြင်လည်း စီးပွားရေးပို့စုံဖြစ်စုံနိုင်သည်။ ကိုယ်ရင်သွေး သားသမီးတို့ကို မေတ္တာ၊ စောနာထားရင်း၊ ကိုယ်ကိုမွေ့သည် မိခင်ဖခင်တို့၏ မေတ္တာစောနာကိုလည်း စာနာနားလည်နိုင်သည်။ သားသမီးတို့အထွက် အနှစ်နာခံခြင်း၊ အနေ၊ အထိုင်ဆင်ခြင်ထိန်း၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း စိတ်လေလွင်မှု၊ ပျက်စီးမှုတို့ကို အလိုလိုပင် ရောင်ကြော်ပြီးသား ဖြစ်ပေသည်။ လူဖြစ်ရခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် ကြုံးစားရခြင်း၊ စီးပွားရေးရှာဖွေမြင်းတို့မှာလည်း ပို၍ လေးနှုန်းမှာ အမိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံလာပေသည်။

မယား သားသမီးတို့နှင့် ချုစ်ခင်မြတ်နီးရခြင်း၊ ကြည့်နှုန်းဖျော်ဆွင်ရခြင်းတို့မှာလည်း မည်သည် အပျော်အပါးနှင့်မျှ မနိုင်းယွင်းသော ကျော်မှုပ်စရာ ဖြစ်ပေသည်။

မိမိ၏ မျိုးဆက်နွေးယ်တာဝန်၊ နိုင်ငံတာဝန်၊ လူမှုတာဝန်မှာ ကိုလက်ဆင်ကမ်းထမ်းဆောင်မည် သားသမီးတို့အား မြှုပ်နှံမြှုပ်နှံသော ကြုံးမြတ်ဖော်မှုပ်စရာ လူမှုတာဝန်ကိုထုတ်

ဆောင်နေရခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

မိက် နတ်ပြည့် မတင်သင့်

တို့ကြောင့် မိဘတိုင်းသည် မိမိတို့သားသမီး၏ ရွှေရေးနောင်ရွေး
သာစဉ်ပြီးဆက် အရေးအထိ အရှည်တွေ့ မြင်ရန်လိုသည်။ မျိုး
နှယ်ဆက် အဆင့်ဆင့်ကိုလက်ဆင်ကဲ့၍မှန်းဖွံ့ဖြိုးရန် လိုသည်။
မိမိတို့၏ သားသမီးများကို အချိန်တန် အရွယ်သင့်သည်နှင့်
သီးချိန်တန်သီး၊ ပွင့်ချိန်တန်ပွင့် အိမ်ထောင်ရက်သားချ
ထားသင့်သည်။

သို့သော် သတိထားသင့်သည်မှာ အိမ်ထောင်ဖြုံ
ရန် စိစဉ်လာခြင်းနှင့်အတူ လူငယ်၏ ဆန္ဒသဘောထားကို
အလေးမထားဘဲ မိမိတို့ သဘောတူသွေ့နှင့် အတင်းအဓမ္မ စိစဉ်
ခြင်းကိုမပြုသင့်ပါ။ မိက်ပါ့နတ်ပြည့်တင်လျှင်နတ်ပြည့်မူရောက်
ဘဲ ငရာခဲ့် အိမ်ထောင်ရေးများ ဖြစ်သွားတတ်ပါ၏။

အိမ်ထောင်တစ်ခုတွင် အရေးကြီးသည်မှာ ချစ်ခြင်း
မေတ္တာပါဝင်ရန် လိုသည်။ သင့်တင်သော မီးများရေးနှင့် ပြည့်စုံ
ရန်လိုသည်။ အပြန်အလှန် ကြင်နာတတ်သူ၊ စာနာတတ်သူ
ဖြစ်ရန် လိုသည်။

ဘဝအဖော်အဖြစ် အပြန်အလှန် အားကိုထိုက်သူ
ဖြစ်ရန် လိုသည်။ ဘဝသတ္တာ၊ ဘဝအားမှန်နှင့်ရိုးသားစွာကြီးဖွား

တို့တက်ရေးကို ကြိုးစားမည့် သူများလည်း ဖြစ်သင့်သည်။
တစ်ကိုယ်ကောင်း ဆန်သူ၊ ရက်စက်သူ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား
မကောင်းသူ၊ ကျွန်းမာရေးနှင့် မပြည့်စုံသူ၊ အတွေးအပြင်၊ အယူ
အဆာ ဥာဏ်ပညာ၊ လူနေ့မှုဘဝ အလွန်အမင်း ကွာခြားသူ မဖြစ်
သင့်ပါ။

ဖြစ်သင့်သည်မှာ သားသမီးတို့၊ အားချစ်သူ အနေ့း
မမှားရန်၊ အိမ်ထောင်ပြု မမှားရန်၊ အချိန်အရွယ်ရောက်လာစဉ်
မှတ်၍ နားဝင်အောင် နားသွင်းထားသင့်သည်။ မသင့်သည်ကို
တားမြစ်၍သင့်သည်ကိုလမ်းညွှန်ထားသင့်သည်။ အဆုံးအမ မရှိ
အမှာအကြားမရှိ၊ လွှတ်ချင်တိုင်းလွှတ်ထားပြီး အခိုင်အမှာ
ဖြစ်လာမှတားမရ ဖျက်မရသည်မှာခက်ခဲသည်။ မကျေနပ်စရာ၊
ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာများကို ဖြစ်စေသည်။

မိဘတို့သည် သားသမီးကို အချိန်အရွယ်ရောက်
လာသည်မှတ်၍ မသင့်သူတို့နှင့် မချစ်မိစေရန် ကြိုတင်ပြီး ဆုံးမ
သင့်သည်။ မနီးစပ်အောင် သတိထား၍ ဟန်တားသင့်သည်။
မှန်ကုန် သင့်မြတ်သော အိမ်ထောင်ဖက်ကို ရွှေ့ချယ်တာတ်အောင်
လမ်းညွှန် သွေ့သင့်သင့်သည်။ သင့်တော်သော အချိန်အရွယ်
ရောက်လာသည်နှင့် ရှိုးရာစလေ့ထုံးတမ်း ရှိုးသည်နှင့်အညီ သင့်
လျှော့စွာ လက်ထပ် ထိန်းမြားပေးခြင်းဖြင့် မိဘတာဝန် ကျေပွဲန်
သင့်ကြသည်။

ဆုမြှတ်မွန်

မိဘတိုင်း သားသမီးကို ကောင်းစေခဲ့ပေါ်၊ တော်စေခဲ့ကြော်သည်။ ထို့ကြောင်း သားသမီးများကို မိမိတိုကြားဖူးနားဝေရှိသူများအသိုက်ရှိသမျှနှင့် ကောင်းမွေးထင်သမျှ ဆုမြှတ်မွန်သင်ကြသည်။ ပြုစပျိုးထောင်ပေးကြသည်။ ထို့သို့ ပြုပြင်သွန်သင်ရင်းမှ အစွန်းရောက်မှုများ၊ စေတနာကြောင်း ဝေဒနာဖြစ်ရသည် များလည်း ရှိတတ်ပါ၏။ အမှားကို အံမှားမှန်း သိသည်နှင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ကြရပါ၏။

သို့သော် ကလေးများကိုပြုစပျိုးထောင်ရသည်မှာ အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်ခက်သည်။ ကလေးတို့သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အခြေအနေချင်း၊ ရပ်သောာဝါး၊ တူညီကြသည်မဟုတ်။

ထို့ကြောင်း ကိုင်တွယ် ထိန်းကျောင်းရသည်မှာ သိမ်မွေ့သည်။ နှစ်နှစ်သည်။ ပုံသေကားချု မှတ်ယူ၍ မရ။ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဆင်ခြင်ရသည်။ အဖက်ဖက်မှ သုံးသပ်ရသည်။ သတိထား၍ ချင့်ချိန်ရသည်။

BURMESE
CLASSIC

အရေးအကြီးဆုံးသော် အရင်းခဲ့မှာ မေတ္တာနှင့် စေတနာဖြစ်သည်။ ငယ်ရွယ်သုတိကလည်း လျကြီးမိဘတို့၏ အမေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်စာနာတတ်ရန် အရေးကြီးသည်။

ထို့သို့ နားမလည်လျင် မိဘတို့မှာ ကရာဏာ ဒေါသောဖြစ်ရသည်။ အမှားအထွင်းလည်း ပြောမိပြုမိတတ်သည်။ ထိုအခါ သားသမီးရော် မိဘပါ စိတ်ဆင်းရရသည်။

ဤစာအပ်တွင် မိဘတို့ သားသမီးကို ဆုံးမရှုစွာ အဆိုး အကောင်း၊ အမှားအမှန် ဖြစ်တတ်ပုံများကို စာတွေ၊ လက်တွေ၊ အကြားအမြင် ဗဟိုသာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်မှ အတွေ၊ အကြေားအပေါ် အခြေပြု၍ ရေးသားထားပြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ဖြစ်သင်သည်တို့ကိုလည်း သုံးသပ်ထောဝန် အကြပ်တင်ပြထားပါ၏။

သို့သော် ပုံသေနည်းများ မဟုတ်ပါ။ ဤအတွေ၊ အကြေားကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် မိဘများသည် မိမိတို့၏ သားသမီးကို ပြုစပျိုးထောင်ရာတွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှ အထောက်အကူ ရသည်ဆိုလျင်ပင် ကျော်ပါပြီ။

ဤအတွေ အကြေားမှ တစ်ဆင့် ပိုမိုကောင်းမွန် စွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဆုံးမပြုပြင်နိုင်ကြသည်ဆိုလျင် ပို၍ ဝမ်းသားရှုရမည့် ဖြစ်ပါသည်။

၃၁၂ လယ်တွင်းသားစောချစ်

မိဘတိုင်း၊ မိကောင်း၊ ပကောင်း၊ ဖြစ်ပြီး သားကောင်း၊
သမီးကောင်းကို ရရှိ၍ နှစ်းခိုင်း၊ အေးချမ်းကြပါစေ။

လယ်တွင်းသားစောချစ်

BURMESE
CLASSIC
LITERATURE